

De RVA in 2013

Volume 2:

indicatoren van de arbeidsmarkt
en evolutie van de uitkeringen

De RVA in 2013

Volume 2:

indicatoren van de arbeidsmarkt
en evolutie van de uitkeringen

Voorwoord

De conjuncturele cyclus met de zwakste groei sedert de Tweede Wereldoorlog

Het jaar 2013 was opnieuw een moeilijk jaar op economisch vlak. Op Europees niveau was er een nul-groei. In België hebben we terug aangeknoopt met een lichte groei van 0,2% na een daling met 0,1% in 2012.

Die groei, die zich manifesteerde in de loop van 2013, is evenwel te zwak om een invloed te hebben op de tewerkstelling. De arbeidsmarkt reageert bovendien op de economische conjunctuur met een vertraging van meerdere kwartalen.

De arbeidsmarkt heeft tevens de gevolgen ervaren van een slechte conjunctuur die sedert de financiële en economische crisis van 2008-2009 voortduurt.

Nooit sedert haar oprichting in 1957 kende de Europese Unie een negatieve groei gedurende 5 opeenvolgende jaren. Voor de periode 2009-2013 bedroeg de gecumuleerde groei in de Europese Unie - 1,2%. Sedert de Tweede Wereldoorlog heeft België nooit een zo zwakke groei gekend over een periode van 5 jaar. Voor de periode 2009-2013 bedroeg de gecumuleerde groei in België slechts 1,3% (het laagste cijfer dat ooit werd genoteerd over een periode van 5 jaar was 7,1% voor de periode 1979-1983).

Die aanhoudende crisis heeft gewogen op de tewerkstelling en leidde tot een toename van de werkloosheid in 2013.

Volgens de Nationale Bank is de tewerkstelling in 2013 teruggelopen met een jaargemiddelde van 11 000 eenheden. Nog altijd volgens de Nationale Bank is die evolutie het gevolg van de langdurige crisis die het weerstandsvermogen van de ondernemingen heeft aangetast en het schokbrekende effect van sommige maatregelen zoals tijdelijke werk-

loosheid vermindert, maar ook het gevolg van de in de tijd gespreide effecten van sommige grote herstructureringen met programma's voor collectieve ontslagen. De Bank voegt er de gevolgen aan toe van sommige maatregelen op het vlak van budgettaire consolidatie die nog niet of minder aanwezig waren tijdens de grote recessie, namelijk het einde van sommige tijdelijke maatregelen ter ondersteuning van de vraag naar arbeidskrachten, de daling van de tewerkstelling in de overheids- en onderwijssector en de vertraging van de groei van de dienstenchequebanen.

Na 2 jaren van daling vertoonde de volledige werkloosheid een lichte verhoging in 2013

Het aantal door de RVA getelde werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ) steeg met 15 234 eenheden in 2013 en bedraagt 432 484 in maandgemiddelde, dat is 3,7% meer dan in 2012.

Die stijging is evenwel gedeeltelijk toe te schrijven aan een reglementaire wijziging, namelijk het optrekken, vanaf 1 januari 2013, van de leeftijd waarop een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende kan worden aangevraagd. Die leeftijd werd van 58 op 60 jaar gebracht. Zo daalde in 2013 het aantal aanvragen om vrijstelling voor de oudere werklozen van 58 of 59 jaar met 12 542 eenheden ten opzichte van 2012. Er zijn dus meer werkzoekende werklozen en minder niet-werkzoekende werklozen.

Het totale aantal uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (met of zonder bedrijfstoelag), werkzoekenden en niet-werkzoekenden, is trouwens slechts met 0,8% gestegen.

In een uitzonderlijke context van een dergelijke langdurige slechte conjunctuur kan die stijging van de volledige werkloosheid als beperkt worden beschouwd.

Het is ook belangrijk om te weten dat de huidige statistiek van de werkzoekenden niet meer kan worden vergeleken met die van de jaren 90 of zelfs van de jaren 2000, aangezien die beïnvloed waren door talrijke vrijstellingen van inschrijving als werkzoekende.

De tijdelijke werkloosheid is in 2013 gestegen met 4,8% in budgettaire eenheden. Die stijging is evenwel enkel toe te schrijven aan de tijdelijke werkloosheid wegens slecht weer, die in 2013 een forse stijging van 36,9% heeft gekend ingevolge een bijzonder lange en strenge winter. De tijdelijke werkloosheid wegens gebrek aan werk ten gevolge van economische oorzaken, die een beter beeld geeft van de evolutie van een lichtjes verbeterende conjunctuur, is evenwel met 4,2% gedaald.

Volgens Eurostat bedraagt de geharmoniseerde werkloosheidsgraad van België voor 2013 8,4%. Ter vergelijking: die graad bedraagt 10,9% in de Europese Unie en 12,1% in de eurozone waar de gemiddelde percentages historische hoogten bereiken

en bijna met de helft die van 2007 overstijgen (ter herinnering: de werkloosheidsgraad bedroeg 7,2% voor de Europese Unie, 7,6% voor de eurozone en 7,5% voor België).

Het aantal oudere vrijgestelde werklozen en het aantal werklozen met bedrijfstoelag (de vroegere bruggepensioneerden) zijn ook gedaald in 2013 (respectievelijk met 8,1% en 3,2%). De evolutie in die groepen wordt beïnvloed door een kleinere instroom, maar vooral door een grotere uitstroom naar het pensioenstelsel.

Evoluties die sterk verschillen naargelang van de segmenten

De stijging van de werkloosheid in vergelijking met een jaar eerder bedroeg 6,8% in Vlaanderen, 2,3% in Wallonië en 0,6% in Brussel; die laatste twee gewesten behouden evenwel veel hogere werkloosheidspercentages.

De stijging betrof vooral de mannen (+ 6,1%) en in veel mindere mate de vrouwen (+ 0,7%).

De toename was veel groter bij de jongeren (+ 4,9% voor de -25-jarigen) dan in de oudere leeftijdsklassen (+ 3,7% voor de 25-49-jarigen en + 2,9% voor de 50-jarigen en ouder). De stijging van de werkloosheid bij de jongeren is in de loop van het jaar evenwel vertraagd (8,1% in het 2de kwartaal en 2,9% in het 4de kwartaal). Die van de oudsten is daarentegen versterkt onder invloed van de voormelde verhoging van de leeftijd voor vrijstelling als inschrijving als werkzoekende.

De werkloosheid van korte duur (< 1 jaar) steeg aanzienlijk (+ 8,5%), net als de werkloosheid van 1 tot 2 jaar (+ 7%), in tegenstelling tot de langdurige werkloosheid (2 jaar of meer) die verder is gedaald (- 1,4%).

Volgens studieniveau is de werkloosheid het sterkst gestegen voor de gediplomeerden van het hoger onderwijs (+ 3,8%) en vervolgens voor de gediplomeerden van het secundair onderwijs (+ 2,6%). Voor de laaggeschoolden daalde de werkloosheid echter met 1,4%.

Nuttige maatregelen in een moeilijke conjunctuur

Onder de maatregelen die door de RVA werden uitgevoerd en die de stijging van de werkloosheid hebben kunnen remmen, moeten worden vermeld:

- het systeem van tijdelijke werkloosheid dat, zelfs indien het schokbrekend effect ervan minder uitgesproken was dan in 2009, nog door 51 252 verschillende ondernemingen en 438 688 werknemers werd gebruikt;
- de regeling van de dienstencheques die, niettegenstaande de stijging van de prijs van de cheques, de maatregelen voor de professionalisering van de sector en de versterkte controles, het aantal gepresteerde uren nog zag toenemen met 6,1% (8,6% in 2011) en zo opnieuw bijkomende jobs creëerde ten opzichte van de reeds eind 2012 getelde 117 007 jobs;
- de activeringsmaatregelen, waaronder het met 11,1% groeiende Activa-plan, hebben de tewerkstelling van de langdurige of oudere werklozen verder ondersteund. Het luik van dat plan dat gericht is op de laaggeschoolde jongeren die sedert 1 jaar werkloos zijn, werd sedert 1 juli 2013 gevoelig versterkt, met aanzienlijke voordelen voor de ondernemingen (subsidie van 1 000 EUR op het loon gedurende 36 maanden). In dat plan werden in december 2013 al 3 402 jongeren aan een job geholpen. Vanaf 1 januari 2014 wordt de leeftijdsvoorwaarde van 27 op 30 jaar gebracht en werd de vereiste werkloosheidsduur van 1 jaar naar 6 maanden teruggebracht.

Het nauwgezette en uniforme beheer van de RVA inzake controle, en het gebruik van nieuwe technieken die resulteren in gerichtere onderzoeken, maken het ook mogelijk om de fraude te bestrijden en om het aantal gevallen van oneigenlijk gebruik te verminderen.

Een hoog werkvolume sinds 2009

Voor de RVA bleef het arbeidsvolume hoog en ongeveer vergelijkbaar met dat van de voorgaande jaren.

Het totale aantal uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (met of zonder bedrijfstoelage), werkzoekenden en niet-werkzoekenden (in totaal 651 059) is in 2013 met 5 269 eenheden gestegen (+ 0,8 %). Die groep vertegenwoordigt evenwel slechts 51,5% van het totale aantal uitkeringstrekkers van de RVA.

Het aantal werknemers dat tewerkgesteld is in klassieke jobs maar gesubsidieerd wordt door de activering van de werkloosheidsuitkering is gedaald met 17,2% (- 23 471 eenheden), gezien het einde van het tijdelijke win-winplan. Daarentegen is het aantal personen in tijdelijke werkloosheid in fysieke eenheden met 4,6% gestegen onder invloed van de stijging van de werkloosheid wegens slecht weer (+ 7 383 eenheden). Tot slot is het aantal werknemers dat onderbrekingsuitkeringen krijgt, voor de eerste keer in 2013 gedaald met 1% (- 2 673 eenheden) ten gevolge van de hervormingen van het stelsel die werden doorgevoerd in 2012 en 2013.

In totaal is het aantal uitkeringstrekkers ten laste van de RVA (1 288 342) met 0,9% (- 11 475 eenheden) gedaald.

Globale uitgaven die lichtjes dalen bij vaste prijzen

De gemiddelde maandelijkse werkloosheidsuitkering voor de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen bedroeg 960,46 euro per maand in 2013. Dat is een stijging met 3% ten opzichte van 2012, voornamelijk toe te schrijven aan de indexering (2%) en aan de instroom van nieuwe werklozen, die de hoogste uitkeringspercentages genieten.

De uitgaven voor volledige werkloosheid zijn in 2013 met 4,2% gestegen in lopende prijzen en met 2,2% in vaste prijzen. Uitgedrukt in verhouding tot het bbp vertegenwoordigen ze 1,45% (1,41% in 2012).

De totale uitgaven van de RVA, zonder de dienstencheques, zijn daarentegen gedaald met 1,4% in constante prijzen, als gevolg van de daling van de uitgaven voor de activeringsprogramma's en voor het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage. Ze vertegenwoordigen 2,56% van het bbp in 2013 (tegenover 2,58% in 2012 en 2,62% in 2011). Die ratio is hoger dan het Europese gemiddelde, maar men mag niet vergeten dat daarin uitgaven zijn vervat die elders ten laste worden genomen door stelsels van ziekte- en invaliditeitsverzekering, kinderbijslag, pensioen of sociale bijstand.

Opnieuw een moeilijk jaar ondanks betere vooruitzichten

Meerdere indicatoren lijken aan te tonen dat het ergste achter de rug is. Sinds het 2de kwartaal van 2013 is de groei ten opzichte van 1 jaar voordien opnieuw lichtjes positief geworden, wat kwartaal na kwartaal bevestigd wordt. Men voorziet een gemiddelde groei van 1,4% in 2014. De conjunctuurbarometer van de Nationale Bank, die het vertrouwen van de ondernemingen vertaalt, is gestegen sinds het 3de kwartaal van 2013. Ook is de tijdelijke werkloosheid om economische redenen beginnen te dalen in 2013. De jeugdwerkloosheid, die vlugger reageert op de conjunctuur dan de globale werkloosheid, zag haar groei geleidelijk vertragen in de loop van 2013. Volgens de Nationale Bank zouden we in 2014 een lichte groei van de werkgelegenheid kennen (+ 13 000) maar zal, gezien de stijging van de beroepsbevolking, die groei onvoldoende zijn om een nieuwe stijging van de werkloosheid te vermijden. De stijging van de werkloosheid in 2014 wordt geraamd op 9 700 bijkomende personen.

Uitdagingen die belangrijk blijven

Zoals vorig jaar reeds vermeld, zijn er ook andere uitdagingen die belangrijk blijven. Ook al heeft de werkloosheidssector tot nu toe beter standgehouden tegen de crisis dan in de meeste andere Europese landen, toch wordt ons land nog altijd geconfronteerd met structurele problemen die slechts traag opgelost geraken. De uitstroompercentages van werklozen naar werk blijven laag, in het bijzonder voor de risicogroepen. Het aantal langdurig werklozen blijft hoog, ook al is het aanzienlijk gedaald bij de -50-jarigen. En de verschillen tussen de regionale werkloosheidspercentages blijven zeer hoog.

Het bereiken van een tewerkstellingsgraad van 73,2% zoals gedefinieerd in het kader van de strategie 2020 voor werkgelegenheid en groei blijkt des te moeilijker aangezien de conjunctuur niet gunstig is en de opgelegde maatregelen voor het consolideren van het budget de beschikbare middelen beperken.

Maar er zijn ook opportuniteiten. De pensionering van talrijke werknemers van de babyboomgeneratie verhoogt het aantal vacatures voor vervangingen en tempert de vertraging van de creatie van nieuwe jobs.

Dat demografische fenomeen heeft ook een gunstige invloed op de werkloosheidsstatistieken en -uitgaven. In 2013 hebben, net als in 2012 en 2011, ongeveer 30 000 werklozen en werklozen met bedrijfstoeslag de leeftijd van 65 jaar bereikt en het werkloosheidsstelsel voor dat van de pensioenen verlaten. In het midden van de jaren 2000 waren het er slechts 15 000.

De regering heeft ook een nooit gezien pakket hervormingen uitgewerkt om de voormelde uitdagingen aan te gaan. Er zijn in 2012 en 2013 al maatregelen van kracht geworden. Ook al hebben sommige van die maatregelen al een reële impact gehad (hervorming van de tijdelijke werkloosheid, de meer progressieve vergoeding van de volledige werkloosheid, de werkloosheid met bedrijfstoeslag, het tijdskrediet, de dienstencheques, de vrijstellingen, de activering van het zoekgedrag naar werk ...), toch is het nog te vroeg om er conclusies uit te trekken aangezien het gaat om structurele maatregelen waarvan de effecten pas op langere termijn voelbaar zullen zijn. Bovendien zullen de belangrijkste effecten van sommige maatregelen pas in 2015 te merken zijn (de hervorming van de inschakelingsuitkeringen en van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag). Die grote en talrijke hervormingen, waarvan de implementering voor een aanzienlijk administratief werk heeft gezorgd, worden samen met de resultaten ervan voorgesteld in dit volume en in het eerste volume van het jaarverslag, gewijd aan de activiteiten van de RVA. Er dient ook aan herinnerd te worden dat vanaf 1 juli 2014 meerdere federale bevoegdheden inzake tewerkstelling naar de gewesten overgeheveld zullen worden.

De administrateur-generaal

Georges Carlens

Inhoudstafel

Voorwoord	3
Inleiding	9
1 Conjecturele context	11
1.1 Bbp	11
1.2 Conjectuurbarometer	13
1.3 Werkaanbiedingen	14
1.4 Structurele werkgelegenheid in de Belgische kmo's	16
1.5 Uitzendarbeid	17
1.6 Tijdelijke werkloosheid	19
1.7 Faillissementen	28
1.8 Collectieve ontslagen	34
1.9 Oprichtingen van ondernemingen.....	36
2 Werkgelegenheid en bevolking	38
2.1 Voor het land	38
2.2 Voor de gewesten	40
3 Volledige werkloosheid	41
3.1 Werkzoekenden	41
3.2 Niet-werkzoekenden	78
4 De activering van het zoekgedrag naar werk van de volledig werkloze	93
4.1 Voorstelling van de stappen in de procedure en situatie op 31 december 2013	93
4.2 Sancties	115
4.3 Evaluatie van de impact van de activering van het zoekgedrag naar werk	127
4.4 De gegevensuitwisseling in het kader van de controle op de beschikbaarheid van de werklozen en de beslissingen van de RVA	141
5 Federale tewerkstellings- en opleidingsmaatregelen	149
5.1 De deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een IGU	149
5.2 De vrijwillig deeltijdse werknemers met een IGU	151
5.3 Activeringsmaatregelen volgens het stelsel	152
5.4 Dienstencheques	153
5.5 Maatregelen inzake opleiding	162
5.6 Diverse premies en uitkeringen	164

6	Federale maatregelen voor verzoening met het privéleven	165
6.1	Algemene evolutie	165
6.2	Gewone loopbaanonderbreking	169
6.3	Tijds krediet	171
6.4	Specifieke vormen (thematische verloven)	173
7	Impact van de reglementaire wijzigingen sinds 2012	175
7.1	Stelsel van inschakelingsuitkeringen	175
7.2	Stelsel van werkloosheidsuitkeringen	179
7.3	Stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag	188
7.4	Stelsel van tijdelijke werkloosheid	191
7.5	Stelsel van vrijstellingen voor oudere werklozen	193
7.6	Federale tewerkstellingsmaatregelen	196
7.7	Stelsel van loopbaanonderbreking en tijds krediet	201
7.8	Stelsel van dienstencheques	205
7.9	Activering van het zoekgedrag	208
8	Historische evolutie	209
8.1	De UVW-WZ	209
8.2	De vrijgestelde oudere werklozen en de werklozen met bedrijfstoeslag	211
8.3	De uitkeringsgerechtigde volledig werklozen en de werklozen met bedrijfstoeslag	213
8.4	De tijdelijk werklozen	213
8.5	De niet-uitkeringsgerechtigde en niet-werkende werkzoekenden	214
9	Internationale vergelijking	216
9.1	Werkloosheid	216
9.2	Werkgelegenheid	221
10	Vooruitzichten 2014	225
11	Algemeen overzicht	227
11.1	Evolutie van de uitkeringsgroepen	227
11.2	Evolutie van het aantal klanten	228
11.3	Evolutie van de uitgaven	231
11.4	Evolutie over 10 jaar van de uitgaven voor de belangrijkste sociale prestaties	233
12	Studies	235
12.1	Activering en opleiding van werklozen	235
12.2	Vergelijking van de evolutie van de UVW-WZ in België, Duitsland, Frankrijk en Nederland	237
12.3	De geharmoniseerde werkloosheid in ruime zin	240
12.4	Impact van het dienstenchequesysteem op de uitstroom uit de werkloosheid	242
12.5	Evolutie van het bbp en de werkloosheid met elkaar gekruist	244
	Lijst van afkortingen	247

Inleiding

In dit volume van het jaarverslag behandelen we een aantal statistische gegevens betreffende de uitkeringen waarvoor de RVA bevoegd is, alsook de ruimere context waarin hun evolutie dient te worden gesitueerd. Voor een goed begrip verklaren we in het tweede deel van deze inleiding een aantal statistische begrippen die daarvoor werden gebruikt.

Om de economische context te schetsen waarin de opdrachten van de Rijksdienst worden uitgevoerd, overlopen we in het eerste hoofdstuk (1) enkele indicatoren van de conjunctuur, onder meer het bbp, de werkaanbiedingen, de tijdelijke werkloosheid, de faillissementen en de collectieve ontslagen. Daarop volgend wordt kort de werkgelegenheid geschetst (2).

Vervolgens bespreken we de uitkeringsgerechtigden van de RVA in detail, te beginnen met de volledige werkloosheid (3), waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de werkzoekende (3.1) en de niet-werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (3.2). Hierin zitten ook de werklozen met bedrijfstoeslag (voormalig brugpensioen) vervat. Een volgend hoofdstuk (4) behandelt de activering van het zoekgedrag naar werk. Daarna komen in volgorde de hoofdstukken aan bod over de federale tewerkstellingsmaatregelen (5) en de federale maatregelen voor verzoening met het privéleven (6). Na deze algemene bespreking van de uitkeringsgerechtigden volgt een hoofdstuk (7) dat inzoomt op de impact van de nieuwe maatregelen sinds 2012, die betrekking hebben op de bevoegdheden van de RVA.

Om deze gegevens in een ruimer kader te plaatsen worden de jaarcijfers vervolgens in een historisch perspectief geplaatst, dat tien jaar in de tijd teruggaat (8), en bekijken we de Belgische werkloosheid en werkgelegenheid in de Europese context (9). We overlopen ook kort de perspectieven voor het komende jaar (10).

We sluiten dit volume af met een algemeen overzicht van de RVA-bevoegdheden (11). Ten slotte zijn in een laatste hoofdstuk (12) nog de samenvattingen te vinden van de studies die het voorbije jaar door de RVA werden gepubliceerd en waarin specifieke thema's behandeld worden.

Statistische begrippen

Terwijl de gewestelijke diensten (VDAB, Actiris, FOREM en ADG) statistieken publiceren over de werkzoekenden, het arbeidsaanbod, de beroepsopleidingen en de gewestelijke premies, betreffen de RVA-statistieken de personen die federale uitkeringen ontvangen. De betalingen worden verricht door de uitbetalingsinstellingen (UI's) in geval van werkloosheid of activering en door de RVA zelf in het geval van de uitkeringen voor loopbaanonderbreking en tijdskrediet.

De RVA verwijst in diverse tabellen en grafieken ook naar de algemene statistieken betreffende de arbeidsmarkt die gebaseerd zijn op de gegevens van o.m. de RSZ en de RSZPPO, het RIZIV, de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg en Eurostat.

Benaming	Definitie	Opmerking(en)
Betalingen, (aantal) uitkeringsgerechtigden, fysieke eenheden	Het jaarcijfer is het gemiddelde van de 12 maandcijfers. Het maandcijfer is de som van de uitbetalingen van de indieningsmaand inclusief de eventuele achterstallige betalingen van de laatste drie refertemaanden.	Het aantal betalingen komt ongeveer overeen met het aantal uitkeringsgerechtigden doordat de eventuele aanvullende betalingen niet worden meegeteld. De gemiddelden zijn doorgaans decimale getallen. Het aantal uitkeringsgerechtigden in onze publicaties wordt echter afgerond.
Budgettaire eenheden, gemiddeld aantal	Daggemiddelde van het aantal verrichte betalingen: het aantal betaalde dagen gedeeld door het aantal vergoedbare dagen in de indieningsmaand.	Onder vergoedbare dagen wordt het aantal dagen van de maand met uitzondering van de zondagen verstaan.
Uitgaven	Totaal bedrag van de betalingen.	De uitgaven worden doorgaans vermeld in miljoen EUR.
Gemiddelde uitkering	Uitgaven gedeeld door betalingen.	Het jaargemiddelde wordt in dit verslag per twaalf maanden berekend, ook al komen er stelsels in voege in de loop van het jaar.
Gebruikelijke socio-economische kenmerken	Woonplaats, geslacht, leeftijd, nationaliteit, studieniveau, activiteitssector, werkloosheidsduur.	De woonplaats kan gedetailleerd worden tot op het niveau van het land, het gewest, de Duitstalige Gemeenschap, het arrondissement, het ambtsgebied van het WB en de gemeente (cf. de RVA-website).
Groepen uitkeringsgerechtigden	- Groep 1: de vergoede werklozen en werklozen met bedrijfstoelag; - Groep 2: de werknemers ondersteund door de RVA; - Groep 3: de werknemers die hun arbeidstijd aanpassen met de steun van de RVA; - Andere (maatregelen voor grensarbeiders, crisispremie en toeslagen).	De uitkeringsgerechtigden bestaan niet enkel uit werklozen maar ook uit werknemers. Opgelet echter bij vergelijkingen met de voorgaande jaren: de uitkeringsstelsels opgenomen in de uitkeringsgroepen kunnen jaarlijks wijzigen.

NB: wanneer men de gepubliceerde cijfers van de diverse deelgroepen samentelt, vindt men een totaal dat wegens de afrondingen een weinig kan verschillen van het gepubliceerde totaal. De definitie en de uitleg van de verschillende opdrachten van de RVA zijn niet opgenomen in dit deel; we verwijzen hiervoor naar hoofdstuk 3 van het eerste volume van het jaarverslag.

Conjuncturele context

1.1 Bbp

Tabel 1.1.1
Evolutie van het bbp tussen 2007 en 2013

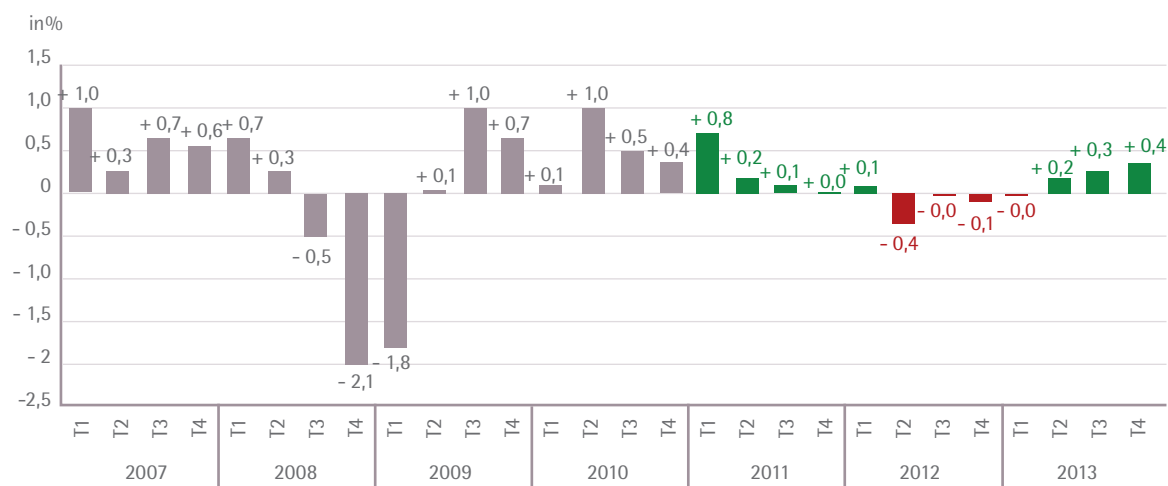
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bbp	361 249	364 805	354 592	362 829	369 267	368 758	369 527
Evolutie	+ 2,9%	+ 1,0%	- 2,8%	+ 2,3%	+ 1,8%	- 0,1%	+ 0,2%

Bron: NBB - bbp in volume - referentiejaar 2011 - van seizoen-schommelingen en kalendereffecten gezuiverde gegevens (2007-2012) - Flash estimate 29 januari 2014 (2013)

Na de crisis die in 2009 ons land hard had getroffen, deed de Belgische economie het vrij goed in de loop van de twee daaropvolgende jaren: de economische activiteit heeft zich hersteld en vertoonde een groei van 2,3% in 2010 en van 1,8% in 2011. Dat groeiritme was echter lager dan het groeiritme van voor de crisis (+ 2,9% in 2007). Het jaar 2012 werd gekenmerkt door een kentering: het bbp viel terug met 0,1%. In 2013 is er opnieuw een groei maar die blijft op jaarbasis zeer bescheiden (+ 0,2%).

Grafiek 1.1.I

Trimestriële evolutie van het bbp (variatie in percentage ten opzichte van het voorgaande trimester)

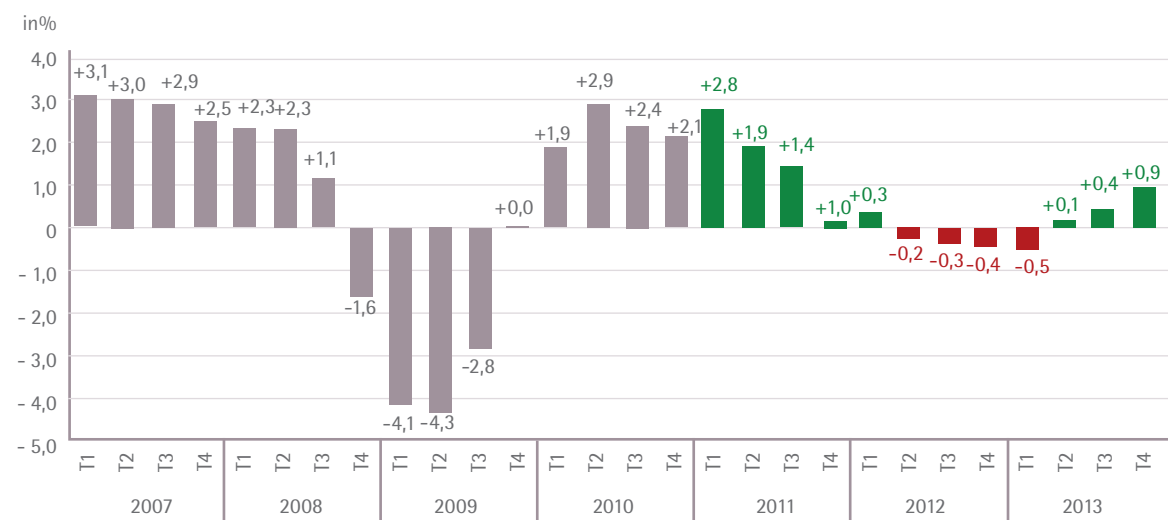

Bron: NBB - bbp in volume - referentiejaar 2011 - van seizoen-schommelingen en kalendereffecten gezuiverde gegevens

Op trimestriële basis plooit de verhoging van het bbp zich vanaf het 2de trimester van 2011 gedurende 2 opeenvolgende jaren terug. De evolutie van het bbp wordt zelfs negatief tussen het 2de trimester van 2012 en het 1ste trimester van 2013. Het 2de trimester van 2013 zorgt voor een ommekeer in de trend: het bbp groeit opnieuw op een trimestriële basis en die groei wordt trimester na trimester langzaam groter en bedraagt + 0,4% in T4 2013.

Grafiek 1.1.II

Trimestriële evolutie van het bbp (variatie in percentage ten opzichte van het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar)

Bron: NBB - bbp in volume - referentiejaar 2011 - van seizoen-schommelingen en kalendereffecten gezuiverde gegevens

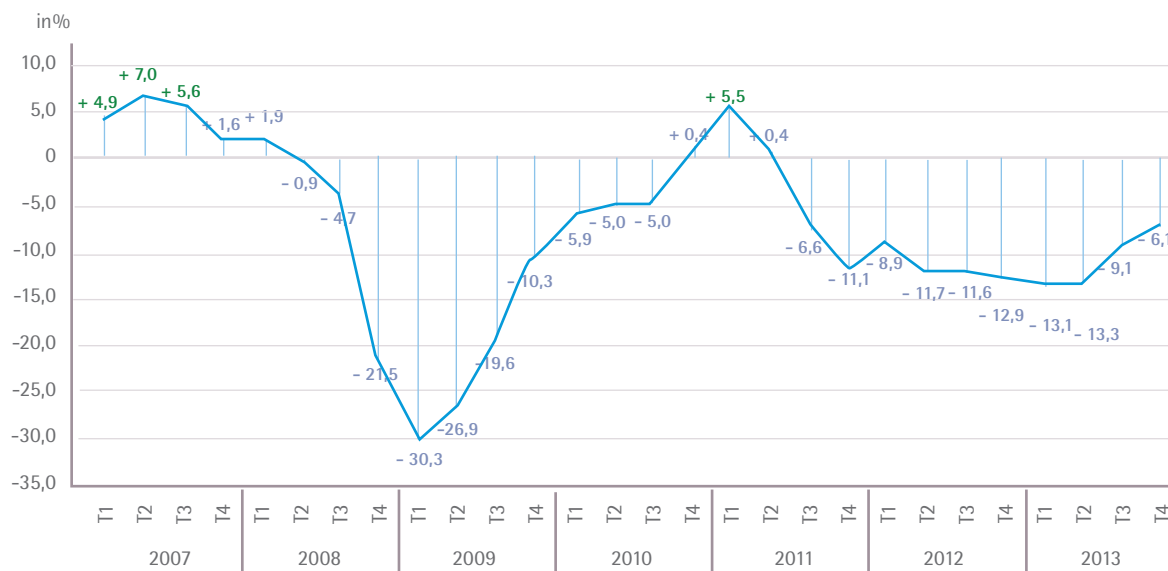
Op jaarbasis verzwakt de economische groei geleidelijk sedert het 2de trimester van 2011 (van + 1,9% in T2 2011 naar + 0,3% in T1 2012) en wordt negatief tussen het 2de trimester van 2012 (- 0,2%) en

het 1ste trimester van 2013 (- 0,5%). Vanaf het 2de trimester van 2013 is de trend gekeerd: het bbp gaat geleidelijk opnieuw groeien (+ 0,9% op jaarbasis in T4 2013).

1.2 Conjunctuurbarometer*

Grafiek 1.2.1

Trimestriële evolutie van de globale synthetische conjunctuurcurve (van seizoenschommelingen gezuiverde brutoreeks)

Bron: NBB - Maandelijks conjunctuurenquête bij de ondernemingen

Begin 2011 dacht men dat de economische crisis voorbij was. In de loop van het jaar was de economische conjunctuur nochtans geleidelijk aan verslechterd. Die verslechtering werd erger gedurende het volledige jaar 2012 en gedurende een gedeelte van 2013. Vanaf het tweede semester van 2013 keert de trend: de barometer klimt boven - 10 punten en ligt op - 9,1 basispunten in T3 2013 en op - 6,1 basispunten in T4 2013.

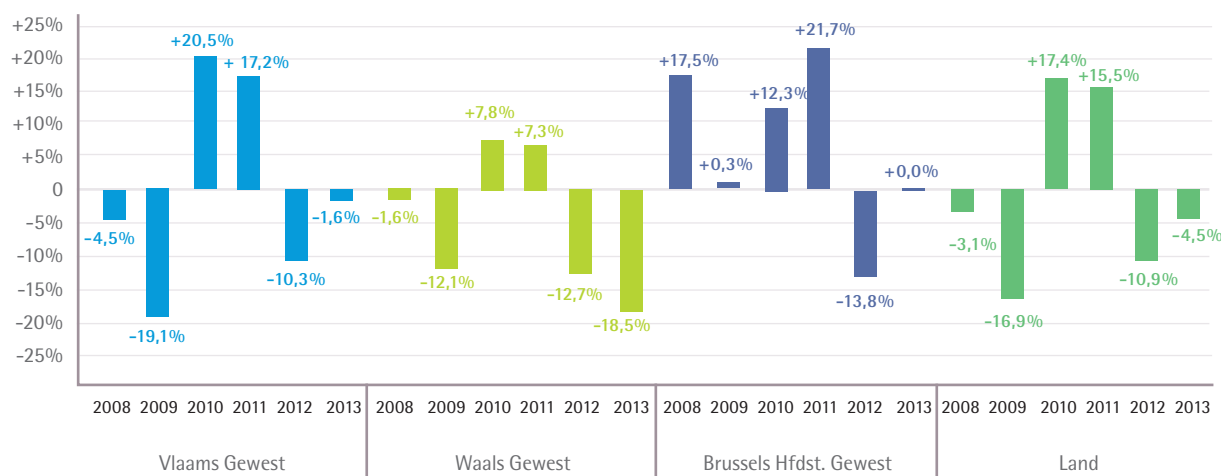
* De conjunctuurbarometer is gebaseerd op een enquête bij een populatie van ondernemers. Het geeft het gevoel van de economische wereld over de evolutie van de conjunctuur weer. Is de barometer positief, dan getuigt dat van vertrouwen bij de ondernemers over de toekomstige evolutie van de conjunctuur. Als de barometer negatief is, dan getuigt dat van wantrouwen bij de ondernemers.

1.3 Werkaanbiedingen

Tabel 1.3.I
Evolutie van de werkaanbiedingen

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2007	T1	72 132	18 174	3 392	93 698	2007	T1	100	100	100	100
	T2	73 173	20 240	3 109	96 522		T2	100	100	100	100
	T3	72 024	18 050	3 313	93 387		T3	100	100	100	100
	T4	64 332	17 183	3 315	84 830		T4	100	100	100	100
	Jaar	281 661	73 647	13 129	368 437		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	73 365	20 045	3 866	97 276	2008	T1	102	110	114	104
	T2	71 934	18 409	3 859	94 202		T2	98	91	124	98
	T3	66 774	19 385	3 992	90 151		T3	93	107	120	97
	T4	57 049	14 610	3 705	75 364		T4	89	85	112	89
	Jaar	269 122	72 449	15 422	356 993		Jaar	96	98	117	97
2009	T1	60 359	18 879	3 854	83 092	2009	T1	84	104	114	89
	T2	57 971	15 232	3 364	76 567		T2	79	75	108	79
	T3	50 348	16 397	4 448	71 193		T3	70	91	134	76
	T4	48 910	13 142	3 795	65 847		T4	76	76	114	78
	Jaar	217 588	63 650	15 461	296 699		Jaar	77	86	118	81
2010	T1	64 073	18 060	4 348	86 481	2010	T1	89	99	128	92
	T2	67 718	17 487	3 937	89 142		T2	93	86	127	92
	T3	66 333	17 417	4 872	88 622		T3	92	96	147	95
	T4	64 156	15 646	4 209	84 011		T4	100	91	127	99
	Jaar	262 280	68 610	17 366	348 256		Jaar	93	93	132	95
2011	T1	79 939	19 867	4 860	104 666	2011	T1	111	109	143	112
	T2	83 919	19 560	5 213	108 692		T2	115	97	168	113
	T3	76 135	18 622	5 805	100 562		T3	106	103	175	108
	T4	67 429	15 563	5 255	88 247		T4	105	91	159	104
	Jaar	307 422	73 612	21 133	402 167		Jaar	109	100	161	109
2012	T1	74 596	18 644	5 305	98 545	2012	T1	103	103	156	105
	T2	75 647	15 095	4 673	95 415		T2	103	75	150	99
	T3	63 881	17 066	4 271	85 218		T3	89	95	129	91
	T4	61 721	13 455	3 962	79 138		T4	96	78	120	93
	Jaar	275 845	64 260	18 211	358 316		Jaar	98	87	139	97
2013	T1	67 143	14 660	4 706	86 509	2013	T1	93	81	139	92
	T2	68 249	12 819	4 334	85 402		T2	93	63	139	88
	T3	65 448	12 953	4 989	83 390		T3	91	72	151	89
	T4	70 698	11 961	4 184	86 843		T4	110	70	126	102
	Jaar	271 538	52 393	18 213	342 144		Jaar	96	71	139	93

Grafiek 1.3.l
Variatie in percentage ten opzichte van het
voorgaande jaar

Bronnen: VDAB, FOREM, Actiris, ADG - Aantal werkaanbiedingen dat in de loop van het trimester gemiddeld per maand werd ontvangen door de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling, afkomstig van het gewone economische circuit, met uitzondering van de uitzendsector en uitwisseling van aanbiedingen tussen gewestelijke diensten.

Het aantal werkaanbiedingen ontvangen in de loop van de crisisjaren (2008 en vooral 2009) daalde in Vlaanderen en in Wallonië*. Sinds het begin van 2010 tot het 2de trimester van 2011 is een omgekeerde tendens merkbaar. Het aantal werkaanbiedingen begint opnieuw te stijgen om begin 2011 in de drie gewesten het niveau van voor de crisis te overschrijden. In 2012 daalt het aantal ontvangen werkaanbiedingen geleidelijk in alle gewesten. Die nieuwe trend zet zich in 2013 voort in het Waals Gewest (- 18,5%), terwijl de daling kleiner wordt in het Vlaams en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: respectievelijk - 1,6% en + 0,0%.

* Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geldt daarbij als uitzondering, omdat de werkelijke evolutie er moeilijker is af te bakenen wegens een administratieve inhaalbeweging die tijdens dezelfde periode werd uitgevoerd.

1.4 Structurele werkgelegenheid in de Belgische kmo's

Tabel 1.4.1
Evolutie van de structurele werkgelegenheid in de
kmo's

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2007	T1	+ 1,0%	+ 0,3%	+ 2,0%	+ 0,9%
	T2	+ 0,7%	+ 1,7%	+ 0,9%	+ 1,0%
	T3	+ 1,0%	+ 0,2%	+ 0,9%	+ 0,8%
	T4	+ 0,7%	+ 0,7%	+ 1,3%	+ 0,8%
	Jaar	+ 3,4%	+ 2,9%	+ 5,1%	+ 3,5%
2008	T1	+ 1,1%	+ 1,2%	+ 2,0%	+ 1,2%
	T2	+ 0,3%	+ 0,5%	- 0,2%	+ 0,3%
	T3	+ 0,7%	+ 0,5%	+ 0,2%	+ 0,5%
	T4	- 0,3%	- 0,1%	- 0,2%	- 0,2%
	Jaar	+ 1,7%	+ 2,1%	+ 1,8%	+ 1,8%
2009	T1	- 0,4%	- 0,9%	- 0,5%	- 0,5%
	T2	+ 0,3%	- 0,6%	- 0,2%	+ 0,0%
	T3	+ 0,5%	+ 0,4%	- 0,4%	+ 0,4%
	T4	- 1,0%	+ 1,0%	- 1,0%	- 0,4%
	Jaar	- 0,6%	- 0,1%	- 2,1%	- 0,6%
2010	T1	+ 0,7%	+ 1,2%	+ 0,3%	+ 0,8%
	T2	+ 0,1%	+ 0,6%	- 0,1%	+ 0,3%
	T3	+ 0,6%	+ 1,0%	+ 0,5%	+ 0,7%
	T4	- 0,4%	+ 1,6%	+ 0,5%	+ 0,3%
	Jaar	+ 1,0%	+ 4,3%	+ 1,3%	+ 2,0%
2011	T1	+ 1,0%	- 0,1%	+ 1,5%	+ 0,7%
	T2	+ 0,3%	+ 1,4%	- 0,1%	+ 0,6%
	T3	+ 0,8%	- 0,4%	+ 0,8%	+ 0,5%
	T4	+ 0,0%	+ 1,0%	+ 0,9%	+ 0,4%
	Jaar	+ 2,0%	+ 1,9%	+ 3,1%	+ 2,1%
2012	T1	- 0,1%	- 1,0%	+ 1,3%	- 0,2%
	T2	- 0,2%	+ 0,2%	- 1,0%	- 0,2%
	T3	+ 0,3%	- 1,0%	- 0,5%	- 0,2%
	T4	- 0,3%	+ 0,0%	+ 0,1%	- 0,1%
	Jaar	- 0,3%	- 1,7%	- 0,1%	- 0,7%
2013	T1	- 0,2%	- 1,1%	+ 0,1%	- 0,4%
	T2	- 0,2%	- 0,4%	- 0,2%	- 0,2%
	T3	+ 0,7%	+ 0,1%	- 0,2%	+ 0,4%

Bron: SDWorx

De structurele werkgelegenheid* in de ondernemingen met minder dan 100 werknemers ging er met 0,6% op achteruit in 2009. In de loop van de 2 volgende jaren is het aantal arbeidsplaatsen opnieuw gestegen: + 2% in 2010 en + 2,1% in 2011. In 2012 is de werkgelegenheid weer gedaald (- 0,7%) en die daling houdt ook tijdens het 1ste semester van 2013 aan. In het 3de trimester van 2013 gaat de werkgelegenheid er opnieuw op vooruit (+ 0,4%).

* De structurele werkgelegenheid omvat niet de tijdelijke jobs zoals interim- of studentenjobs.

1.5 Uitzendarbeid

Tabel 1.5.I
Raming van het aantal gepresteerde uren
uitzendarbeid*

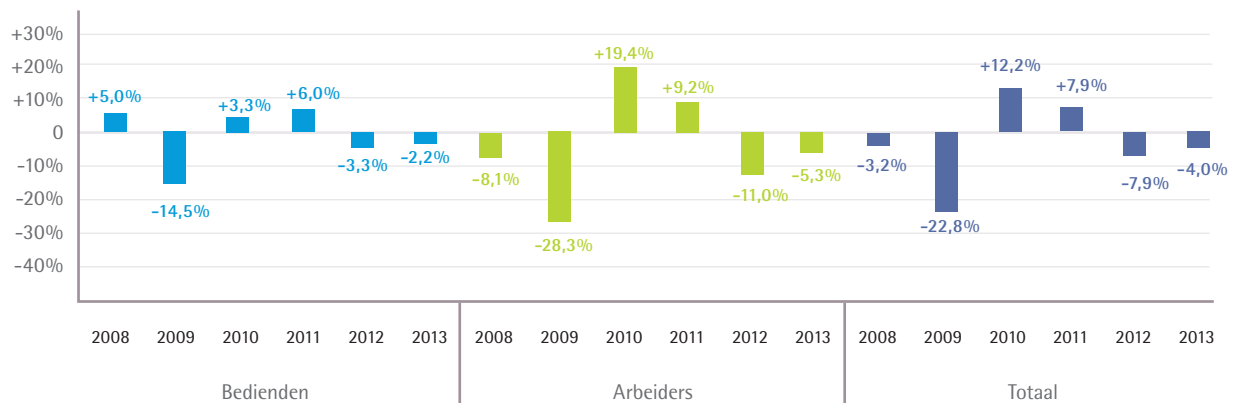
		Bedienden	Arbeiders	Totaal			Bedienden	Arbeiders	Totaal
2007	T1	203 342	359 579	562 921	2007	T1	100	100	100
	T2	223 264	403 167	626 431		T2	100	100	100
	T3	287 014	464 909	751 923		T3	100	100	100
	T4	239 734	398 469	638 203		T4	100	100	100
	Jaar	238 339	406 531	644 869		Jaar	100	100	100
2008	T1	226 605	355 639	582 244	2008	T1	111	99	103
	T2	236 763	385 296	622 059		T2	106	96	99
	T3	301 527	424 616	726 143		T3	105	91	97
	T4	236 236	329 664	565 900		T4	99	83	89
	Jaar	250 283	373 804	624 087		Jaar	105	92	97
2009	T1	201 912	234 592	436 504	2009	T1	99	65	78
	T2	200 430	248 593	449 024		T2	90	62	72
	T3	247 951	306 150	554 101		T3	86	66	74
	T4	205 193	283 115	488 308		T4	86	71	77
	Jaar	213 872	268 113	481 984		Jaar	90	66	75
2010	T1	189 667	248 502	438 169	2010	T1	93	69	78
	T2	204 290	307 430	511 720		T2	92	76	82
	T3	264 368	378 192	642 559		T3	92	81	85
	T4	225 484	345 883	571 367		T4	94	87	90
	Jaar	220 952	320 001	540 954		Jaar	93	79	84
2011	T1	207 457	309 597	517 054	2011	T1	102	86	92
	T2	221 535	351 731	573 266		T2	99	87	92
	T3	277 802	396 626	674 428		T3	97	85	90
	T4	229 946	339 982	569 927		T4	96	85	89
	Jaar	234 185	349 484	583 669		Jaar	98	86	91
2012	T1	203 002	279 279	482 281	2012	T1	100	78	86
	T2	216 085	315 759	531 843		T2	97	78	85
	T3	265 224	352 468	617 692		T3	92	76	82
	T4	221 773	296 309	518 082		T4	93	74	81
	Jaar	226 521	310 954	537 475		Jaar	95	76	83
2013	T1	201 334	247 444	448 778	2013	T1	99	69	80
	T2	209 089	285 866	494 954		T2	94	71	79
	T3	256 869	336 113	592 982		T3	89	72	79
	T4	218 572	307 974	526 546		T4	91	77	83
	Jaar	221 466	294 349	515 815		Jaar	93	72	80

Bron: Federgon

* Deze raming werd berekend als het wiskundige gemiddelde van de daggemiddelden van de drie maanden in het trimester. Zij varieert soms aanzienlijk in vergelijking met het werkelijke volume gepresteerde uren uitzendarbeid per trimester. Dat werkelijke volume is met ongeveer 2 maanden vertraging beschikbaar op de website van Federgon.

Grafiek 1.5.I

Variatie in percentage ten opzichte van het voorgaande jaar

Het aantal uren gepresteerd in het kader van uitzendcontracten was gedaald met 25% op het hoogtepunt van de crisis (tussen 2007 en 2009). Vanaf 2010 noteren we voor het aantal gepresteerde uren opnieuw een geleidelijke stijging, die zich voortzet tot het 1ste semester van 2011.

Vervolgens daalt het aantal uren gepresteerd als uitzendarbeid geleidelijk tot het 3de trimester van 2013.

In het 4de trimester van 2013 laat het segment van de arbeiders, dat erg gevoelig is voor economische schommelingen, een sprong noteren van + 5 basispunten. Ondanks die toename ligt dat segment nog steeds 23 basispunten achter in vergelijking met de toestand van voor de crisis.

1.6 Tijdelijke werkloosheid

1.6.1 In fysieke eenheden

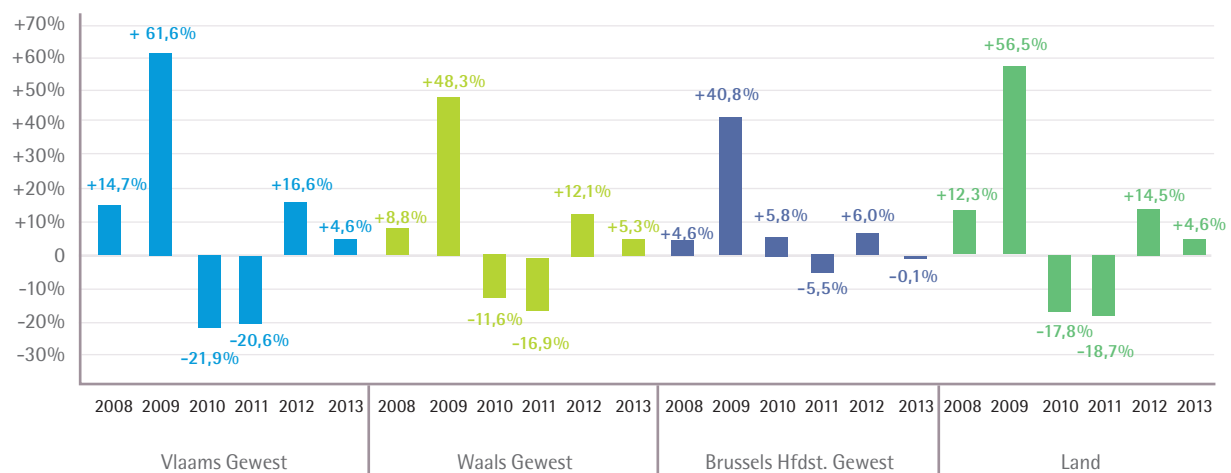
Tabel 1.6.1
Evolutie van de tijdelijke werkloosheid in fysieke
eenheden

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2007	T1	97 184	50 354	6 215	153 753	2007	T1	100	100	100	100
	T2	69 716	37 444	5 007	112 167		T2	100	100	100	100
	T3	61 041	34 522	3 874	99 438		T3	100	100	100	100
	T4	71 883	38 299	4 255	114 437		T4	100	100	100	100
	Jaar	74 956	40 155	4 838	119 949		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	101 974	51 667	6 381	160 021	2008	T1	105	103	103	104
	T2	74 597	41 352	5 009	120 958		T2	107	110	100	108
	T3	70 485	33 961	4 025	108 471		T3	115	98	104	109
	T4	96 909	47 761	4 826	149 496		T4	135	125	113	131
	Jaar	85 991	43 685	5 060	134 737		Jaar	115	109	105	112
2009	T1	186 704	84 301	8 637	279 643	2009	T1	192	167	139	182
	T2	153 217	68 302	7 412	228 931		T2	220	182	148	204
	T3	103 057	48 219	5 791	157 067		T3	169	140	149	158
	T4	112 773	58 388	6 656	177 817		T4	157	152	156	155
	Jaar	138 938	64 802	7 124	210 864		Jaar	185	161	147	176
2010	T1	164 447	82 015	9 651	256 113	2010	T1	169	163	155	167
	T2	104 678	55 343	7 728	167 749		T2	150	148	154	150
	T3	76 246	40 348	5 976	122 569		T3	125	117	154	123
	T4	88 493	51 436	6 784	146 713		T4	123	134	159	128
	Jaar	108 466	57 285	7 535	173 286		Jaar	145	143	156	144
2011	T1	117 140	65 083	8 800	191 023	2011	T1	121	129	142	124
	T2	78 624	43 910	7 379	129 912		T2	113	117	147	116
	T3	71 370	38 567	6 026	115 963		T3	117	112	156	117
	T4	77 384	42 823	6 284	126 491		T4	108	112	148	111
	Jaar	86 129	47 596	7 122	140 847		Jaar	115	119	147	117
2012	T1	131 133	67 190	9 233	207 555	2012	T1	135	133	149	135
	T2	98 535	51 166	7 926	157 626		T2	141	137	158	141
	T3	79 908	42 343	6 588	128 839		T3	131	123	170	130
	T4	92 135	52 740	6 464	151 338		T4	128	138	152	132
	Jaar	100 428	53 360	7 552	161 340		Jaar	134	133	156	135
2013	T1	154 753	78 068	9 720	242 541	2013	T1	159	155	156	158
	T2	111 082	59 437	8 434	178 953		T2	159	159	168	160
	T3	70 959	40 153	6 121	117 233		T3	116	116	158	118
	T4	83 257	47 009	5 899	136 165		T4	116	123	139	119
	Jaar	105 013	56 167	7 544	168 723		Jaar	140	140	156	141

De tijdelijke werkloosheid reageert heel vlug op de veranderingen van de economische conjunctuur. Sinds begin 2008 stijgt de tijdelijke werkloosheid lichtjes op jaarbasis. Deze stijging neemt duidelijk toe tijdens het 4de trimester en piekt in het 2de trimester van 2009 (204 basispunten). Vervolgens daalt ze geleidelijk tot begin 2012 en zien we een langere stijging met een piek in het 2de trimester van 2013 (160 basispunten). Er dient echter aangestipt dat de tijdelijke werkloosheid in 2013 sterk werd beïnvloed door de slechte weersomstandigheden (cf. punt 1.6.4 hierna).

Globaal gezien ligt de tijdelijke werkloosheid in 2013 nog steeds 41 procentpunt boven het niveau van voor de crisis.

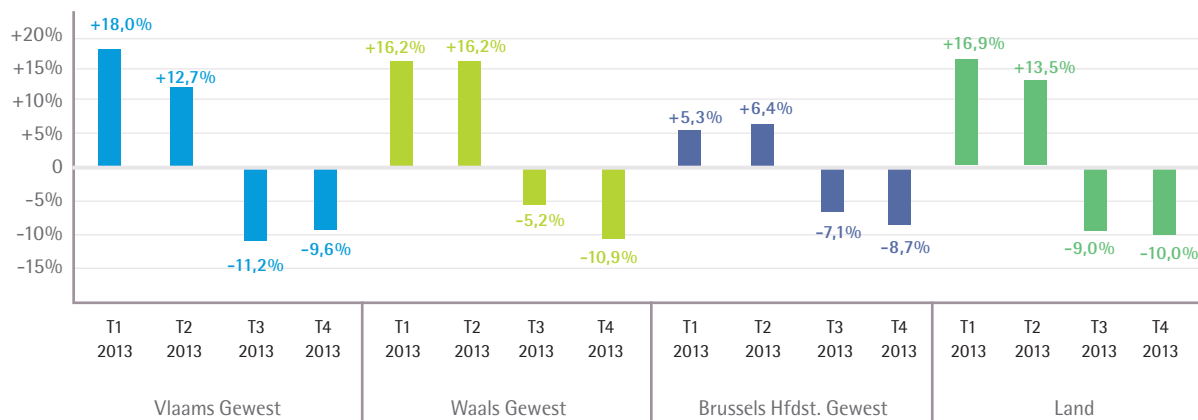
Grafiek 1.6.I
Variatie in percentage ten opzichte van het voorgaande jaar

Op jaarbasis blijkt die stijging echter kleiner te worden: zij gaat nl. van + 14,5% tussen 2011 en 2012 naar + 4,6% tussen 2012 en 2013. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd de evolutie zelfs negatief: - 0,1% tussen 2012 en 2013.

Grafiek 1.6.II

Variatie in percentage ten opzichte van het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

De evolutie per trimester tussen 2012 en 2013 toont een belangrijke ommekeer van de tendens in de loop van het tweede semester van 2013: de tijdelijke werkloosheid neemt zowel af op het niveau van het land (- 9% in T3 2013 en - 10% in T4 2013) als in elk van de 3 gewesten.

1.6.2 In budgettaire eenheden

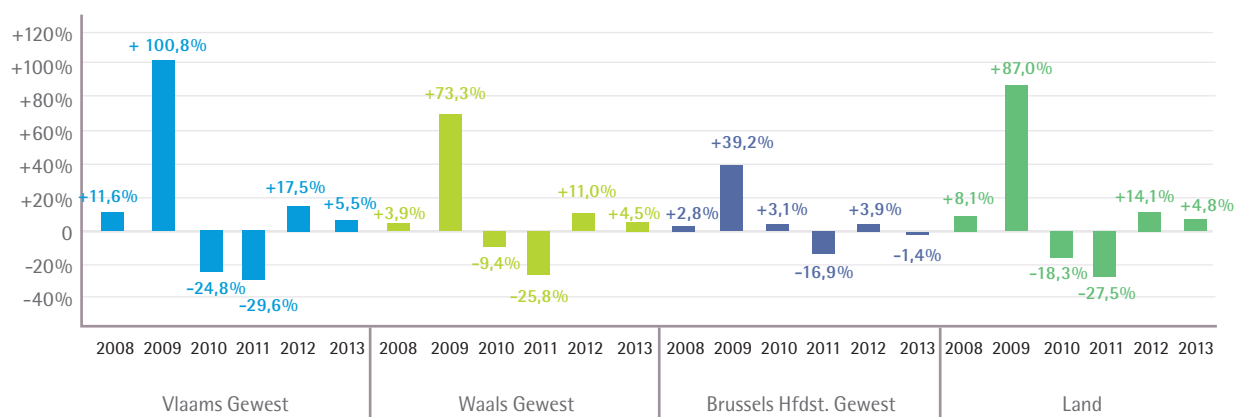
Tabel 1.6.II
Evolutie van de tijdelijke werkloosheid in
budgettaire eenheden

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2007	T1	23 661	16 341	2 087	42 089	2007	T1	100	100	100	100
	T2	14 931	10 849	1 672	27 452		T2	100	100	100	100
	T3	12 372	9 549	1 455	23 376		T3	100	100	100	100
	T4	14 742	10 726	1 468	26 936		T4	100	100	100	100
	Jaar	16 427	11 866	1 670	29 963		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	22 708	15 892	2 091	40 691	2008	T1	96	97	100	97
	T2	15 596	11 254	1 689	28 539		T2	104	104	101	104
	T3	13 826	9 091	1 449	24 366		T3	112	95	100	104
	T4	21 221	13 063	1 642	35 926		T4	144	122	112	133
	Jaar	18 338	12 325	1 718	32 381		Jaar	112	104	103	108
2009	T1	54 960	31 368	2 987	89 315	2009	T1	232	192	143	212
	T2	40 139	21 249	2 440	63 828		T2	269	196	146	233
	T3	24 560	14 534	1 935	41 029		T3	199	152	133	176
	T4	27 624	18 262	2 206	48 092		T4	187	170	150	179
	Jaar	36 821	21 353	2 392	60 566		Jaar	224	180	143	202
2010	T1	50 973	33 122	3 481	87 577	2010	T1	215	203	167	208
	T2	24 027	16 583	2 419	43 029		T2	161	153	145	157
	T3	16 394	11 962	1 892	30 248		T3	133	125	130	129
	T4	19 363	15 738	2 075	37 176		T4	131	147	141	138
	Jaar	27 689	19 351	2 467	49 507		Jaar	169	163	148	165
2011	T1	30 777	22 232	2 709	55 717	2011	T1	130	136	130	132
	T2	16 842	12 255	1 973	31 070		T2	113	113	118	113
	T3	14 141	10 699	1 746	26 586		T3	114	112	120	114
	T4	16 199	12 241	1 768	30 208		T4	110	114	120	112
	Jaar	19 490	14 357	2 049	35 895		Jaar	119	121	123	120
2012	T1	34 851	23 800	2 727	61 378	2012	T1	147	146	131	146
	T2	20 023	13 760	2 079	35 862		T2	134	127	124	131
	T3	15 783	11 254	1 870	28 908		T3	128	118	129	124
	T4	20 917	14 941	1 841	37 699		T4	142	139	125	140
	Jaar	22 894	15 939	2 129	40 962		Jaar	139	134	127	137
2013	T1	43 154	28 725	3 000	74 879	2013	T1	182	176	144	178
	T2	22 833	16 004	2 183	41 020		T2	153	148	131	149
	T3	13 841	9 839	1 653	25 333		T3	112	103	114	108
	T4	16 774	12 086	1 560	30 420		T4	114	113	106	113
	Jaar	24 151	16 664	2 099	42 913		Jaar	147	140	126	143

De tijdelijk werklozen krijgen maar enkele dagen per maand uitkeringen. Daarom is het nuttig om hen behalve in fysieke eenheden (maandgemiddelden) ook in budgettaire eenheden (daggemiddelden) voor te stellen. De budgettaire eenheden drukken in zekere zin voltijdse equivalenten uit inzake tijdelijke werkloosheid.

De algemene evolutie is vergelijkbaar, maar de stijgingen in budgettaire eenheden zijn tijdens de crisis echter groter dan de stijgingen in fysieke eenheden. de piek in het 2de trimester van 2009 bedraagt zelfs 233 basispunten. Dat betekent dat het maandelijks aantal niet-gewerkte dagen per arbeider (of bediende) die tijdens de crisis tijdelijk werkloos werd gesteld, hoger ligt dan in normale tijden (7,5% dagen in 2009). In 2010 en in 2011 is de tijdelijke werkloosheid geleidelijk afgenomen tot begin 2012, daarna was er opnieuw een toename met een nieuwe piek in het 1ste trimester van 2013 (178 basispunten).

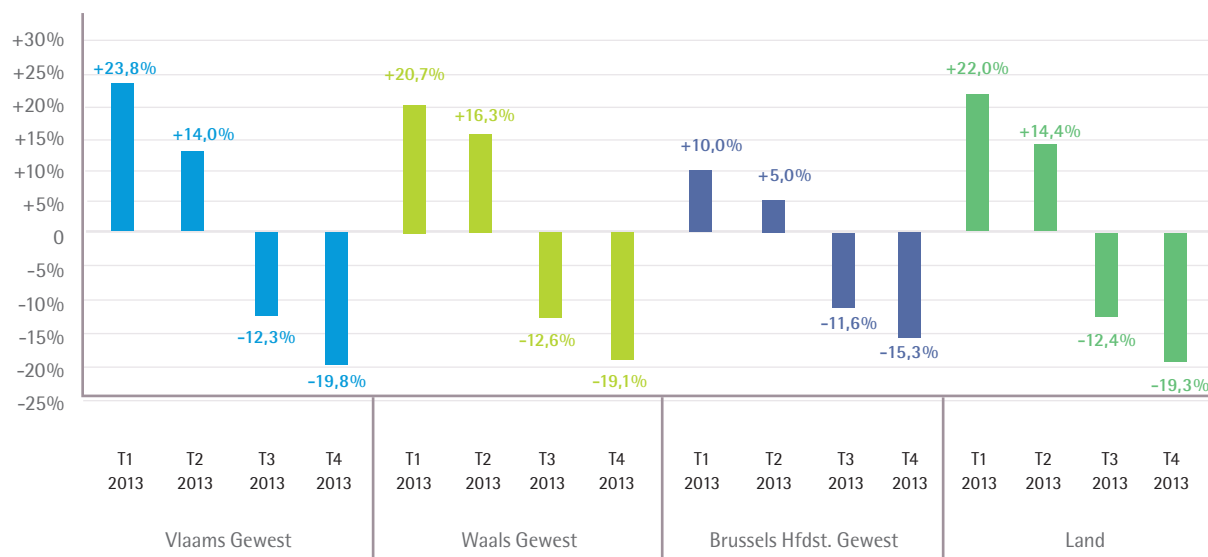
Grafiek 1.6.III
Variatie in percentage ten opzichte van het voorgaande jaar

In budgettaire eenheden lijkt de toename van de tijdelijke werkloosheid eveneens kleiner te worden tussen 2012 en 2013: van + 14,1% tussen 2011 en 2012 tot + 4,8% tussen 2012 en 2013. Het maandelijks aantal niet-gewerkte dagen blijft jaar na jaar gelijk op 6,6 dagen/maand.

Grafiek 1.6.IV

Variatie in percentage ten opzichte van het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

De trimestriële analyse van de tijdelijke werkloosheid tussen 2012 en 2013 (uitgedrukt in BE) bevestigt onze analyse in fysieke eenheden: het tweede deel van 2013 wordt gekenmerkt door een aanzienlijke daling van de tijdelijke werkloosheid: - 12,4% in T3 2013 en - 19,3% in T4 2013. Zoals reeds aangehaald, werd de tijdelijke werkloosheid opwaarts beïnvloed door de slechte weersomstandigheden in het 1ste semester van 2013. Als we ons beperken tot de tijdelijke werkloosheid om economische redenen, die de evolutie van de conjunctuur weerspiegelt, zien we dat die is gedaald ten opzichte van 2012 (zie punt 1.6.4 hierna).

1.6.3 Per bedrijfstak (in budgettaire eenheden)

Tabel 1.6.III
Tijdelijke werkloosheid per bedrijfstak

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Evol. 2007- 2013	Evol. 2012- 2013
Bouw	10 254	9 739	12 539	14 178	9 772	10 903	12 686	+ 23,7%	+ 16,4%
Machinebouw	2 245	2 923	12 056	6 783	3 531	5 293	5 420	+ 141,4%	+ 2,4%
Andere diensten	2 682	2 967	5 389	4 801	3 897	4 496	4 780	+ 78,2%	+ 6,3%
Dienstverlening aan ondernemingen	1 477	1 825	3 867	3 159	2 618	3 124	3 229	+ 118,6%	+ 3,4%
Onbepaalde bedrijfstak	1 818	2 075	3 687	3 087	2 363	2 695	2 999	+ 65,0%	+ 11,3%
Textiel	1 555	2 176	2 848	1 874	1 713	1 566	1 302	- 16,3%	- 16,9%
Horeca	1 397	1 454	1 928	1 776	1 603	1 564	1 382	- 1,1%	- 11,7%
Vervoer en communicatie	702	779	1 908	1 413	1 020	1 235	1 215	+ 73,0%	- 1,6%
Groot- en kleinhandel	873	923	1 356	1 183	1 001	1 050	1 032	+ 18,2%	- 1,7%
Levensmiddelen, dranken enz.	1 039	1 094	1 483	1 274	1 034	1 035	1 003	- 3,4%	- 3,1%
Houtnijverheid	622	752	1 272	1 041	817	830	914	+ 47,0%	+ 10,1%
Fabricatie van bureaumachines	542	562	1 175	1 085	742	798	862	+ 59,2%	+ 8,0%
Landbouw en jacht	657	665	932	1 004	725	773	858	+ 30,7%	+ 11,1%
Scheikundige nijverheid	392	535	1 480	753	576	675	637	+ 62,7%	- 5,5%
Kledingnijverheid	766	792	994	784	635	598	545	- 28,9%	- 8,9%
Winning, 1 ^{ste} verwerking van metalen	102	123	1 088	584	473	516	451	+ 342,4%	- 12,5%
Niet-metalen producten	257	276	1 437	685	466	512	443	+ 71,9%	- 13,6%
Varia	2 583	2 721	5 127	4 045	2 909	3 297	3 155	+ 22,1%	- 4,3%
Totaal	29 963	32 381	60 566	49 507	35 895	40 962	42 913	+ 43,2%	+ 4,8%

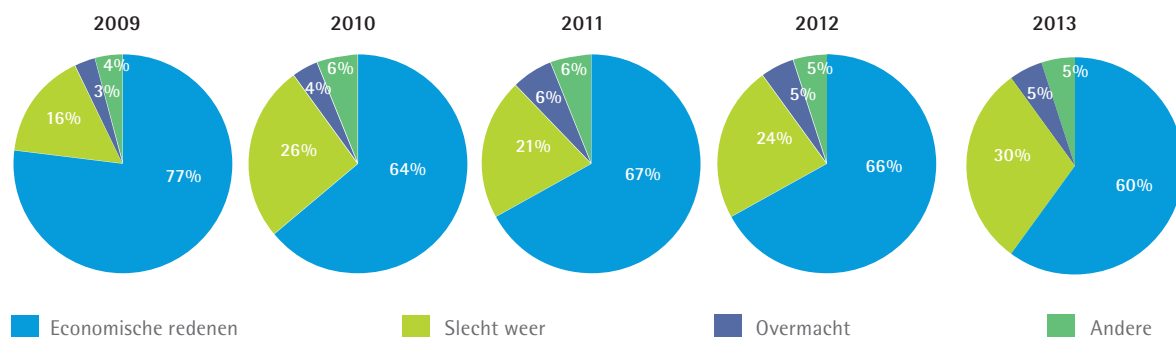
De sectoren die in het bijzonder hebben geleden onder de crisis, zoals de machinebouw, de dienstverlening aan ondernemingen, de scheikundige nijverheid, vervoer en communicatie, de niet-metalen producten of de winning en de 1ste verwerking van metalen hebben zich in de loop van het jaar 2011 hersteld. Die verbetering was echter van korte duur: de achteruitgang van de conjunctuur in 2012 brengt sommige bedrijfstakken opnieuw in een moeilijke situatie. Tussen 2011 en 2012 bereikt de stijging van de tijdelijke werkloosheid in de sector van de machinebouw zelfs 50%. In de loop van 2013 lijkt de stijging van de tijdelijke werkloosheid kleiner te worden in de meeste bedrijfstakken, met uitzondering van onder andere de bouwsector (+ 16,4%) die nochtans 30% van het aantal tijdelijke werklozen vertegenwoordigt (in BE). In die sector overschrijdt het jaar 2013 zelfs het jaar 2009 in aantal budgettaire eenheden: 12 686 eenheden tegenover 12 539 in 2009. Die evolutie is echter te wijten aan de strenge en aanhoudende winter van begin 2013 waardoor de tijdelijke werkloosheid wegens slecht weer sterk

is gestegen (zie verder). De bouwsector is dan ook de sector die het meest afhankelijk is van de weersomstandigheden.

Andere bedrijfstakken lijken daarentegen beter te hebben standgehouden in 2013; waaronder de belangrijkste in aantal personen: de textielsector (- 16,9%) en de horeca (- 11,7%).

1.6.4 Per motief (in vergoede dagen)

Grafiek 1.6.V
Tijdelijke werkloosheid volgens motief

Na een substantiële stijging te hebben gekend tijdens de crisis in 2009 (77% van de totaliteit van de vergoede dagen), is de tijdelijke werkloosheid wegens economische redenen nadien gedaald om opnieuw het niveau van voor de crisis te halen ($\pm 65\%$). In 2013 daalt het aandeel van de tijdelijke werkloosheid om economische redenen op jaarbasis (- 6 procentpunten) door de belangrijke stijging van tijdelijke werkloosheid wegens slecht weer (+ 6 procentpunten) omwille van de strenge en aanhoudende winter die we vorig jaar hebben gekend. Het aantal vergoede dagen om economische redenen is gedaald van 8 390 095 tot 8 040 044, d.i. - 4,2%. Deze daling kan waarschijnlijk ook worden verklaard door de uitbreiding van de responsabiliseringsbijdrage van de werkgevers die intensief een beroep doen op economische werkloosheid, sinds 30 juli 2013. Het aantal vergoede dagen omwille van slecht weer is ook gestegen van 2 972 042 tot 4 068 443, d.i. + 36,9%.

1.6.5 Verwante uitkeringen (in fysieke eenheden)

Tabel 1.6.IV
Evolutie van de verwante uitkeringen

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Evol. 2007- 2013	Evol. 2012- 2013
Onthaalouders	4 087	3 898	3 742	3 636	3 484	3 170	3 141	- 23,1%	- 0,9%
Jeugdvakantie	3 084	3 209	2 872	2 574	2 725	2 735	2 739	- 11,2%	+ 0,2%
Seniorvakantie	123	160	112	151	230	215	212	+ 72,0%	- 1,2%
Niet-bezoldigde periode in het onderwijs	3 325	3 350	3 387	3 501	3 550	3 495	3 724	+ 12,0%	+ 6,5%
Pleegzorg	-	-	107	81	88	92	102	-	+ 10,4%
Totaal	10 620	10 617	10 221	9 944	10 076	9 708	9 919	- 6,6%	+ 2,2%

De onthaalouders krijgen opvanguitkeringen als hun inkomsten dalen omwille van de afwezigheid van kinderen om redenen onafhankelijk van hun wil. Het aantal van die uitkeringstrekkers daalt geleidelijk sinds 2007.

De uitkeringen die zijn bedoeld om de periodes te dekken die niet gedekt zijn door vakantiegeld betreffen enerzijds de schoolverlaters (jeugdvakantie) en anderzijds de 50-plussers die opnieuw een activiteit beginnen in de privésector (seniorvakantie).

Mensen die voor onderwijsinstellingen werken, krijgen tijdens de zomervakantie een uitkering als die periode niet gedekt is door een uitgestelde bezoldiging. Tussen 2007 en 2013 stijgt het aantal betalingen met 12%.

Sommige werknemers ten slotte krijgen uitkeringen als ze verlof nemen om de pers(o)on(en) te verzorgen die in hun gezin werd(en) geplaatst. Het aantal van die uitkeringstrekkers blijft zeer beperkt: gemiddeld 102 personen per maand in 2013.

1.7 Faillissementen*

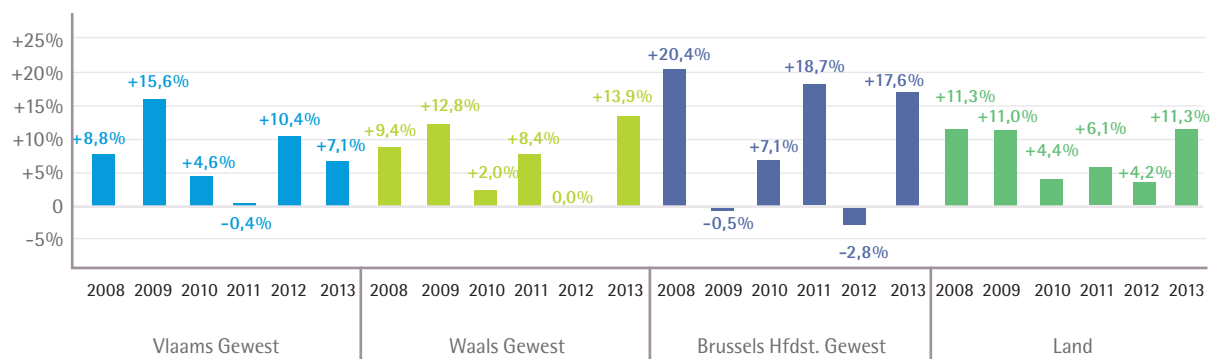
1.7.1 Met of zonder personeel

Tabel 1.7.1
Evolutie van de faillissementen

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Buiten- land	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2007	T1	1 001	548	373	8	1 930	2007	T1	100	100	100	100
	T2	953	580	416	12	1 961		T2	100	100	100	100
	T3	727	400	308	2	1 437		T3	100	100	100	100
	T4	1 003	634	424	17	2 078		T4	100	100	100	100
	Jaar	3 684	2 162	1 521	39	7 406		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	946	588	417	6	1 957	2008	T1	95	107	112	101
	T2	1 062	658	472	16	2 208		T2	111	113	113	113
	T3	858	451	448	6	1 763		T3	118	113	145	123
	T4	1 143	669	494	7	2 313		T4	114	106	117	111
	Jaar	4 009	2 366	1 831	35	8 241		Jaar	109	109	120	111
2009	T1	1 307	737	418	6	2 468	2009	T1	131	134	112	128
	T2	1 199	687	471	7	2 364		T2	126	118	113	121
	T3	875	567	433	4	1 879		T3	120	142	141	131
	T4	1 253	678	500	4	2 435		T4	125	107	118	117
	Jaar	4 634	2 669	1 822	21	9 146		Jaar	126	123	120	123
2010	T1	1 332	716	506	7	2 561	2010	T1	133	131	136	133
	T2	1 305	721	474	5	2 505		T2	137	124	114	128
	T3	1 028	586	435	6	2 055		T3	141	147	141	143
	T4	1 184	699	537	5	2 425		T4	118	110	127	117
	Jaar	4 849	2 722	1 952	23	9 546		Jaar	132	126	128	129
2011	T1	1 326	774	498	8	2 606	2011	T1	132	141	134	135
	T2	1 207	783	566	8	2 564		T2	127	135	136	131
	T3	1 015	653	468	5	2 141		T3	140	163	152	149
	T4	1 283	741	785	5	2 814		T4	128	117	185	135
	Jaar	4 831	2 951	2 317	26	10 125		Jaar	131	136	152	137
2012	T1	1 321	767	475	2	2 565	2012	T1	132	140	127	133
	T2	1 402	785	525	4	2 716		T2	147	135	126	139
	T3	1 105	602	542	3	2 252		T3	152	151	176	157
	T4	1 506	797	710	4	3 017		T4	150	126	167	145
	Jaar	5 334	2 951	2 252	13	10 550		Jaar	145	136	148	142
2013	T1	1 454	934	632	6	3 026	2013	T1	145	170	169	157
	T2	1 413	749	706	2	2 870		T2	148	129	170	146
	T3	1 255	747	655	7	2 664		T3	173	187	213	185
	T4	1 591	932	655	1	3 179		T4	159	147	154	153
	Jaar	5 713	3 362	2 648	16	11 739		Jaar	155	156	174	159

* Cijfers op 31.01.2014

Grafiek 1.7.l
Variatie in procenten ten opzichte van het voor-
gaande jaar

2013 vertoont het hoogste aantal faillissementen sinds 2007: + 59% ten opzichte van 2007 en + 11,3% ten opzichte van 2012. Geen enkel gewest wijkt af van de algemene tendens.

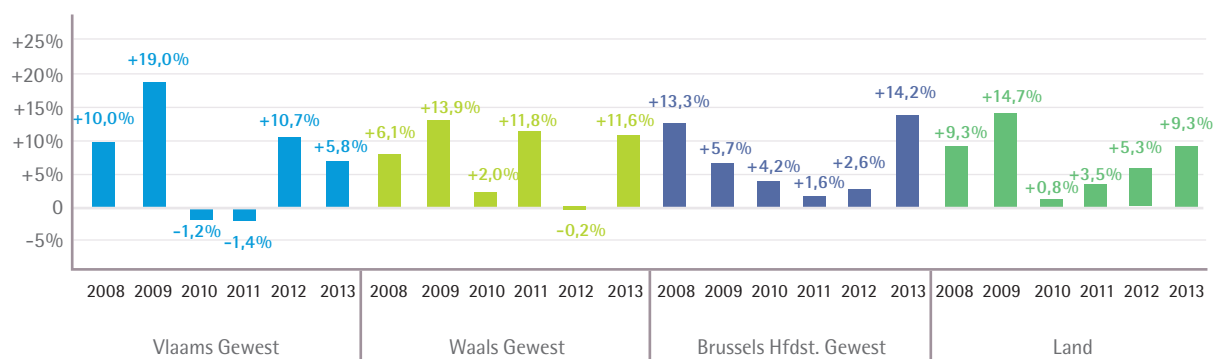
1.7.2 Met personeel

Tabel 1.7.II
Evolutie van de faillissementen met personeel

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2007	T1	368	243	131	742	2007	T1	100	100	100	100
	T2	375	255	158	788		T2	100	100	100	100
	T3	261	194	119	574		T3	100	100	100	100
	T4	354	282	132	768		T4	100	100	100	100
	Jaar	1 358	974	540	2 872		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	353	250	147	750	2008	T1	96	103	112	101
	T2	403	280	133	816		T2	107	110	84	104
	T3	321	197	165	683		T3	123	102	139	119
	T4	417	306	167	890		T4	118	109	127	116
	Jaar	1 494	1 033	612	3 139		Jaar	110	106	113	109
2009	T1	495	319	153	967	2009	T1	135	131	117	130
	T2	479	292	156	927		T2	128	115	99	118
	T3	341	270	154	765		T3	131	139	129	133
	T4	463	296	184	943		T4	131	105	139	123
	Jaar	1 778	1 177	647	3 602		Jaar	131	121	120	125
2010	T1	479	320	164	963	2010	T1	130	132	125	130
	T2	460	307	174	941		T2	123	120	110	119
	T3	390	264	174	828		T3	149	136	146	144
	T4	428	310	162	900		T4	121	110	123	117
	Jaar	1 757	1 201	674	3 632		Jaar	129	123	125	126
2011	T1	483	335	143	961	2011	T1	131	138	109	130
	T2	453	369	145	967		T2	121	145	92	123
	T3	357	299	152	808		T3	137	154	128	141
	T4	439	340	245	1 024		T4	124	121	186	133
	Jaar	1 732	1 343	685	3 760		Jaar	128	138	127	131
2012	T1	506	361	174	1 041	2012	T1	138	149	133	140
	T2	501	346	191	1 038		T2	134	136	121	132
	T3	403	280	159	842		T3	154	144	134	147
	T4	508	353	179	1 040		T4	144	125	136	135
	Jaar	1 918	1 340	703	3 961		Jaar	141	138	130	138
2013	T1	525	440	192	1 157	2013	T1	143	181	147	156
	T2	489	322	206	1 017		T2	130	126	130	129
	T3	429	330	210	969		T3	164	170	176	169
	T4	586	404	195	1 185		T4	166	143	148	154
	Jaar	2 029	1 496	803	4 328		Jaar	149	154	149	151

Het aantal faillissementen met personeel bereikt ook een record in 2013: 4 328 ondernemingen tegenover 3 961 in 2012, zijnde een stijging van 51% ten opzichte van 2007.

Grafiek 1.7.II
Variatie in procenten ten opzichte van het
voorgaande jaar

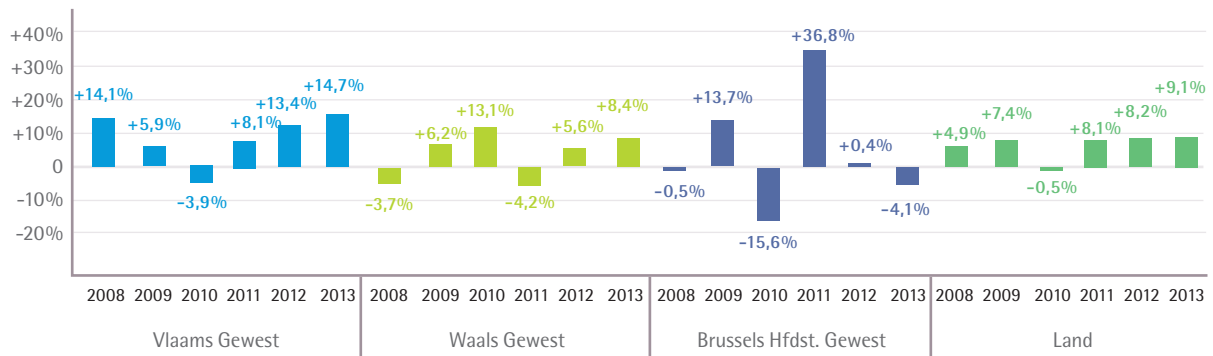
1.7.3 Verloren gegane jobs

Tabel 1.7.III
Evolutie van de verloren gegane jobs

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2007	T1	2 639	1 981	1 286	5 906	2007	T1	100	100	100	100
	T2	2 373	2 351	1 251	5 975		T2	100	100	100	100
	T3	1 775	1 613	768	4 156		T3	100	100	100	100
	T4	2 622	1 700	695	5 017		T4	100	100	100	100
	Jaar	9 409	7 645	4 000	21 054		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	2 976	1 746	1 143	5 865	2008	T1	113	88	89	99
	T2	2 286	1 794	1 069	5 149		T2	96	76	85	86
	T3	2 249	1 672	856	4 777		T3	127	104	111	115
	T4	3 225	2 153	912	6 290		T4	123	127	131	125
	Jaar	10 736	7 365	3 980	22 081		Jaar	114	96	100	105
2009	T1	3 704	1 912	920	6 536	2009	T1	140	97	72	111
	T2	3 323	2 249	1 074	6 646		T2	140	96	86	111
	T3	1 966	1 757	870	4 593		T3	111	109	113	111
	T4	2 378	1 901	1 662	5 941		T4	91	112	239	118
	Jaar	11 371	7 819	4 526	23 716		Jaar	121	102	113	113
2010	T1	3 060	2 846	1 035	6 941	2010	T1	116	144	80	118
	T2	2 804	2 162	872	5 838		T2	118	92	70	98
	T3	2 251	1 733	1 017	5 001		T3	127	107	132	120
	T4	2 809	2 104	898	5 811		T4	107	124	129	116
	Jaar	10 924	8 845	3 822	23 591		Jaar	116	116	96	112
2011	T1	3 405	2 442	1 338	7 185	2011	T1	129	123	104	122
	T2	3 067	2 284	964	6 315		T2	129	97	77	106
	T3	2 638	1 576	1 434	5 648		T3	149	98	187	136
	T4	2 698	2 171	1 491	6 360		T4	103	128	215	127
	Jaar	11 808	8 473	5 227	25 508		Jaar	125	111	131	121
2012	T1	2 990	3 123	1 224	7 337	2012	T1	113	158	95	124
	T2	3 635	2 050	1 282	6 967		T2	153	87	102	117
	T3	2 437	1 858	885	5 180		T3	137	115	115	125
	T4	4 334	1 920	1 855	8 109		T4	165	113	267	162
	Jaar	13 396	8 951	5 246	27 593		Jaar	142	117	131	131
2013	T1	4 103	2 686	1 234	8 023	2013	T1	155	136	96	136
	T2	3 368	2 231	1 236	6 835		T2	142	95	99	114
	T3	3 263	2 138	1 179	6 580		T3	184	133	154	158
	T4	4 634	2 645	1 382	8 661		T4	177	156	199	173
	Jaar	15 368	9 700	5 031	30 099		Jaar	163	127	126	143

Het aantal jobs dat verloren is gegaan in de loop van 2013 bereikt een hoogtepunt: 30 099 werknemers hebben hun baan verloren tegenover 27 593 in 2012.

Grafiek 1.7.III
Variatie in procenten ten opzichte van het
voorgaande jaar

De stijging van 9,1% op jaarbasis treft vooral Vlaanderen: + 14,7% en in mindere mate Wallonië (+ 8,4%). In Brussel was er daarentegen een afname (- 4,1%).

1.8 Collectieve ontslagen

1.8.1 Aantal werknemers betrokken bij een intentie tot collectief ontslag

Tabel 1.8.1
Aantal werknemers betrokken bij een intentie tot
collectief ontslag

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2010	Jaar	6 134	1 196	5 687	13 017	2010	Jaar	100	100	100	100
2011	T1	1 168	344	518	2 030	2011	T1	100	100	100	100
	T2	563	577	154	1 294		T2	100	100	100	100
	T3	494	355	486	1 335		T3	100	100	100	100
	T4	1 406	239	351	1 996		T4	100	100	100	100
	Jaar	3 631	1 515	1 509	6 655		Jaar	59	127	27	51
2012	T1	1 687	1 233	211	3 131	2012	T1	144	358	41	154
	T2	1 837	377	107	2 321		T2	326	65	69	179
	T3	627	118	285	1 030		T3	127	33	59	77
	T4	8 079	1 811	335	10 225		T4	575	758	95	512
	Jaar	12 230	3 539	938	16 707		Jaar	199	296	16	128
2013	T1	901	3 336	436	4 673	2013	T1	77	970	84	230
	T2	1 124	559	364	2 047		T2	200	97	236	158
	T3	804	74	93	971		T3	163	21	19	73
	T4	930	154	90	1 174		T4	66	64	26	59
	Jaar	3 759	4 123	983	8 865		Jaar	61	345	17	68
							2012	100	100	100	100
							2013	31	117	105	53

Bron: FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg

De aankondiging van de intentie om over te gaan tot een collectief ontslag is het begin van de procedure van inlichting en raadpleging ingevoerd bij KB van 24 mei 1976. Het aantal werknemers betrokken bij een aankondiging van collectief ontslag heeft een piek bereikt in 2012: 16 707 personen. In de loop van 2013 zien we een geleidelijke daling van het aantal aankondigingen. Over het ganse jaar bedraagt die daling – 47%.

1.8.2

Aantal werknemers betrokken bij een betekening van collectief ontslag

Tabel 1.8.II

Aantal werknemers betrokken bij een betekening van collectief ontslag

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2010	Jaar	6 394	1 143	5 325	12 862	2010	Jaar	100	100	100	100
2011	T1	1 149	215	186	1 550	2011	T1	100	100	100	100
	T2	838	860	100	1 798		T2	100	100	100	100
	T3	340	156	559	1 055		T3	100	100	100	100
	T4	363	254	634	1 251		T4	100	100	100	100
	Jaar	2 690	1 485	1 479	5 654		Jaar	42	130	28	44
2012	T1	1 174	213	310	1 697	2012	T1	102	99	167	109
	T2	1 272	147	31	1 450		T2	152	17	31	81
	T3	1 079	1 200	225	2 504		T3	317	769	40	237
	T4	1 259	1 039	95	2 393		T4	347	409	15	191
	Jaar	4 784	2 599	661	8 044		Jaar	75	227	12	63
2013	T1	1 379	1 710	322	3 411	2013	T1	120	795	173	220
	T2	1 031	582	108	1 721		T2	123	68	108	96
	T3	5 830	94	138	6 062		T3	1.715	60	25	575
	T4	1 132	3 011	374	4 517		T4	312	1.185	59	361
	Jaar	9 372	5 397	942	15 711		Jaar	147	472	18	122
2012								100	100	100	100
2013								196	208	143	195

Bron: FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg

De betekening sluit de procedure van inlichting en raadpleging ingevoerd bij KB van 24 mei 1976 af en bakent de werknemers af die werkelijk getroffen zijn door een collectief ontslag. Het aantal werknemers betrokken bij een betekening van collectief ontslag bereikt een hoogtepunt in 2013: 15 711 werknemers. Aangezien de gemiddelde afsluitingsduur van een procedure 57 dagen bedroeg in 2012, werden de in oktober door Ford (4 264 werknemers) en in december door Duferco (459) en NLMK (882) ingediende aankondigingen slechts betekend in 2013, wat de sterke stijging ten opzichte van 2012 verklaart: + 95%.

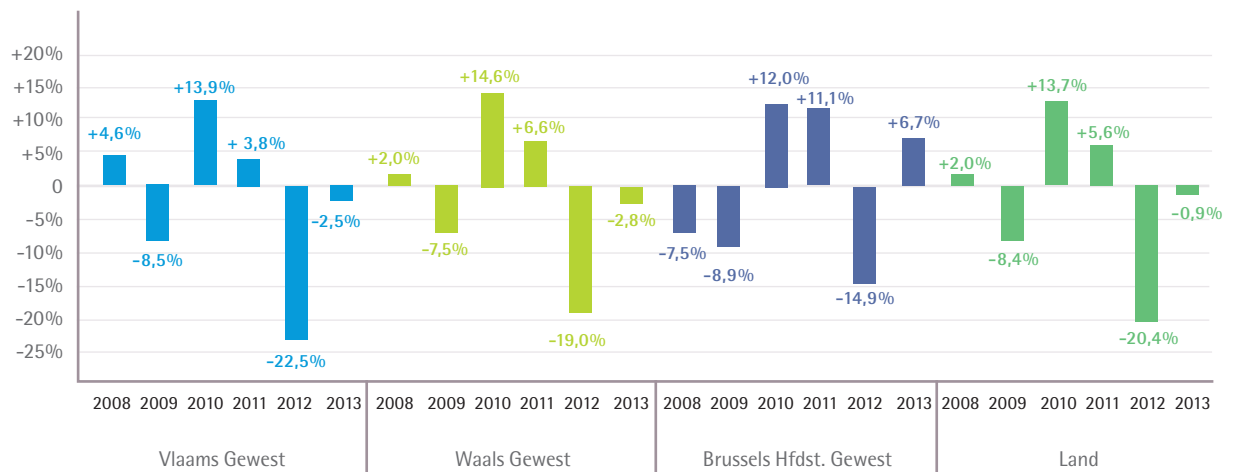
1.9 Oprichtingen van ondernemingen

Tabel 1.9.I
Oprichting van bedrijven in de profitsector*

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2007	T1	4 465	1 579	1 331	1	7 376	2007	T1	100	100	100
	T2	3 904	1 438	1 266	3	6 611		T2	100	100	100
	T3	3 563	1 269	1 073	0	5 905		T3	100	100	100
	T4	4 778	1 616	1 440	3	7 837		T4	100	100	100
	Jaar	16 710	5 902	5 110	7	27 729		Jaar	100	100	100
2008	T1	4 702	1 675	1 224	4	7 605	2008	T1	105	106	92
	T2	4 383	1 579	1 274	22	7 258		T2	112	110	101
	T3	3 836	1 238	1 038	17	6 129		T3	108	98	97
	T4	4 558	1 526	1 190	8	7 282		T4	95	94	83
	Jaar	17 479	6 018	4 726	51	28 274		Jaar	105	102	92
2009	T1	4 082	1 498	1 069	8	6 657	2009	T1	91	95	80
	T2	3 652	1 321	1 053	4	6 030		T2	94	92	83
	T3	3 563	1 216	903	3	5 685		T3	100	96	84
	T4	4 695	1 533	1 282	5	7 515		T4	98	95	89
	Jaar	15 992	5 568	4 307	20	25 887		Jaar	96	94	84
2010	T1	4 802	1 634	1 261	6	7 703	2010	T1	108	103	95
	T2	4 082	1 583	1 135	8	6 808		T2	105	110	90
	T3	4 123	1 373	1 065	2	6 563		T3	116	108	99
	T4	5 202	1 792	1 361	2	8 357		T4	109	111	95
	Jaar	18 209	6 382	4 822	18	29 431		Jaar	109	108	94
2011	T1	5 136	1 803	1 410	3	8 352	2011	T1	115	114	106
	T2	4 655	1 674	1 323	0	7 652		T2	119	116	105
	T3	4 138	1 476	1 204	4	6 822		T3	116	116	112
	T4	4 979	1 848	1 422	4	8 253		T4	104	114	99
	Jaar	18 908	6 801	5 359	11	31 079		Jaar	113	115	105
2012	T1	4 514	1 647	1 287	5	7 453	2012	T1	101	104	97
	T2	3 643	1 391	1 155	4	6 193		T2	93	97	91
	T3	3 126	1 160	984	2	5 272		T3	88	91	92
	T4	3 376	1 314	1 134	1	5 825		T4	71	81	79
	Jaar	14 659	5 512	4 560	12	24 743		Jaar	88	93	89
2013	T1	3 928	1 480	1 288	4	6 700	2013	T1	88	94	97
	T2	3 129	1 251	1 098	1	5 479		T2	80	87	87
	T3	3 435	1 148	1 053	1	5 637		T3	96	90	98
	T4	3 807	1 480	1 425	0	6 712		T4	80	92	99
	Jaar	14 299	5 359	4 864	6	24 528		Jaar	86	91	95

* Oprichting van bedrijven in de profitsector op basis van het criterium van de juridische vorm; er wordt geen rekening gehouden met de burgerlijke vennootschappen, vennootschappen met een sociaal oogmerk en de publiekrechtelijke ondernemingen. Momenteel zijn er geen natuurlijke personen opgenomen in deze statistiek omdat de specificatie profit/non-profit er nog niet in geïntegreerd is.

Grafiek 1.9.l
Variatie in procenten ten opzichte van het
voorgaande jaar

Bron: FOD Economie

Het aantal opgerichte bedrijven in de profitsector was gevoelig teruggelopen in 2012 (- 20,4%). Die tendens is sterk verzwakt in 2013; we zien nog een lichte daling in Vlaanderen en in Wallonië (- 2,5% en - 2,8%) en een stijging in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (+ 6,7%) op jaarbasis. Op het niveau van het land is er praktisch een stabilisering (- 0,9%) ten opzichte van 2012.

2

Werkgelegenheid en bevolking

2.1 Voor het land

Tabel 2.1.1

Kencijfers werkgelegenheid en bevolking
(periode 2007-2013)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Evol. 2011 - 2012	Evol. 2012 - 2013	Evol. 2007 - 2013
Binnenlandse werkgelegen- heid	4 383 000	4 461 000	4 452 000	4 483 000	4 546 000	4 555 000	4 544 000	+ 9 000 + 0,2%	- 11 000 - 0,2%	+ 161 000 + 3,7%
Bezoldigde arbeid	3 677 000	3 746 000	3 732 000	3 756 000	3 810 000	3 810 000	3 793 000	+ 0 + 0,0%	- 17 000 - 0,4%	+ 116 000 + 3,2%
Beroeps- bevolking	4 986 000	5 039 000	5 082 000	5 127 000	5 170 000	5 195 000	5 209 000	+ 25 000 + 0,5%	+ 14 000 + 0,3%	+ 223 000 + 4,5%
Personen op beroeps- actieve leeftijd	7 012 000	7 074 000	7 124 000	7 180 000	7 225 000	7 247 000	7 269 000	+ 22 000 + 0,3%	+ 22 000 + 0,3%	+ 257 000 + 3,7%

Bron: NBB (verslag 2013 – Economische en financiële evolutie)

Volgens de laatste cijfers uit het jaarverslag van de Nationale Bank van België (NBB), is de bevolking op beroepsactieve leeftijd (van 15 t.e.m. 64 jaar) die in 2011 nog was gestegen met 45 000 eenheden, in 2012 en 2013 slechts met 22 000 eenheden aangegroeid (+ 0,3% per jaar).

In 2013 groeide de beroepsbevolking aan in dezelfde verhoudingen, met name + 0,3% of + 14 000 eenheden tegenover + 25 000 eenheden in 2012.

De binnenlandse werkgelegenheid is tijdens de eerste 2 kwartalen van 2013 duidelijk gedaald. Vervolgens werd een gevoelige groei vastgesteld in het 3de kwartaal gevolgd door een lichte daling in het 4de kwartaal. Uiteindelijk heeft de binnenlandse werkgelegenheid op jaarbasis een terugloop gekend van 11 000 eenheden terwijl die in 2012 nog een stijging van 9 000 eenheden vertoonde.

Volgens de NBB is deze terugloop te wijten aan een combinatie van meerdere factoren. Het effect van de ongunstige conjunctuur, de daling van de openbare tewerkstelling en de beperking van de openbare investeringen zijn er de belangrijkste oorzaak van. Bovendien heeft het land dit jaar nog te maken gehad met de effecten van talrijke en grote herstructureeringen. De investeringen van de ondernemingen zijn in onvoldoende mate toegenomen om de terugloop van 2012 te compenseren. Daarenboven zagen de ondernemingen, geconfronteerd met de verlengde effecten van een ongunstige conjunctuur evenals met de striktere voorwaarden inzake tijdelijke werkloosheid (zie 1.6.4), hiertoe een aanzet om hun personeelsbestanden te verminderen met de werknemers in overtal.

Enkele andere aan de grondslag liggende factoren zijn de beëindiging van het tijdelijke win-winplan dat een groot succes kende, de stagnatie van het aantal betrekkingen in de dienstensector en de bescheiden groei van de uitvoer.

2.2 Voor de gewesten

Tabel 2.2.I

Werkgelegenheidsgraad volgens gewest

20-64 jaar	2012				Doelstelling 2020
	Land	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	
Werkgelegenheid	4 479 000	2 730 600	1 333 400	415 000	
Bevolking	6 608 400	3 786 400	2 113 600	708 500	
Werkgelegenheidsgraad	67,8%	72,1%	63,1%	58,6%	73,2%

Bron: FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie - STATBEL:
Actieve (werkende en werkloze) en inactieve bevolking sinds
1999 op basis van de EAK.

In het kader van de Europese strategie 2020 ter bevordering van de groei en de werkgelegenheid heeft België zich tot doel gesteld om in 2020 een werkgelegenheidsgraad van 73,2% te halen bij de populatie van 20 tot 64 jaar. Met een werkgelegenheidsgraad van 67,8% in 2012 bedraagt het verschil dus nog 5,4 procentpunt.

Het Vlaams Gewest benadert deze doelstelling vermits het hier nog maar 1,1 procentpunt van verwijderd is. De marge voor het Waals Gewest bedraagt nog 10,1 procentpunt en 14,6 procentpunt voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

3

Volledige werkloosheid

3.1 Werkzoekenden

3.1.1 Volgens toelaatbaarheidsbasis

Tabel 3.1.1

Evolutie van de UVW-WZ volgens toelaatbaarheidsbasis

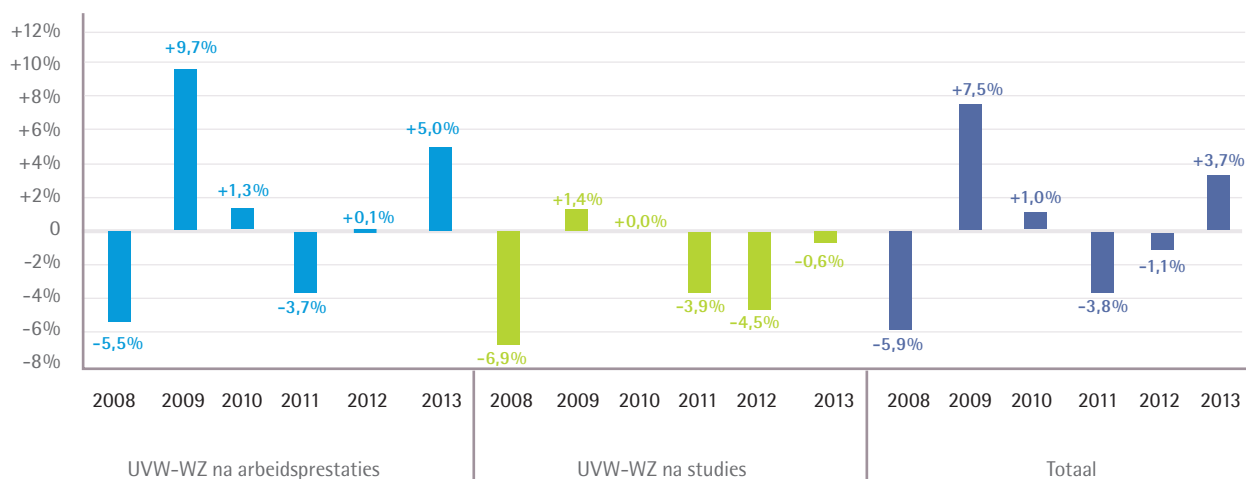
		UVW-WZ na arbeids- prestaties	UVW-WZ na studies	Totaal			UVW-WZ na arbeids- prestaties	UVW-WZ na studies	Totaal
2007	T1	327 072	118 441	445 513	2007	T1	100	100	100
	T2	312 216	113 582	425 798		T2	100	100	100
	T3	313 113	121 213	434 326		T3	100	100	100
	T4	298 140	112 570	410 710		T4	100	100	100
	Jaar	312 635	116 452	429 087		Jaar	100	100	100
2008	T1	306 893	111 082	417 975	2008	T1	94	94	94
	T2	289 331	105 517	394 848		T2	93	93	93
	T3	294 693	111 390	406 083		T3	94	92	93
	T4	290 854	105 621	396 475		T4	98	94	97
	Jaar	295 443	108 403	403 845		Jaar	95	93	94
2009	T1	320 058	108 156	428 214	2009	T1	98	91	96
	T2	321 459	107 314	428 773		T2	103	94	101
	T3	331 516	115 339	446 855		T3	106	95	103
	T4	323 677	108 961	432 638		T4	109	97	105
	Jaar	324 178	109 943	434 120		Jaar	104	94	101

Vervolg tabel 3.1.I

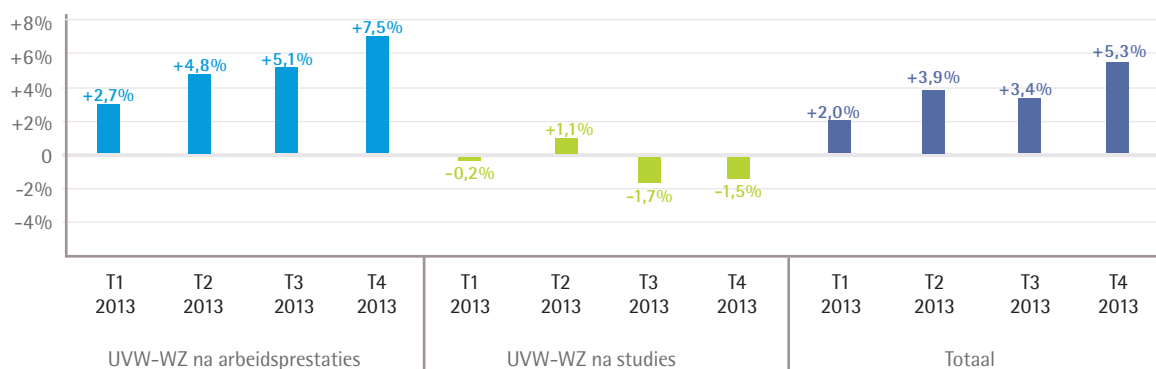
2010	T1	342 704	110 936	453 640	2010	T1	105	94	102
	T2	327 330	107 651	434 981		T2	105	95	102
	T3	326 737	113 823	440 560		T3	104	94	101
	T4	317 062	107 460	424 522		T4	106	95	103
	Jaar	328 458	109 967	438 426		Jaar	105	94	102
2011	T1	328 408	107 171	435 578	2011	T1	100	90	98
	T2	311 657	101 005	412 662		T2	100	89	97
	T3	315 777	109 375	425 152		T3	101	90	98
	T4	308 800	105 101	413 901		T4	104	93	101
	Jaar	316 160	105 663	421 823		Jaar	101	91	98
2012	T1	323 634	104 081	427 715	2012	T1	99	88	96
	T2	312 901	96 672	409 574		T2	100	85	96
	T3	318 992	101 111	420 103		T3	102	83	97
	T4	309 818	101 790	411 608		T4	104	90	100
	Jaar	316 336	100 914	417 250		Jaar	101	87	97
2013	T1	332 450	103 843	436 293	2013	T1	102	88	98
	T2	327 996	97 705	425 701		T2	105	86	100
	T3	335 212	99 380	434 592		T3	107	82	100
	T4	333 048	100 302	433 349		T4	112	89	106
	Jaar	332 176	100 307	432 484		Jaar	106	86	101

Grafiek 3.1.I

Variatie van de UVW-WZ volgens toelaatbaarheidsbasis in % t.o.v. het voorgaande jaar

Grafiek 3.1.II
 Variatie van de UVW-WZ volgens toelaatbaarheidsbasis in % t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

In 2013 is het totale aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ) met 3,7% gestegen op jaarbasis. Die stijging is volledig te situeren bij de UVW-WZ toegelaten op basis van voltijdse arbeidsprestaties (+ 5,0% op jaarbasis). Het aantal UVW-WZ na arbeidsprestaties ligt in 2013 dan ook één basispunt hoger dan in het crisisjaar 2010, hoewel het totale aantal UVW-WZ nog steeds onder dat niveau blijft. Die stijging is waarschijnlijk voor een deel te wijten aan het optrekken van de leeftijd waarop men een vrijstelling kan aanvragen tot 60 jaar sinds 1 januari 2013. Daardoor blijven heel wat 58- en 59-jarigen die voorheen een vrijstelling konden aanvragen nu werkzoekend. Hun aandeel in de totale evolutie blijft echter relatief beperkt (cf. hoofdstuk 7.5).

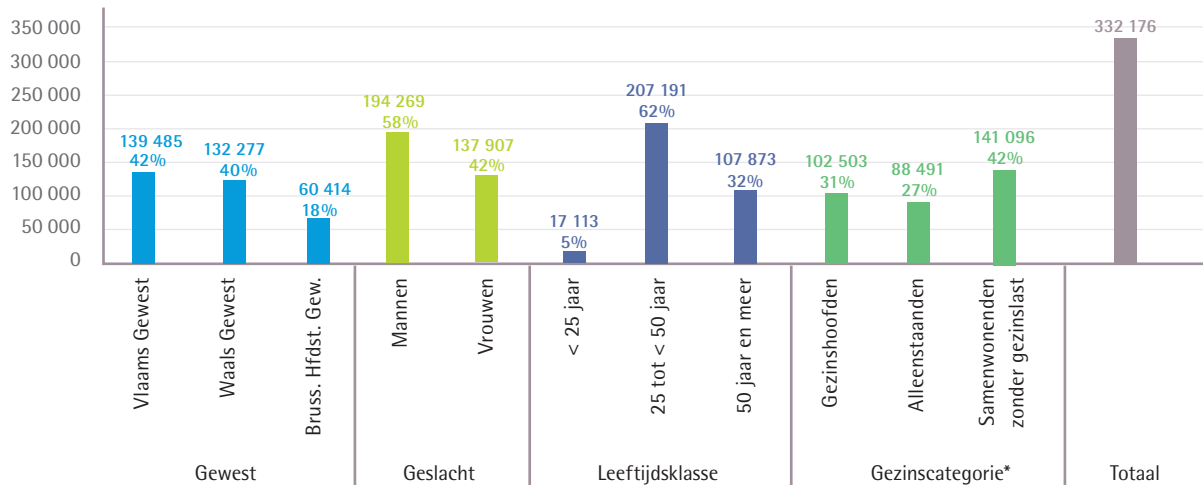
Het aantal UVW-WZ na studies stabiliseert daarentegen en laat zelfs een lichte daling (- 0,6%) optekenen. Hun aantal was in 2012 al met - 4,5% gedaald op jaarbasis, wat deels een gevolg was van het feit dat sinds 1 januari 2012 de beroepsinschakelingstijd (de vroegere wachtijd) werd verlengd met drie maanden. De evolutie in 2013 laat zich waarschijnlijk ten dele ook verklaren door de specifieke procedure voor de activering van het zoekgedrag naar werk voor jongeren die zich inschrijven als werkzoekende na afloop van hun studies, die van toepassing is sinds 1 augustus 2013.

3.1.1.1

UVW-WZ op basis van voltijdse arbeid

Grafiek 3.1.III

Profiel van de UVW-WZ op basis van voltijdse arbeid in 2013

* NB: het totaal omvat ook een klein aantal UVW-WZ met een andere gezinscategorie dan de drie bovenstaande, meest gebruikelijke categorieën.

Grafiek 3.1.III schetst het profiel van de UVW-WZ die toegelaten zijn op basis van voltijdse arbeid. Het gaat om 332 176 van de 432 484 eenheden, d.i. ca. 76,8% van de UVW-WZ in 2013.

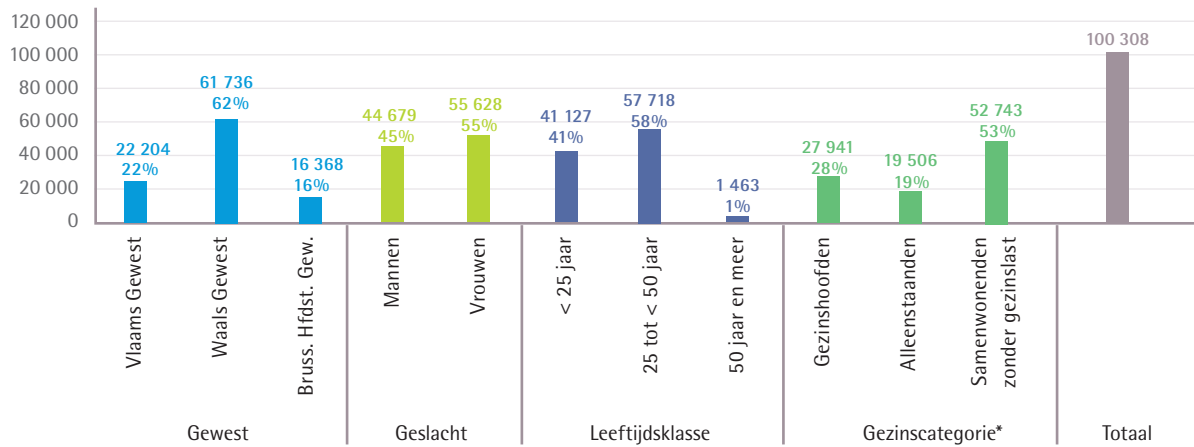
Het betreft grotendeels werklozen van middelbare leeftijd en slechts voor een minderheid jongeren onder de 25 jaar. Zij komen voor ongeveer gelijke aandelen uit het Vlaams en het Waals Gewest. Het gaat om net iets meer mannen dan vrouwen en een kleine meerderheid is samenwonend zonder gezinslast.

3.1.1.2

UVW-WZ op basis van studies

Grafiek 3.1.IV

Profiel van de Uvw-WZ op basis van studies in 2013

* NB: het totaal omvat ook een klein aantal Uvw-WZ met een andere gezinscategorie dan de drie bovenstaande, meest gebruikelijke categorieën.

De Uvw-WZ die zijn toegelaten op basis van studies vertegenwoordigen 100 308 van de 432 484 eenheden, d.i. 23,2% van het totaal van de Uvw-WZ in 2013. Logischerwijs ligt het aandeel van jongeren onder de 25 jaar er hoger dan bij de Uvw-WZ na arbeid en geldt het omgekeerde voor het aandeel 50-plussers. Het betreft een meerderheid van Uvw-WZ uit het Waals Gewest en net iets meer vrouwen dan mannen. De verhoudingen volgens gezinscategorie zijn vergelijkbaar met die van de Uvw-WZ na arbeid, al is de meerderheid van samenwonenden zonder gezinslast er net iets meer uitgesproken.

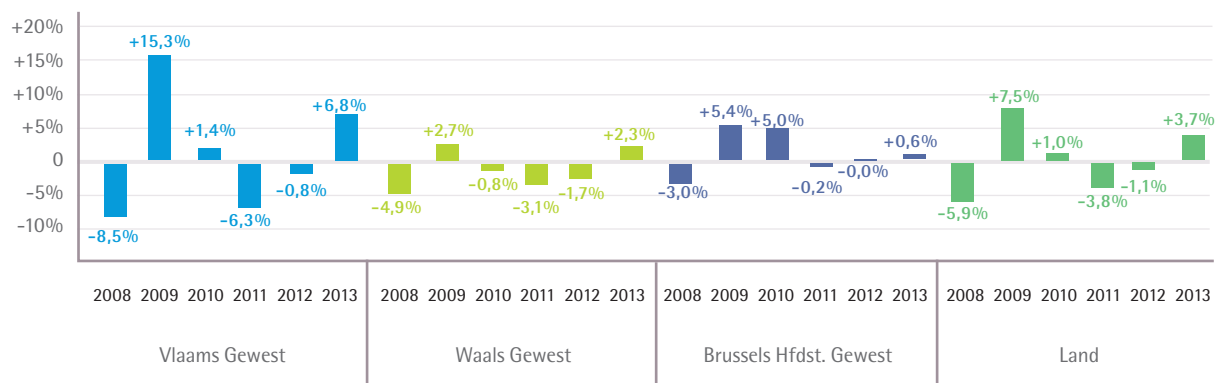
3.1.2 Volgens gewest

Tabel 3.1.II

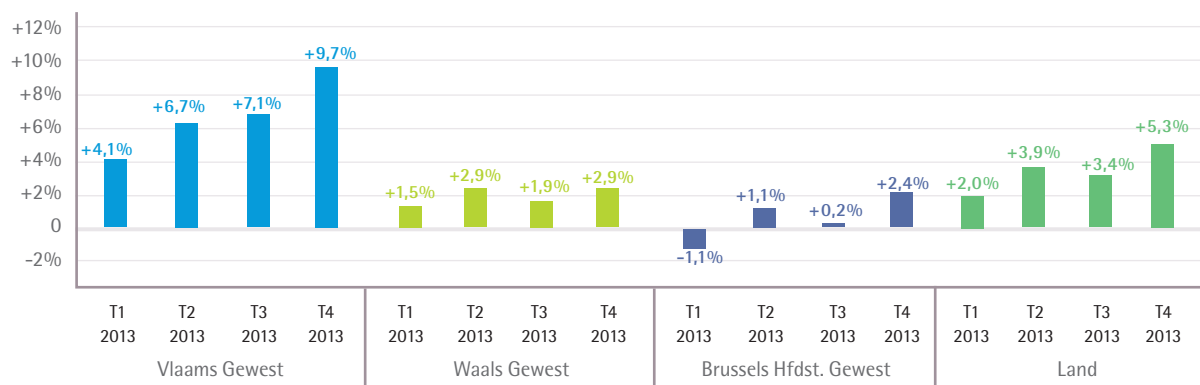
Evolutie van de UVW-WZ volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2007	T1	163 712	209 692	72 109	445 513	2007	T1	100	100	100	100
	T2	151 166	203 878	70 754	425 798		T2	100	100	100	100
	T3	152 344	209 182	72 801	434 326		T3	100	100	100	100
	T4	141 863	199 678	69 169	410 710		T4	100	100	100	100
	Jaar	152 271	205 607	71 208	429 087		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	146 718	201 045	70 213	417 975	2008	T1	90	96	97	94
	T2	134 255	192 365	68 228	394 848		T2	89	94	96	93
	T3	139 604	197 000	69 479	406 083		T3	92	94	95	93
	T4	136 738	191 432	68 305	396 475		T4	96	96	99	97
	Jaar	139 329	195 460	69 056	403 845		Jaar	92	95	97	94
2009	T1	156 964	199 986	71 264	428 214	2009	T1	96	95	99	96
	T2	158 363	198 516	71 895	428 773		T2	105	97	102	101
	T3	166 258	205 710	74 886	446 855		T3	109	98	103	103
	T4	161 131	198 385	73 122	432 638		T4	114	99	106	105
	Jaar	160 679	200 649	72 792	434 120		Jaar	106	98	102	101
2010	T1	172 358	203 946	77 335	453 640	2010	T1	105	97	107	102
	T2	162 123	197 122	75 736	434 981		T2	107	97	107	102
	T3	162 037	201 307	77 215	440 560		T3	106	96	106	101
	T4	155 008	194 007	75 507	424 522		T4	109	97	109	103
	Jaar	162 882	199 096	76 448	438 426		Jaar	107	97	107	102
2011	T1	161 105	197 108	77 366	435 578	2011	T1	98	94	107	98
	T2	148 498	188 628	75 536	412 662		T2	98	93	107	97
	T3	152 514	195 432	77 206	425 152		T3	100	93	106	98
	T4	148 325	190 397	75 179	413 901		T4	105	95	109	101
	Jaar	152 610	192 891	76 322	421 823		Jaar	100	94	107	98
2012	T1	156 616	193 615	77 484	427 715	2012	T1	96	92	107	96
	T2	148 534	185 213	75 827	409 574		T2	98	91	107	96
	T3	151 545	191 307	77 251	420 103		T3	99	91	106	97
	T4	148 606	188 354	74 647	411 608		T4	105	94	108	100
	Jaar	151 325	189 622	76 302	417 250		Jaar	99	92	107	97
2013	T1	163 052	196 602	76 638	436 293	2013	T1	100	94	106	98
	T2	158 427	190 645	76 628	425 701		T2	105	94	108	100
	T3	162 262	194 933	77 397	434 592		T3	107	93	106	100
	T4	163 014	193 874	76 462	433 349		T4	115	97	111	106
	Jaar	161 689	194 014	76 781	432 484		Jaar	106	94	108	101

Grafiek 3.1.V
Variatie van de UVW-WZ volgens gewest in %
t.o.v. het voorgaande jaar

Grafiek 3.1.VI
Variatie van de UVW-WZ volgens gewest in %
t.o.v. het overeenstemmende trimester van het
voorgaande jaar

Het Vlaams Gewest kent de snelste en grootste stijging van de werkloosheid als gevolg van de crisis. Nadat de werkloosheid er in 2012 weer gezakt was tot onder het niveau van 2007 (tot 99 basispunten), stijgt ze nu weer tot 106 basispunten.

De werkloosheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest overschreed in het 2^e trimester van 2009 het peil van 2007 en is sindsdien niet meer onder dat niveau gezakt, al blijft ze sinds drie jaar wel stabiel (op jaarbasis respectievelijk - 0,2%, - 0,0% en + 0,6% in de jaren 2011, 2012 en 2013).

In het Waals Gewest is de werkloosheid gedurende de hele periode 2008-2013 onder het niveau van 2007 gebleven.

3.1.3 Volgens geslacht

Tabel 3.1.III

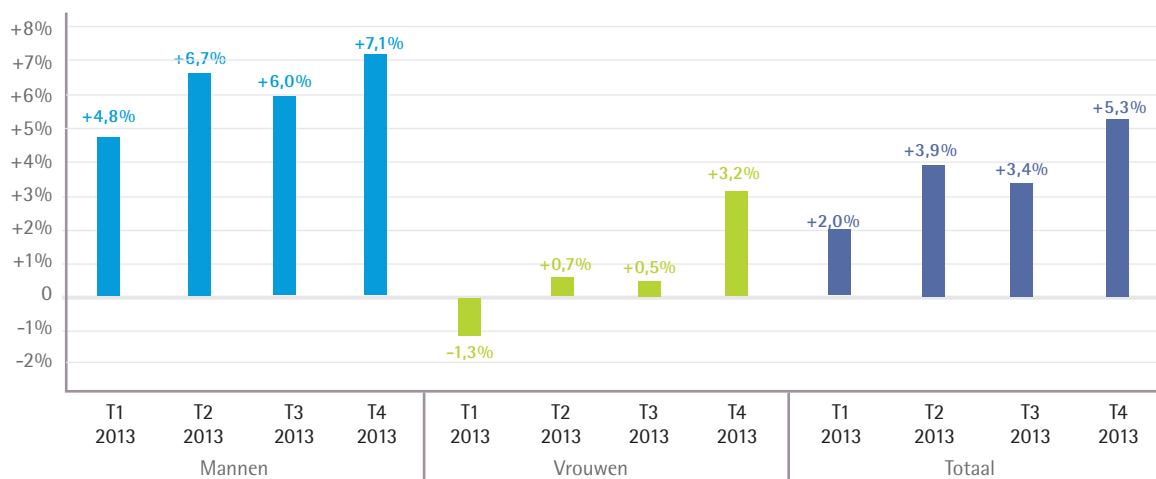
Evolutie van de UVW-WZ volgens geslacht

		Mannen	Vrouwen	Totaal			Mannen	Vrouwen	Totaal
2007	T1	222 432	223 081	445 513	2007	T1	100	100	100
	T2	211 592	214 206	425 798		T2	100	100	100
	T3	214 108	220 218	434 326		T3	100	100	100
	T4	205 110	205 600	410 710		T4	100	100	100
	Jaar	213 310	215 776	429 087		Jaar	100	100	100
2008	T1	211 179	206 796	417 975	2008	T1	95	93	94
	T2	198 001	196 847	394 848		T2	94	92	93
	T3	202 490	203 593	406 083		T3	95	92	93
	T4	202 242	194 233	396 475		T4	99	94	97
	Jaar	203 478	200 367	403 845		Jaar	95	93	94
2009	T1	225 460	202 754	428 214	2009	T1	101	91	96
	T2	227 747	201 026	428 773		T2	108	94	101
	T3	236 942	209 912	446 855		T3	111	95	103
	T4	231 966	200 672	432 638		T4	113	98	105
	Jaar	230 529	203 591	434 120		Jaar	108	94	101
2010	T1	245 684	207 955	453 640	2010	T1	110	93	102
	T2	233 603	201 378	434 981		T2	110	94	102
	T3	233 859	206 701	440 560		T3	109	94	101
	T4	226 332	198 190	424 522		T4	110	96	103
	Jaar	234 870	203 556	438 426		Jaar	110	94	102
2011	T1	233 598	201 980	435 578	2011	T1	105	91	98
	T2	219 726	192 936	412 662		T2	104	90	97
	T3	225 026	200 126	425 152		T3	105	91	98
	T4	220 256	193 645	413 901		T4	107	94	101
	Jaar	224 651	197 172	421 823		Jaar	105	91	98
2012	T1	230 822	196 892	427 715	2012	T1	104	88	96
	T2	220 858	188 716	409 574		T2	104	88	96
	T3	225 168	194 936	420 103		T3	105	89	97
	T4	223 666	187 942	411 608		T4	109	91	100
	Jaar	225 128	192 122	417 250		Jaar	106	89	97
2013	T1	241 996	194 297	436 293	2013	T1	109	87	98
	T2	235 590	190 111	425 701		T2	111	89	100
	T3	238 730	195 861	434 592		T3	111	89	100
	T4	239 477	193 872	433 349		T4	117	94	106
	Jaar	238 949	193 535	432 484		Jaar	112	90	101

Grafiek 3.1.VII
Variatie van de UVW-WZ volgens geslacht in %
t.o.v. het voorgaande jaar

Grafiek 3.1.VIII
Variatie van de UVW-WZ volgens geslacht in %
t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voor-
gaande jaar

De werkloosheid evolueert anders bij de mannen dan bij de vrouwen. Waar de werkloosheid bij mannen sinds 2009 steeds hoger is geweest dan het niveau van 2007, laten de vrouwen gedurende die hele periode een lager niveau optekenen.

In 2013 stijgt de werkloosheid bij de mannen met + 6,1% op jaarbasis, maar bij de vrouwen blijft ze relatief stabiel (+ 0,7%). De mannelijke werkloosheid stijgt dan ook tot haar hoogste peil sinds 2007, terwijl de vrouwelijke nog lager ligt dan gedurende de hele periode 2007-2011.

3.1.4 Volgens leeftijdsklasse

3.1.4.1

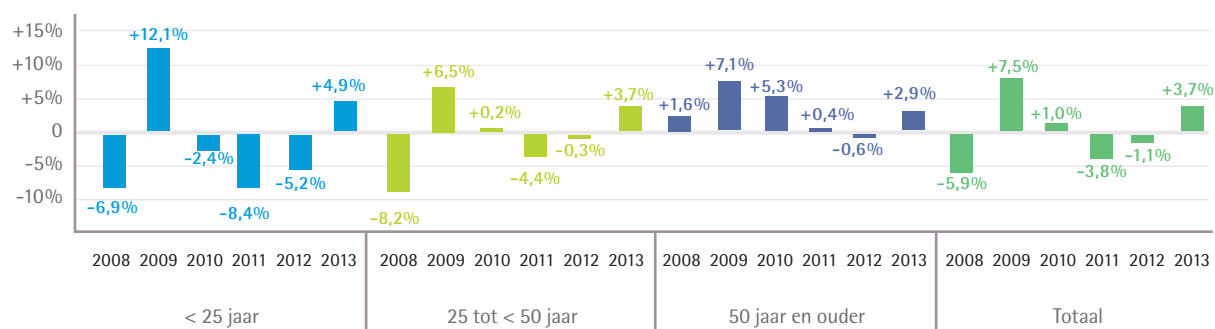
Algemeen overzicht van de evolutie van de UVW-WZ volgens leeftijdsklasse

Tabel 3.1.IV

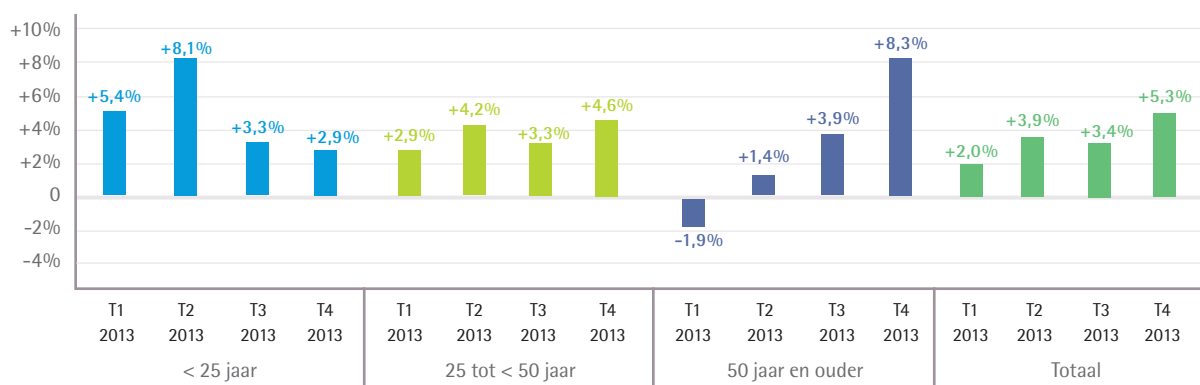
Evolutie van de UVW-WZ volgens leeftijdsklasse

		< 25 jaar	25 tot < 50 jaar	50 jaar en ouder	Totaal			< 25 jaar	25 tot < 50 jaar	50 jaar en ouder	Totaal
2007	T1	64 756	289 144	91 613	445 513	2007	T1	100	100	100	100
	T2	60 576	272 808	92 414	425 798		T2	100	100	100	100
	T3	65 990	274 412	93 925	434 326		T3	100	100	100	100
	T4	59 757	257 449	93 504	410 710		T4	100	100	100	100
	Jaar	62 770	273 453	92 864	429 087		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	59 537	262 957	95 481	417 975	2008	T1	92	91	104	94
	T2	55 536	245 824	93 487	394 848		T2	92	90	101	93
	T3	60 809	251 196	94 078	406 083		T3	92	92	100	93
	T4	57 893	244 049	94 534	396 475		T4	97	95	101	97
	Jaar	58 444	251 007	94 395	403 845		Jaar	93	92	102	94
2009	T1	63 270	265 970	98 973	428 214	2009	T1	98	92	108	96
	T2	63 764	264 982	100 028	428 773		T2	105	97	108	101
	T3	70 032	274 236	102 587	446 855		T3	106	100	109	103
	T4	65 072	264 596	102 969	432 638		T4	109	103	110	105
	Jaar	65 535	267 446	101 139	434 120		Jaar	104	98	109	101
2010	T1	66 695	279 668	107 277	453 640	2010	T1	103	97	117	102
	T2	62 476	266 345	106 160	434 981		T2	103	98	115	102
	T3	66 172	267 871	106 517	440 560		T3	100	98	113	101
	T4	60 622	257 933	105 967	424 522		T4	101	100	113	103
	Jaar	63 992	267 954	106 480	438 426		Jaar	102	98	115	102
2011	T1	60 162	267 389	108 027	435 578	2011	T1	93	92	118	98
	T2	55 009	251 213	106 440	412 662		T2	91	92	115	97
	T3	61 278	256 934	106 940	425 152		T3	93	94	114	98
	T4	57 926	249 655	106 320	413 901		T4	97	97	114	101
	Jaar	58 594	256 298	106 932	421 823		Jaar	93	94	115	98
2012	T1	57 966	261 817	107 932	427 715	2012	T1	90	91	118	96
	T2	51 658	251 516	106 399	409 574		T2	85	92	115	96
	T3	55 256	258 211	106 636	420 103		T3	84	94	114	97
	T4	57 264	250 125	104 219	411 608		T4	96	97	111	100
	Jaar	55 536	255 417	106 296	417 250		Jaar	88	93	114	97
2013	T1	61 077	269 322	105 895	436 293	2013	T1	94	93	116	98
	T2	55 845	261 994	107 862	425 701		T2	92	96	117	100
	T3	57 087	266 759	110 746	434 592		T3	87	97	118	100
	T4	58 950	261 561	112 838	433 349		T4	99	102	121	106
	Jaar	58 240	264 909	109 335	432 484		Jaar	93	97	118	101

Grafiek 3.1.IX
Variatie van de UVW-WZ volgens leeftijdsklasse
in % t.o.v. het voorgaande jaar

Grafiek 3.1.X
Variatie van de UVW-WZ volgens leeftijdsklasse
in % t.o.v. het overeenstemmende trimester van het
voorgaande jaar

Van de drie beschouwde leeftijdsklassen blijkt de jongste het meest beïnvloed door de conjunctuur. Bij de crisis van 2009 en 2010 stijgt de werkloosheid er sneller, met een piek van 109 basispunten in het 4de trimester van 2009. De stijging op jaarbasis bedraagt dat jaar dan ook + 12,1% voor de -25-jarigen. Mede omwille van de in januari 2010 ingevoerde tewerkstellingsmaatregelen volgt dan een daling, die aanhoudt tot en met 2012.

In 2013 doet zich weer een stijging voor met + 4,9% op jaarbasis, al blijft de werkloosheid bij de -25-jarigen nog steeds 7 basispunten onder het niveau van 2007. Uiteraard is de evolutie in de periode 2012-2013 deels te wijten aan de reeds genoemde verlenging van de beroepsinschakelingstijd (vanaf 1 januari 2012) en de specifieke procedure voor de activering van het zoekgedrag naar werk voor jongeren die zich inschrijven als werkzoekende na afloop van hun studies (vanaf 1 augustus 2013).

Voor de leeftijdsklasse van 25 tot < 50 jaar blijft de werkloosheid in dezelfde periode bijna consequent onder of gelijk aan het niveau van 2007. Enkel de 4de trimesters van 2009 en van 2013 gelden als uitzondering.

De werkloosheid bij de 50-plussers groeit bijna onophoudelijk, los van eventuele oplevingen van de conjunctuur. Die evolutie is onder meer te verklaren door het geleidelijk optrekken van 50 naar 60 jaar van de leeftijd vanaf welke de werklozen vrijstelling kunnen krijgen van inschrijving als werkzoekende en door de toename van de beroepsbevolking in die leeftijdsklasse.

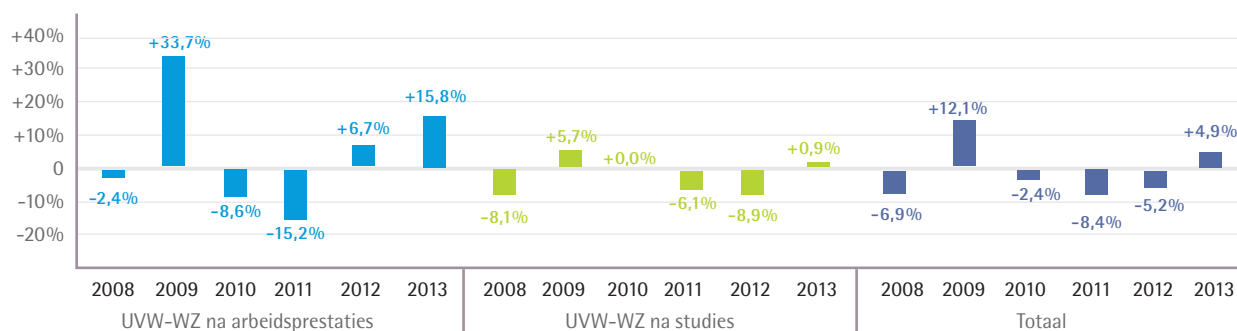
3.1.4.2

Focus op jongeren (< 25 jaar)

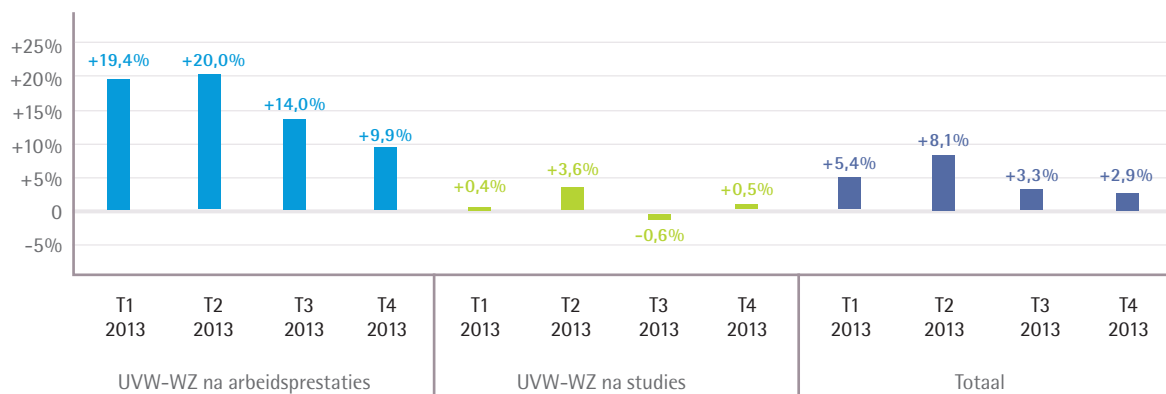
Tabel 3.1.V
-25-jarige UVW-WZ volgens toelaatbaarheidsbasis

		UVW-WZ na arbeids- prestaties	UVW-WZ na studies	Totaal			UVW-WZ na arbeids- prestaties	UVW-WZ na studies	Totaal
2007	T1	15 376	49 380	64 756	2007	T1	100	100	100
	T2	13 405	47 171	60 576		T2	100	100	100
	T3	13 416	52 574	65 990		T3	100	100	100
	T4	12 652	47 105	59 757		T4	100	100	100
	Jaar	13 712	49 058	62 770		Jaar	100	100	100
2008	T1	14 167	45 370	59 537	2008	T1	92	92	92
	T2	12 542	42 994	55 536		T2	94	91	92
	T3	13 175	47 635	60 809		T3	98	91	92
	T4	13 631	44 262	57 893		T4	108	94	97
	Jaar	13 379	45 065	58 444		Jaar	98	92	93
2009	T1	18 051	45 220	63 270	2009	T1	117	92	98
	T2	18 060	45 704	63 764		T2	135	97	105
	T3	18 104	51 928	70 032		T3	135	99	106
	T4	17 332	47 740	65 072		T4	137	101	109
	Jaar	17 887	47 648	65 535		Jaar	130	97	104
2010	T1	18 948	47 747	66 695	2010	T1	123	97	103
	T2	16 380	46 097	62 476		T2	122	98	103
	T3	15 506	50 666	66 172		T3	116	96	100
	T4	14 560	46 062	60 622		T4	115	98	101
	Jaar	16 348	47 643	63 992		Jaar	119	97	102
2011	T1	15 361	44 801	60 162	2011	T1	100	91	93
	T2	13 380	41 628	55 009		T2	100	88	91
	T3	13 405	47 873	61 278		T3	100	91	93
	T4	13 276	44 650	57 926		T4	105	95	97
	Jaar	13 856	44 738	58 594		Jaar	101	91	93
2012	T1	15 118	42 848	57 966	2012	T1	98	87	90
	T2	14 158	37 500	51 658		T2	106	79	85
	T3	14 909	40 347	55 256		T3	111	77	84
	T4	14 944	42 320	57 264		T4	118	90	96
	Jaar	14 782	40 754	55 536		Jaar	108	83	88
2013	T1	18 044	43 032	61 077	2013	T1	117	87	94
	T2	16 997	38 848	55 845		T2	127	82	92
	T3	16 992	40 094	57 087		T3	127	76	87
	T4	16 418	42 532	58 950		T4	130	90	99
	Jaar	17 113	41 127	58 240		Jaar	125	84	93

Grafiek 3.1.XI
Variatie van de -25-jarige UVW-WZ volgens toelaatbaarheidsbasis in % t.o.v. het voorgaande jaar

Grafiek 3.1.XII
Variatie van de -25-jarige UVW-WZ volgens toelaatbaarheidsbasis in % t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

Het aantal -25-jarigen dat toegelaten wordt tot de werkloosheidsuitkeringen op basis van studies blijft stabiel (+ 0,9% op jaarbasis). Het aantal -25-jarige UVW-WZ na voltijdse arbeid stijgt in 2013 echter sterk met + 15,8% op jaarbasis. Hun niveau ligt in 2013 25 basispunten boven dat van 2007. De evolutie van de jongere werklozen in 2013 wordt beïnvloed door de reglementaire wijzigingen die betrekking hebben op de instroom van werklozen op basis van studies.

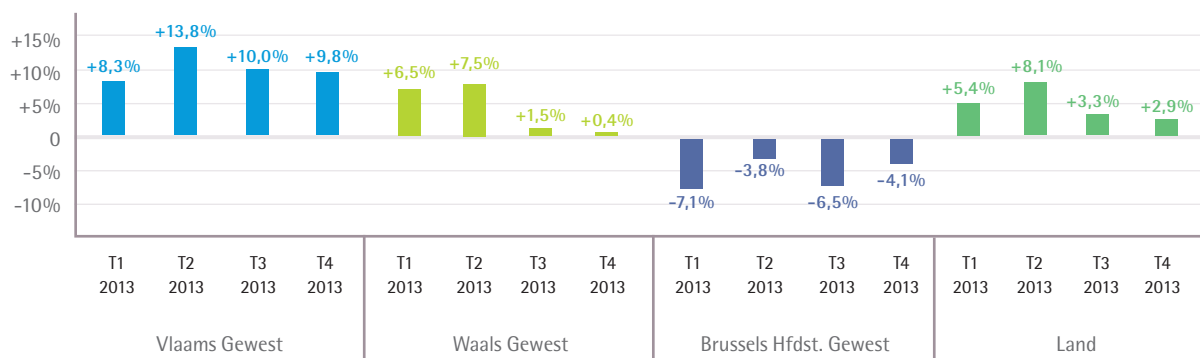
Tabel 3.1.VI
-25-jarige UVW-WZ volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2007	T1	21 781	34 575	8 400	64 756	2007	T1	100	100	100	100
	T2	18 822	33 722	8 032	60 576		T2	100	100	100	100
	T3	20 388	36 835	8 766	65 990		T3	100	100	100	100
	T4	17 864	33 945	7 947	59 757		T4	100	100	100	100
	Jaar	19 714	34 769	8 286	62 770		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	18 409	33 319	7 809	59 537	2008	T1	85	96	93	92
	T2	16 267	31 855	7 415	55 536		T2	86	94	92	92
	T3	18 316	34 664	7 829	60 809		T3	90	94	89	92
	T4	17 495	32 657	7 741	57 893		T4	98	96	97	97
	Jaar	17 622	33 124	7 698	58 444		Jaar	89	95	93	93
2009	T1	21 788	33 614	7 868	63 270	2009	T1	100	97	94	98
	T2	22 163	33 843	7 758	63 764		T2	118	100	97	105
	T3	24 379	37 180	8 473	70 032		T3	120	101	97	106
	T4	22 543	34 418	8 111	65 072		T4	126	101	102	109
	Jaar	22 718	34 764	8 052	65 535		Jaar	115	100	97	104
2010	T1	23 959	34 516	8 220	66 695	2010	T1	110	100	98	103
	T2	21 721	32 845	7 910	62 476		T2	115	97	98	103
	T3	22 490	35 213	8 469	66 172		T3	110	96	97	100
	T4	20 426	32 206	7 990	60 622		T4	114	95	101	101
	Jaar	22 149	33 695	8 147	63 992		Jaar	112	97	98	102
2011	T1	20 743	31 531	7 888	60 162	2011	T1	95	91	94	93
	T2	18 063	29 514	7 432	55 009		T2	96	88	93	91
	T3	19 966	33 375	7 936	61 278		T3	98	91	91	93
	T4	18 913	31 519	7 494	57 926		T4	106	93	94	97
	Jaar	19 421	31 485	7 688	58 594		Jaar	99	91	93	93
2012	T1	19 815	30 687	7 464	57 966	2012	T1	91	89	89	90
	T2	17 306	27 515	6 837	51 658		T2	92	82	85	85
	T3	18 158	30 291	6 807	55 256		T3	89	82	78	84
	T4	18 845	31 613	6 806	57 264		T4	105	93	86	96
	Jaar	18 531	30 027	6 979	55 536		Jaar	94	86	84	88
2013	T1	21 459	32 681	6 936	61 077	2013	T1	99	95	83	94
	T2	19 698	29 572	6 575	55 845		T2	105	88	82	92
	T3	19 965	30 756	6 366	57 087		T3	98	83	73	87
	T4	20 699	31 724	6 527	58 950		T4	116	93	82	99
	Jaar	20 455	31 183	6 601	58 240		Jaar	104	90	80	93

Grafiek 3.1.XIII
Variatie van de -25-jarige UVW-WZ volgens
gewest in % t.o.v. het voorgaande jaar

Grafiek 3.1.XIV
Variatie van de -25-jarige UVW-WZ volgens
gewest in % t.o.v. het overeenstemmende trimester
van het voorgaande jaar

Volgens gewest zijn er echter sterke verschillen in de evolutie van de jongere UVW-WZ. In tegenstelling tot de andere gewesten is hun aantal in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2013 met – 5,4% gedaald op jaarbasis. Daarmee komt hun niveau op 20 basispunten onder dat van 2007.

De grootste stijging doet zich voor in het Vlaams Gewest waar de werkloosheid bij de -25-jarigen toeneemt met + 10,4%. Hun niveau ligt in Vlaanderen dan ook 4 basispunten boven dat van 2007.

3.1.5 Volgens studieniveau

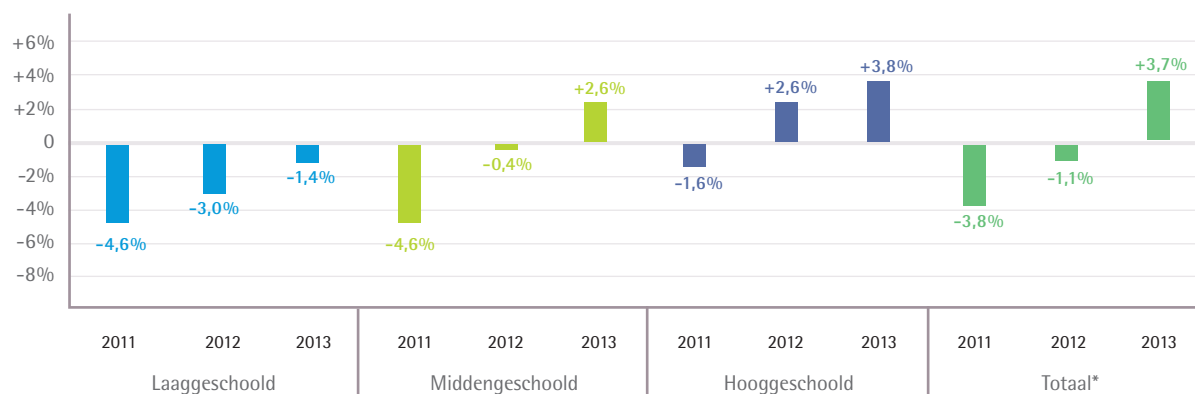
Tabel 3.1.VII

Evolutie van de UVW-WZ volgens studieniveau

		Laag- geschoold	Midden- geschoold	Hoog- geschoold	Totaal*			Laag- geschoold	Midden- geschoold	Hoog- geschoold	Totaal*
2010	T1	124 824	266 828	58 238	453 640	2010	T1	100	100	100	100
	T2	120 302	255 680	55 199	434 981		T2	100	100	100	100
	T3	120 051	259 444	57 103	440 560		T3	100	100	100	100
	T4	116 110	246 061	57 194	424 522		T4	100	100	100	100
	Jaar	120 322	257 003	56 934	438 426		Jaar	100	100	100	100
2011	T1	119 100	253 642	57 920	435 578	2011	T1	95	95	99	96
	T2	113 784	240 247	53 556	412 662		T2	95	94	97	95
	T3	114 577	247 960	55 449	425 152		T3	95	96	97	97
	T4	111 711	238 652	57 213	413 901		T4	96	97	100	97
	Jaar	114 793	245 125	56 034	421 823		Jaar	95	95	98	96
2012	T1	114 743	248 685	58 504	427 715	2012	T1	92	93	100	94
	T2	110 806	239 770	55 202	409 574		T2	92	94	100	94
	T3	111 701	247 320	57 332	420 103		T3	93	95	100	95
	T4	108 233	240 753	58 817	411 608		T4	93	98	103	97
	Jaar	111 370	244 132	57 464	417 250		Jaar	93	95	101	95
2013	T1	112 482	257 666	62 571	436 293	2013	T1	90	97	107	96
	T2	109 636	248 914	59 009	425 701		T2	91	97	107	98
	T3	109 669	250 723	58 019	434 592		T3	91	97	102	99
	T4	107 408	244 326	59 093	433 349		T4	93	99	103	102
	Jaar	109 799	250 407	59 673	432 484		Jaar	91	97	105	99

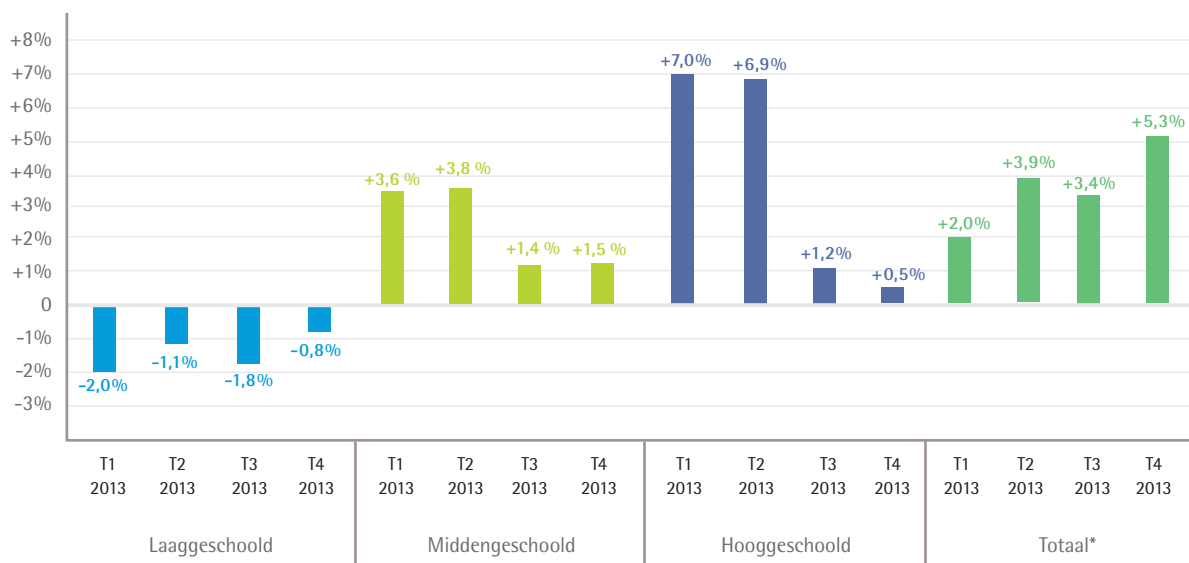
* NB: het totaal omvat ook UVW-WZ waarvan het scholingsniveau onbekend is.

Grafiek 3.1.XV
Variatie van de UVW-WZ volgens studieniveau
in % t.o.v. het voorgaande jaar

* NB: het totaal omvat ook UVW-WZ waarvan het scholingsniveau onbekend is.

Grafiek 3.1.XVI
Variatie van de UVW-WZ volgens studieniveau
in % t.o.v. het overeenstemmende trimester van het
voorgaande jaar

* NB: het totaal omvat ook UVW-WZ waarvan het scholingsniveau onbekend is.

Omwillen van een methodologische wijziging in 2010, waarbij het studieniveau beter kon worden nagegaan, is het niet mogelijk de evolutie volgens studieniveau te vergelijken vanaf 2007. Wij beperken ons dan ook tot de cijfers vanaf 2010.

Het aantal laaggeschoolde UVW-WZ lijkt zich te stabiliseren. Voor 2013 noteren we een lichte daling met - 1,4%.

Het aantal middengespooldde UVW-WZ neemt voor het eerst sinds twee jaar weer toe (+ 2,6%), maar overstijgt het niveau van 2010 niet.

In de loop van die periode valt ten slotte ook een stijging te noteren van het aantal hooggeschoolden: + 3,8% op jaarbasis of + 4,8% t.o.v. 2010.

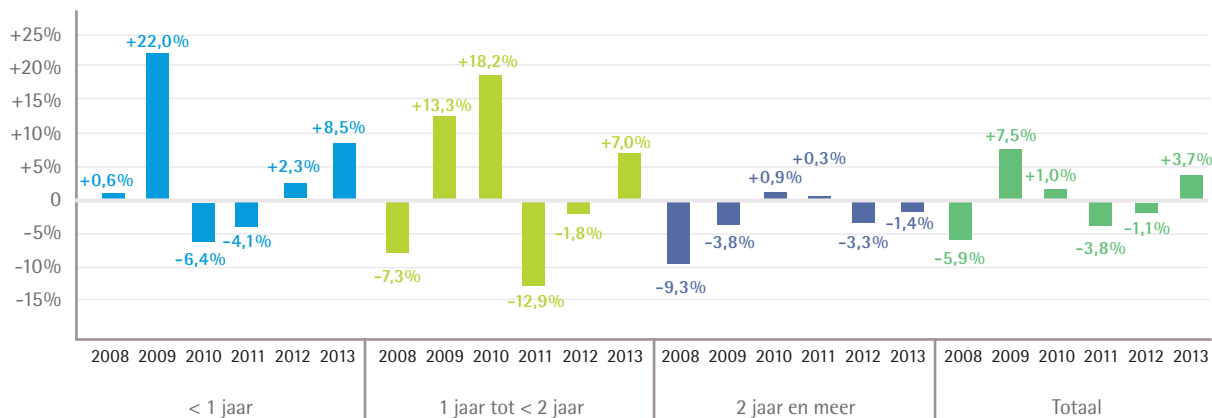
3.1.6 Volgens werkloosheidsduur

Tabel 3.1.VIII

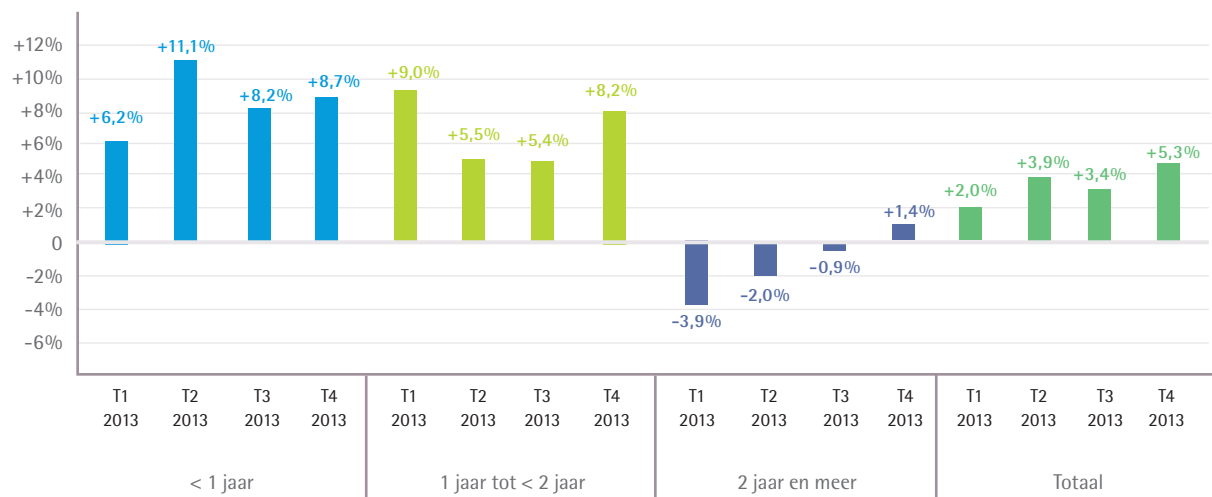
Evolutie van de UVW-WZ volgens werkloosheidsduur

		< 1 jaar	1 jaar tot < 2 jaar	2 jaar en meer	Totaal			< 1 jaar	1 jaar tot < 2 jaar	2 jaar en meer	Totaal
2007	T1	141 314	71 407	232 792	445 513	2007	T1	100	100	100	100
	T2	128 035	68 662	229 101	425 798		T2	100	100	100	100
	T3	136 253	69 189	228 884	434 326		T3	100	100	100	100
	T4	130 815	63 495	216 401	410 710		T4	100	100	100	100
	Jaar	134 104	68 188	226 795	429 087		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	139 998	64 450	213 527	417 975	2008	T1	99	90	92	94
	T2	126 524	62 042	206 282	394 848		T2	99	90	90	93
	T3	135 360	64 512	206 211	406 083		T3	99	93	90	93
	T4	137 519	61 755	197 201	396 475		T4	105	97	91	97
	Jaar	134 850	63 190	205 805	403 845		Jaar	101	93	91	94
2009	T1	162 459	66 904	198 851	428 214	2009	T1	115	94	85	96
	T2	162 734	68 539	197 500	428 773		T2	127	100	86	101
	T3	170 799	75 164	200 891	446 855		T3	125	109	88	103
	T4	161 819	75 862	194 957	432 638		T4	124	119	90	105
	Jaar	164 453	71 617	198 050	434 120		Jaar	123	105	87	101
2010	T1	167 564	86 020	200 055	453 640	2010	T1	119	120	86	102
	T2	150 480	86 045	198 456	434 981		T2	118	125	87	102
	T3	151 071	87 408	202 080	440 560		T3	111	126	88	101
	T4	146 905	79 264	198 353	424 522		T4	112	125	92	103
	Jaar	154 005	84 684	199 736	438 426		Jaar	115	124	88	102
2011	T1	154 626	78 443	202 509	435 578	2011	T1	109	110	87	98
	T2	140 374	73 019	199 269	412 662		T2	110	106	87	97
	T3	148 161	74 059	202 933	425 152		T3	109	107	89	98
	T4	147 865	69 595	196 441	413 901		T4	113	110	91	101
	Jaar	147 757	73 779	200 288	421 823		Jaar	110	108	88	98
2012	T1	159 813	71 241	196 661	427 715	2012	T1	113	100	84	96
	T2	144 966	70 826	193 782	409 574		T2	113	103	85	96
	T3	148 732	75 336	196 035	420 103		T3	109	109	86	97
	T4	150 920	72 461	188 227	411 608		T4	115	114	87	100
	Jaar	151 108	72 466	193 676	417 250		Jaar	113	106	85	97
2013	T1	169 770	77 625	188 898	436 293	2013	T1	120	109	81	98
	T2	161 122	74 718	189 861	425 701		T2	126	109	83	100
	T3	160 914	79 394	194 284	434 592		T3	118	115	85	100
	T4	164 045	78 396	190 909	433 349		T4	125	123	88	106
	Jaar	163 963	77 533	190 988	432 484		Jaar	122	114	84	101

Grafiek 3.1.XVII
Variatie van de UVW-WZ volgens werkloosheids-
duur in % t.o.v. het voorgaande jaar

Grafiek 3.1.XVIII
Variatie van de UVW-WZ volgens werkloosheids-
duur in % t.o.v. het overeenstemmende trimester van
het voorgaande jaar

De groep van de werklozen met een werkloosheidsduur van minder dan een jaar is per definitie de meest conjunctuurgevoelige van de drie beschouwde categorieën volgens werkloosheidsduur. Zo piekte hun aantal gedurende de crisis in het 2de trimester van 2009. Vanaf het 3de trimester van 2010 liep de werkloosheid van korte duur weer terug ingevolge de overgang van een deel van de werklozen uit de groep met minder dan 1 jaar werkloosheid naar die met 1 tot < 2 jaar werkloosheid (waardoor die daling dan ook overeenstemt met een stijging in die categorie). Na opnieuw licht gestegen te zijn in 2012 (+ 2,3% op jaarbasis) neemt de werkloosheid van korte duur in 2013 weer met + 8,5% toe.

De afname in de groep met 1 tot < 2 jaar werkloosheid vanaf 2011 stemt overeen met de overgang van een bepaald aantal werklozen naar de klasse met een

langere werkloosheidsduur, maar ook met het invoeren van een aantal versterkte activeringsmaatregelen.

De relatief stabielere evolutie van de werkloosheid van 2 jaar en meer komt voort uit het meer structurele karakter van de langdurige werkloosheid. De invloed van de conjunctuur doet zich daar met een vertraging van minstens 2 jaar gevoelen. Onder de gezamenlijke impact van het begeleidings- en opvolgingsplan, van activeringsmaatregelen en van de dienstencheques daalde het aantal betalingen voor deze groep sterk tot in 2009, om zich daarna eerder te stabiliseren. Voor 2013 noteren we een daling (- 1,4%), al is die minder uitgesproken dan die van 2012 (- 3,3%).

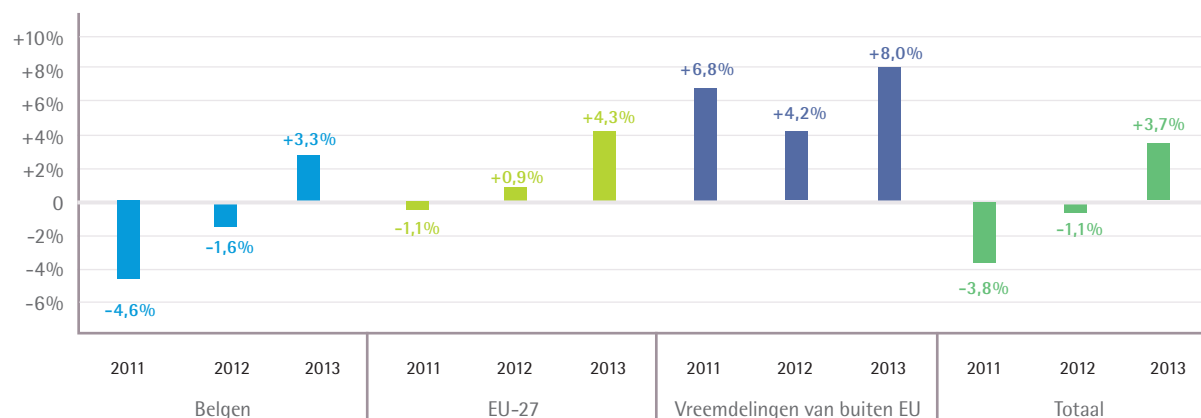
3.1.7 Volgens nationaliteit

Tabel 3.1.IX

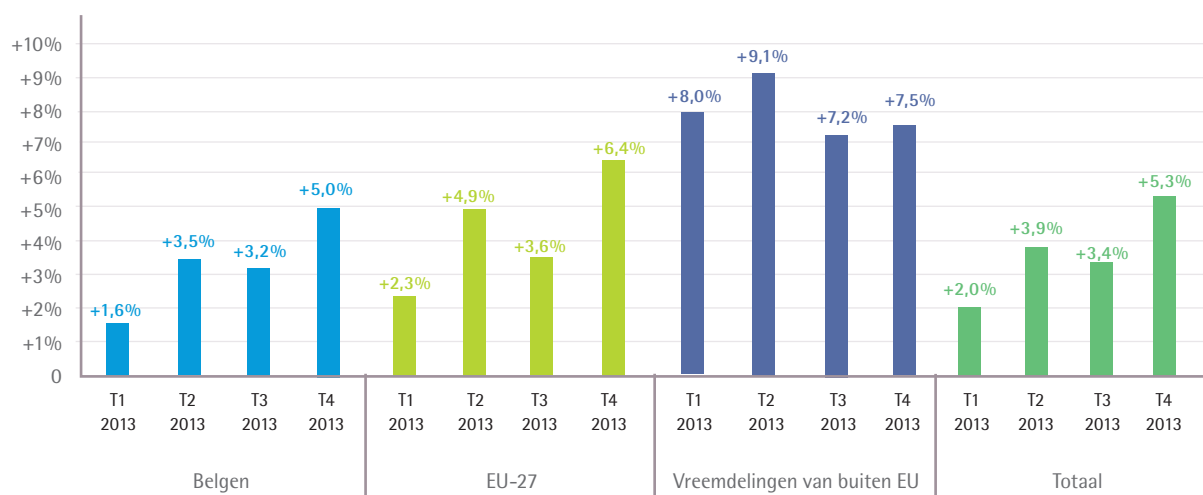
Evolutie van de UVW-WZ volgens nationaliteit

		Belgen	Vreemde- lingen EU-27	Vreemde- lingen van buiten EU	Totaal			Belgen	Vreemde- lingen EU-27	Vreemde- lingen van buiten EU	Totaal
2010	T1	397 545	35 165	20 929	453 640	2010	T1	100	100	100	100
	T2	380 118	34 310	20 553	434 981		T2	100	100	100	100
	T3	384 941	34 541	21 078	440 560		T3	100	100	100	100
	T4	370 032	33 467	21 023	424 522		T4	100	100	100	100
	Jaar	383 159	34 371	20 896	438 426		Jaar	100	100	100	100
2011	T1	378 468	34 803	22 308	435 578	2011	T1	95	99	107	96
	T2	357 084	33 625	21 953	412 662		T2	94	98	107	95
	T3	367 714	34 358	23 080	425 152		T3	96	99	109	97
	T4	358 751	33 229	21 921	413 901		T4	97	99	104	97
	Jaar	365 504	34 004	22 316	421 823		Jaar	95	99	107	96
2012	T1	369 507	34 917	23 290	427 715	2012	T1	93	99	111	94
	T2	352 606	34 007	22 961	409 574		T2	93	99	112	94
	T3	361 514	34 883	23 706	420 103		T3	94	101	112	95
	T4	355 169	33 423	23 016	411 608		T4	96	100	109	97
	Jaar	359 699	34 307	23 243	417 250		Jaar	94	100	111	95
2013	T1	375 407	35 728	25 159	436 293	2013	T1	94	102	120	96
	T2	364 994	35 660	25 047	425 701		T2	96	104	122	98
	T3	373 025	36 149	25 418	434 592		T3	97	105	121	99
	T4	373 035	35 564	24 751	433 349		T4	101	106	118	102
	Jaar	371 615	35 775	25 094	432 484		Jaar	97	104	120	99

Grafiek 3.1.XIX
Variatie van de UVW-WZ volgens nationaliteit in %
t.o.v. het voorgaande jaar

Grafiek 3.1.XX
Variatie van de UVW-WZ volgens nationaliteit in %
t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voor-
gaande jaar

Net als bij de verdeling volgens studieniveau gaan de cijfers volgens nationaliteit slechts terug tot en met het jaar 2010, omwille van een methodologische wijziging.

Hoewel de werkloosheid in 2013 in de drie beschouwde nationaliteitscategorieën stijgt op jaarbasis, is het verschil meer uitgesproken voor de vreemdelingen van buiten de EU (+ 8,0%) dan voor de Belgen (+ 3,3%).

Wanneer we de algemene evolutie sinds 2010 beschouwen, blijkt de werkloosheid bij de Belgen lichtjes gedaald: - 3,0%. De werkloosheid bij de vreemdelingen uit de EU en van buiten de EU stijgt daarentegen wel met respectievelijk + 4,1% en + 20,1%.

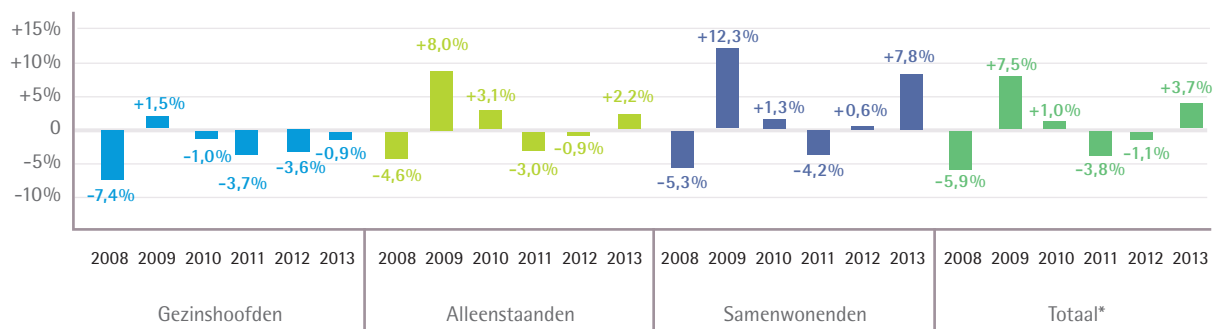
3.1.8 Volgens gezinscategorie

Tabel 3.1.X
Evolutie van de UVW-WZ volgens gezinscategorie

		Gezins- hoofden	Alleen- staanden	Samen- wonenden	Totaal*			Gezins- hoofden	Alleen- staanden	Samen- wonenden	Totaal*
2007	T1	157 793	107 226	180 340	445 513	2007	T1	100	100	100	100
	T2	152 841	102 560	170 262	425 798		T2	100	100	100	100
	T3	153 421	103 617	177 174	434 326		T3	100	100	100	100
	T4	145 374	100 048	165 148	410 710		T4	100	100	100	100
	Jaar	152 357	103 363	173 231	429 087		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	145 999	102 393	169 425	417 975	2008	T1	93	95	94	94
	T2	139 570	97 114	158 054	394 848		T2	91	95	93	93
	T3	141 587	97 793	166 567	406 083		T3	92	94	94	93
	T4	137 176	97 268	161 866	396 475		T4	94	97	98	97
	Jaar	141 083	98 642	163 978	403 845		Jaar	93	95	95	94
2009	T1	142 986	105 031	180 071	428 214	2009	T1	91	98	100	96
	T2	142 929	105 291	180 387	428 773		T2	94	103	106	101
	T3	146 141	108 598	191 992	446 855		T3	95	105	108	103
	T4	140 886	107 239	184 348	432 638		T4	97	107	112	105
	Jaar	143 236	106 540	184 199	434 120		Jaar	94	103	106	101
2010	T1	145 077	113 611	194 785	453 640	2010	T1	92	106	108	102
	T2	141 554	109 243	184 050	434 981		T2	93	107	108	102
	T3	142 902	109 279	188 344	440 560		T3	93	105	106	101
	T4	137 849	107 371	179 296	424 522		T4	95	107	109	103
	Jaar	141 845	109 876	186 619	438 426		Jaar	93	106	108	102
2011	T1	140 041	110 595	184 937	435 578	2011	T1	89	103	103	98
	T2	135 471	105 121	172 064	412 662		T2	89	102	101	97
	T3	137 835	106 121	181 192	425 152		T3	90	102	102	98
	T4	132 773	104 413	176 711	413 901		T4	91	104	107	101
	Jaar	136 530	106 562	178 726	421 823		Jaar	90	103	103	98
2012	T1	134 542	108 799	184 368	427 715	2012	T1	85	101	102	96
	T2	130 900	105 059	173 614	409 574		T2	86	102	102	96
	T3	133 055	105 916	181 132	420 103		T3	87	102	102	97
	T4	127 815	102 835	180 284	411 608		T4	88	103	109	100
	Jaar	131 578	105 652	179 849	417 250		Jaar	86	102	104	97
2013	T1	131 369	109 042	195 211	436 293	2013	T1	83	102	108	98
	T2	129 937	107 232	188 428	425 701		T2	85	105	111	100
	T3	131 799	108 142	194 623	434 592		T3	86	104	110	100
	T4	128 670	107 570	197 094	433 349		T4	89	108	119	106
	Jaar	130 444	107 996	193 839	432 484		Jaar	86	104	112	101

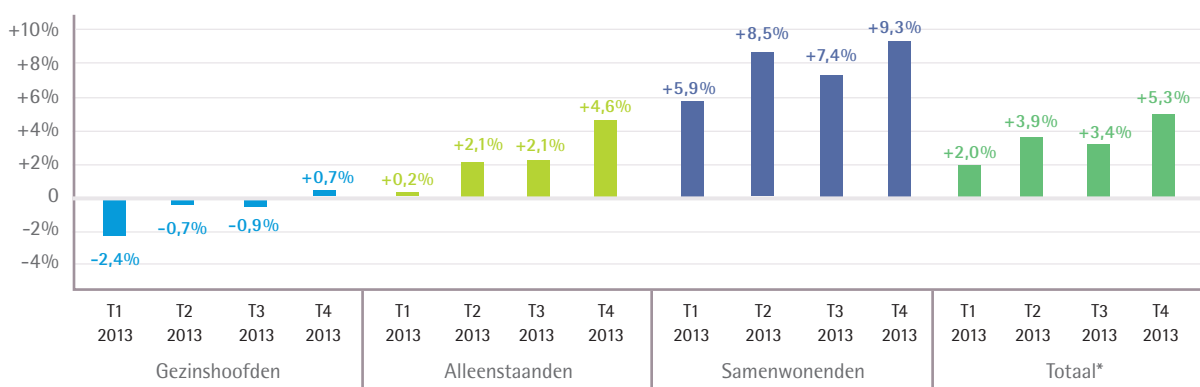
* NB: het totaal omvat ook een klein aantal UVW-WZ met een andere gezinscategorie dan de drie bovenstaande, meest gebruikelijke categorieën.

Grafiek 3.1.XXI
Variatie van de UVW-WZ volgens gezinscategorie
in % t.o.v. het voorgaande jaar

* NB: het totaal omvat ook een klein aantal UVW-WZ met een andere gezinscategorie dan de drie bovenstaande, meest gebruikelijke categorieën.

Grafiek 3.1.XXII
Variatie van de UVW-WZ volgens gezinscategorie
in % t.o.v. het overeenstemmende trimester van het
voorgaande jaar

* NB: het totaal omvat ook een klein aantal UVW-WZ met een andere gezinscategorie dan de drie bovenstaande, meest gebruikelijke categorieën.

Het aantal alleenstaande of samenwonende UVW-WZ overschrijdt in het 2de trimester van 2009 het niveau van 2007. Ondanks een daling op jaarbasis in 2011 (en voor de alleenstaanden ook in 2012), zakt hun aantal sindsdien niet meer onder dat niveau. In 2013 doet zich opnieuw een stijging op jaarbasis voor van respectievelijk + 2,2% voor de alleenstaanden en + 7,8% voor de samenwonenden.

De werkloosheid bij de gezinshoofden daarentegen is in de periode 2008-2013 steeds onder het niveau van 2007 gebleven. De voorbije vier jaar is hun aantal steeds gezakt op jaarbasis. In 2013 bedraagt die daling - 0,9%.

3.1.9 Volgens eventuele arbeidsongeschiktheid

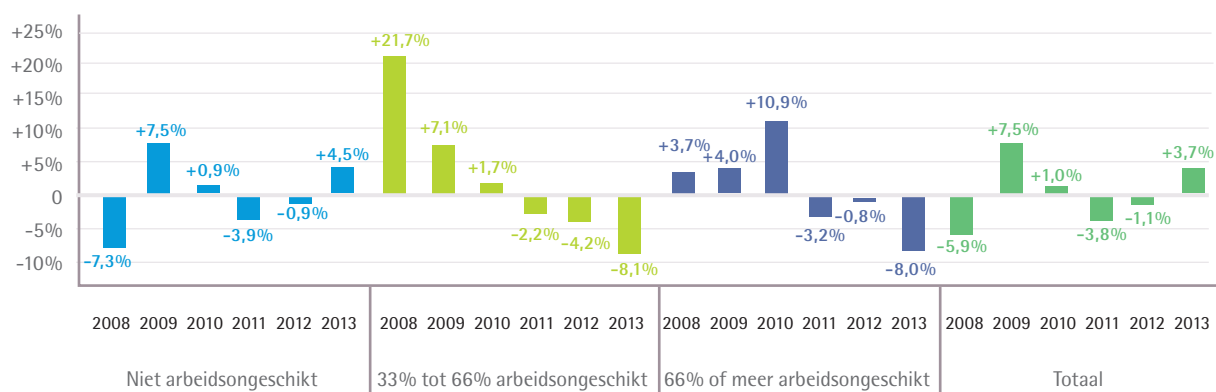
Tabel 3.1.XI

Evolutie van de UVW-WZ volgens eventuele arbeidsongeschiktheid

		Niet arbeids- ongeschikt	33% tot 66% arbeids- ongeschikt	66% of meer arbeids- ongeschikt	Totaal			Niet arbeids- ongeschikt	33% tot 66% arbeids- ongeschikt	66% of meer arbeids- ongeschikt	Totaal
2007	T1	426 344	18 805	364	445 513	2007	T1	100	100	100	100
	T2	404 853	20 572	373	425 798		T2	100	100	100	100
	T3	411 583	22 362	381	434 326		T3	100	100	100	100
	T4	386 621	23 703	386	410 710		T4	100	100	100	100
	Jaar	407 350	21 361	376	429 087		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	392 777	24 816	383	417 975	2008	T1	92	132	105	94
	T2	368 657	25 807	384	394 848		T2	91	125	103	93
	T3	379 100	26 585	398	406 083		T3	92	119	105	93
	T4	369 347	26 735	394	396 475		T4	96	113	102	97
	Jaar	377 470	25 986	390	403 845		Jaar	93	122	104	94
2009	T1	400 506	27 303	405	428 214	2009	T1	94	145	111	96
	T2	400 531	27 843	400	428 773		T2	99	135	107	101
	T3	418 395	28 060	400	446 855		T3	102	125	105	103
	T4	404 072	28 150	416	432 638		T4	105	119	108	105
	Jaar	405 876	27 839	405	434 120		Jaar	100	130	108	101
2010	T1	424 779	28 414	446	453 640	2010	T1	100	151	123	102
	T2	406 101	28 432	448	434 981		T2	100	138	120	102
	T3	411 772	28 335	453	440 560		T3	100	127	119	101
	T4	396 048	28 025	449	424 522		T4	102	118	116	103
	Jaar	409 675	28 301	449	438 426		Jaar	101	132	120	102
2011	T1	407 123	28 006	449	435 578	2011	T1	95	149	123	98
	T2	384 482	27 752	428	412 662		T2	95	135	115	97
	T3	397 016	27 699	437	425 152		T3	96	124	115	98
	T4	386 170	27 305	426	413 901		T4	100	115	110	101
	Jaar	393 698	27 691	435	421 823		Jaar	97	130	116	98
2012	T1	400 281	26 998	436	427 715	2012	T1	94	144	120	96
	T2	382 467	26 667	440	409 574		T2	94	130	118	96
	T3	393 192	26 481	431	420 103		T3	96	118	113	97
	T4	385 255	25 934	419	411 608		T4	100	109	109	100
	Jaar	390 299	26 520	431	417 250		Jaar	96	124	115	97
2013	T1	410 510	25 376	406	436 293	2013	T1	96	135	112	98
	T2	400 539	24 774	388	425 701		T2	99	120	104	100
	T3	410 102	24 093	397	434 592		T3	100	108	104	100
	T4	409 760	23 193	396	433 349		T4	106	98	103	106
	Jaar	407 728	24 359	397	432 484		Jaar	100	114	106	101

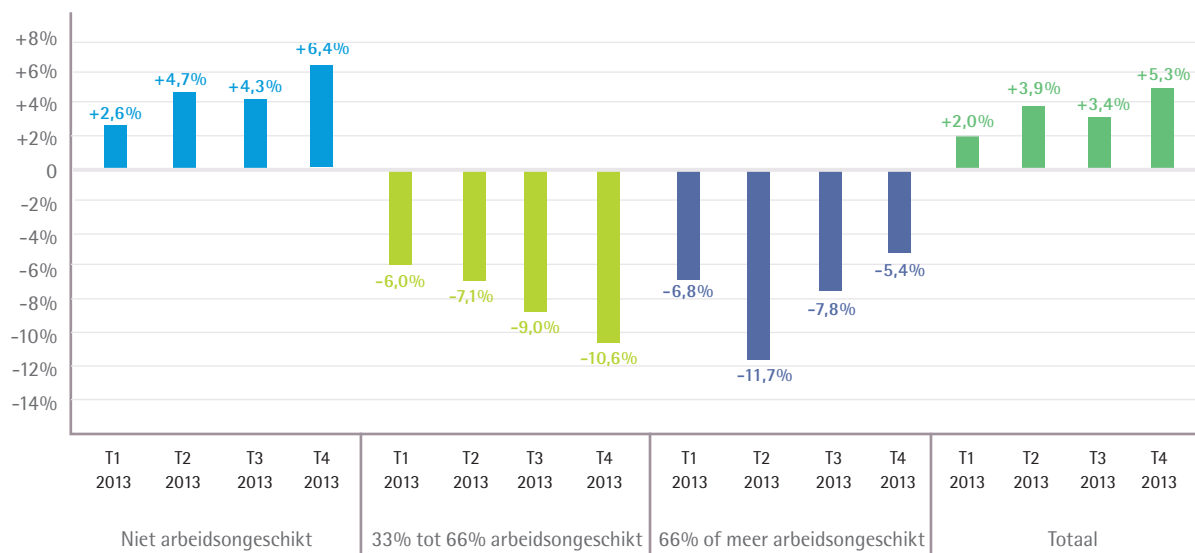
Grafiek 3.1.XXIII

Variatie van de UVW-WZ volgens eventuele arbeidsongeschiktheid in % t.o.v. het voorgaande jaar

Grafiek 3.1.XXIV

Variatie van de UVW-WZ volgens eventuele arbeidsongeschiktheid in % t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

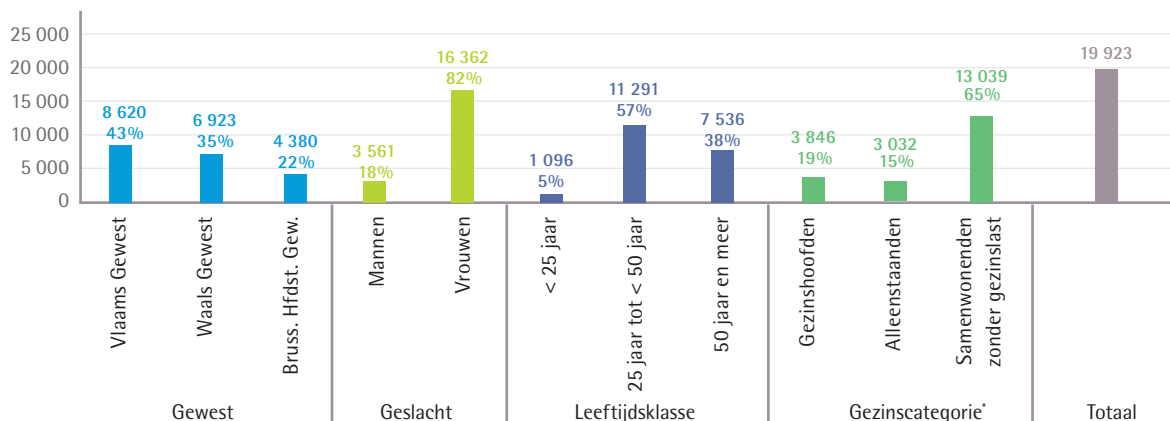
Wanneer we de algemene evolutie van het aantal UVW-WZ zonder arbeidsongeschiktheid beschouwen sinds 2007, noteren we voor 2008 een daling met - 7,3% op jaarbasis, waardoor de instroom in de crisisjaren 2009 en 2010 hun aantal slechts weinig of niet boven het niveau van 2007 brengt. In 2011 en 2012 daalt hun aantal weer.

In 2013 zien we een algemene stijging met + 4,5% van het aantal UVW-WZ zonder arbeidsongeschiktheid. Die komt overeen met een sterke daling op jaarbasis van het aantal UVW-WZ met minstens 33% arbeidsongeschiktheid (respectievelijk - 8,1% voor de werklozen met 33% tot 66% arbeidsongeschiktheid en - 8,0% voor de werklozen met een arbeidsongeschiktheid van 66% of meer). Dat laat

zich waarschijnlijk verklaren door het feit dat sinds 1 november 2012 de procedure voor de activering van het zoekgedrag naar werk is uitgebreid tot de rechthebbenden op werklozeheidsuitkeringen die voor minstens 33% arbeidsongeschiktheid zijn. Die reglementaire wijziging bracht een daling met zich mee van het aantal aanvragen tot erkenning van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid, die het vroeger mogelijk maakte te worden vrijgesteld van die procedure. In de periode van begin 2008 t.e.m. het 3de trimester van 2012 lag het aantal UVW-WZ met minstens 33% arbeidsongeschiktheid steeds meer dan 10 basispunten boven het niveau van 2007. Sinds het 4de trimester van 2012 noteren we echter snelle dalingen.

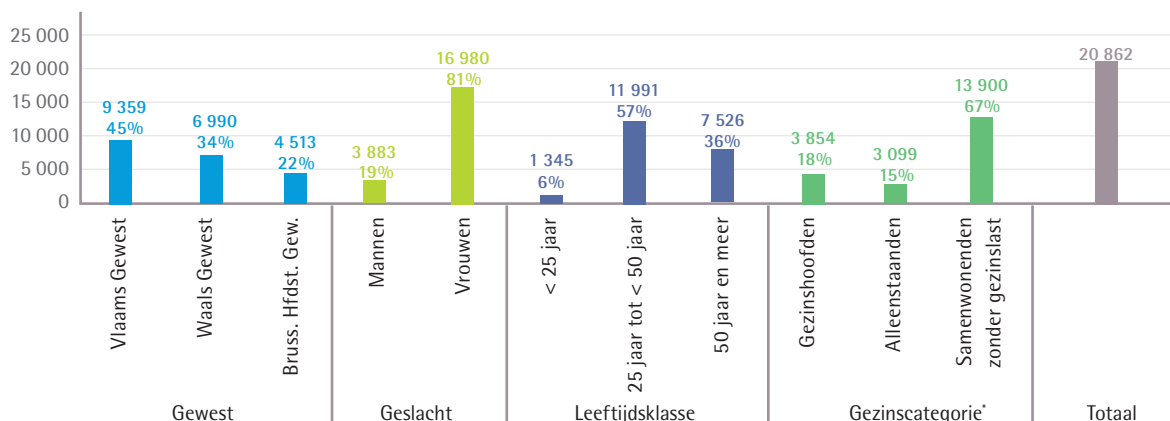
3.1.10 UVW-WZ op basis van vrijwillig deeltijdse arbeid

Grafiek 3.1.XXV
Profiel van de UUVW-WZ op basis van vrijwillig
deeltijdse arbeid in 2012

* NB: het totaal omvat ook een klein aantal UUVW-WZ met een andere gezinscategorie dan de drie bovenstaande, meest gebruikelijke categorieën.

Grafiek 3.1.XXVI
Profiel van de UUVW-WZ op basis van vrijwillig
deeltijdse arbeid in 2013

* NB: het totaal omvat ook een klein aantal UUVW-WZ met een andere gezinscategorie dan de drie bovenstaande, meest gebruikelijke categorieën.

De deeltijdse werknemers die hun job verliezen maar die niet aan de voorwaarden voldoen om te worden gelijkgesteld met een voltijds werknemer, kunnen worden vergoed in een specifiek stelsel voor vrijwillig deeltijdse werknemers, op voorwaarde dat ze een bepaald aantal halve dagen in loondienst kunnen bewijzen gedurende een bepaalde referentieperiode voorafgaand aan de uitkeringsaanvraag en minstens 12 uur per week of minstens een derde van een voltijdse betrekking hebben gewerkt. Voor 2013 noteren we 20 862 werkzoekende uitkeringsgerechtigde voltijds werklozen op basis van vrijwillig deeltijdse arbeid. Dat betekent een stijging van + 4,7% op jaarbasis.

Het betreft voor de overgrote meerderheid vrouwen (16 980 eenheden of 81%). Slechts in een minderheid van de gevallen gaat het om jongeren van minder dan 25 jaar (1 345 eenheden of 6%). 45% woont in het Vlaams Gewest, 34% in het Waals Gewest en 22% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ten slotte gaat het vooral om samenwonenden zonder gezinslast (67%).

De vergelijking met het jaar 2012 wijst uit dat de algemene verhoudingen van dat profiel in het voorbije jaar niet veranderd zijn.

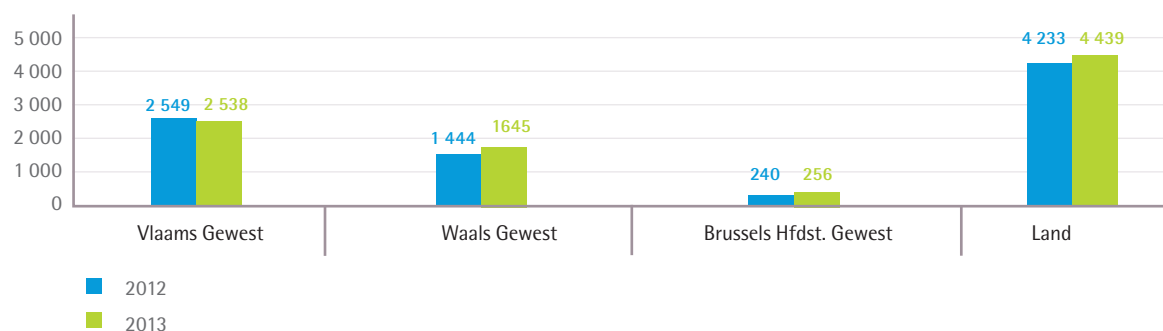
3.1.11 UVW-WZ op basis van arbeid met een bedrijfstoeslag

Sinds 2007 is een groot aantal nieuwe begunstigten van het stelsel van werkloosheid met een bedrijfs-
toeslag (SWT, toen nog het brugpensioen) verplicht
om als werkzoekende ingeschreven te zijn en be-
schikbaar te blijven voor de algemene arbeidsmarkt.
Het gaat onder andere om het merendeel van de
personen die hun statuut hebben verworven in het
kader van een erkenning van hun onderneming als
onderneming in moeilijkheden of in herstructurering.

Tabel 3.1.XII
UVW-WZ met een bedrijfstoeslag -
evolutie volgens leeftijdsklasse

	< 55 jaar	55 jaar tot < 60 jaar	60 jaar en ouder	Totaal		< 55 jaar	55 jaar tot < 60 jaar	60 jaar en ouder	Totaal
2007	25	13	0	39					
2008	637	529	31	1 196	2008	100	100	100	100
2009	845	1 072	60	1 976	2009	133	203	194	165
2010	986	1 708	119	2 812	2010	155	323	386	235
2011	1 142	2 647	233	4 023	2011	179	501	757	336
2012	726	3 092	415	4 233	2012	114	585	1 349	354
2013	438	3 343	658	4 439	2013	69	632	2 139	371

Grafiek 3.1.XXVII
UVW-WZ met een bedrijfstoeslag volgens gewest

Tabel 3.1.XIII
UVW-WZ met een bedrijfstoelag volgens geslacht

	< 55 jaar	55 jaar tot < 60 jaar	60 jaar en ouder	Totaal
Absolute cijfers				
Mannen	356	2 274	421	3 051
Vrouwen	82	1 069	237	1 388
Totaal	438	3 343	658	4 439
In %				
Mannen	8,0%	51,2%	9,5%	68,7%
Vrouwen	1,9%	24,1%	5,3%	31,3%
Totaal	9,9%	75,3%	14,8%	100%

In 2013 werden 4 439 betalingen geregistreerd voor werkzoekende voltijdse begunstigden van het SWT, d.i. een stijging van + 4,9% ten opzichte van 2012. Het merendeel van die betalingen betrof het Vlaams Gewest, m.n. 2 538 of 57,2%. De werkzoekende werklozen met bedrijfstoelag zijn in 68,7% van de gevallen mannen.

Het aantal betalingen voor begunstigden onder de 55 jaar is op jaarbasis met - 39,7% gezakt. Die daling laat zich waarschijnlijk verklaren door de combinatie van een doorstroom naar een hogere leeftijdsklasse en een verminderde instroom van de -55-jarigen in dat stelsel, ten gevolge van de geleidelijke verhoging van de leeftijdsvoorwaarde naar 55 jaar voor werklozen uit een onderneming erkend als onderneming in herstructurering sinds 1 januari 2013.

3.1.12 Werkloosheidsgraden volgens werkloosheidsbureau

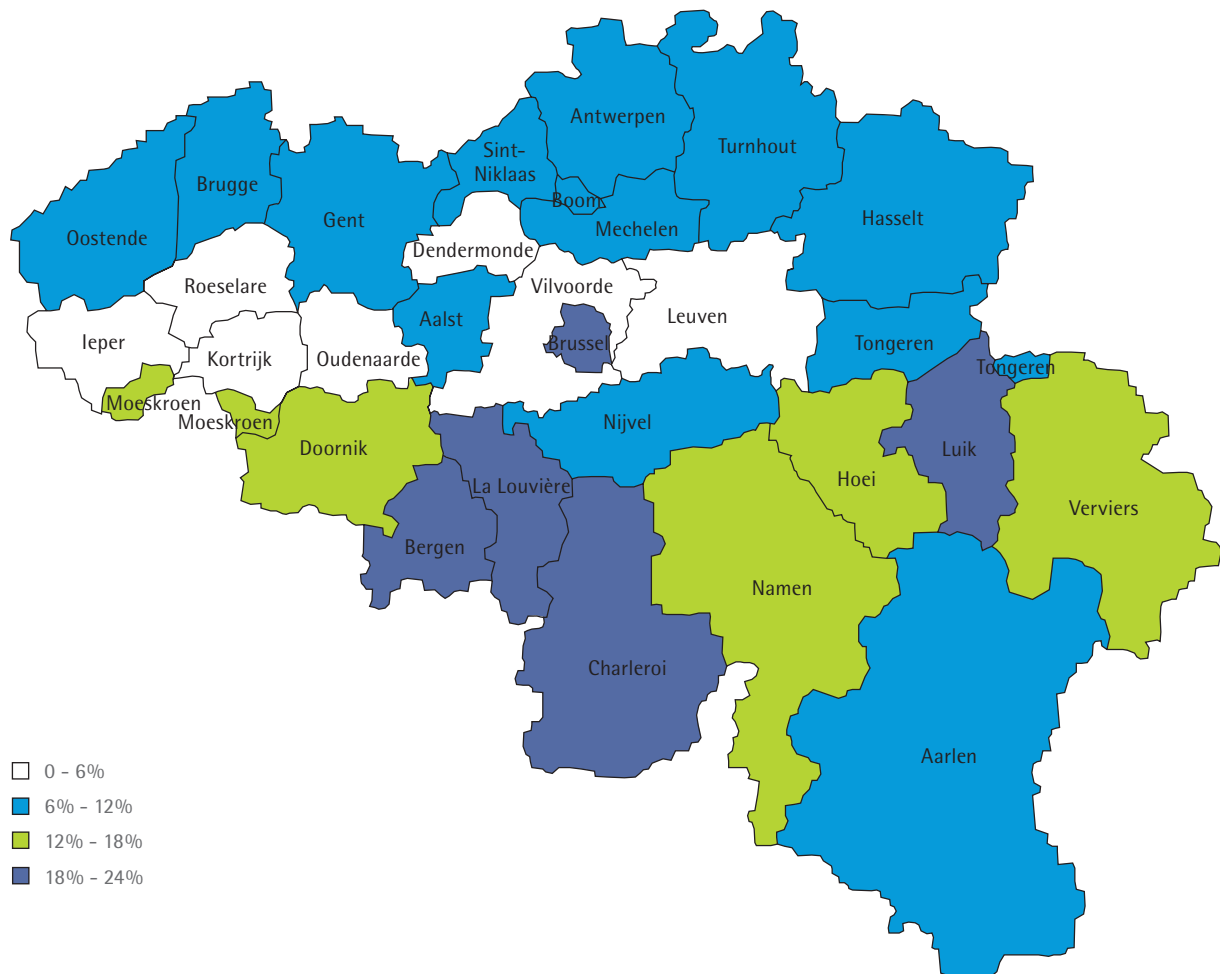
Tabel 3.1.XIV
Werkloosheidsgraad¹ per werkloosheidsbureau in 2007 en 2013

	2007	2013	Evol. 2007 -2013
Roeselare	4,3	4,2	- 0,1
Leuven	5,0	4,8	- 0,2
Ieper	5,6	5,2	- 0,4
Dendermonde	5,9	5,5	- 0,4
Vilvoorde	5,4	5,6	+ 0,2
Kortrijk	5,5	5,7	+ 0,2
Oudenaarde	6,5	6,0	- 0,5
Aalst	6,9	6,2	- 0,7
Mechelen	6,1	6,3	+ 0,2
Boom	4,7	6,4	+ 1,7
Turnhout	6,4	6,5	+ 0,1
St-Niklaas	6,4	6,7	+ 0,3
Gent	7,2	6,9	- 0,3
Tongeren	7,2	6,9	- 0,3
Brugge	7,0	7,1	+ 0,1
Oostende	7,2	7,1	- 0,1
Hasselt	7,6	7,8	+ 0,2
Antwerpen	8,9	9,8	+ 0,9
Aarlen	11,7	11,0	- 0,7
Nijvel	11,6	11,3	- 0,3
Verviers	13,9	13,2	- 0,7
Hoei	14,4	13,6	- 0,8
Namen	16,2	14,3	- 1,9
Moeskroen	16,8	14,6	- 2,2
Doornik	18,7	16,3	- 2,4
La Louvière	19,7	18,4	- 1,3
Luik	20,9	19,4	- 1,5
Charleroi	24,3	19,8	- 4,5
Brussel	20,5	20,3	- 0,2
Bergen	25,4	21,4	- 4,0
Land	11,4	10,8	- 0,6

¹ Ratio van de UVW-WZ in de maand juni 2007 en 2013 t.o.v. de tegen werkloosheid verzekerden in de maand juni van respectievelijk de jaren 2007 en 2012. Het gaat om een ruime definitie van UVW-WZ die elk van de drie eerder genoemde vormen van volledige werkloosheid bij werkzoekenden omvat (m.n. UVW-WZ na voltijdse arbeid of studies, UVW-WZ na vrijwillig deeltijdse arbeid en UVW-WZ met een bedrijfstoelag).

Tabel 3.1.XIV geeft de werkloosheidsgraad per werkloosheidsbureau weer, berekend door het aantal UVW-WZ in de maand juni van 2007 en 2013 te delen door het aantal tegen werkloosheid verzekerden op 30 juni van respectievelijk de jaren 2007 en 2012. De berekeningen werden door de RVA gemaakt op basis van gegevens afkomstig van de RSZ en de RSZPPO over de werknemers, van RVA-gegevens over de werklozen en van RIZIV-gegevens over de grensarbeiders. Grafiek 3.1.XXVIII geeft die gegevens weer in een grafische verdeling van de werkloosheid.

Grafiek 3.1.XXVIII
Werkloosheidsgraad per werkloosheidsbureau in 2013

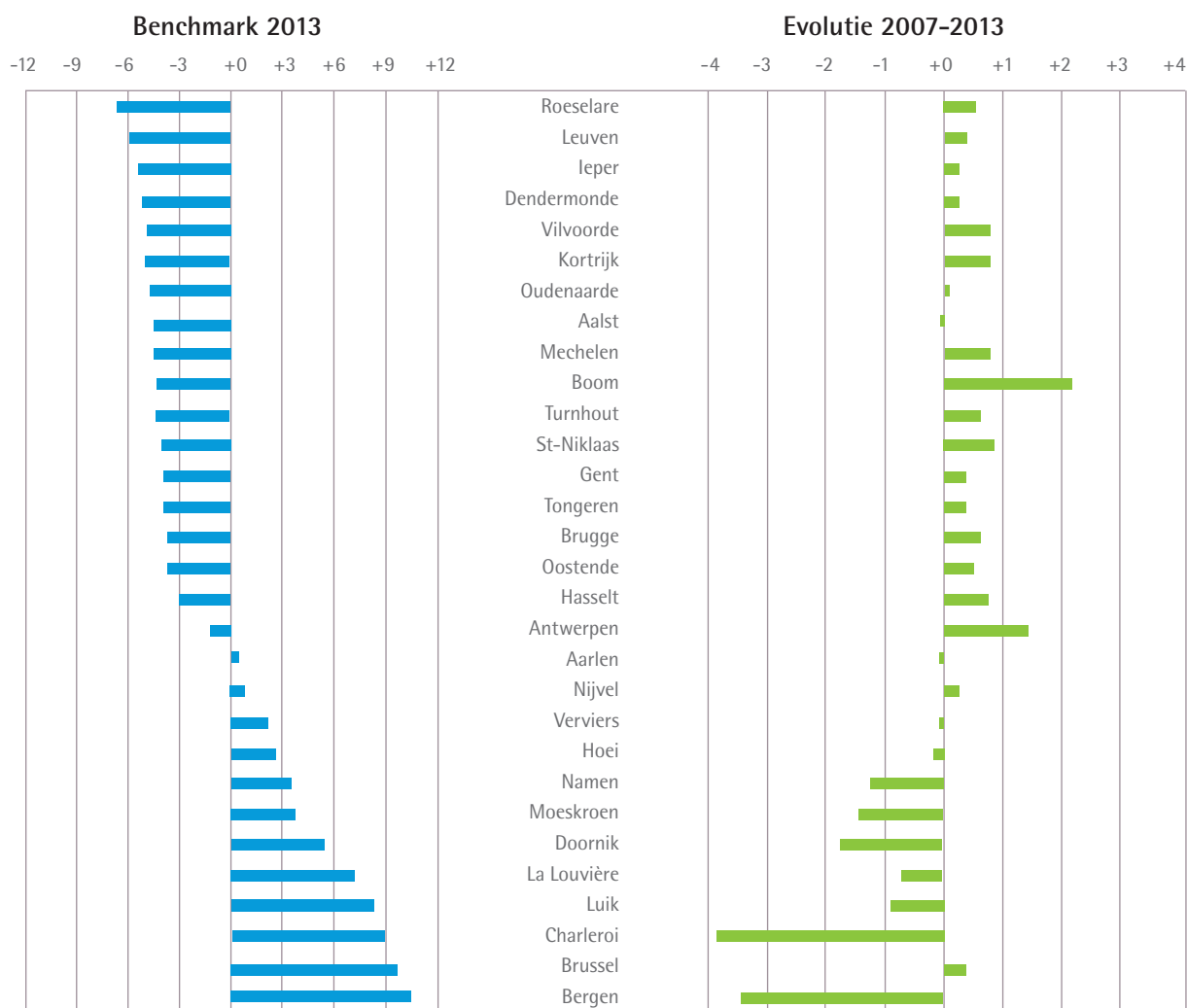

De kaart laat zien dat de werkloosheidsgraden in België heel verschillend zijn. Geen enkel Vlaams werkloosheidsbureau behoort tot de groepen met een werkloosheidsgraad tussen 12% en 24%. Die groepen omvatten enkel Waalse werkloosheidsbureaus en dat van Brussel. Twee Waalse werkloosheidsbureaus, namelijk Nijvel en Aarlen, behoren tot de groep met een werkloosheidspercentage tussen 6 en 12%.

Die gegevens kunnen echter nog verder genuanceerd worden. Grafiek 3.1.XXIX maakt voor 2013 een benchmark van de werkloosheidsgraden tegenover het landgemiddelde (links), alsook voor de evolutie in de periode 2007-2013 (rechts). Het nulpunt stemt telkens overeen met het gemiddelde voor het land (m.n. een werkloosheidsgraad van 10,8 % in 2013 en een verschil van - 0,6 procentpunt ten opzichte van 2007).

Grafiek 3.1.XXIX

Benchmark van de werkloosheidsgraad per WB:
situatie in 2013 en evolutie sinds 2007

Grafiek 3.1.XXX geeft ook die gegevens weer, maar positioneert de werkloosheidsbureaus op basis van die benchmark binnen 4 groepen. Het nulpunt van de verticale as komt overeen met de gemiddelde werkloosheidsgraad van 10,8 in 2013, dat van de horizontale as met het verschil van - 0,6 procentpunt t.o.v. 2007.

Tabel 3.1.XV

Interpretatiesleutel

Werkloosheidsgraad lager dan gemiddeld in 2013
Relatief minder gunstige evolutie van de werkloosheidsgraad t.o.v. 2007

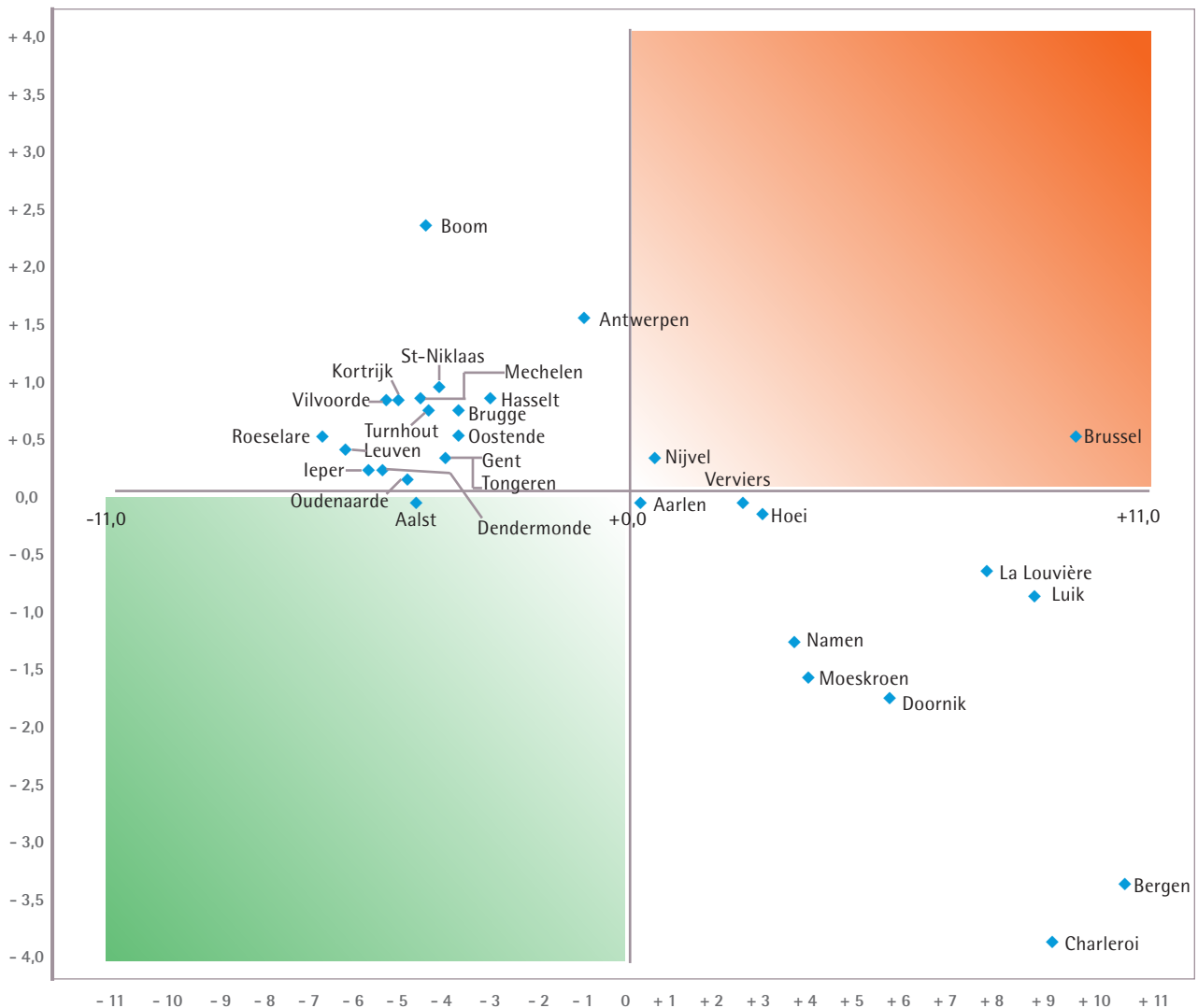
Werkloosheidsgraad hoger dan gemiddeld in 2013
Relatief minder gunstige evolutie van de werkloosheidsgraad t.o.v. 2007

Werkloosheidsgraad lager dan gemiddeld in 2013
Relatief gunstigere evolutie van de werkloosheidsgraad t.o.v. 2007

Werkloosheidsgraad hoger dan gemiddeld in 2013
Relatief gunstigere evolutie van de werkloosheidsgraad t.o.v. 2007

Grafiek 3.1.XXX

Benchmark van de werkloosheidsgraad per WB:
kruising van de situatie in 2013 en de evolutie
sinds 2007

Bij deze benchmark valt op hoe het merendeel van de Vlaamse werkloosheidsbureaus zich in één cluster aan de linkerkant van de grafiek bevinden, wat behalve een lager dan gemiddelde werkloosheidsgraad ook duidt op een vrij uniforme evolutie. Deze cluster bevindt zich echter bijna volledig boven de horizontale as (WB Aalst geldt als enige uitzondering), wat betekent dat de werkloosheidsgraad voor deze werkloosheidsbureaus een minder gunstige evolutie laat noteren dan het landgemiddelde. De werkloosheidsbureaus van Boom en Antwerpen zijn de enige Vlaamse WB's die zich onderscheiden door een nog hogere (en in het geval van Antwerpen ook rechtser) positie op de grafiek. De helft van de Vlaamse werkloosheidsbureaus bevindt zich dan ook boven de nulgroeilijn, wat betekent dat de werkloosheidsgraad er t.o.v. 2007 is gestegen.

De situatie in het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toont zich daarentegen een stuk complexer: deze werkloosheidsbureaus verspreiden zich over de gehele breedte van de rechterhelft van de grafiek. Deze werkloosheidsbureaus bevinden zich echter allemaal onder de nulgroeilijn, wat betekent dat de werkloosheidsgraad er t.o.v. 2007 is gedaald. We noteren de grootste dalingen voor de werkloosheidsbureaus van Bergen en Charleroi, al bevinden deze WB's zich nog steeds uiterst rechts (hoogste werkloosheidsgraden van het land).

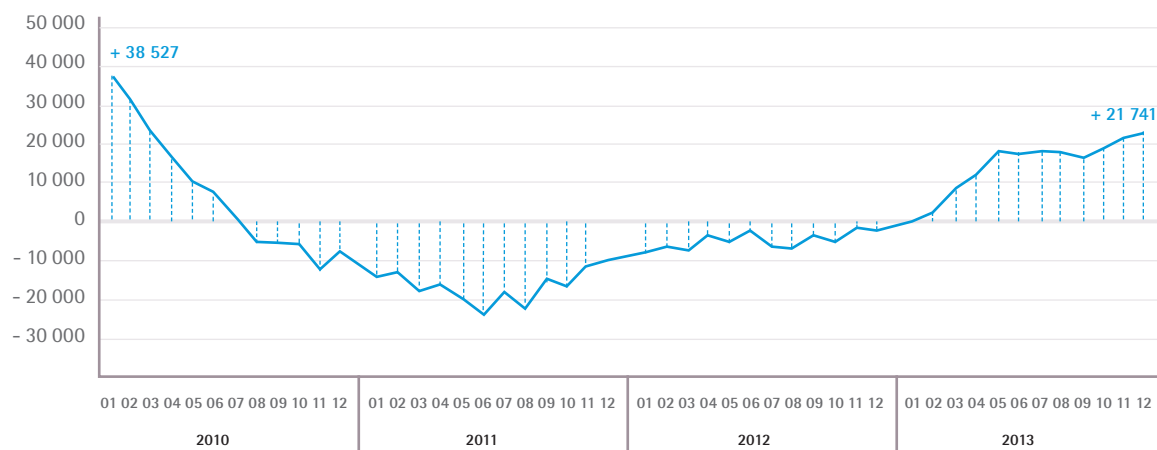
3.1.13

Evolutie van het vlottend kwartaalgemiddelde

De Belgische economie heeft relatief goed standgehouden tijdens de economische en financiële crisis die eind 2008 begon. De opleving begon midden 2009 en er deed zich een groei van het bbp met 2,3% voor in de loop van het jaar 2010. De groei is vooral te verklaren door de sterkte van de buitenlandse vraag, waardoor het land weerstand kon bieden aan die eerste crisis. Begin 2011 noteerden we dan ook een bbp-niveau dat zelfs hoger was dan voor de crisis.

Grafiek 3.1.XXXI

Evolutie van het aantal UVW-WZ – verschil tussen het vlottend kwartaalgemiddelde (M, M-1, M-2) van het lopende jaar (J) ten opzichte van dat van het voorgaande jaar (J-1)

De werkloosheid reageerde met vertraging op de conjuncturele opleving die tijdens het tweede semester 2009 begon. Pas midden 2010 leidde die ommekeer tot een daling van de werkloosheid. Van halfweg 2010 tot halfweg 2011 is er een aanzienlijke daling van de werkloosheid (in vlottend gemiddelde over 3 maanden ten opzichte van het voorgaande jaar): in juni 2011 bedroeg het cijfer – 22 319 eenheden.

Het jaar 2011 vertoont een ommekeer op economisch vlak. De stijging van het bbp evolueert steeds meer naar stagnering op jaar- en trimestriële basis (cf. hoofdstuk 1.1). Die ommekeer heeft geleidelijk een weerslag op de evolutie van de werkloosheid, waarvan de daling vanaf juli 2011 vertraagt.

Het klimaat van economische en financiële onzekerheid dat ontstond als gevolg van de openbare schulden crisis in de eurozone, blijft gedurende het hele jaar 2012 aanhouden en zorgt voor een daling van

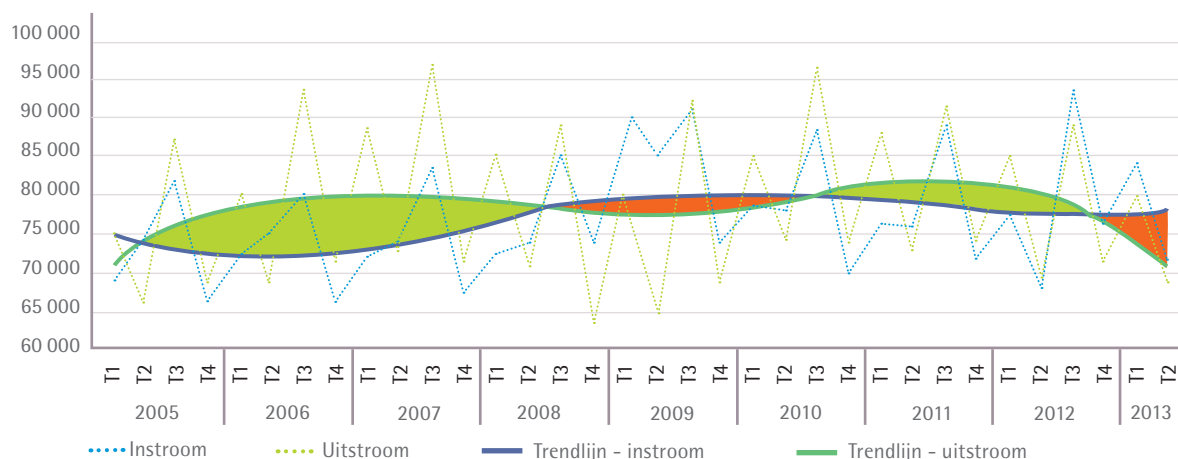
het bbp in de laatste drie trimesters van dat jaar en ook in het eerste trimester van 2013. De daling van de vergoede werkloosheid ten opzichte van een jaar eerder wordt dan ook steeds minder uitgesproken. De evolutie van de vergoede werkloosheid in 2012 wordt echter ook licht beïnvloed door het feit dat de beroepsinschakelingstijd met drie maanden verlengd werd, wat de mogelijkheid om het recht op een uitkering te openen voor afstuderende jongeren uitstelt.

De werkloosheid reageert in 2013 met vertraging op de conjuncturele achteruitgang in de periode van T2 2012-T1 2013 en eindigt in december 2013 dan ook met een stijging van + 21 741 eenheden (in vlottend gemiddelde over 3 maanden ten opzichte van het voorgaande jaar). De evolutie in 2013 wordt deels ook opgetrokken door de verhoging van 58 naar 60 jaar van de leeftijd waarop men een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende kan bekomen.

3.1.14 Evolutie van de in- en uitstromen

Grafiek 3.1.XXXII toont de evolutie van de in- en uitstromen van UVW-WZ in de loop van de periode 2005-2013 volgens referentiemaand. Een instroom wordt als dusdanig geteld indien een UVW-WZ in een trimester gedurende 1 van de 3 maanden een betaling ontving, maar geen enkele betaling kreeg in het trimester dat daaraan voorafging. Omgekeerd tellen we een uitstroom indien een UVW-WZ die gedurende 1 van de 3 maanden van een trimester een betaling ontving, het daarop volgende trimester geen betaling meer kreeg.

Grafiek 3.1.XXXII
In- en uitstromen van de UVW-WZ per trimester -
2005-2013 (2^e trimester¹)

¹ De laatste beschikbare gegevens betreffende de uitstroom hebben betrekking op het 2e kwartaal van 2013, wat verdere vergelijking vanaf dat punt onmogelijk maakt.

De in- en uitstromen schommelen enorm in de loop van het jaar. Die fluctuatie is seizoensgebonden en wordt enerzijds gekenmerkt door een grote instroom in het 3^e kwartaal (ook nog na de verlenging van de 9 maanden wachttijd tot 12 maanden beroepsinschakelingstijd sinds 1 januari 2012, cf. hoofdstuk 7.1), anderzijds door een grote uitstroom in het 1ste en het 3de trimester.

De weergave van trendlijnen laat toe die seizoensschommelingen te neutraliseren om andere, verder reikende tendensen aan het licht te brengen, bijvoorbeeld veroorzaakt door de economische conjunctuur. Zo stelt men vanaf 2005 een aanhoudende stijging van de instroom vast, die zijn hoogtepunt bereikt in het 4de trimester van 2009 en wordt ge-

volgd door een continue daling die duurt tot het 2de kwartaal van 2012. De uitstroom vertoont de omgekeerde beweging: hij neemt af tijdens de crisis om vervolgens in 2010 en 2011 terug de hoogte in te gaan. Hij bereikt een piek omstreeks het 2de semester van 2011 ($\pm 91\,000$ uitstromers), zonder evenwel nog het niveau van voor de crisis (meer dan 96 000 uitstromers in 2007) te bereiken. Vanaf het 2de semester van 2011 neemt de uitstroom echter opnieuw een duik, wat duidt op een afname van de tewerkstellingsmogelijkheden op de arbeidsmarkt. De instroom stagneert daarentegen en gaat in het 1ste semester van 2013 zelfs weer de hoogte in, terwijl de uitstroom blijft dalen.

3.1.15 Kenmerken van de instroom

Tabel 3.1.XVI
Instroom als werkzoekende uitkeringsgerechtigde
volledig werkloze in T2 2013

	Instroom van de UVW-WZ – T2 2013		Werknemers in loondienst – T2 2013	
	Aantal	%	Aantal	%
Geslacht				
Man	37 801	53	1 785 120	53
Vrouw	33 054	47	1 590 494	47
Leeftijdsklasse				
15-24 jaar	12 809	18	274 563	8
15-19 jaar	855	1		
20-24 jaar	11 954	17		
25-39 jaar	34 669	49	1 309 786	39
25-29 jaar	14 296	20		
30-34 jaar	11 273	16		
35-39 jaar	9 100	13		
40-49 jaar	15 490	22	930 927	28
40-44 jaar	8 406	12		
45-49 jaar	7 084	10		
50-64 jaar	7 887	11	841 323	25
50-54 jaar	5 045	7		
55-59 jaar	2 590	4		
60-64 jaar	252	0,4		
Totaal	70 855	100	3 375 614	100

Bronnen: RVA (instroom) en RSZ (aantal tewerkgestelde loontrek-
kenden – T2 2013)

Tabel 3.1.XVI schetst een algemeen profiel van de nieuwe werklozen, m.n. de instroom van werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen in T2 2013 volgens de definitie gegeven in hoofdstuk 3.1.14. Het totale aantal personen dat in de loop van dit trimester voor de 1ste keer een werkloosheidsuitkering ontving, bedraagt 70 855 eenheden. Grafiek 3.1.XXXII toonde reeds dat dat aantal gestegen is t.o.v. 2012, toen het nog 67 656 eenheden bedroeg. Dat cijfer is echter nog steeds veel lager dan de piek van instroom die in volle crisis werd genoteerd: 85 219 eenheden in de loop van het 2de trimester van 2009.

Er zijn weinig verschillen op basis van geslacht vast te stellen: de mannen maken in totaal 53% van de instroom in de volledige werkloosheid uit en de vrouwen 47%, wat overeenstemt met de verdeling van de loontrekkenden in de privésector.

Volgens leeftijdsklasse noteren we in vergelijking met de procentuele aandelen in de arbeid in loondienst vooral voor de jongeren van minder dan 25 jaar een groot aandeel in de instroom (m.n. 18% van de instroom tegenover 8% van de arbeid in loondienst). Omgekeerd zijn de oudsten (50-64 jaar) verhoudingsgewijs minder talrijk in de instroom in de volledige werkloosheid dan in de arbeid in loondienst (respectievelijk 11% tegen 25%).

3.1.16

Kenmerken van de uitstroom naar werk

Uitstroomcijfers laten ons toe de dynamiek beter te begrijpen die aan de basis ligt van evoluties in de werkloosheid. Over kwalitatieve aspecten geven ze echter geen informatie. Het is dan ook relevant de aard van de uitstroom na te gaan, in het bijzonder de mate waarin uitstroom leidt tot werk. Daartoe wordt gekeken hoeveel van de werklozen (verschillende personen) die in het tweede kwartaal van 2012 werkloos waren, binnen het jaar zijn uitgestroomd naar werk (als loontrekkende of zelfstandige).

Tabel 3.1.XVII

Uitstroom naar werk van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen die in het tweede kwartaal van 2012 een betaling van de RVA ontvingen als UVW-WZ

	UVW-WZ in T2 2012	Uitstroom naar werk binnen de 12 maanden		
		UVW-WZ T2 2012		UVW-WZ T2 2011
	Aantal	Aantal	%	%
Geslacht				
Mannen	251 952	81 478	32,3	35,5
Vrouwen	217 338	67 883	31,2	32,8
Leeftijdscategorie				
15-19 jaar	3 454	1 269	36,7	44,7
20-24 jaar	59 479	27 320	45,9	51,2
25-29 jaar	71 515	32 250	45,1	47,8
30-34 jaar	63 487	25 295	39,8	42,0
35-39 jaar	54 852	19 828	36,1	38,2
40-44 jaar	53 192	17 526	32,9	34,7
45-49 jaar	50 962	14 332	28,1	29,0
50-54 jaar	55 641	8 514	15,3	15,2
55-59 jaar	52 062	2 876	5,5	5,8
60 jaar en ouder	4 646	151	3,3	3,0
Statuut				
UVW-WZ na arbeidsprestaties	345 648	110 398	31,9	33,4
UVW-WZ na arbeidsprestaties OCMW	11 552	2 260	19,6	21,1
UVW-WZ na studies	112 090	36 703	32,7	37,7
Uitkeringscategorie				
Werklozen met gezinslast	146 073	32 418	22,2	24,1
Werklozen zonder gezinslast	206 051	85 147	41,3	44,0
Alleenwonenden	117 166	31 796	27,1	29,7

Vervolg van tabel 3.1.XVII

Werkloosheidsduur

< 1 jaar	184 231	84 220	45,7	48,5
1 - < 2 jaar	80 128	30 871	38,5	41,3
2 - < 3 jaar	46 187	13 265	28,7	34,1
3 - < 4 jaar	32 543	7 798	24,0	25,9
4 - < 5 jaar	20 671	4 025	19,5	20,6
5 - < 6 jaar	14 662	2 276	15,5	16,8
6 jaar en meer	90 868	6 906	7,6	8,5

Opleidingsniveau

Laaggeschoold	269 626	70 234	26,0	28,2
Middengespoold	135 022	52 216	38,7	41,6
Hooggeschoold	64 642	26 911	41,6	44,8

Gewest

Vlaams Gewest	176 097	71 562	40,6	42,6
Waals Gewest	210 500	58 464	27,8	30,7
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	82 693	19 335	23,4	25,5

Nationaliteit

Belgen	405 041	131 077	32,4	34,9
Vreemdelingen EU vanaf januari 2007	38 193	10 273	26,9	28,3
Vreemdelingen van buiten EU	26 054	8 011	30,7	32,5

Totaal	469 290	149 361	31,8	34,2
---------------	----------------	----------------	-------------	-------------

Uitstroom naar werk binnen de 12 maanden wordt als dusdanig geteld indien de UVW-WZ in minstens één van die 12 maanden geen werkloosheidsuitkering ontving en bovendien als werkend werd teruggevonden in de bij de RVA geregistreerde berichten inzake arbeid in loondienst (A950) en zelfstandige arbeid (A301). Iemand die meermaals uitstroomt, wordt maar één keer geteld.

In het tweede kwartaal van 2013 stroomden 149 361 personen die een jaar eerder nog werkloos waren uit naar werk (31,8%). Globaal genomen is de uitstroom naar werk in vergelijking met het tweede kwartaal van 2012 (34,2%) dus met – 2,4 procentpunt gedaald.

De uitstroom naar werk is net als vorig jaar groter bij de mannen (32,3%) dan bij de vrouwen (31,2%), al is het verschil minder uitgesproken.

De uitstroomcijfers van de lagere leeftijdsklassen reageren relatief sterker op de conjunctuur. Hoewel zij nog steeds de grootste uitstroom naar werk kennen, doet zich bij hen ook de grootste terugval voor ten opzichte van de uitstroom naar werk in 2012.

Zowel absoluut als relatief bekeken neemt de uitstroom naar werk af met de duur van de uitkering.

De uitstroom naar werk is het grootst in het Vlaams Gewest, zowel in absolute aantallen (71 562 personen) als in verhouding tot de totaalpopulatie van de UVW-WZ (40,6%). Bovendien kent het Vlaams Gewest de minste terugval ten opzichte van het jaar voordien (– 2,0 procentpunt, t.o.v. – 2,9 procentpunt in het Waals en – 2,1 procentpunt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

Verder bevestigen de cijfers een aantal vaststellingen die ook in het verleden al meermaals gedaan werden, namelijk dat de uitstroom naar werk het grootst is bij midden- en hooggeschoolden (respectievelijk 38,7% en 41,6%) en bij samenwonenden (41,3%).

Opmerkelijk is dan weer dat werklozen toelaatbaar op basis van studies een iets hoger uitstroomcijfer laten noteren dan werklozen toelaatbaar op basis van arbeidsprestaties (32,7% tegenover 31,9%). Dat heeft echter vooral te maken met het grotere aandeel jongeren bij de groep werklozen toelaatbaar op basis van studies.

3.1.17 Evolutie van de uitkeringen

Tabel 3.1.XVIII

Evolutie van de uitkeringen in EUR

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Evol. 2007 - 2013	Evol. 2012 - 2013
Gezinshoofden	955,80	1 005,74	1 043,66	1 060,72	1 094,61	1 133,87	1 165,76	+ 22,0%	+ 2,8%
Alleenwonenden	804,96	865,91	909,56	926,27	960,48	997,82	1 027,07	+ 27,6%	+ 2,9%
Samenwonenden	582,60	624,67	691,68	693,79	705,69	739,55	778,02	+ 33,5%	+ 5,2%
Totaal	772,11	820,03	864,25	873,74	899,19	932,69	960,46	+ 24,4%	+ 3,0%

Tijdens de periode 2007-2013 steeg de gemiddelde maandelijkse uitkering die aan een werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werkloze wordt betaald van 772,11 EUR tot 960,46 EUR, d.i. een totale stijging van + 24,4%. Een deel van die stijging is toe te schrijven aan de indexering, die een stijging van + 14,87% t.o.v. het bedrag van 2007 tot gevolg heeft. Verder beïnvloedden ook de welvaartsaanpassingen de gemiddelde maanduitkering.

Als we rekening houden met de gezinscategorie van de uitkeringstrekker stellen we vast dat de samenwonenden zonder gezinslast met een toename van + 33,5% de grootste stijging genieten.

De gemiddelde uitkering houdt geen rekening met het onderscheid tussen werkloosheidsuitkeringen toegekend aan de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen op basis van arbeidsprestaties en inschakelingsuitkeringen voor de werklozen die zijn toegelaten op basis van studies. Een nadere analyse over de invloed van de versterkte degressiviteit (die in werking trad op 1 november 2012) op de maandbedragen is te vinden in hoofdstuk 7.2.

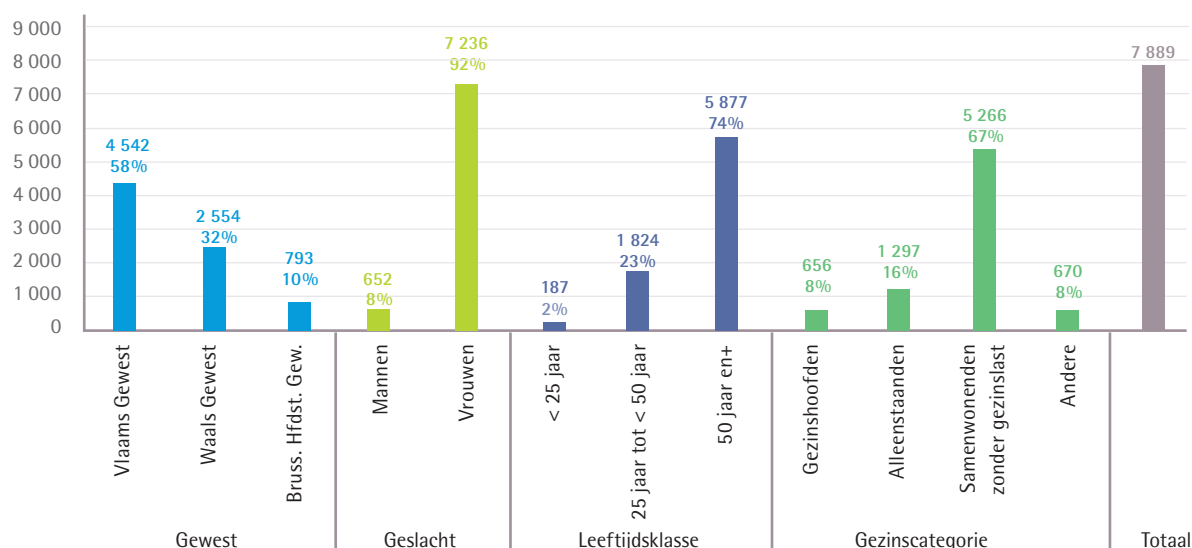
3.2 Niet-werkzoekenden

3.2.1

Vrijgestelde werklozen na vrijwillig deeltijdse arbeid

Grafiek 3.2.1

Profiel van de vrijgestelde werklozen na vrijwillig deeltijdse arbeid in 2013

De deeltijdse werknemers die hun job verliezen maar die niet aan de voorwaarden voldoen om te worden gelijkgesteld met een voltijds werknemer, kunnen worden vergoed in een specifiek stelsel voor vrijwillig deeltijdse werknemers, op voorwaarde dat ze een bepaald aantal halve dagen in loondienst kunnen bewijzen gedurende een bepaalde referentieperiode voorafgaand aan de uitkeringsaanvraag en minstens 12 uur per week of minstens een derde van een voltijdse betrekking hebben gewerkt. Die groep van werkzoekende werklozen werd besproken in hoofdstuk 3.1.

Aan een deel werkzoekende werklozen binnen die groep werd echter een aantal reglementaire vrijstellingen toegekend onder meer als oudere werkloze, omwille van sociale of familiale redenen, of voor het volgen van opleidingen. Het zijn nu precies die vrijgestelden op basis van deeltijdse arbeid die hier het onderwerp uitmaken van verdere analyse.

De opvallendste kenmerken zijn: het gaat voor 2013 om een totaal aantal van 7 889 vrijgestelden. 92% van die vrijgestelden is een vrouw, 74% is ouder dan 50 jaar en 67% is samenwonende zonder gezinslast. Meer dan de helft (58%) van die vrijstellingen werd toegekend aan werklozen uit het Vlaams Gewest.

In tabel 3.2.I bekijken we de evolutie van die groep vanaf 2007 tot 2013 volgens leeftijdsklasse.

Tabel 3.2.I
Evolutie van de vrijgestelde werklozen na
vrijwillig deeltijdse arbeid volgens leeftijdsklasse

	< 25 jaar	25 tot < 50 jaar	50 jaar en ouder	Totaal		< 25 jaar	25 tot < 50 jaar	50 jaar en ouder	Totaal
2007	90	1 663	7 643	9 396	2007	100	100	100	100
2008	100	1 647	7 393	9 141	2008	111	99	97	97
2009	106	1 622	7 339	9 068	2009	118	98	96	97
2010	128	1 650	7 142	8 920	2010	143	99	93	95
2011	143	1 674	6 731	8 548	2011	159	101	88	91
2012	151	1 752	6 338	8 241	2012	168	105	83	88
2013	187	1 824	5 877	7 889	2013	209	110	77	84

Globaal genomen daalde het aantal vrijgestelde werklozen na vrijwillig deeltijdse arbeid jaar na jaar van 9 396 in 2007 tot het huidige niveau van 7 889 in 2013, hetzij - 16%. De daling is echter niet gelijklopend voor elke leeftijdscategorie. De -25-jarigen verdubbelden zowat in aantal terwijl de 25- tot -50-jarigen toenamen met 10%. Daarentegen nam het aantal +50-jarigen met - 23% jaar na jaar sterker af dan het totaal.

Dat maakt dat de evolutie van de aandelen van de leeftijdsgroepen bij de relatieve verdeling voor die periode ook duidelijk verschilden per groep. Zo bedroeg het aandeel jongeren in 2007 nog slechts 1%, maar in 2013 al 2%. De middengroep steeg van 18% in 2007 naar 23% in 2013 terwijl het aandeel van de oudere leeftijdsklasse daalde van 81% naar 74%.

3.2.2

Vrijgestelde oudere werklozen op basis van voltijdse arbeid

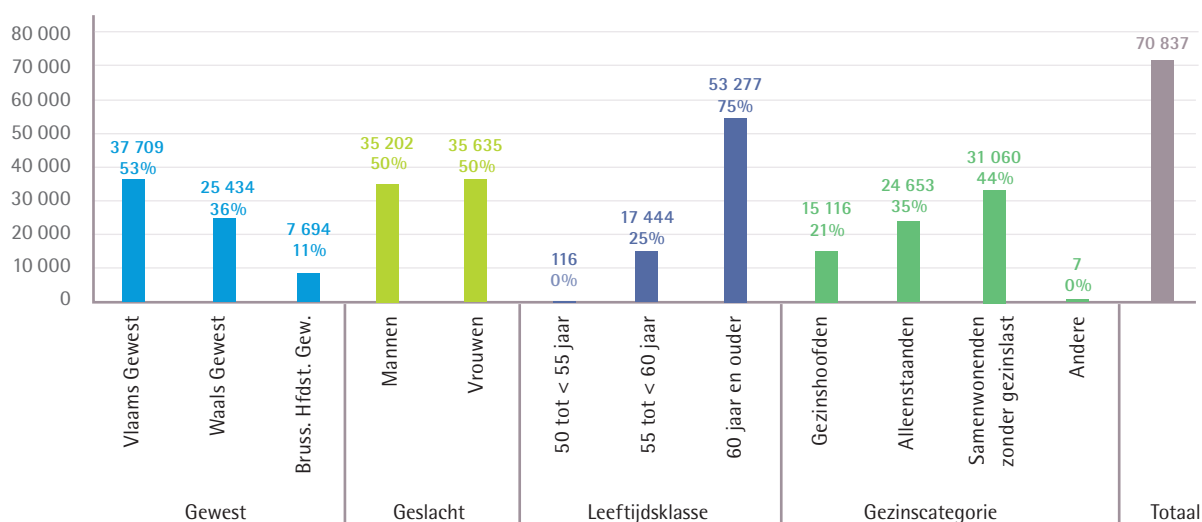
Tabel 3.2.II

Evolutie van de vrijgestelde oudere werklozen op basis van voltijdse arbeid volgens leeftijdsklasse

	50 jaar tot < 55 jaar	55 jaar tot < 60 jaar	60 jaar en ouder	Totaal		50 jaar tot < 55 jaar	55 jaar tot < 60 jaar	60 jaar en ouder	Totaal
2000	55 205	57 672	27 886	140 763	2000	100	100	100	100
2001	55 358	62 910	29 651	147 919	2001	100	109	106	105
2002	53 177	69 016	30 116	152 309	2002	96	120	108	108
2003	41 132	71 899	33 386	146 417	2003	75	125	120	104
2004	28 158	71 381	37 367	136 907	2004	51	124	134	97
2005	16 798	69 103	39 782	125 683	2005	30	120	143	89
2006	7 385	64 027	44 756	116 169	2006	13	111	160	83
2007	995	57 139	49 804	107 939	2007	2	99	179	77
2008	277	47 779	52 787	100 844	2008	1	83	189	72
2009	281	37 107	57 413	94 801	2009	1	64	206	67
2010	288	28 058	60 847	89 193	2010	1	49	218	63
2011	222	22 974	59 881	83 077	2011	0	40	215	59
2012	174	20 439	56 451	77 064	2012	0	35	202	55
2013	116	17 444	53 277	70 837	2013	0	30	191	50

Grafiek 3.2.II

Profiel van de vrijgestelde oudere werklozen op basis van voltijdse arbeid in 2013

De leeftijdsvoorwaarde om toegang te krijgen tot de vrijstelling van inschrijving als oudere werkzoekende werd sinds juli 2002 verstrengd tot 58 jaar en op 1 januari 2013 werd de leeftijdsgrens nogmaals opgetrokken tot 60 jaar.

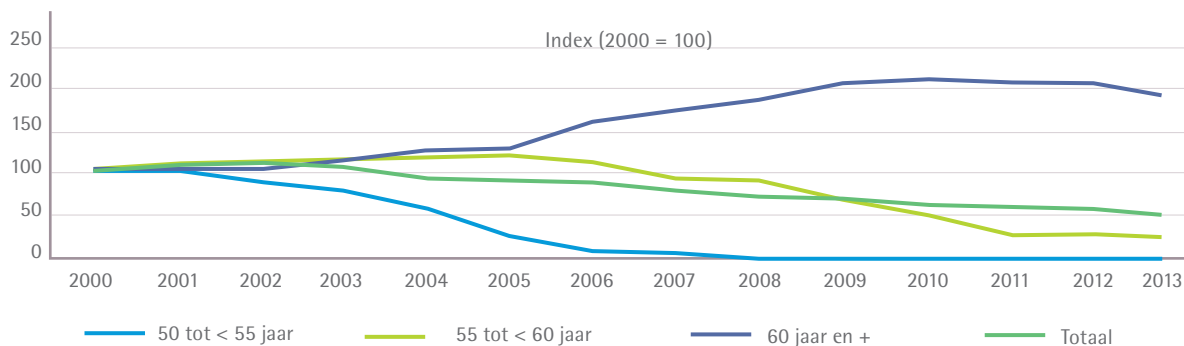
In 2000 waren nog 140 763 oudere werklozen gerechtigd op een vrijstelling, waarvan 79 251 mannen (56%) en 61 513 vrouwen (44%) .

Van 2000 tot 2013 daalde het totale aantal vrijgestelde oudere werklozen globaal met 50%. Zo bevinden er zich eind 2013 in dat statuut 56% minder mannen en 42% minder vrouwen dan bij het begin van die periode. De verdeling per geslacht komt in 2013 op 50/50.

Van de 140 763 vrijgestelde oudere werklozen in 2000 behoorde 39% tot de leeftijdsklasse van 50 tot < 55 jaar en 41% tot die van 55 tot < 60 jaar. De klasse van 60 jaar en ouder maakte toen slechts 20% uit van de vrijgestelden. In 2013 is die verdeling totaal gewijzigd. Vandaag telt de leeftijdsklasse van 60 jaar en ouder 75% van de vrijgestelde oudere werklozen, een stijging van 91% ten opzichte van 2000. Dat is mede versneld door de geleidelijke verhoging per jaar van de pensioenleeftijd voor de vrouwen.

Het aandeel van de klasse van 55 tot < 60 jaar is ten opzichte van 2000 met 16 procentpunten gedaald naar nog 25% in 2013. Voor de 50- tot -55-jarigen gaat het nog om minder dan 1%.

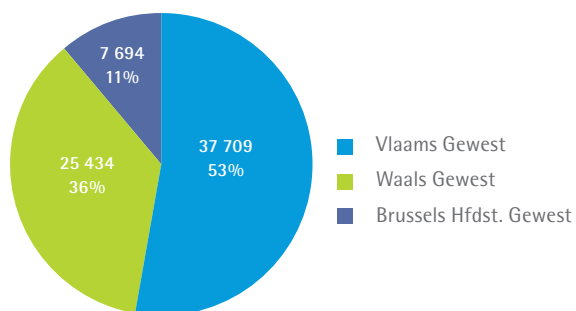
Grafiek 3.2.III
Evolutie van de vrijgestelde oudere werklozen op basis van voltijdse arbeid volgens leeftijdsklasse

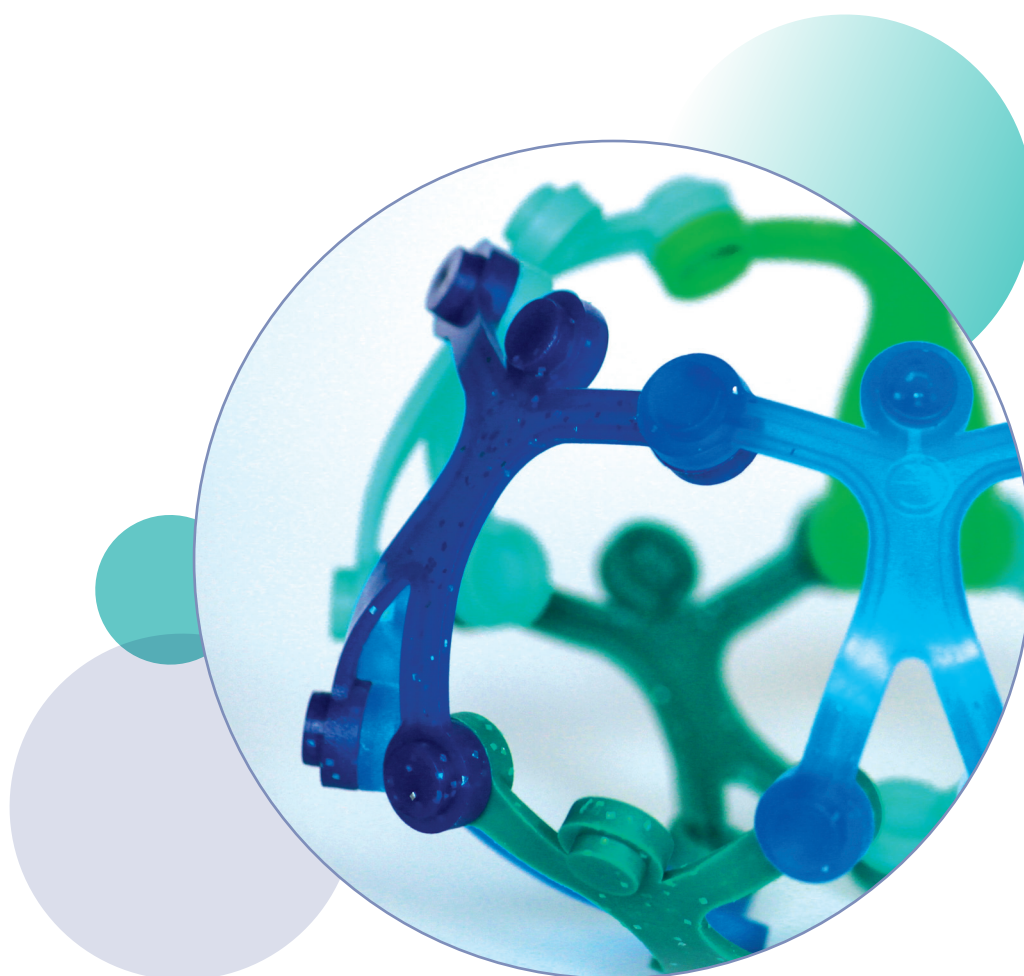
De indexevolutie sinds 2000 (index = 100) van het aantal vrijstellingen voor oudere werklozen illustreert duidelijk het variërend verloop per leeftijdscategorie en de impact van de wijzigingen qua reglementering. Alle leeftijdsklassen nemen echter steeds verder af in de tijd.

Grafiek 3.2.IV

Verhouding van de vrijgestelde oudere werklozen op basis van voltijdse arbeid volgens gewest in 2013

Terwijl de absolute aantallen verder dalen blijft de verhouding van de aandelen in de vrijstellingen voor oudere werklozen per gewest quasi onveranderd op het niveau van 2012. Het Vlaams Gewest telt 53% van de gerechtigden op vrijstelling als oudere werkloze, 36% is terug te vinden in het Waals Gewest en 11% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

3.2.3 Werklozen vrijgesteld om sociale of familiale redenen

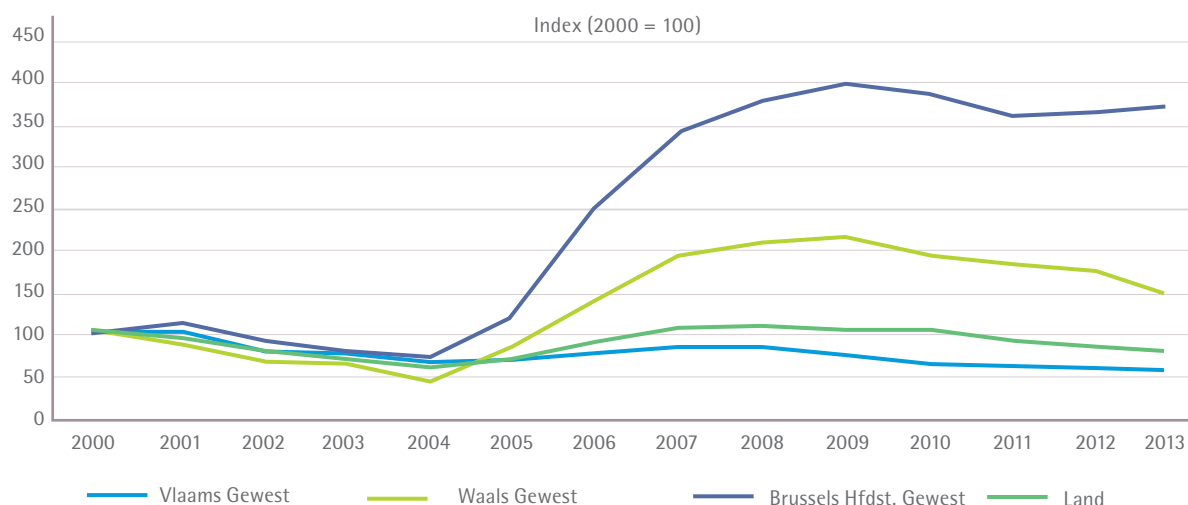
Tabel 3.2.III
Evolutie van de werklozen vrijgesteld om
sociale of familiale redenen volgens gewest

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2000	7 201	1 940	243	9 383	2000	100	100	100	100
2001	7 188	1 760	266	9 214	2001	100	91	109	98
2002	6 295	1 450	227	7 971	2002	87	75	93	85
2003	5 415	1 106	184	6 705	2003	75	57	76	71
2004	4 709	941	160	5 810	2004	65	49	66	62
2005	5 111	1 555	289	6 954	2005	71	80	119	74
2006	5 773	2 899	578	9 250	2006	80	149	238	99
2007	6 265	3 682	820	10 767	2007	87	190	337	115
2008	6 251	3 944	902	11 097	2008	87	203	371	118
2009	5 758	4 012	970	10 740	2009	80	207	399	114
2010	5 146	3 775	940	9 861	2010	71	195	387	105
2011	4 645	3 466	879	8 990	2011	65	179	362	96
2012	4 202	3 172	897	8 270	2012	58	164	369	88
2013	3 800	2 934	906	7 640	2013	53	151	373	81

De volledig werklozen die geconfronteerd worden met moeilijkheden op sociaal of familiaal vlak kunnen vrijstelling van inschrijving als werkzoekende krijgen tijdens een ononderbroken periode van minimum 6 en maximum 12 maanden. Die vrijstelling kan worden verlengd. Aan de vrijstelling kan voortijdig een einde worden gemaakt als door een onvoorziene gebeurtenis de situatie die aanleiding gaf tot het toekennen van de vrijstelling, is opgehouden of niet meer bestaat.

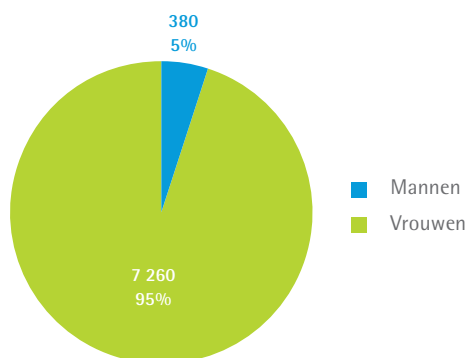
De dalende trend vanaf 2000 voor alle gewesten werd onderbroken vanaf 2005. Tussen 2005 en 2008 steeg het aantal vrijgestelden om sociale en familiale redenen zowel op het niveau van het land als voor de gewesten afzonderlijk, om daarna jaarlijks weer af te nemen tot een totaal van 7 640 eenheden in 2013. De toename in absolute aantallen situeerde zich gedurende die periode echter alleen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in mindere mate in het Waals Gewest. Waar het Vlaams Gewest na 2000 tot 2013 steeds minder vrijgestelden telde dan het beginaantal in 2000, lagen de aantallen in de overige gewesten hoger en groeiden ze globaal gezien eigenlijk aan in absolute aantallen. De indexevolutie sinds 2000 illustreert hierna die verschillen voor de regio's afzonderlijk evenals voor het landtotaal, met de duidelijke curve vanaf 2005.

Grafiek 3.2.V
Evolutie van de werklozen vrijgesteld om sociale of familiale redenen volgens gewest

Per gewest bekeken daalde het aandeel van het Vlaams Gewest van 77% in 2000 naar 50% in 2013. Het Waals Gewest zag zijn aandeel daarentegen sterk toenemen van 21% naar 38% en voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest steeg dat aandeel eveneens onophoudelijk van aanvankelijk 3% naar 12% in 2013.

Grafiek 3.2.VI
Verhouding van de werklozen vrijgesteld om sociale of familiale redenen volgens geslacht in 2013

De vrijstellingen omwille van moeilijkheden op sociaal of familiaal vlak blijven onveranderd voor 95% toegekend aan vrouwelijke werklozen.

3.2.4

Niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoelage

Het 'conventioneel brugpensioen' wordt vanaf 1 januari 2012 "stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage" genoemd, afgekort 'SWT'. Het stelsel blijft gebaseerd op het Koninklijk Besluit van 3 mei 2007, dat evenwel gewijzigd werd.

De leeftijd en het aantal dienstjaren als voorwaarden voor het recht op werkloosheid met bedrijfstoelage zijn in de algemene stelsels geleidelijk opgetrokken. Die verstrenging van de regelgeving gaat echter pas in vanaf 1 januari 2015 voor de collectieve overeenkomsten die al bestonden op 31 december 2011, alsook voor de overeenkomsten die ze verlengen.

De leeftijdsvoorwaarde met betrekking tot werknemers van bedrijven die erkend zijn als onderneming in moeilijkheden wordt ook geleidelijk aan verhoogd tot 55 jaar in 2018.

De bedrijven erkend als onderneming in herstructurering moeten voor hun werknemers een leeftijdsvoorwaarde respecteren die vanaf 1 januari 2013 op 55 jaar is gebracht voor de periodes van erkenning die ingingen vanaf 1 januari 2013.

3.2.4.1

Volgens leeftijdsklasse

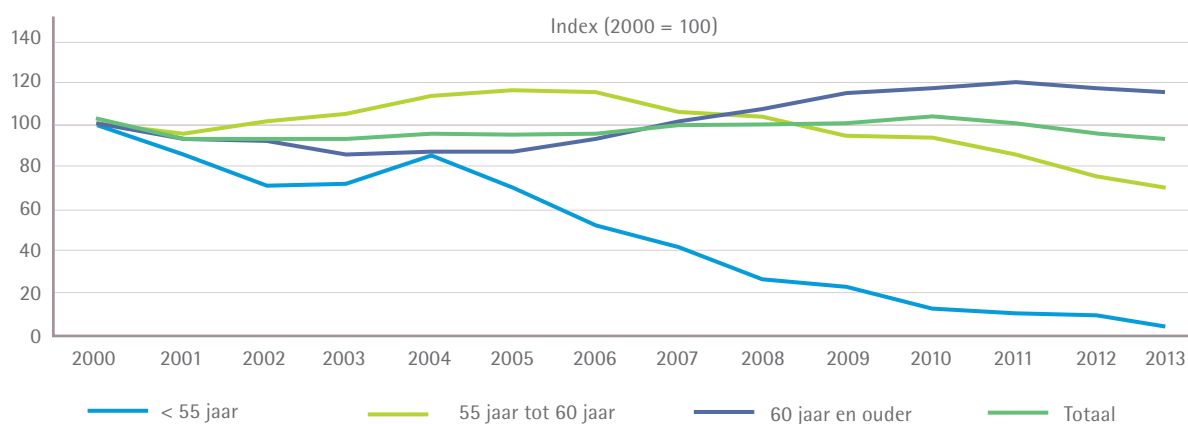
Tabel 3.2.IV

Evolutie van de niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoelage volgens leeftijdsklasse

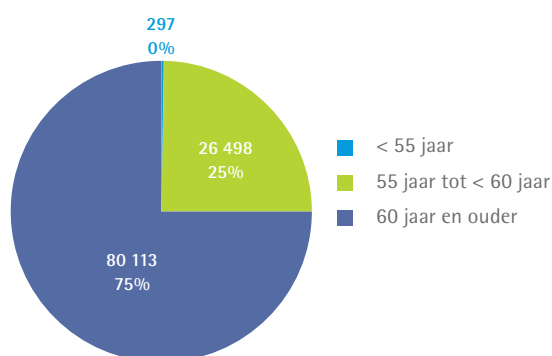
	< 55 jaar	55 jaar tot < 60 jaar	60 jaar en ouder	Totaal		< 55 jaar	55 jaar tot < 60 jaar	60 jaar en ouder	Totaal
2000	8 719	37 724	68 035	114 478	2000	100	100	100	100
2001	7 158	36 919	65 874	109 950	2001	82	98	97	96
2002	6 081	38 657	61 746	106 484	2002	70	102	91	93
2003	6 453	41 284	60 178	107 915	2003	74	109	88	94
2004	7 240	42 769	59 861	109 870	2004	83	113	88	96
2005	6 104	43 343	59 571	109 018	2005	70	115	88	95
2006	4 778	42 477	63 814	111 069	2006	55	113	94	97
2007	3 552	40 370	69 657	113 579	2007	41	107	102	99
2008	2 387	38 534	73 230	114 151	2008	27	102	108	100
2009	1 863	36 417	77 272	115 552	2009	21	97	114	101
2010	1 402	35 007	81 101	117 509	2010	16	93	119	103
2011	834	32 395	81 966	115 196	2011	10	86	120	101
2012	526	29 257	81 026	110 809	2012	6	78	119	97
2013	297	26 498	80 113	106 908	2013	3	70	118	93

106 908 begunstigden van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage werden geregistreerd in 2013. Dat betekent een daling met 3 901 eenheden ofwel - 3,5% ten opzichte van 2012.

Grafiek 3.2.VII
Evolutie van de niet-werkzoekende werklozen
met bedrijfstoeslag volgens leeftijdsklasse

Grafiek 3.2.VIII
Verhouding van de niet-werkzoekende werklozen
met bedrijfstoeslag volgens leeftijdsklasse in 2013

Na 2011 is duidelijk een dalende trend voor elk van de drie leeftijdsklassen ingezet. Tussen 2010 en 2013 verminderde het totale aantal niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoeslag jaarlijks met respectievelijk 2%, 3,8% en 3,5%.

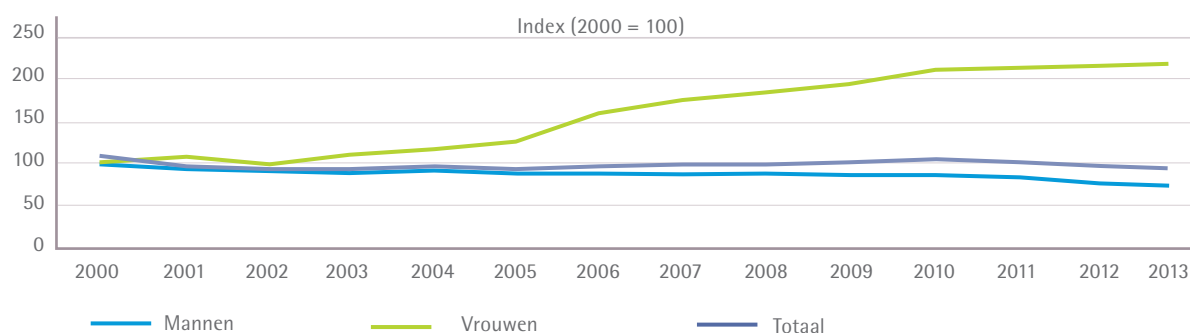
Voorheen was die daling al merkbaar vanaf 2004, maar alleen bij de - 55 jarigen. Vanaf 2006 werd die daling ook gevolgd door de 55- tot -60-jarigen, terwijl het aantal de +60-jarigen bleef toenemen tot 2011 om daarna eveneens af te nemen met 1%, en dat zowel in 2012 als in 2013.

3.2.4.2 Volgens geslacht

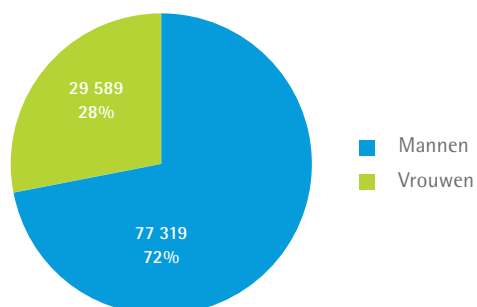
Tabel 3.2.V
Evolutie van de niet-werkzoekende werklozen
met bedrijfstoeslag volgens geslacht

	Mannen	Vrouwen	Totaal		Mannen	Vrouwen	Totaal
2000	101 171	13 307	114 478	2000	100	100	100
2001	96 375	13 575	109 950	2001	95	102	96
2002	93 450	13 034	106 484	2002	92	98	93
2003	93 025	14 890	107 915	2003	92	112	94
2004	92 800	17 069	109 870	2004	92	128	96
2005	91 014	18 004	109 018	2005	90	135	95
2006	90 872	20 197	111 069	2006	90	152	97
2007	91 219	22 360	113 579	2007	90	168	99
2008	90 656	23 495	114 151	2008	90	177	100
2009	89 865	25 687	115 552	2009	89	193	101
2010	89 298	28 211	117 509	2010	88	212	103
2011	86 005	29 190	115 196	2011	85	219	101
2012	81 423	29 386	110 809	2012	80	221	97
2013	77 319	29 589	106 908	2013	76	222	93

Grafiek 3.2.IX
Evolutie van de niet-werkzoekende werklozen
met bedrijfstoeslag volgens geslacht

Grafiek 3.2.X
Verhouding van de niet-werkzoekende werklozen
met bedrijfstoeslag volgens geslacht in 2013

In 2013 stelt men eens te meer een daling vast van het aantal mannelijke gerechtigden binnen het SWT:
- 4 103 ofwel - 5% ten opzichte van 2012. Tegenover 2000 is hun aantal met 24% afgenomen.

De evolutie van het aantal vrouwelijke begunstigden van het SWT volgt de invloed van de geleidelijke verhoging van de pensioenleeftijd bij de vrouwen op de voet. Tussen 2000 en 2012 is het aantal vrouwelijke werklozen met bedrijfstoeslag dan ook meer dan verdubbeld. Toch lijkt hun toename in aantal te stagneren vermits er in 2012, evenals in 2013, slechts een lichte groei te noteren viel van ongeveer 0,7%, veel minder dus dan de jaarlijkse toename gedurende de hele periode daarvoor.

Bij de verdeling van de respectieve aandelen voor de geslachten zien we in 2000 nog 88% mannelijke niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoeslag, dit is 101 171 eenheden tegenover amper 12% vrouwen of 13 307 eenheden. De evolutie tussen 2000-2013 is gekenmerkt door een gestage daling van het aantal begunstigde mannen ten gevolge van het optrekken van de leeftijdsgrens alsook door de verhoging van het vereiste minimumberoepsverleden die rechten openen op het SWT, en tegelijkertijd door een stijging van het aantal vrouwen die tot het systeem toetraden in gevolge de stelselmatige verhoging van hun pensioengerechtigde leeftijd en hun grotere betrokkenheid op de arbeidsmarkt. Het aandeel van de vrouwen is dan ook gestegen in 2013 tot 28%, terwijl dat voor de mannen verder daalde tot 72%.

3.2.4.3

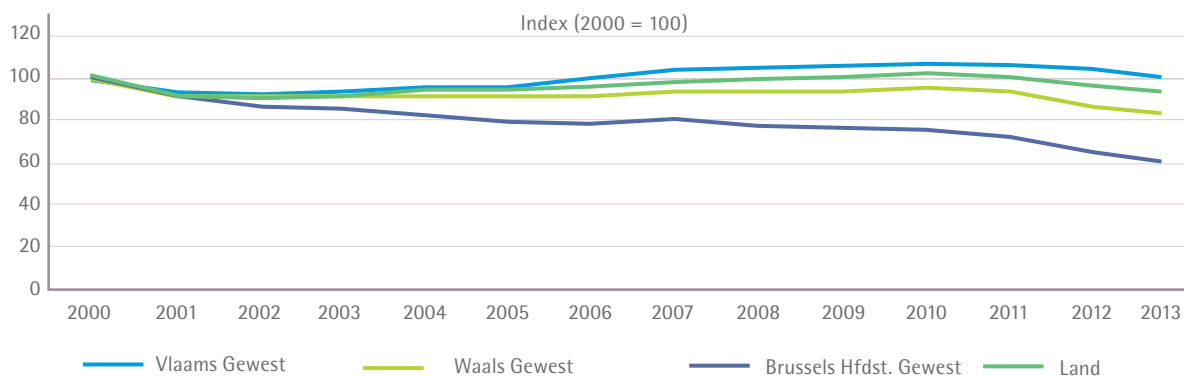
Volgens gewest

Tabel 3.2.VI

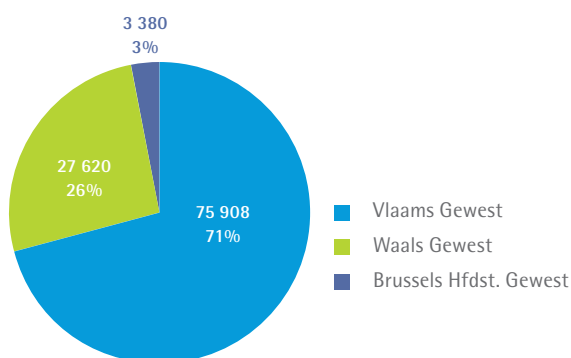
Evolutie van de niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoeslag volgens gewest

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2000	75 382	33 492	5 603	114 478	2000	100	100	100	100
2001	72 600	32 128	5 223	109 950	2001	96	96	93	96
2002	70 692	30 991	4 800	106 484	2002	94	93	86	93
2003	72 261	31 011	4 643	107 915	2003	96	93	83	94
2004	73 725	31 579	4 566	109 870	2004	98	94	81	96
2005	73 564	31 019	4 435	109 018	2005	98	93	79	95
2006	75 334	31 285	4 450	111 069	2006	100	93	79	97
2007	77 374	31 697	4 508	113 579	2007	103	95	80	99
2008	78 091	31 683	4 376	114 151	2008	104	95	78	100
2009	79 370	31 908	4 274	115 552	2009	105	95	76	101
2010	80 851	32 433	4 225	117 509	2010	107	97	75	103
2011	79 786	31 391	4 019	115 196	2011	106	94	72	101
2012	77 821	29 271	3 717	110 809	2012	103	87	66	97
2013	75 908	27 620	3 380	106 908	2013	101	82	60	93

Grafiek 3.2.XI
Evolutie van de niet-werkzoekende werklozen
met bedrijfstoelag volgens gewest

Grafiek 3.2.XII
Verhouding van de niet-werkzoekende werklozen
met bedrijfstoelag volgens gewest in 2013

In absolute aantallen stelt men voor de 3 gewesten een daling van het aantal rechthebbenden vast.

Ook in 2013 is het overwicht van Vlaanderen op het vlak van werkloosheid met bedrijfstoelag nog toegenomen met een relatief aandeel van 66% in 2000 naar 71% in 2013.

Het aandeel van Wallonië bedroeg 29% in 2000 en stagneert op 26% in 2012 en 2013.

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is er in 2013 geen verdere daling van het aandeel meer en blijft het op 3% van het totale aantal werklozen met bedrijfstoelag tegenover wel nog 5% in 2000.

3.2.4.4 Volgens activiteitssector

Tabel 3.2.VII
Evolutie van de niet-werkzoekende werklozen
met bedrijfstoelag volgens activiteitssector

	Secundaire sector	Tertiaire sector	Onbepaald	Totaal*		Secundaire sector	Tertiaire sector	Totaal*
2000	88 476	24 816	921	114 478	2000	100	100	100
2001	84 090	24 482	1 124	109 950	2001	95	99	96
2002	81 045	23 866	1 343	106 484	2002	92	96	93
2003	81 245	24 735	1 713	107 915	2003	92	100	94
2004	81 517	26 086	2 054	109 870	2004	92	105	96
2005	79 490	26 970	2 339	109 018	2005	90	109	95
2006	79 369	28 833	2 633	111 069	2006	90	116	97
2007	79 505	30 941	2 897	113 579	2007	90	125	99
2008	78 396	32 248	3 267	114 151	2008	89	130	100
2009	77 928	33 387	3 994	115 552	2009	88	135	101
2010	77 221	34 791	5 259	117 509	2010	87	140	103
2011	73 626	34 607	6 724	115 196	2011	83	139	101
2012	68 956	33 405	8 207	110 809	2012	78	135	97
2013	64 778	32 230	9 657	106 908	2013	73	130	93

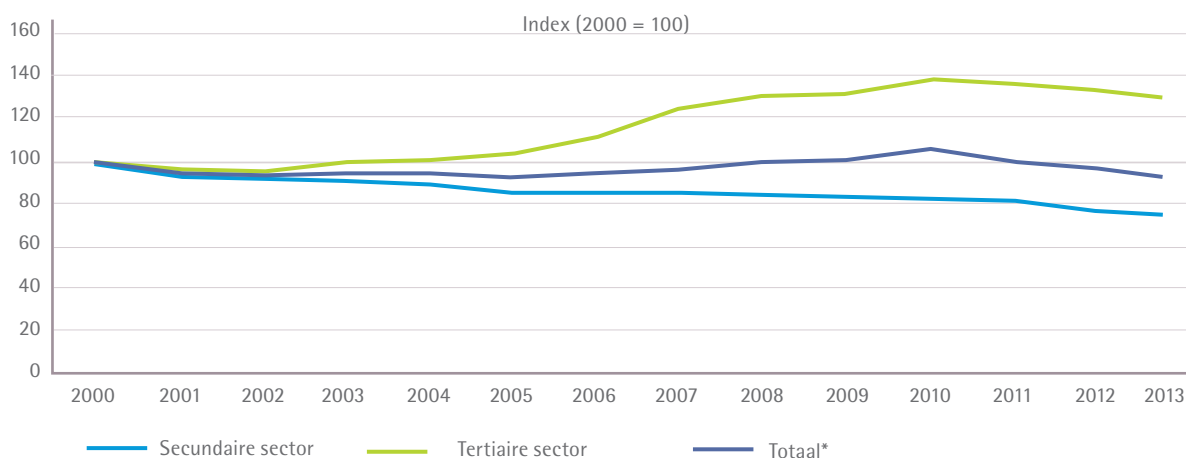
* Inclusief 0,2% voor de primaire sector

Het merendeel van de rechthebbenden op het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag, nl. 61%, werkte in de secundaire sector terwijl 30% afkomstig is uit de tertiaire sector.

De geleidelijke daling van het aandeel in de secundaire sector sinds 2000, van oorspronkelijk nog 77%, wordt dus gecompenseerd door een omgekeerde beweging van werknemers uit de tertiaire

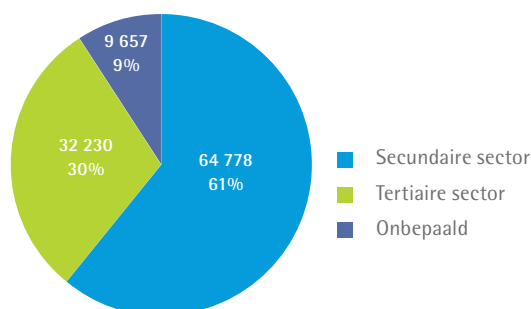
sector die in 2000 amper 22% bedroeg. Het aandeel 'onbepaalden' (9%) is in de loop van die periode eveneens relatief sterk toegenomen. Dat is eerder te wijten aan een zekere onvolledigheid of onjuistheid van de cijfergegevens betreffende de sectoriële variabele in de databanken en maakt uitspraken over de verdeling van die groepen over de onderscheiden sectoren daarom iets minder stabiel.

Grafiek 3.2.XIII
Evolutie van de niet-werkzoekende werklozen
met bedrijfstoelag volgens activiteitssector

* Inclusief 0,2% voor de primaire sector

Grafiek 3.2.XIV
Verhouding van de niet-werkzoekende werklozen
met bedrijfstoeslag volgens activiteitssector in 2013

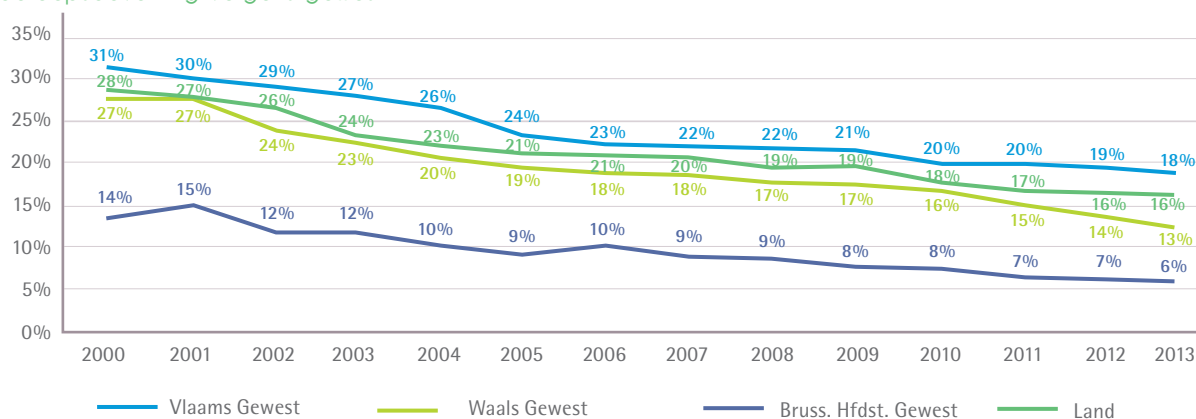
3.2.4.5

Ratio ten opzichte van de beroepsbevolking

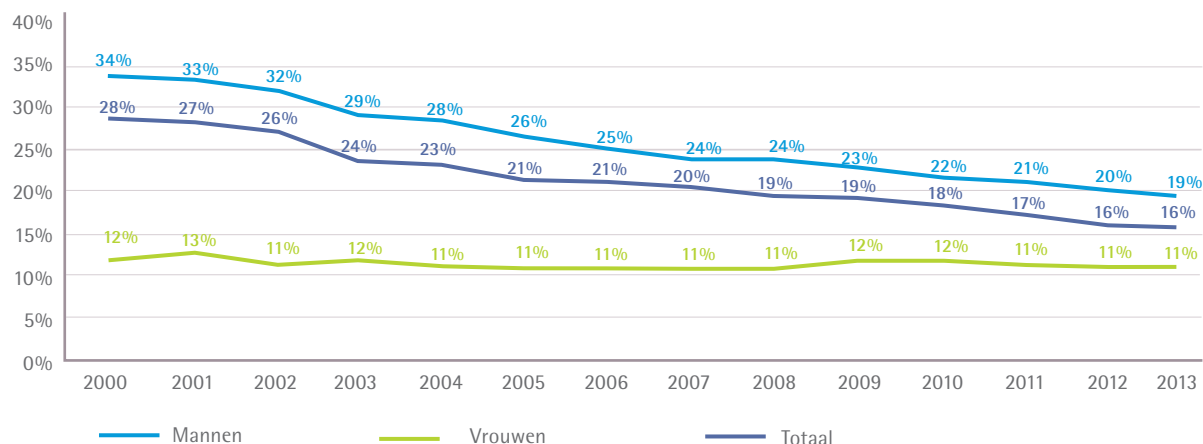
Om een beeld te krijgen van het aandeel niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoeslag van 50 jaar en ouder ten opzichte van de beroepsbevolking van dezelfde leeftijdsklasse berekenden we de ratio tussen die beide populaties. Aangezien niet-werkzoekenden niet meegeteld worden bij de populatie van de beroepsbevolking dient de noemer van de breuk vooreerst met het aantal niet-werkzoekende personen in het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag te worden verhoogd.

In de volgende tabellen werden die ratio's uitgezet in de tijd vanaf 2000 tot 2013, vooreerst naar gewest en vervolgens naar geslacht. Omdat de gegevens betreffende de beroepsbevolking voor België nog niet beschikbaar waren bij Eurostat kozen wij er voor om de cijfers van 2012 als vergelijkingsbasis te nemen voor de RVA-gegevens betreffende de niet-werkzoekende uitkeringsgerechtigden in het SWT in 2013.

Grafiek 3.2.XV
Ratio's uitkeringsgerechtigden SWT/
beroepsbevolking volgens gewest

Grafiek 3.2.XVI
Ratio's uitkeringsgerechtigden SWT/beroepsbevol-
king volgens geslacht

Bron: Eurostat voor de beroepsbevolking (gegevens voor 2012, want 2013 nog niet beschikbaar)

RVA voor de werklozen met bedrijfstoelag

Ratio =
$$\frac{\text{Niet-werkzoekende voltijdse werklozen met bedrijfstoelag}}{\text{Beroepsbevolking} + \text{niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoelag}}$$

De analyse van de evolutie van die ratio's tussen 2000 en 2013 illustreert duidelijk de geleidelijke afname van het aandeel werklozen met bedrijfstoelag t.o.v. de beroepsbevolking op het niveau van de landtotalen (van 28% in 2000 naar 16% in 2013) evenals voor de gewesten. De ratio van het Brussels Gewest daalde van 14% in 2000 naar 6% in 2013, wat neerkomt op slechts een derde van de ratio voor Vlaanderen (18%). De ratio uitkeringsgerechtigden in SWT lag over de hele periode steeds hoger in het Vlaams Gewest maar de evolutie in progressief dalende trend verliep vrijwel parallel in de 3 gewesten gelijktijdig.

Bij de verdeling naar geslacht merken we dat de daling van de ratio van de mannen die ingezet werd vanaf 2000 nog steeds aanhoudt. De vrouwelijke populatie in SWT stagneert daarentegen rond de 11-12%. De sterkste daling was volgens beide kenmerken te zien tussen 2000 en 2006 om daarna meer af te vlakken en dus minder steil te dalen tot het huidige niveau. Uit het verloop van de curve is duidelijk op te maken dat het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag, aanvankelijk in 2000 met 12% vrouwen en 34% mannen, in hoofdzaak werd gebruikt door de mannelijke werknemers. De afstand tussen de beide ratio's volgens geslacht is sindsdien steeds blijven verkleinen om in 2013 uit te komen op 8 procentpunt. De stabilisering van de ratio van de vrouwen en de gestage daling van de ratio van de mannen doet verwachten dat die verschillen nog verder zullen nivelleren in de toekomst.

De activering van het zoekgedrag naar werk van de volledig werkloze

4.1 Voorstelling van de stappen in de procedure* en situatie op 31 december 2013

De "klassieke" procedure:

De activering van het zoekgedrag naar werk bestaat uit een geheel van acties die ondernomen worden door de RVA, met het oog op de evaluatie van de inspanningen van de volledig werkloze om (opnieuw) werk te vinden. Deze evaluatie wordt uitgevoerd op basis van verschillende individuele gesprekken (maximum drie) die de facilitator met de werkloze heeft. De eerste prioriteit bestaat erin om de werkloze actief op te volgen en hem te ondersteunen in zijn zoektocht naar werk.

De "klassieke" procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk is in werking getreden op 1 juli 2004 en verliep in meerdere fasen:

- vanaf 1 juli 2004: enkel de werklozen jonger dan 30 jaar (= 1ste doelgroep);
- vanaf 1 juli 2005: uitbreiding naar de werklozen jonger dan 40 jaar (= 2^{de} doelgroep);

- vanaf 1 juli 2006: uitbreiding naar de werklozen jonger dan 50 jaar (= 3^{de} doelgroep);
- vanaf 1 januari 2013: uitbreiding naar de instromende¹ werklozen van 50 tot -55 jaar (= 4^{de} doelgroep).

Ter herinnering: sinds 1 november 2012 werd de procedure uitgebreid tot de rechthebbenden op werkloosheidsuitkeringen die voor minstens 33% arbeidsongeschiktheid zijn (definitief of tijdelijk voor een duur van minstens 2 jaar).

¹ Deze worden slechts als werkloze beschouwd indien zij een uitkeringsaanvraag als volledig werkloze hebben ingediend na 31 januari 2013 en, ofwel voor de eerste maal toegelaten werden tot werkloosheidsuitkeringen, ofwel naar de eerste vergoedbaarheidsperiode zijn teruggegaan.

* NB: De diverse procedures worden in dit hoofdstuk om praktische redenen soms aangeduid als de procedures "Dispo".

De specifieke procedure voor rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen:

Het federale regeerakkoord van 6 december 2011 voorziet verstrengde toekenningsvoorwaarden voor inschakelingsuitkeringen. Sinds 9 augustus 2012 is een nieuwe, intensievere procedure voor de activering van het zoekgedrag in werking getreden die specifiek gericht is op de rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen, alsook op de deeltijdse werknemers met behoud van rechten die ten minste gedurende zes maanden een inkomensgarantie-uitkering genieten, berekend op basis van een inschakelingsuitkering. De procedure voor deze uitkerings-trekkers werd versterkt. Rechthebbenden op een inschakelingsuitkering moeten om hun uitkeringen te behouden immers (vooral) blijf geven van een actieve en regelmatige inzet om werk te zoeken binnen een kortere termijn (6 maanden) dan in de "klassieke" procedure. Ingeval van een negatieve evaluatie wordt het recht op uitkeringen geschorst gedurende een periode van 6 maanden en kan maar opnieuw worden toegekend na een positieve evaluatie van de inspanningen voor het zoeken naar werk.

Sinds 1 november 2012 werd deze nieuwe procedure uitgebreid naar de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die voor minstens 33% arbeidsongeschikt zijn (definitief of tijdelijk voor een duur van minstens 2 jaar).

De specifieke procedure voor jongeren die zich inschrijven als werkzoekende na afwerking van hun studies:

Sinds 1 augustus 2013 is een nieuwe procedure van toepassing op jongeren die zich na 14 juni 2013 inschrijven als werkzoekende op het einde van hun studies. Om toegelaten te worden tot het recht op inschakelingsuitkeringen op het einde van een beroepsinschakelingstijd van 12 maanden moeten de betrokkenen 2 keer positief geëvalueerd worden tijdens 2 gesprekken, het eerste ten vroegste in de loop van de 7de maand van de inschakelingstijd en het tweede ten vroegste in de loop van de 11de maand. Bij een negatieve evaluatie of een ongewettigde afwezigheid op het gesprek wordt de toelating tot het recht op de inschakelingsuitkering uitgesteld tot wanneer de betrokkene jongere twee (al dan niet opeenvolgende) positieve beoordelingen heeft gekregen. De betrokkene kan een nieuwe evaluatie aanvragen ten vroegste 6 maand na de negatieve evaluatie. Deze procedure, waarvan de termijnen gebaseerd zijn op die van de specifieke procedure voor rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen, is erop gericht jongeren van bij hun inschrijving als werkzoekende aan te zetten tot een actief en regelmatig zoeken naar werk. De eerste evaluatiegesprekken zullen van start gaan in februari 2014.

4.1.1 Enkele basisgegevens m.b.t. de klassieke procedure

4.1.1.1

Betrokken werkzoekenden

Op 31 december 2013 zijn nog 443 585 verschillen-
de werkzoekenden betrokken in een lopende proce-
dure. Dat aantal ligt 54 814 eenheden lager dan op
31 december 2012 (498 399). Deze daling is te wij-
ten aan het opnemen van de werkzoekenden met
een inschakelingsuitkering in een specifieke proce-
dure (zie punt 4.1.2).

De 443 585 werkzoekenden voor wie er nog een
procedure loopt, zijn als volgt verdeeld over de ver-
schillende doelgroepen:

Tabel 4.1.1
Aantal werkzoekenden in een lopende procedure
(situatie op 31 december 2013)

443 585 werkzoekenden	=	186 870 in de 1 ^{ste} doelgroep (- 30 j.)	+	129 664 in de 2 ^{de} doelgroep (30-39 j.)	+	127 050 in de 3 ^{de} doelgroep (40-49 j.)	+	1 in de 4 ^{de} doelgroep (50-54 j.)
=	=	=	=	=	=	=	=	=
247 410 momenteel in de 1 ^{ste} procedure	=	122 138	+	59 519	+	65 752	+	1
+	+	+	+	+	+	+	+	+
116 886 momenteel in de 2 ^{de} procedure	=	43 886	+	38 471	+	34 529	+	0
+	+	+	+	+	+	+	+	+
54 492 momenteel in de 3 ^{de} procedure	=	16 475	+	21 030	+	16 987	+	0
+	+	+	+	+	+	+	+	+
20 250 momenteel in de 4 ^{de} procedure	=	3 947	+	8 607	+	7 696	+	0
+	+	+	+	+	+	+	+	+
4 334 momenteel in de 5 ^{de} procedure	=	412	+	1 906	+	2 016	+	0
+	+	+	+	+	+	+	+	+
213 momenteel in de 6 ^{de} procedure	=	12	+	131	+	70	+	0

4.1.1.2

Verstuurde verwittigingsbrieven

Sedert de aanvang van de activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk (medio 2004) werden 1 328 533 verwittigingsbrieven verzonden om de werkzoekenden in kennis te stellen van een te verwachten uitnodiging voor een 1ste gesprek (binnen een 1ste of een volgende procedure):

- 870 489 brieven betreffen eerste verwittigingen "1ste procedure" bij het opstarten van de procedure (minstens 8 maanden voor het eerste 1ste gesprek);
- 311 118 brieven betreffen verwittigingen "2de procedure" minstens 6 maanden voor het tweede 1ste gesprek;
- 108 792 brieven betreffen verwittigingen "3de procedure" minstens 6 maanden voor het derde 1ste gesprek;
- 32 348 brieven betreffen verwittigingen "4de procedure" minstens 6 maanden voor het vierde 1ste gesprek;
- 5 569 brieven betreffen verwittigingen "5de procedure" minstens 6 maanden voor het vijfde 1ste gesprek;
- 217 brieven betreffen verwittigingen "6de procedure" minstens 6 maanden voor het zesde 1ste gesprek.

Tabel 4.1.II

Aantal verwittigingsbrieven (= infobrieven bij de opstart van de procedure)

(situatie op 31 december 2013)

1 328 533 verwittigingen (infobrief)	=	603 088 in de 1 ^{ste} doelgroep (- 30 j.)	+	404 903 in de 2 ^{de} doelgroep (30-39 j.)	+	320 541 in de 3 ^{de} doelgroep (40-49 j.)	+	1 in de 4 ^{de} doelgroep (50-54 j.)
=	=	=	=	=	=	=	=	=
870 489 voor de 1 ^{ste} procedure	=	431 100	+	239 653	+	199 735	+	1
+	+	+	+	+	+	+	+	+
311 118 voor de 2 ^{de} procedure	=	128 494	+	105 375	+	77 249	+	0
+	+	+	+	+	+	+	+	+
108 792 voor de 3 ^{de} procedure	=	35 368	+	42 833	+	30 591	+	0
+	+	+	+	+	+	+	+	+
32 348 voor de 4 ^{de} procedure	=	7 344	+	14 244	+	10 760	+	0
+	+	+	+	+	+	+	+	+
5 569 voor de 5 ^{de} procedure	=	767	+	2 666	+	2 136	+	0
+	+	+	+	+	+	+	+	+
217 voor de 6 ^{de} procedure	=	15	+	132	+	70	+	0

Tabel 4.1.II met het aantal verwittigingsbrieven kan ook nog worden gepresenteerd volgens het jaar waarin de verwittigingsbrief werd verzonden (tabel 4.1.III).

Tabel 4.1.III

Aantal verwittigingsbrieven (= infobrieven bij de opstart van de procedure) (situatie per jaar)

	1 ^{ste} doelgroep (- 30 j.)	2 ^{de} doelgroep (30-39 j.)	3 ^{de} doelgroep (40-49 j.)	4 ^{de} doelgroep (50-54 j.)	Totaal
2004 (6 m)	58 228	-	-	-	58 228
2005 (12 m)	125 926	32 100	-	-	158 026
2006 (12 m)	81 365	93 410	26 174	-	200 949
2007 (12 m)	63 904	50 503	71 964	-	186 371
2008 (12 m)	56 232	38 829	36 631	-	131 692
2009 (12 m)	57 655	43 211	37 802	-	138 668
2010 (12 m)	55 322	44 281	38 901	-	138 504
2011 (12 m)	46 501	40 409	38 626	-	125 536
2012 (12 m)	49 911	33 642	34 010	-	117 563
2013 (12 m)	8 044	28 518	36 433	1	72 996
Totaal	603 088	404 903	320 541	1	1 328 533

Voor de eerste doelgroep (- 30 jaar) werd logischerwijs het grootste aantal verwittigingsbrieven (125 926) verstuurd in 2005, d.i. 1 jaar nadat de procedure voor die doelgroep werd opgestart. Voor de tweede doelgroep (30-40 jaar) was dat in 2006 (93 410 brieven), eveneens 1 jaar nadat de procedure voor die doelgroep werd opgestart. Voor de derde doelgroep geldt dezelfde vaststelling: 71 964 brieven in 2007. Voor de 4 groepen samen werd in 2006 het grootste aantal verwittigingsbrieven verzonden (200 949).

In 2013 werden in totaal 72 996 verwittigingsbrieven verstuurd tegenover 117 563 in 2012. Deze daling staat direct in verband met de verzending van de specifieke infobrieven naar de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die onderworpen zijn aan een nieuwe regeling.

Sinds 1 november 2012 werd de procedure uitgebreid naar de rechthebbenden op werkloosheidsuitkeringen die een arbeidsongeschiktheid inroepen van 33% of meer (blijvend of tijdelijk voor de duur van minstens 2 jaar). Op 31 december 2013 werden 2 860 verwittigingsbrieven verstuurd naar de belanghebbenden maar geen enkel gesprek werd ondertussen gevoerd.

4.1.1.3

Aanwezig / afwezig op gesprekken

Tot 31 december 2013 werden er 1 027 364 werkzoekenden uitgenodigd:

- 728 606 voor een eerste gesprek, waarvan er (tot 31 december) 683 371 werkelijk aanwezig waren,
- 238 303 voor een tweede gesprek, waarvan er (tot 31 december) 208 856 werkelijk aanwezig waren,
- en 60 455 voor een derde gesprek, waarvan er (tot 31 december) 39 054 werkelijk aanwezig waren.

Samengevat: van de 1 027 364 uitgenodigde personen waren er 931 281 aanwezig (90,6%).

Tabel 4.1.IV
Aanwezigheden op de gesprekken
(situatie per jaar, alle procedures samen)

	1 ^{ste} gesprek	2 ^{de} gesprek	3 ^{de} gesprek	Totaal
2004 (6 m)	3 534	-	-	3 534
2005 (12 m)	47 344	3 280	121	50 745
2006 (12 m)	84 473	13 297	886	98 656
2007 (12 m)	91 905	24 157	2 486	118 548
2008 (12 m)	93 844	32 158	4 493	130 495
2009 (12 m)	80 398	29 981	6 855	117 234
2010 (12 m)	75 619	27 796	6 399	109 814
2011 (12 m)	65 261	25 793	5 831	96 885
2012 (12 m)	68 236	24 237	5 756	98 229
2013 (12m)	72 757	28 157	6 227	107 141
Totaal	683 371	208 856	39 054	931 281

Tabel 4.1.IV toont aan dat, tot nu toe, in 2008 het grootste aantal aanwezigheden op een gesprek werd opgetekend (130 495). Het aantal aanwezigheden op het 1ste gesprek steeg tot in 2008 (93 844) en verminderde nadien. Die daling heeft zich niet voortgezet in 2012, aangezien het aantal aanwezigheden op het 1ste gesprek met 2 975 eenheden toenam om in 2012 de 68 236 aanwezigheden op een 1ste gesprek te bereiken (+ 4,6% ten opzichte van 2011). De aanwezigheden op het 2de en het 3de gesprek daarentegen zijn lichtjes blijven afnemen in 2012. Ten opzichte van 2012 is het aantal aanwezigheden in 2013 gestegen voor de drie gesprekken: + 4 521 voor het eerste gesprek, + 3 920 voor het tweede en + 471 voor het derde.

Tabel 4.1.V geeft de verhouding aanwezigheden/afwezigheden op een gesprek weer per doelgroep op 31 december 2013.

Tabel 4.1.V
Verhouding aanwezigheden/afwezigheden op een gesprek per doelgroep (situatie op 31 december 2013, alle procedures samen)

	1 ^{ste} doelgroep (- 30 j.)		2 ^{de} doelgroep (30-39 j.)		3 ^{de} doelgroep (40-49 j.)	
	Aanwezig	Afwezig	Aanwezig	Afwezig	Aanwezig	Afwezig
1 ^e gesprek	275 709	4 585	221 963	2 901	185 699	1 634
	98,4%	1,6%	98,7%	1,3%	99,1%	0,9%
2 ^e gesprek	82 764	3 538	66 523	2 124	59 569	1 181
	95,9%	4,1%	96,9%	3,1%	98,1%	1,9%
3 ^e gesprek	17 111	8 284	11 804	3 938	10 139	2 071
	67,4%	32,6%	75,0%	25,0%	83,0%	17,0%

Sinds de opstart van de procedure in 2004 namen 458 825 werkzoekenden deel aan minstens één gesprek.

Tabel 4.1.VI
Aantal werkzoekenden die minstens 1 gesprek hadden in de periode van 20 juli 2004 tot 31 december 2013

Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
133 934	241 127	1 664	83 764	458 825
			waarvan: 1 gesprek	210 019 45,8%
			2 gesprekken	117 321 25,6%
			3 gesprekken	67 939 14,8%
			4 gesprekken	33 647 7,3%
			5 gesprekken	18 074 3,9%
			6 gesprekken	7 910 1,7%
			7 gesprekken	2 824 0,6%
			8 gesprekken	861 0,2%
			9 gesprekken	201 0,0%
			10 gesprekken	24 0,0%
			11 gesprekken	5 0,0%
			Totaal	458 825 100%

23 592 personen kregen 3 opeenvolgende positieve evaluaties sinds de opstart van de procedure.

Tabel 4.1.VII

Aantal werklozen met 3 opeenvolgende positieve evaluaties gedurende de periode van 20 juli 2004 tot 31 december 2013

Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
3 807	14 779	68	5 006	23 592

4.1.1.4

Resultaten van de reeds gevoerde gesprekken volgens doelgroep

Tabel 4.1.VIII vat de evaluaties samen die werden gegeven aan de werkzoekenden die aanwezig waren op een gesprek, ongeacht of het gaat om een 1ste of om latere procedures. Enkel de dossiers waarvoor reeds een beslissing werd genomen zijn hier geteld, en niet de dossiers die nog in onderzoek zijn met het oog op een beslissing.

Voor de 3 doelgroepen geldt dat het aandeel werkzoekenden die voldoende inspanningen leverden geleidelijk toeneemt naargelang ook de leeftijd van de doelgroep toeneemt.

Voor het 1ste gesprek stijgt dit aandeel van 53% voor de jongste doelgroep (- 30 jaar), naar 55% voor de tussenleeftijdsgroep (30 tot - 40 jaar) en tot 56% voor de doelgroep van 40 tot minder dan 50 jaar.

Voor het 2de gesprek gaat het van 53% voor de doelgroep uit de jongste leeftijdsklasse (- 30 jaar) naar 64% voor de doelgroep uit de middelste leeftijds-klasse en verder tot 71% voor de doelgroep van 40 tot - 50 jaar.

Tenslotte noteren we voor het 3de gesprek 45% voor de - 30-jarigen, 54% voor de 30 tot - 40-jarigen en 63% voor de 40 tot - 50-jarigen.

Tabel 4.1.VIII
Resultaten van de gesprekken
(situatie op 31 december 2013)

	- 30 jaar		30-39 jaar		40-49 jaar		50-54 jaar		Totaal	
1 ^{ste} gesprek (ongeacht de procedure)										
Aanwezig (besliste dossiers)	275 648	100%	221 881	100%	185 619	100%	0	0%	683 148	100%
Voldoende inspann. zonder verbintenis	144 826	53%	122 480	55%	103 482	56%	0	0%	370 788	54%
Onvoldoende inspann. met verbintenis	130 792	47%	99 356	45%	82 109	44%	0	0%	312 257	46%
Onvold. inspann. zonder verbint. = beperking	9	0%	16	0%	17	0%	0	0%	42	0%
Art. 70 (afwezig voor handtekening)	21	0%	29	0%	10	0%	0	0%	60	0%
2 ^{de} gesprek (ongeacht de procedure)										
Aanwezig (besliste dossiers)	82 700	100%	66 466	100%	59 524	100%	0	0%	208 690	100%
Voldoende inspann. zonder verbintenis	43 664	53%	42 850	64%	42 181	71%	0	0%	128 695	62%
Voldoende inspann. met verbintenis	1 076	1%	623	1%	325	1%	0	0%	2 024	1%
Negat. eval. met verbintenis = beperking	37 453	45%	22 691	34%	16 849	28%	0	0%	76 993	37%
Negatieve evaluatie = uitsluiting	507	1%	302	0%	169	0%	0	0%	978	0%
3 ^{de} gesprek (ongeacht de procedure)										
Aanwezig (besliste dossiers)	17 061	100%	11 787	100%	10 131	100%	0	0%	38 979	100%
Positieve evaluatie	7 668	45%	6 392	54%	6 403	63%	0	0%	20 463	52%
Negatieve evaluatie = uitsluiting	9 393	55%	5 395	46%	3 728	37%	0	0%	18 516	48%
Alle gesprekken (ongeacht de procedure)										
Aanwezig (besliste dossiers)	375 409	100%	300 134	100%	255 273	100%	0	0%	930 817	100%
Voldoende insp. of positieve evaluatie	197 234	53%	172 345	57%	152 391	60%	0	0%	521 970	56%
Onvold. inspanningen met verbintenis	130 792	35%	99 356	33%	82 109	32%	0	0%	312 257	34%
Onvold. insp. of art. 70 of neg. eval. (+ sanctie)	47 383	13%	28 433	9%	20 773	8%	0	0%	96 589	10%

Tabel 4.1.IX geeft per gewest en voor het land het aandeel "voldoende inspanningen" en "positieve evaluaties" weer na de verschillende gesprekken.

Van de 1ste doelgroep – de werkzoekenden jonger dan 30 jaar – heeft 52,5% voldoende inspanningen geleverd om werk te zoeken of een positieve evaluatie gekregen na het 1ste gesprek, 54,1% na het tweede gesprek en 44,9% bij het 3de gesprek.

Bij de 2de doelgroep – de werkzoekenden van 30 tot minder dan 40 jaar – bedraagt dat aandeel 55,2% na het 1ste gesprek, 65,4% na het 2de gesprek en 54,2% na het 3de gesprek.

Voor de 3de doelgroep komt het op 55,7% na het 1ste gesprek, 71,4% na het 2de gesprek en 63,2% na het 3de gesprek.

De 4de doelgroep kent voorlopig een onvoldoende aantal gesprekken om tendensen te tonen.

Het percentage positieve evaluaties is elke keer het hoogst na het 2de gesprek.

Voor de 3 gesprekken ligt dit percentage, voor alle doelgroepen samen, het hoogst in de Duitstalige Gemeenschap en het laagst in Vlaanderen.

Zonder onderscheid in de doelgroepen worden de meeste positieve evaluaties in Brussel geregistreerd: 66,4% na het tweede gesprek.

Tabel 4.1.IX
Aandeel “voldoende inspanningen” of “positieve
evaluaties” binnen de besliste dossiers
(situatie op 31 december 2013)

	1 ^{ste} gesprek			2 ^{de} gesprek			3 ^{de} gesprek			Totaal		
	Positieve evaluatie	Besliste dossiers	Aandeel	Positieve evaluatie	Besliste dossiers	Aandeel	Positieve evaluatie	Besliste dossiers	Aandeel	Positieve evaluatie	Besliste dossiers	Aandeel
1ste doelgroep (- 30 jaar)												
Vlaams Gewest	35 545	69 373	51,2%	9 521	18 427	51,7%	1 433	3 584	40,0%	46 499	91 384	50,9%
Waals Gewest	89 276	164 212	54,4%	27 599	50 696	54,4%	4 990	11 110	44,9%	121 865	226 018	53,9%
waarvan Duitst. Gem.	464	849	54,7%	123	234	52,6%	21	43	48,8%	608	1 126	54,0%
Brussels Hfdst. Gewest	20 005	42 063	47,6%	7 620	13 577	56,1%	1 245	2 367	52,6%	28 870	58 007	49,8%
Land	144 826	275 648	52,5%	44 740	82 700	54,1%	7 668	17 061	44,9%	197 234	375 409	52,5%
2de doelgroep (30-39 jaar)												
Vlaams Gewest	28 120	55 067	51,1%	9 652	15 746	61,3%	1 375	2 826	48,7%	39 147	73 639	53,2%
Waals Gewest	68 642	119 540	57,4%	23 876	36 229	65,9%	3 576	6 726	53,2%	96 094	162 495	59,1%
waarvan Duitst. Gem.	427	731	58,4%	120	187	64,2%	21	37	56,8%	568	955	59,5%
Brussels Hfdst. Gewest	25 718	47 274	54,4%	9 945	14 491	68,6%	1 441	2 235	64,5%	37 104	64 000	58,0%
Land	122 480	221 881	55,2%	43 473	66 466	65,4%	6 392	11 787	54,2%	172 345	300 134	57,4%
3de doelgroep (40-49 jaar)												
Vlaams Gewest	27 270	51 178	53,3%	10 839	15 735	68,9%	1 596	2 726	58,5%	39 705	69 639	57,0%
Waals Gewest	54 935	95 218	57,7%	21 668	30 372	71,3%	3 308	5 361	61,7%	79 911	130 951	61,0%
waarvan Duitst. Gem.	532	884	60,2%	193	256	75,4%	24	39	61,5%	749	1 179	63,5%
Brussels Hfdst. Gewest	21 277	39 223	54,2%	9 999	13 417	74,5%	1 499	2 044	73,3%	32 775	54 684	59,9%
Land	103 482	185 619	55,7%	42 506	59 524	71,4%	6 403	10 131	63,2%	152 391	255 274	59,7%
4de doelgroep (50-54 jaar)												
Vlaams Gewest	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%
Waals Gewest	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%
waarvan Duitst. Gem.	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%
Brussels Hfdst. Gewest	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%
Land	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%
Alle doelgroepen												
Vlaams Gewest	90 935	175 618	51,8%	30 012	49 908	60,1%	4 404	9 136	48,2%	125 351	234 662	53,4%
Waals Gewest	212 853	378 970	56,2%	73 143	117 297	62,4%	11 874	23 197	51,2%	297 870	519 464	57,3%
waarvan Duitst. Gem.	1 423	2 464	57,8%	436	677	64,4%	66	119	55,5%	1 925	3 260	59,0%
Brussels Hfdst. Gewest	67 000	128 560	52,1%	27 564	41 485	66,4%	4 185	6 646	63,0%	98 749	176 691	55,9%
Land	370 788	683 148	54,3%	130 719	208 690	62,6%	20 463	38 979	52,5%	521 970	930 817	56,1%

Zoals blijkt uit tabel 4.1.X was het percentage positieve evaluaties het hoogst in 2005 (68,4%). Sedertdien is dat percentage ieder jaar gedaald en in 2009 bedroeg het 53%. Eind december 2013 bedroeg het 53,2%.

Tabel 4.1.X
Percentage "voldoende inspanningen" of "positieve evaluaties"/besliste dossiers (situatie per jaar)

	1 ^{ste} gesprek	2 ^{de} gesprek	3 ^{de} gesprek	Totaal
2004 (6 m)	63,8%	-	-	63,8%
2005 (12 m)	68,4%	68,9%	53,3%	68,4%
2006 (12 m)	59,3%	69,4%	46,0%	60,6%
2007 (12 m)	52,8%	68,0%	53,0%	55,9%
2008 (12 m)	51,4%	63,3%	51,1%	54,3%
2009 (12 m)	51,2%	58,3%	49,8%	53,0%
2010 (12 m)	54,1%	62,7%	55,8%	56,4%
2011 (12 m)	53,9%	61,8%	53,7%	56,0%
2012 (12 m)	52,3%	59,8%	54,2%	54,3%
2013 (12 m)	50,2%	61,2%	51,1%	53,2%
Totaal	54,3%	62,6%	52,5%	56,1%

4.1.1.5

Samenvattend overzicht van de gegevens per doelgroep en per jaar

Tabel 4.1.XI geeft een samenvatting van de voorgaande gegevens voor alle procedures samen. De gegevens worden hernomen en per jaar gecumuleerd vanaf 2004.

Tabel 4.1.XI
Samenvattende tabel

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Totaal										
Verwittigden	58 228	216 254	417 203	603 574	735 266	873 934	1 012 438	1 137 974	1 255 537	1 328 533
Uitgenodigden op gesprek 1	8 998	71 647	173 986	281 458	389 058	474 516	526 239	588 010	660 894	728 606
Aanwezig op gesprek 1	3 534	50 878	135 351	227 256	321 100	401 498	477 117	542 378	610 614	683 371
Positief	2 215	34 224	84 014	132 363	180 789	221 988	262 943	298 305	333 962	370 788
Uitgenodigden op gesprek 2	0	5 461	23 703	54 159	92 744	125 393	155 237	183 041	208 198	238 303
Aanwezig op gesprek 2	0	3 280	16 577	40 734	72 892	102 873	130 669	156 462	180 699	208 856
Positief	0	2 228	11 413	27 780	48 034	65 524	82 927	98 884	113 350	130 719
Uitgenodigden op gesprek 3	0	248	2 194	6 905	14 674	25 706	35 034	43 186	51 633	60 455
Aanwezig op gesprek 3	0	121	1 007	3 493	7 986	14 841	21 240	27 071	32 827	39 054
Positief	0	64	469	1 779	4 056	7 450	11 009	14 158	17 242	20 463
- 30 jaar										
Verwittigden	58 228	184 154	265 519	329 423	385 655	443 310	498 632	545 133	595 044	603 088
Uitgenodigden op gesprek 1	8 998	71 393	120 418	157 145	195 755	224 866	238 955	254 416	277 045	299 055
Aanwezig op gesprek 1	3 534	50 805	96 452	129 056	161 721	188 851	212 431	230 082	250 753	275 709
Positief	2 215	34 189	62 681	79 976	95 128	106 863	117 498	124 946	133 731	144 826
Uitgenodigden op gesprek 2	0	5 461	19 925	30 877	44 223	56 386	66 613	75 800	84 202	96 175
Aanwezig op gesprek 2	0	3 280	14 417	23 426	34 456	45 524	54 969	63 348	71 686	82 764
Positief	0	2 228	9 781	14 921	20 829	25 912	30 602	34 753	38 714	44 740
Uitgenodigden op gesprek 3	0	248	2 174	5 040	8 479	13 417	17 473	20 996	24 740	28 757
Aanwezig op gesprek 3	0	121	1 003	2 517	4 482	7 301	9 836	12 120	14 433	17 111
Positief	0	0	468	1 205	2 089	3 292	4 469	5 379	6 387	7 668
30 - 39 jaar										
Verwittigden	0	32 100	125 510	176 013	214 842	258 053	302 334	342 743	376 385	404 903
Uitgenodigden op gesprek 1	0	254	53 201	88 137	124 086	151 544	171 166	192 752	216 841	236 295
Aanwezig op gesprek 1	0	73	38 746	72 174	103 543	129 636	156 268	178 698	201 211	221 963
Positief	0	35	21 281	39 849	57 705	71 611	87 082	99 738	112 106	122 480
Uitgenodigden op gesprek 2	0	0	3 778	19 978	30 689	40 971	50 786	59 866	67 831	75 990
Aanwezig op gesprek 2	0	0	2 160	15 186	24 310	33 697	42 915	51 356	58 837	66 523
Positief	0	0	1 632	11 153	16 856	22 714	28 814	34 172	38 760	43 473
Uitgenodigden op gesprek 3	0	0	20	1 840	4 439	7 659	10 513	13 024	15 493	17 963
Aanwezig op gesprek 3	0	0	4	967	2 501	4 561	6 550	8 373	10 098	11 804
Positief	0	0	1	571	1 379	2 430	3 554	4 641	5 570	6 392

40 - 49 jaar										
Verwittigden	0	0	26 174	98 138	134 769	172 571	211 472	250 098	284 108	320 541
Uitgenodigden op gesprek 1	0	0	367	36 176	69 217	98 106	116 118	140 842	167 008	193 256
Aanwezig op gesprek 1	0	0	153	26 026	55 836	83 011	108 418	133 598	158 650	185 699
Positief	0	0	52	12 538	27 956	43 514	58 363	73 621	88 125	103 482
Uitgenodigden op gesprek 2	0	0	0	3 304	17 832	28 036	37 838	47 375	56 165	66 138
Aanwezig op gesprek 2	0	0	0	2 122	14 126	23 652	32 785	41 758	50 176	59 569
Positief	0	0	0	1 706	10 349	16 898	23 511	29 959	35 876	42 506
Uitgenodigden op gesprek 3	0	0	0	25	1 756	4 360	7 048	9 166	11 400	13 735
Aanwezig op gesprek 3	0	0	0	9	1 003	2 979	4 854	6 578	8 296	10 139
Positief	0	0	0	3	588	1 728	2 986	4 138	5 285	6 403
50 - 54 jaar										
Verwittigden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Uitgenodigden op gesprek 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Aanwezig op gesprek 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Positief	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Uitgenodigden op gesprek 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Aanwezig op gesprek 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Positief	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Uitgenodigden op gesprek 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Aanwezig op gesprek 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Positief	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0

4.1.1.6

Evaluatie van een steekproef van contracten

Tabel 4.1.XII

Bevraging naar de inhoud van 1 200 contracten

Gemiddelde over 4 maanden	Reglementering	2012		2013	
		1 ^{ste} contract	2 ^{de} contract	1 ^{ste} contract	2 ^{de} contract
Contact met de gewestelijke dienst	1	1	1	1	1
Inschrijving interimkantoor	van 1 t.e.m. 5	1,6	2,03	1,69	2,24
Ingaan op werkaanbiedingen	van 1 t.e.m. 30	10,85	15,28	11,93	14,73
Spontane sollicitaties	van 1 t.e.m. 15	6,42	7,71	6,55	8,79
Andere acties		1,01	1,09	1,13	1,1
Gemiddelde per week		1,2	1,56	1,29	1,6

Sinds enkele jaren wordt er een bevraging georganiseerd op basis van een steekproeftrekking van 1 200 contracten uit het totaal van alle ondertekende contracten in het kader van de procedure. Het gaat om een steekproeftrekking per werkloosheidsbureau van de 20 eerste ondertekende contracten in het geval van een negatieve evaluatie na een eerste gesprek en om de 20 tweede ondertekende contracten in het geval van een negatieve evaluatie na een tweede gesprek.

De bevraging handelt over de acties die moeten worden ondernomen door de werkzoekenden die er zich in een overeenkomst hebben toe verbonden om een bepaald aantal door de reglementering voorgeschreven initiatieven te nemen in een tijdspanne van 4 maanden. De reglementering schrijft een minimum van één bezoek voor aan de regionale plaatsingsorganisaties, tussen 1 en 5 inschrijvingen bij interimbedrijven, tussen 1 en 30 antwoorden op werkaanbiedingen en tussen 1 en 15 spontaan verstuurdde sollicitaties. Anderzijds mogen ook andere soorten acties worden ondernomen zoals de deelname aan een opleiding enz.

Deze cijfers blijven gedurende het hele jaar erg stabiel.

4.1.2

Enkele basisgegevens over de specifieke procedure voor de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen

Sinds 9 augustus 2012 is een nieuwe, intensievere procedure van kracht voor de activering van het zoekgedrag naar werk die zich specifiek richt tot de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen. In hoofdstuk 4.1.2.1 geven we een overzicht van de resultaten van de procedure voor het geheel van de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen. In de volgende hoofdstukken (4.1.2.2, 4.1.2.3 en 4.1.2.4) stellen we de resultaten voor met betrekking tot bepaalde gerechtigden op inschakelingsuitkeringen: zij die een arbeidsongeschiktheid van 33% en meer aantonen, zij die deeltijds werken met behoud van rechten en IGU en tenslotte het saldo van de overige gerechtigden.

4.1.2.1

Het geheel van de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen

4.1.2.1.1

Verstuurdde verwittigingsbrieven

Bij het begin van de procedure verstuurt de RVA een infobrief waarmee de gerechtigde op inschakelingsuitkeringen op de hoogte wordt gebracht van zijn verplichtingen in het kader van de procedure van de activering van het zoekgedrag naar werk alsook van de te bewaren bewijsstukken in het kader van dit zoekgedrag.

Sinds de start van deze nieuwe procedure en tot eind december 2013 werden 167 728 infobrieven verstuurd, verdeeld als volgt:

- 72 998 brieven werden verstuurd naar jongeren die op dit moment (en vanaf 1 augustus 2012) een beroepsinschakelingstijd vervullen.
- 51 628 brieven werden verstuurd naar gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die overgegaan zijn naar de specifieke procedure na een positieve evaluatie in het kader van de klassieke activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk.
- 43 102 brieven werden verstuurd naar gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die nog geen (nieuwe) verwittigingsbrief ontvangen hadden in het kader van de klassieke activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk.

Tabel 4.1.XIII
Verstuurde infobrieven

Informatiebrieven verstuurd:	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
tijdens inschakelingstijd	35 809	29 780	491	7 409	72 998
na positieve evaluatie	10 374	33 519	105	7 735	51 628
aan bepaalde rechthebbenden in de klassieke procedure*	15 290	23 470	194	4 342	43 102
Totaal	61 473	86 769	790	19 486	167 728

* Het gaat in dit geval om gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die nog geen (nieuwe) verwittigingsbrief ontvangen hadden in het kader van de klassieke activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk

4.1.2.1.2

Onderzoek van de dossiers met het oog op het verzenden door de RVA van de vraag naar nadere informatie

Deze vraag om informatie wordt verstuurd door de RVA na betaling van minstens 6 maand inschakelingsuitkeringen.

Deze vraag naar informatie bestaat uit 2 delen:

- het deel "mijn inspanningen om werk te zoeken" dat de gerechtigde op inschakelingsuitkeringen toelaat zoveel mogelijk gegevens omtrent zijn zoekgedrag schriftelijk over te maken. Zijn zoekgedrag zal op basis van deze gegevens worden geëvalueerd;
- het deel "vraag naar een evaluatiegesprek op het werkloosheidsbureau" waarmee de gerechtigde op inschakelingsuitkeringen kiest voor een gesprek met een facilitator.

Na een eerste onderzoek van de dossiers werden de informatievragen vanaf maart 2013 verstuurd, enkel naar de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die een positieve evaluatie in het kader van de klassieke Dispo-procedure hebben gehad en naar de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die (nog) niet in aanmerking kwamen voor de klassieke Dispo-procedure. De eerste informatievragen zullen naar de sedert ten minste 6 maanden nieuwe gerechtigden op inschakelingsuitkeringen worden verstuurd vanaf februari 2014, aan het einde van hun beroeps-inschakelingstijd en na ook 6 maand vergoede inschakelingsuitkeringen.

Tabel 4.1.XIV
Onderzoek van de dossiers met het oog op de
vragen om informatie

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
Dossiers waarvan de behandelingsdatum nog niet is bereikt	42 668	42 516	590	10 196	95 380
Dossiers waarvan de behandelingsdatum is bereikt	18 805	44 253	200	9 290	72 348
Dossiers met beslissing:	14 800	38 170	155	8 103	61 073
- opgeschorte procedure, waarvan:	6 138	13 794	66	2 423	22 355
geen recht meer op inschakelingsuitkeringen	3 007	4 834	37	688	8 529
werk in loondienst of als zelfstandige	1 051	1 813	2	510	3 374
niet beschikbaar (ziekte, zwangerschap etc)	401	1 293	5	179	1 873
geen betaling in de loop van de 3 laatste maanden	113	1 083	3	336	1 532
vrijgesteld (studies, sociale of familiale redenen, PWA etc)	228	1 161	7	177	1 566
- onmiddellijke positieve evaluatie	1 534	2 721	22	179	4 434
- verzoek om informatie op te sturen	7 128	21 655	67	5 501	34 284
Hangende dossiers	4 005	6 083	45	1 187	11 275
Totaal	61 473	86 769	790	19 486	167 728

Tussen maart en december 2013 hebben de werkloosheidsbureaus 61 073 op 72 348 te behandelen dossiers onderzocht, ofwel 84,4% van de te behandelen dossiers, waarvan:

- 22 355 niet aan de criteria beantwoordden (geen recht meer op inschakelingsuitkeringen, bezoldigd of zelfstandig werk, vrijstelling, ziekte enz.);
- 4 434 ontvingen een positieve evaluatie (voltijds werk gedurende ten minste de helft van de geëvalueerde periode, ten minste deeltijds werk gedurende de gehele geëvalueerde periode);
- 34 284 zullen aanleiding geven tot het versturen van een vraag om informatie.

4.1.2.1.3

Gevolg gegeven aan de verzonden informatie vragen

Op 33 160 verzonden informatie vragen hebben de werkloosheidsbureaus 26 754 antwoorden ontvangen, waarvan 9 930 schriftelijke procedures (37,1%) en 16 824 (62,9%) vragen naar een gesprek. Van 1 167 uitkeringsgerechtigden ontvingen de werkloosheidsbureaus geen enkel antwoord binnen de termijn van 1 maand die voor reactie is voorzien (situatie op 31 december 2013*); in toepassing van artikel 70 werden ze dus voorlopig uitgesloten van het recht op inschakelingsuitkeringen.

In Vlaanderen is het aandeel van de schriftelijke inlichtingen het grootst: 52% tegenover 33,7% in het Waals Gewest en 31% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

* 4 075 personen kregen een voorlopige sanctie art. 70 in de loop van het jaar omdat ze niet binnen de termijn van 1 maand hadden geantwoord op de vraag om informatie; 1 167 hadden op 31 december 2013 nog steeds geen gevolg gegeven aan deze vraag.

Tabel 4.1.XV
Gevolg gegeven aan de verzonden informatie vragen

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
Ontvangen antwoorden	5 611	16 903	53	4 240	26 754
waarvan schriftelijke informatie	2 916	5 700	23	1 314	9 930
waarvan verzoeken tot een gesprek	2 695	11 203	30	2 926	16 824
Geen enkel ontvangen antwoord in de loop van de maand	371	636	4	160	1 167
Antwoord wordt afgewacht	1 129	3 010	10	1 100	5 239
Totaal	7 111	20 549	67	5 500	33 160

4.1.2.1.4

Resultaten van het onderzoek van de schriftelijke inlichtingen en van de gevoerde gesprekken

Van de 26 754 ontvangen antwoorden werden er 22 305 behandeld op 31 december 2013. Ingeval van schriftelijke inlichtingen werd het dossier, zoals opgestuurd door de uitkeringsgerechtigde, onderzocht; als het ging over een vraag om een onderhoud, dan werd een gesprek gevoerd met de betrokkene.

Van de 22 305 behandelde antwoorden:

- gaven 11 835 (53,1%) aanleiding tot een 1ste positieve evaluatie;
- werden 10 470 (46,9%) geëvalueerd als een 1ste onvoldoende gefundeerd;

Het aandeel positieve evaluaties varieert naargelang het gaat om een gesprek dan wel om schriftelijke informatie: van de 9 141 ingediende en ook behandelde schriftelijke inlichtingen leidde 40,4% tot een positieve evaluatie tegenover 61,8% van de 13 164 gevoerde gesprekken.

132 uitkeringsgerechtigden boden zich niet aan op het gesprek waar ze zelf om gevraagd hadden; in toepassing van artikel 70 werd hun recht op inschakelingsuitkeringen dan ook voorlopig geschorst.

Tabel 4.1.XVI
Resultaten van de 1ste evaluatie

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels Hfdst. Gewest		Land	
Reeds behandelde ontvangen antwoorden	4 950		13 786		40		3 569		22 305	
Positieve evaluaties	2 693		7 574		21		1 568		11 835	
O.b.v. schriftelijke informatie	1 367	51%	2 039	27%	10	48%	291	19%	3 697	31%
O.b.v. een gesprek	1 326	49%	5 535	73%	11	52%	1 277	81%	8 138	69%
Geëvalueerd als niet afdoende	2 257		6 212		19		2 001		10 470	
O.b.v. schriftelijke informatie	1 390	62%	3 151	51%	12	63%	903	45%	5 444	52%
O.b.v. een gesprek	867	38%	3 061	49%	7	37%	1 098	55%	5 026	48%
Afwezig op het gesprek voor de 1 ^e evaluatie*	31		85		0		16		132	
Nog te behandelen ontvangen antwoorden	630		3 032		13		655		4 317	
Totaal	5 611		16 903		53		4 240		26 754	

* 382 personen werden geschorst op basis van art. 70 omdat ze niet aanwezig waren op het 1ste gesprek; 132 hadden zich nog steeds niet aangeboden op 31 december 2013

Wanneer een antwoord geëvalueerd wordt als niet-afdoend, dan worden de uitkeringen van de gerechtigde op inschakelingsuitkeringen niet geschorst maar wordt hij in principe binnen de maand uitgenodigd voor een definitieve evaluatie: op 31 december 2013 werden 6 670 personen uitgenodigd voor een definitieve evaluatie.

Tabel 4.1.XVII
Resultaten van de definitieve evaluatie

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels Hfdst. Gewest		Land	
Reeds gevoerde gesprekken voor definitieve evaluatie	1 038		2 590		0		943		4 571	
Positieve evaluaties	516		867		0		354		1 737	
O.b.v. schriftelijke informatie bij de 1 ^{ste} eval.	341	66%	464	54%	0	-	151	43%	956	55%
O.b.v. een gesprek bij de 1 ^{ste} eval.	175	34%	403	46%	0	-	203	57%	781	45%
Negatieve evaluaties	522		1 723		0		589		2 834	
O.b.v. schriftelijke informatie bij de 1 ^{ste} eval.	319	61%	895	52%	0	-	308	52%	1 522	54%
O.b.v. een gesprek bij de 1 ^{ste} eval.	203	39%	828	48%	0	-	281	48%	1 312	46%
Afwezig bij het gesprek voor definitieve evaluatie	29		75		0		28		132	
Nog te voeren gesprekken voor definitieve evaluatie	332		1 204		0		431		1 967	
Totaal	1 399		3 869		0		1 402		6 670	

* 254 personen werden in de loop van het jaar geschorst op basis van art. 70 omdat zij niet aanwezig waren op het definitieve gesprek; 132 hadden zich nog steeds niet aangeboden op 31 december 2013

Op de 6 670 te voeren definitieve gesprekken werden er al 4 571 gehouden op 31 december 2013:

- 1 737 (38%) leidden tot een positieve evaluatie;
- 2 834 (62%) leidden tot een negatieve evaluatie.

Het aandeel positieve evaluaties varieert weinig in de loop van de 1ste evaluatie naargelang de betrokkene opteerde voor een onderhoud dan wel voor schriftelijke informatie: in het 1ste geval noteert men 37,3% positieve evaluaties en in het 2de geval 38,6%.

132 uitkeringsgerechtigden boden zich niet aan op het definitieve evaluatiegesprek; in toepassing van artikel 70 werd hun recht op inschakelingsuitkeringen dan ook voorlopig geschorst.

4.1.2.2

De gerechtigden op een inschakelingsuitkering met een arbeidsongeschiktheid van 33% en +

Sinds 1 november 2012 werd de nieuwe, intensievere procedure tevens uitgebreid naar de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die een arbeidsongeschiktheid van minstens 33% opgeven (blijvend of tijdelijk voor de duur van ten minste 2 jaar). In de hiernavolgende tabel stellen we de specifieke resultaten voor deze groep van rechthebbenden voor. Het betreft dus dat deel van de totale groep van rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen dat hierboven beschreven werd.

Tabel 4.1.XVIII

Resultaten van de evaluaties in de loop van de opeenvolgende fasen van de procedure

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels Hfdst. Gewest		Land	
Dossiers met beslissing	1 012		2 635		9		312		3 959	
Onmiddellijke positieve evaluaties	61	6%	32	1%	0	0%	1	0%	94	2%
Reeds behandelde 1ste evaluaties	506		626		3		146		1 278	
Positieve evaluaties	330		329		2		94		753	
O.b.v. schriftelijke informatie	177	54%	47	14%	0	-	18	19%	242	32%
O.b.v. een gesprek	153	46%	282	86%	2	-	76	81%	511	68%
Geëvalueerd als niet afdoende	176		297		1		52		525	
O.b.v. schriftelijke informatie	91	52%	119	40%	0	-	25	48%	235	45%
O.b.v. een gesprek	85	48%	178	60%	1	-	27	52%	290	55%
Afwezig op het gesprek met de 1 ^{ste} evaluatie	0		7		0		0		7	
Reeds uitgevoerde definitieve evaluaties	75		49		0		11		135	
Positieve evaluaties	56		36		0		9		101	
O.b.v. schriftelijke informatie bij de 1 ^{ste} eval.	28	50%	24	67%	0	-	4	-	56	55%
O.b.v. een gesprek bij de 1 ^{ste} eval.	28	50%	12	33%	0	-	5	-	45	45%
Negatieve evaluaties	19		13		0		2		34	
O.b.v. schriftelijke informatie bij de 1 ^{ste} eval.	11	58%	5	38%	0	-	2	-	18	53%
O.b.v. een gesprek bij de 1 ^{ste} eval.	8	42%	8	62%	0	-	0	-	16	47%
Afwezig op het gesprek met de definitieve evaluatie	1		0		0		0		1	

Bij de 1ste evaluaties ligt het percentage positieve evaluaties hoger voor de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen met een arbeidsongeschiktheid van minstens 33%: het bedraagt 58,9% tegenover 53% voor het geheel van de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen (cf. tabel 4.1.XVI). Voor de definitieve evaluaties is dit hetzelfde: de respectievelijke aandelen bedragen 74,8% en 38% (cf. tabel 4.1.XVII).

4.1.2.3

De gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die deeltijds werken met behoud van rechten en een IGU

De nieuwe intensievere procedure die van kracht werd sinds 9 augustus 2012 is eveneens van toepassing op de deeltijdse werknemers met behoud van rechten die gedurende minstens 6 maanden een inkomensgarantieuitkering genieten die berekend werd op basis van de inschakelingsuitkering. In de hiernavolgende tabel stellen we de specifieke resultaten voor deze groep van rechthebbenden voor. Het betreft dus dat deel van de totale groep van rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen dat hierboven beschreven werd.

Tabel 4.1.XIX
Resultaten van de evaluaties in de loop van de
openvolgende stappen van de procedure

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels Hfdst. Gewest		Land	
Dossiers met beslissing	1 492		4 170		21		345		6 007	
Onmiddellijke positieve evaluaties	688	46%	1 903	46%	9	43%	93	27%	2 684	45%
Reeds behandelde 1ste evaluaties	322		728		3		82		1 132	
Positieve evaluaties	203		511		2		36		750	
O.b.v. schriftelijke informatie	125	62%	213	42%	2	-	9	25%	347	46%
O.b.v. een gesprek	78	38%	298	58%	0	-	27	75%	403	54%
Geëvalueerd als niet afdoende	119		217		1		46		382	
O.b.v. schriftelijke informatie	79	66%	111	51%	1	-	19	41%	209	55%
O.b.v. een gesprek	40	34%	106	49%	0	-	27	59%	173	45%
Afwezig op het gesprek met de 1 ^{ste} evaluatie	0		5		0		1		6	
Reeds uitgevoerde definitieve evaluaties	70		117		0		27		214	
Positieve evaluaties	50		60		0		11		121	
O.b.v. schriftelijke informatie bij de 1 ^{ste} evaluatie	29	58%	37	62%	0	-	3	-	69	57%
O.b.v. een gesprek bij de 1 ^{ste} evaluatie	21	42%	23	38%	0	-	8	-	52	43%
Negatieve evaluaties	20		57		0		16		93	
O.b.v. schriftelijke informatie bij de 1 ^{ste} evaluatie	14	70%	24	42%	0	-	7	-	45	48%
O.b.v. een gesprek bij de 1 ^{ste} evaluatie	6	30%	33	58%	0	-	9	-	48	52%
Afwezig op het gesprek met de definitieve evaluatie	1		4		0		1		6	

De ratio "onmiddellijke positieve evaluaties ten opzichte van het totaal van de dossiers met beslissing" ligt veel hoger in het geval van de deeltijdse werknemers met behoud van rechten en IGU berekend op basis van een inschakelingsuitkering: deze komt op 45% op niveau van het land. Deze ratio is veel hoger dan die voor de rechthebbenden op een inschakelingsuitkering welke in totaal neerkomt op slechts 7,3% (cf. tabel 4.1.XIV).

Bij de 1ste evaluaties ligt het percentage positieve evaluaties eveneens hoger voor de deeltijdse werknemers met behoud van rechten: deze bedraagt 66,3% tegenover 53% voor het geheel van de rechthebbenden op een inschakelingsuitkering (cf. tabel 4.1.XVI). Ook voor de definitieve evaluaties is dit het geval: de respectievelijke percentages bedragen 56,5% en 38% (cf. tabel 4.1.XVII).

4.1.2.4

De andere gerechtigden op inschakelingsuitkeringen (behalve 4.1.2.2 en 4.1.2.3)

In de volgende tabel stellen wij de resultaten voor van het geheel van gerechtigden op inschakelingsuitkeringen met uitzondering van de werknemers met een arbeidsongeschiktheid van 33% en + (punt 4.1.2.2) en de deeltijds werkenden met behoud van rechten en IGU (punt 4.1.2.3). Het betreft dus dat deel van de totale groep van rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen dat hierboven beschreven werd.

Tabel 4.1.XX

Resultaten van de evaluaties in de loop van de opeenvolgende fasen van de procedure

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels Hfdst. Gewest		Land	
Dossiers met beslissing	12 296		31 365		125		7 446		51 107	
Onmiddellijke positieve evaluaties	785	6%	786	3%	13	10%	85	1%	1 656	3%
Reeds behandelde 1ste evaluaties	4 122		12 432		34		3 341		19 895	
Positieve evaluaties	2 160		6 734		17		1 438		10 332	
O.b.v. schriftelijke informatie	1 065	49%	1 779	26%	8	-	264	18%	3 108	30%
O.b.v. een gesprek	1 095	51%	4 955	74%	9	-	1 174	82%	7 224	70%
Geëvalueerd als niet afdoende	1 962		5 698		17		1 903		9 563	
O.b.v. schriftelijke informatie	1 220	62%	2 921	51%	11	-	859	45%	5 000	52%
O.b.v. een gesprek	742	38%	2 777	49%	6	-	1 044	55%	4 563	48%
Afwezig op het gesprek met de 1 ^{ste} evaluatie	31		73		0		15		119	
Reeds uitgevoerde definitieve evaluaties	893		2 424		0		905		4 222	
Positieve evaluaties	410		771		0		334		1 515	
O.b.v. schriftelijke informatie bij de 1 ^{ste} evaluatie	284	69%	403	52%	0	-	144	-	831	55%
O.b.v. een gesprek bij de 1 ^{ste} evaluatie	126	31%	368	48%	0	-	190	-	684	45%
Negatieve evaluaties	483		1 653		0		571		2 707	
O.b.v. schriftelijke informatie bij de 1 ^{ste} evaluatie	294	61%	866	52%	0	-	299	-	1 459	54%
O.b.v. een gesprek bij de 1 ^{ste} evaluatie	189	39%	787	48%	0	-	272	-	1 248	46%
Afwezig op het gesprek met de definitieve evaluatie	27		71		0		27		125	

De ratio "onmiddellijke positieve evaluaties ten opzichte van het totaal van de dossiers met beslissing" ligt voor de overige rechthebbenden op een inschakelingsuitkering niet ver af van die voor de gerechtigden op een inschakelingsuitkering met een arbeidsongeschiktheid van minstens 33%: 3,2% tegenover 2,4% (cf. tabel 4.1.XVIII).

Voor de 1ste evaluaties is het percentage positieve evaluaties (51,9%) lager in het geval van de "andere rechthebbenden" dan dat voor de rechthebbenden op een inschakelingsuitkering met een arbeidsongeschiktheid van ten minste 33% (58,9%) en dat voor de deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een IGU berekend op basis van een inschakelingsuitkering (66,3%).

Voor de definitieve evaluaties geldt hetzelfde: de respectievelijke percentages bedragen 35,9%, 74,8% en 56,5%.

4.2 Sancties

4.2.1

Sancties betreffende de klassieke procedure

4.2.1.1

Evolutie per jaar volgens type van sanctie en gewest

Tabel 4.2.1

Sancties (zonder art. 70) in het kader van de klassieke procedure sedert 2005 (situatie per jaar)

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2005	Schorsing voor 4 maanden	269	405	0	99	773
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	23	16	0	10	49
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	0	1	0	1	2
	Uitsluiting	30	35	0	10	75
	Totaal	322	457	0	120	899
2006	Schorsing voor 4 maanden	912	2 009	0	321	3 242
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	373	271	0	88	732
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	44	44	0	17	105
	Uitsluiting	251	489	0	115	855
	Totaal	1 580	2 813	0	541	4 934
2007	Schorsing voor 4 maanden	1 211	2 904	7	781	4 896
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	1 096	1 187	0	755	3 038
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	247	192	0	119	558
	Uitsluiting	453	1 247	1	270	1 970
	Totaal	3 007	5 530	8	1 925	10 462
2008	Schorsing voor 4 maanden	1 418	4 256	9	751	6 425
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	1 621	2 787	0	892	5 300
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	555	862	0	279	1 696
	Uitsluiting	689	1 866	1	326	2 881
	Totaal	4 283	9 771	10	2 248	16 302
2009	Schorsing voor 4 maanden	1 510	5 636	23	739	7 885
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	1 496	2 940	20	823	5 259
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	736	1 463	9	412	2 611
	Uitsluiting	754	2 874	4	362	3 990
	Totaal	4 496	12 913	56	2 336	19 745
2010	Schorsing voor 4 maanden	1 438	4 382	19	882	6 702
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	1 338	2 204	24	810	4 352
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	720	1 312	8	303	2 335
	Uitsluiting	684	2 350	5	297	3 331
	Totaal	4 180	10 248	56	2 292	16 720
2011	Schorsing voor 4 maanden	1 253	3 830	13	1 048	6 131
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	1 225	1 977	16	1 108	4 310
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	631	990	4	431	2 052
	Uitsluiting	686	2 286	7	426	3 398
	Totaal	3 795	9 083	40	3 013	15 891
2012	Schorsing voor 4 maanden	1 303	3 258	24	1 340	5 901
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	1 262	1 744	33	1 308	4 314
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	651	919	8	565	2 135
	Uitsluiting	712	1 854	6	611	3 177
	Totaal	3 928	7 775	71	3 824	15 527
2013	Schorsing voor 4 maanden	1 794	3 770	28	1 163	6 727
	Tijdelijke vermindering van de uitkering: 4 maanden	1 761	1 853	36	1 201	4 815
	6 maand vermind. v.d. uitkering, gevolgd door uitsluiting	837	935	29	529	2 301
	Uitsluiting	922	1 852	12	523	3 297
	Totaal	5 314	8 410	105	3 416	17 140

In 2013 werden in totaal 17 140 sancties (tijdelijke schorsingen, verminderde uitkeringen en uitsluitingen) betekend, zijnde:

- 6 727 tijdelijke schorsingen voor een periode van 4 maanden ingevolge een negatieve evaluatie op het 1ste gesprek zonder een ondertekende overeenkomst of ingevolge een negatieve evaluatie met een ondertekende overeenkomst (27% in Vlaanderen, 56% in Wallonië en 17% in Brussel);
- 4 815 verminderde uitkeringen voor een periode van 4 maanden voor de samenwonenden met een beperkt inkomen of voor de gezinshoofden of de alleenwonenden die werkloos zijn met werkloosheidsuitkeringen, ingevolge een negatieve evaluatie zonder ondertekende overeenkomst bij het 1ste gesprek of ingevolge een negatieve evaluatie met een ondertekende overeenkomst bij het 2de gesprek (37% in Vlaanderen, 38% in Wallonië en 25% in Brussel);

- 2 301 verminderde uitkeringen voor een periode van 6 maanden, gevolgd door een uitsluiting ingevolge een negatieve evaluatie zonder ondertekende overeenkomst bij het 2de gesprek of ingevolge een negatieve evaluatie of afwezigheid op het 3de gesprek voor de samenwonenden met een beperkt gezinsinkomen of voor de gezinshoofden of de alleenwonenden die werkloos zijn met werkloosheidsuitkeringen (36% in Vlaanderen, 41% in Wallonië en 23% in Brussel);
- 3 297 uitsluitingen ingevolge een negatieve evaluatie op het 2de gesprek zonder ondertekening van een overeenkomst of ingevolge een negatieve evaluatie of afwezigheid op het 3de gesprek (28% in Vlaanderen, 56% in Wallonië en 16% in Brussel).

Vervolgens werden 8 949 voorlopige schorsingen (art. 70) betekend voor afwezigheid op het gesprek waarvan 3 132 in Vlaanderen (35%), 4 155 in Wallonië (46,4%) en 1 622 in Brussel (18,6%).

Tabel 4.2.II
Voorlopige schorsingen (art. 70) in het kader van de klassieke procedure sinds 2005 (situatie per jaar)

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2005	1 320	2 512	6	1 005	4 837
2006	2 927	4 690	13	2 043	9 660
2007	3 812	5 655	28	3 072	12 539
2008	3 945	6 371	27	2 838	13 154
2009	3 676	5 609	24	2 238	11 523
2010	3 444	4 899	14	2 423	10 766
2011	2 992	4 782	23	1 914	9 688
2012	2 675	3 722	30	1 835	8 232
2013	3 132	4 155	31	1 662	8 949

4.2.1.2

Verdeling volgens sanctietype, gesprek en gewest

Tabel 4.2.III

Sancties (zonder art. 70) in het kader van de klassieke procedure sedert 2005 (situatie op 31 december 2013)

		Beperkte schorsing 4 maanden		Verminderde uitkering 4 maanden		Uitsluiting		Verminderde uitkering 6 maanden, gevolgd door uitsluiting		Totaal	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1 ^{ste} gesprek: negatieve evaluatie en geen ondertekende overeenkomst	Vlaams Gewest	17	65,4	19	59,4					36	62,1
	Waals Gewest	8	30,8	10	31,3					18	31,0
	waarvan Duitst. Gem.	0	0,0	0	0,0					0	0,0
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	11	3,8	3	9,4					4	6,9
	Land	26	100	32	100					58	100
2 ^{de} gesprek: negatieve evaluatie en geen ondertekende overeenkomst	Vlaams Gewest	35	92,1			291	33,9	147	46,2	473	39,0
	Waals Gewest	2	5,3			420	49,0	139	43,7	561	46,2
	waarvan Duitst. Gem.	0	0,0			1	0,1	0	0,0	1	0,1
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	1	2,6			147	17,1	32	10,1	180	14,8
	Land	38	100			858	100	318	100	1 214	100
2 ^{de} gesprek: negatieve evaluatie en ondertekende overeenkomst	Vlaams Gewest	11 056	22,7	10 176	31,7					21 232	26,3
	Waals Gewest	30 440	62,6	14 969	46,6					45 409	56,2
	waarvan Duitst. Gem.	123	0,3	129	0,4					252	0,3
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	7 122	14,6	6 992	21,8					14 114	17,5
	Land	48 618	100	32 137	100					80 755	100
3 ^{de} gesprek: negatieve evaluatie + afwezig	Vlaams Gewest					4 890	22,1	4 274	31,7	9 164	25,7
	Waals Gewest					14 433	65,3	6 579	48,8	21 012	59,0
	waarvan Duitst. Gem.					35	0,2	58	0,4	93	0,3
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest					2 793	12,6	2 624	19,5	5 417	15,2
	Land					22 116	100	13 477	100	35 593	100
Totaal	Vlaams Gewest	11 108	22,8	10 195	31,7	5 181	22,6	4 421	32,0	30 905	26,3
	Waals Gewest	30 450	62,5	14 979	46,6	14 853	64,7	6 718	48,7	67 000	57,0
	waarvan Duitst. Gem.	123	0,3	129	0,4	36	0,2	58	0,4	346	0,3
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	7 124	14,6	6 995	21,7	2 940	12,8	2 656	19,3	19 715	16,8
	Land	48 682	100	32 169	100	22 974	100	13 795	100	117 620	100

Sinds de aanvang van de toepassing van de procedure en tot 31 december 2013 werden 117 620 sancties (exclusief voorlopige schorsingen bij toepassing van art. 70) geteld in het kader van de activering van het zoekgedrag naar werk, waarvan 26,3% in het Vlaams Gewest, 57% in het Waals Gewest en 16,8% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Tabel 4.2.IV
Aantal verschillende personen gesanctioneerd
(zonder art. 70) in het kader van de klassieke
procedure sedert 2005 (situatie op 31 december
2013)

		Beperkte schorsing 4 maanden		Verminderde uitkering 4 maanden		Uitsluiting		Verminderde uitkering 6 maanden, gevolgd door uitsluiting		Totaal	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1 ^{ste} gesprek: negatieve evaluatie en geen ondertekende overeenkomst	Vlaams Gewest	9	69,2	14	66,7					23	67,6
	Waals Gewest	3	23,1	5	23,8					8	23,5
	waarvan Duitst. Gem.	0	0,0	0	0,0					0	0,0
	Brussels Hoofd- stedelijk Gewest	1	7,7	2	9,5					3	8,8
Land		13	100	21	100					34	100
2 ^{de} gesprek: negatieve evaluatie en geen ondertekende overeenkomst	Vlaams Gewest	19	86,4			250	33,8	114	45,2	383	37,8
	Waals Gewest	2	9,1			360	48,7	109	43,3	471	46,5
	waarvan Duitst. Gem.	0	0,0			1	0,1	0	0,0	1	0,1
	Brussels Hoofd- stedelijk Gewest	1	4,5			129	17,5	29	11,5	159	15,7
Land		22	100			739	100	252	100	1 013	100
2 ^{de} gesprek: negatieve evaluatie en ondertekende overeenkomst	Vlaams Gewest	6 175	23,7	4 967	31,3					11 142	26,6
	Waals Gewest	15 533	59,7	7 075	44,5					22 608	53,9
	waarvan Duitst. Gem.	83	0,3	63	0,4					146	0,3
	Brussels Hoofd- stedelijk Gewest	4 320	16,6	3 852	24,2					8 172	19,5
Land		26 028	100	15 894	100					41 922	100
3 ^{de} gesprek: negatieve evaluatie + afwezig	Vlaams Gewest					4 607	21,8	3 555	31,1	8 162	25,1
	Waals Gewest					13 922	65,9	5 574	48,8	19 496	59,9
	waarvan Duitst. Gem.					35	0,2	50	0,4	85	0,3
	Brussels Hoofd- stedelijk Gewest					2 599	12,3	2 295	20,1	4 894	15,0
Land						21 128	100	11 424	100	32 552	100
Totaal	Vlaams Gewest	6 203	23,8	4 981	31,3	4 857	22,2	3 669	31,4	19 710	26,1
	Waals Gewest	5 538	59,6	7 080	44,5	14 282	65,3	5 683	48,7	42 583	56,4
	waarvan Duitst. Gem.	83	0,3	63	0,4	36	0,2	50	0,4	232	0,3
	Brussels Hoofd- stedelijk Gewest	4 322	16,6	3 854	24,2	2 728	12,5	2 324	19,9	13 228	17,5
Land		26 063	100	15 915	100	21 867	100	11 676	100	75 521	100

Aangezien sommige sancties voor eenzelfde persoon elkaar kunnen opvolgen, toont de voorgaande tabel aan dat er, vanaf de aanvang van de toepassing van de procedure tot 31 december 2013, 75 521 verschillende personen (zonder voorlopige schorsingen bij toepassing van art. 70) gesanctioneerd werden in het kader van de activering van het zoekgedrag naar werk, waarvan 26,1% in het Vlaams Gewest, 56,4% in het Waals Gewest en 17,5% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

4.2.1.3

Voorlopige schorsingen (art. 70)

Ter herinnering: de "procedure artikel 70" wordt niet meer toegepast voor werklozen die ter verantwoording van hun afwezigheid een reden opgeven die door de directeur wordt aanvaard.

De schorsing wordt met terugwerkende kracht ingetrokken als de werkloze zich op het werkloosheidsbureau aanmeldt binnen de termijn van dertig werkdagen en op dat ogenblik een schriftelijke overeenkomst sluit.

Door middel van indiening van een uitkeringsaanvraag wordt de schorsing stopgezet vanaf de dag waarop de werkloze zich aanmeldt op het werkloosheidsbureau, indien deze dag gelegen is buiten de termijn van 30 werkdagen die aanvangt op de dag van de afwezigheid.

De betekende beslissingen zijn als volgt verdeeld:

Tabel 4.2.V
Toepassing van artikel 70 volgens reden in 2013

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels Hfdst. Gewest		Land	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Verwittigingsbrief retour (ongekend adres)	56	62,9	32	36,0	2	2,2	1	1,1	89	100
Afwezig 1 ^{ste} gesprek	1 748	36,3	2 200	45,7	15	0,3	862	17,9	4 810	100
Afwezig 2 ^{de} gesprek	1 316	32,6	1 918	47,6	14	0,3	798	19,8	4 032	100
Geen reactie uitnodiging voor handtekening overeenkomst	12	66,7	5	27,8	0	0,0	1	5,6	18	100
Totaal	3 132	35,0	4 155	46,4	31	0,3	1 662	18,6	8 949	100

In de loop van 2013 werd in de klassieke procedure aan 8 949 werkzoekenden de procedure art. 70 betekend. Vanaf de datum van de afwezigheid op het (1ste of het 2de) gesprek werden hun uitkeringen geschorst:

- 4 810 ingevolge afwezigheid op het 1ste gesprek: 1 748 in Vlaanderen, 2 200 in Wallonië en 862 in Brussel;
- 4 032 ingevolge afwezigheid op het 2de gesprek: 1 316 in Vlaanderen, 1 918 in Wallonië en 798 in Brussel;
- 18 omdat geen gevolg werd gegeven aan een uitnodiging om een overeenkomst te komen tekenen: 12 in Vlaanderen, 5 in Wallonië en 1 in Brussel.

Het saldo (89 personen) van deze schorsingen art. 70 omvat de teruggestuurde verwittigingsbrieven (onbekend adres).

4.2.2

Sancties met betrekking tot de specifieke procedure voor gerechtigden op inschakelingsuitkeringen

4.2.2.1

Verdeling volgens sanctietype en gewest

Tabel 4.2.VI

31.12.2013	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
Schorsing van 6 maanden (2 ^{de} negatieve evaluatie)	505	1 699	0	565	2 769
Totaal	505	1 699	0	565	2 769

De gerechtigde op inschakelingsuitkeringen die een 1ste evaluatie "niet-afdoend" kreeg wordt binnen de maand op het werkloosheidsbureau uitgenodigd voor een definitieve evaluatie. Ingeval van een definitieve negatieve evaluatie wordt de gerechtigde op inschakelingsuitkeringen geschorst voor een periode van 6 maanden. Op 31 december 2013 liepen 2 769 personen deze sanctie op.

4.2.2.2

Voorlopige schorsingen (art.70)

Wanneer de uitkeringsgerechtigde niet reageert op de vraag naar informatie of zich niet aanbiedt op de gesprekken nadat hij daarvoor uitgenodigd werd, wordt hij voorlopig uitgesloten van het recht op inschakelingsuitkeringen. Op 31 december 2013 werden 4 711 gevallen geregistreerd waarvan weergave in detail in de volgende tabel.

Tabel 4.2.VII

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitst. Gem.		Brussels Hfdst. Gewest		Land	
31.12.2013	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Geen gevolg aan de vraag naar informatie Dispo Jongeren	1 154	28,3	2 343	57,5	12	0,3	578	14,2	4 075	100
Afwezigheid bij een evaluatiegesprek op uitdrukkelijke vraag van de jonge werknemer	91	23,8	250	65,4	0	0,0	41	10,7	382	100
Afwezigheid bij een definitief evaluatiegesprek ingevolge een eerste niet-doorslaggevende evaluatie	57	22,4	139	54,7	0	0,0	58	22,8	254	100
Totaal	1 302	27,6	2 732	58,0	12	0,3	677	14,4	4 711	100

De voorlopige schorsing van het recht op inschakelingsuitkeringen werd betekend:

- bij 4 075 personen die de vraag naar informatie niet beantwoordden;
- bij 382 personen die zich niet aanboden op het gesprek waar ze zelf om hadden verzocht;
- bij 254 persoon die zich niet aanboden op het definitieve evaluatiegesprek.

4.2.3

Vrijwillige verzaking aan het recht op werkloosheidsuitkeringen

Sinds 1 november 2010 wordt de procedure inzake activering van het zoekgedrag geschorst indien de werkloze door middel van een niet-herroepbare schriftelijke verklaring bij het werkloosheidsbureau vrijwillig afstand doet van de uitkeringen voor een periode van minstens zes maanden (KB 28 september 2010).

De procedure wordt geschorst tijdens deze verzakingsperiode en ze loopt pas verder wanneer een nieuwe uitkeringsaanvraag wordt ingediend. Na de verzakingsperiode herneemt de procedure haar normale verloop en een nieuwe uitnodiging kan slechts worden verstuurd twaalf maanden na de nieuwe uitkeringsaanvraag indien het een aanvraag voor een eerste gesprek betreft, of ten vroegste vier maanden na de uitkeringsaanvraag als het een uitnodiging voor een tweede of derde onderhoud betreft.

In de loop van 2013 deden 1 613 werklozen vrijwillig afstand van hun werkloosheidsuitkering (625 in Vlaanderen, 798 in Wallonië en 190 in Brussel).

4.2.4

Sanctiepercentages (klassieke procedure)

4.2.4.1

Brutosanctiepercentages (inclusief art. 70)

De brutosanctiepercentages werden berekend per gewest. Het brutosanctiepercentage geeft het percentage effectief gesanctioneerde werkzoekenden weer ten opzichte van het totaal aantal werkzoekenden dat eventueel in aanmerking komt voor een sanctie, en dit vanaf het begin van de toepassing van de procedure tot 31 december 2013.

We verstaan onder:

- "gesanctioneerden": het aantal geschorste werklozen + het aantal uitgesloten werklozen + het aantal werklozen waarop artikel 70 (herroepbare schorsing) werd toegepast + het aantal werklozen met verminderde uitkeringen;
- "sanctioneerbaren": het aantal aanwezigen op het gesprek + het aantal afwezigen met toepassing van artikel 70 of met uitsluiting wegens afwezigheid op het 3de gesprek.

Tabel 4.2.VIII
Brutosanctiepercentage*
(situatie op 31 december 2013)

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
1ste gesprek					
Gesanctioneerd	18 204	25 266	138	11 176	54 646
Sanctioneerbaar	178 856	382 324	2 491	129 860	691 040
Brutosanctie-%	10,2%	6,6%	5,5%	8,6%	7,9%
2de gesprek					
Gesanctioneerd	31 460	63 117	311	22 152	116 729
Sanctioneerbaar	51 951	119 831	689	42 635	214 417
Brutosanctie-%	60,6%	52,7%	45,1%	52,0%	54,4%
3de gesprek					
Gesanctioneerd	9 164	21 012	93	5 417	35 593
Sanctioneerbaar	12 490	31 027	156	9 247	52 764
Brutosanctie-%	73,4%	67,7%	59,6%	58,6%	67,5%
Totaal van de gesprekken					
Gesanctioneerd	58 828	109 395	542	38 745	206 968
Sanctioneerbaar	243 297	533 182	3 336	181 742	958 221
Brutosanctie-%	24,2%	20,5%	16,2%	21,3%	21,6%

* Een zelfde persoon die meerdere sancties heeft ondergaan,
wordt meermaals geteld

Het brutosanctiepercentage neemt toe naargelang de procedure vordert (dit is inherent aan de voorwaarden die sanctiebepalend zijn): van 7,9% bij het 1ste gesprek naar 54,4% bij het 2de tot 67,5% bij het 3de gesprek.

4.2.4.2

Nettosanctiepercentage (exclusief art. 70)

In deze tabel worden de nettosanctiepercentages (d.i. zonder art. 70) weergegeven van de verschillende personen die gesanctioneerd werden van bij het begin van de procedure tot 31 december 2013 in vergelijking met de sanctioneerbare werklozen. Bij de berekening ervan houden we geen rekening met de toepassing van artikel 70 (te wijten aan de afwezigheid van de werkloze). Alleen de tijdelijke schorsingen, de verminderde uitkeringen en de uitsluitingen werden dus in beschouwing genomen.

Tabel 4.2.IX
Nettosanctiepercentage*
(situatie op 31 december 2013)

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
1ste gesprek					
Gesanctioneerd	36	18	0	4	58
Sanctioneerbaar	178 856	382 324	2 491	129 860	691 040
Nettosanctie-%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
2de gesprek					
Gesanctioneerd	21 705	45 970	253	14 294	81 969
Sanctioneerbaar	51 951	119 831	689	42 635	214 417
Nettosanctie-%	41,8%	38,4%	36,7%	33,5%	38,2%
3de gesprek					
Gesanctioneerd	9 164	21 012	93	5 417	35 593
Sanctioneerbaar	12 490	31 027	156	9 247	52 764
Nettosanctie-%	73,4%	67,7%	59,6%	58,6%	67,5%
Totaal van de gesprekken					
Gesanctioneerd	30 905	67 000	346	19 715	117 620
Sanctioneerbaar	243 297	533 182	3 336	181 742	958 221
Nettosanctie-%	12,7%	12,6%	10,4%	10,8%	12,3%

* Een zelfde persoon die meerdere sancties heeft ondergaan, wordt meermaals geteld

Sedert het begin van de procedure tot 31 december 2013 bedraagt het nettosanctiepercentage voor het land en alle gesprekken bij elkaar 12,3%.

Tabel 4.2.X
Nettosanctiepercentage* in 2013

	Vlaams Gewest	Waal Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
1ste gesprek					
Gesanctioneerd	1	0	0	0	1
Sanctioneerbaar	21 290	37 206	330	15 154	73 650
Nettosanctie-%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
2de gesprek					
Gesanctioneerd	3 605	5 680	64	2 374	11 659
Sanctioneerbaar	8 772	13 884	132	6 216	28 872
Nettosanctie-%	41,1%	40,9%	48,5%	38,2%	40,4%
3de gesprek					
Gesanctioneerd	1 708	2 730	41	1 042	5 480
Sanctioneerbaar	2 258	4 125	51	1 757	8 140
Nettosanctie-%	75,6%	66,2%	80,4%	59,3%	67,3%
Totaal van de gesprekken					
Gesanctioneerd	5 314	8 410	105	3 416	17 140
Sanctioneerbaar	32 320	55 215	513	23 127	110 662
Nettosanctie-%	16,4%	15,2%	20,5%	14,8%	15,5%

* Een zelfde persoon die meerdere sancties heeft ondergaan, wordt meermaals geteld

In 2013 bedraagt het nettosanctiepercentage voor het land en voor alle gesprekken samen 15,5%.

4.2.5

Sanctiepercentages (specifieke procedure voor rechtheb- benden op inschakelingsuitkeringen)

4.2.5.1

Brutosanctiepercentage (art. 70 inbegrepen)

Het brutosanctiepercentage geeft het percentage gerechtigden op inschakelingsuitkeringen weer die het voorwerp uitmaakten van een effectieve of herroepbare sanctie ten opzichte van het totaal aantal gerechtigden op inschakelingsuitkeringen dat eventueel in aanmerking komt voor een sanctie, en dit vanaf het begin van de toepassing van de procedure tot 31 december 2013.

De gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die eventueel voor een sanctie in aanmerking komen zijn:

- zij die een onmiddellijke positieve evaluatie kregen en dus niet verzocht werden om informatie;
- zij die antwoordden op de vraag om informatie en die een positieve evaluatie kregen op basis van de overhandigde schriftelijke informatie of bij het gevoerde gesprek;
- zij die een positieve of negatieve evaluatie kregen bij het definitieve evaluatiegesprek;

- zij die een herroepbare schorsing art. 70 ondergingen ofwel ten gevolge van de afwezigheid van een antwoord op de vraag naar informatie, ofwel door afwezigheid op het 1ste evaluatiegesprek, ofwel door afwezigheid op het definitieve evaluatiegesprek.

De gesanctioneerden zijn:

- de personen waarop artikel 70 (herroepbare schorsing) werd toegepast ten gevolge van het ontbreken van de gevraagde informatie;
- de personen waarop artikel 70 (herroepbare schorsing) werd toegepast ten gevolge van hun afwezigheid op het gesprek dat zij zelf aanvroegen bij de 1ste evaluatie;
- de personen die een schorsing van 6 maand ondergingen + de personen waarop artikel 70 (herroepbare schorsing) werd toegepast door hun afwezigheid op het definitieve evaluatiegesprek.

Tabel 4.2.XI
Brutosanctiepercentage*
(situatie op 31 december 2013)

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
Definitieve evaluatie					
Gesanctioneerd	1 807	4 431	12	1 242	7 480
Sanctioneerbaar	6 567	15 617	55	3 367	25 551
Brutosanctie-%	27,5%	28,4%	21,8%	36,9%	29,3%

* Een zelfde persoon die meerdere sancties heeft ondergaan, wordt meermaals geteld

De hogere brutopercentages zijn vooral te verklaren door het aanzienlijk aantal rechthebbenden die te laat een antwoord bezorgden op de vraag om informatie: 4 075 op het niveau van het land (tabel 4.2.VII). Op het einde van het jaar had het merendeel van deze personen de situatie wel geregulariseerd. Daarna blijven er nog altijd 1 167 over die onderworpen zijn aan de herroepbare schorsing.

4.2.5.2

Nettosanctiepercentage (exclusief art. 70)

Het nettopercentage geeft het percentage gerechtigden op inschakelingsuitkeringen weer die het voorwerp uitmaakten van een effectieve sanctie (exclusief art. 70) ten opzichte van het totaal aantal gerechtigden op inschakelingsuitkeringen dat eventueel in aanmerking komt voor een sanctie, en dit vanaf het begin van de toepassing van de procedure tot 31 december 2013.

De gerechtigden op inschakelingsuitkeringen die eventueel voor een sanctie in aanmerking komen zijn zij die de procedure beëindigden, d.w.z.:

- zij die een onmiddellijke positieve evaluatie kregen en dus niet verzocht werden om informatie;
- zij die antwoordden op de vraag om informatie en die een positieve evaluatie kregen op basis van de overhandigde schriftelijke informatie of bij het gevoerde gesprek;
- zij die een positieve of negatieve evaluatie kregen bij het definitieve evaluatiegesprek;

Tabel 4.2.XII
Nettoprocentage*
(situatie op 31 december 2013)

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
Definitieve evaluatie					
Gesancioneerd	505	1 699	0	565	2 769
Sanctioneerbaar	5 265	12 885	43	2 690	20 840
Nettosanctie-%	9,6%	13,2%	-	21,0%	13,3%

* Een zelfde persoon die meerdere sancties heeft ondergaan, wordt meermaals geteld

Op het totaal aantal gerechtigden die de procedure beëindigden liep 13,3% een schorsing voor 6 maand op van het recht op inschakelingsuitkeringen (9,6% voor het Vlaams Gewest, 13,2% voor het Waals Gewest en 21% voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

4.2.6 Sanctieratio's

De tabel 4.2.XIII presenteert het sanctiepercentage van alle procedures samen. In 2013 bedraagt dit 4,6% voor het land.

Tabel 4.2.XIII
Sanctiepercentage ten opzichte van de populatie
UVW-WZ van 2013

	Graad
Vlaams Gewest	3,6%
Tijdelijke schorsingen*	1,4%
Verminderings	1,1%
Verminderings gevolgd door uitsluiting	0,5%
Uitsluitingen	0,6%
Waals Gewest	5,2%
Tijdelijke schorsingen*	2,8%
Verminderings	1,0%
Verminderings gevolgd door uitsluiting	0,5%
Uitsluitingen	1,0%
<i>waarvan Duitst. Gem</i>	<i>5,4%</i>
<i>Tijdelijke schorsingen*</i>	<i>1,4%</i>
<i>Verminderings</i>	<i>1,9%</i>
<i>Verminderings gevolgd door uitsluiting</i>	<i>1,5%</i>
<i>Uitsluitingen</i>	<i>0,6%</i>
Brussels Hfdst. Gewest	5,2%
Tijdelijke schorsingen*	2,3%
Verminderings	1,6%
Verminderings gevolgd door uitsluiting	0,7%
Uitsluitingen	0,7%
Land	4,6%
Tijdelijke schorsingen*	2,2%
Verminderings	1,1%
Verminderings gevolgd door uitsluiting	0,5%
Uitsluitingen	0,8%

* 4 maanden (Dispo klassiek) of 6 maanden (Dispo W)

4.3 Evaluatie van de impact van de activering van het zoekgedrag naar werk

4.3.1 Evolutie van het aantal vergoede werk- zoekenden

Om de weerslag te meten van de procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk (Dispo) op de evolutie van het aantal werkzoekenden, hebben we de evolutie bij verschillende doelgroepen gevolgd over een periode van 9 en half jaar, nl. vanaf het 2de trimester van 2004 tot en met het 4de trimester van 2013. De vastgestelde evoluties doorheen deze jaren worden ook beïnvloed door de economische conjunctuur en door andere maatregelen dan deze met betrekking tot de arbeidsmarkt.

Ter herinnering: de inwerkingtreding van de Dispo-maatregelen gaat terug tot juli 2004 voor de werkzoekenden jonger dan 30 jaar, tot juli 2005 voor die van 30 tot –40 jaar en tot juli 2006 voor de werkzoekenden van 40 tot –50 jaar.

Tabel 4.3.1

Dispo < 30 jaar			Dispo 30 tot < 40 jaar				Dispo 40 tot < 50 jaar				Crisis												Einde van de periode															
T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4												
2004			2005				2006				2007				2008				2009				2010				2011				2012				2013			

In de volgende grafieken en tabellen wordt de evolutie van het aantal werkzoekenden afzonderlijk weergegeven volgens de leeftijdsklasse die is onderworpen aan de Dispo-procedure: de –30-jarigen, de 30- tot –40-jarigen en de 40- tot –50-jarigen. Hieruit volgt dat de **basis 100 varieert volgens de bestudeerde leeftijdsklasse**: het 2de trimester van 2004 voor de –30-jarigen, het 2de trimester van 2005 voor de 30- tot –40-jarigen, en het 2de trimester van 2006 voor de 40- tot –50-jarigen.

Tabel 4.3.II
Evolutie van de uitkeringsgerechtigde werkzoekenden
volgens doelgroep en gewest

	- 30 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar		Verschil	
	Situatie op het einde van het trimester voorafgaand aan de start van de procedure "activering van het zoekgedrag"			Huidige situatie	= "Huidige situatie" min "situatie vóór aanvang procedure"	
	= T2 2004	= T2 2005	= T2 2006	= T4 2013		
- 30 jaar	148 636			124 656	- 23 980	- 16,1%
Vlaams Gewest	52 136			43 430	- 8 706	- 16,7%
Waals Gewest	74 115			63 173	- 10 942	- 14,8%
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>	381			515	+ 134	+ 35,3%
Brussels Hfdst. Gewest	22 385			18 053	- 4 331	- 19,3%
30-39 jaar		129 822		103 865	- 25 957	- 20,0%
Vlaams Gewest		44 552		37 931	- 6 621	- 14,9%
Waals Gewest		63 103		43 142	- 19 960	- 31,6%
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>		400		369	- 31	- 7,8%
Brussels Hfdst. Gewest		22 168		22 792	+ 624	+ 2,8%
40-49 jaar			117 800	91 990	- 25 810	- 21,9%
Vlaams Gewest			45 477	35 425	- 10 052	- 22,1%
Waals Gewest			54 987	38 377	- 16 610	- 30,2%
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>			477	414	- 63	- 13,2%
Brussels Hfdst. Gewest			17 336	18 188	+ 852	+ 4,9%
Totaal				320 511	- 75 748	- 19,1%
Vlaams Gewest				116 786	- 25 379	- 17,9%
Waals Gewest				144 692	- 47 513	- 24,7%
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>				1 298	+ 40	+ 3,2%
Brussels Hfdst. Gewest				59 033	- 2 856	- 4,6%

Tabel 4.3.II laat zien dat de dalingen tussen het trimester voorafgaand aan de opstart van de Dispo-procedure en het 4de trimester van 2013 vergelijkbaar zijn binnen de 3 lagere leeftijdsklassen dan de 50-jarigen: 16,1% voor de -30-jarigen (van T2 2004 tot T4 2013), - 20,0% voor de 30- tot -40-jarigen (van T2 2005 tot T4 2013) en - 21,9% voor de 40- tot -50-jarigen (van T2 2006 tot T4 2013).

Er doen zich daarentegen wel opmerkelijke verschillen voor tussen de gewesten. In de klasse van de -30-jarigen vertoont het Vlaams Gewest de grootste daling (- 16,7%); in de klasse van de 30- tot -40-jarigen vertoont het Waals Gewest de sterkste daling (- 31,6%). Dit is ook zo voor de 40- tot -50-jarigen: - 30,2% voor het Waals Gewest tegenover - 22,1% voor het Vlaams Gewest en + 4,9% voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

4.3.1.1 De - 30-jarigen

We herinneren eraan dat de procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk voor de werkzoekenden jonger dan 30 jaar in werking is getreden op 1 juli 2004.

De volgende grafiek illustreert de evolutie van het aantal werkzoekenden jonger dan 30 jaar vanaf het 2de trimester van 2004, waarbij het 2de trimester van 2004 wordt gelijkgesteld met basis 100. De datum van inwerkingtreding van de activeringsprocedure wordt aangeduid door middel van een pijl. We hebben deze evolutie vergeleken met die van de economische conjunctuur.

Grafiek 4.3.1
(2de trimester 2004 = BASIS 100)
Evolutie van het aantal werkzoekenden van -30 jaar (linkerschaal) en van de bruto conjunctuurindex na seizoenscorrectie* van de NBB (rechtterschaal) - T2 2004 tot T4 2013

* In maart 2009 werd door de NBB een nieuwe methode ingevoerd voor het berekenen van de index van de economische conjunctuur; de voorafgaande gegevens werden in overeenstemming daarmee aangepast.

Tabel 4.3.III
Evolutie in absolute cijfers

	T2 2004	Verschil		T4 2013
- 30 jaar	148 636	- 23 980	- 16,1%	124 656

De opstart van de procedure Dispo loopt gelijktijdig met de terugval van de economische conjunctuur (vanaf het 2de trimester 2004 tot het 2de trimester 2005); desondanks gaat dit gepaard met een beduidende daling (met 5 procentpunten) van het aantal werkzoekenden jonger dan 30 jaar. Die tendens zet zich door gedurende de periode van gunstige conjunctuur (van het 3de trimester van 2005 tot het 2de trimester van 2007).

Vanaf het 3de trimester 2007 slaat de economische conjunctuur weer om en verslechtert geleidelijk tot het 4de trimester van 2008; in de loop van dit trimester waarin zich het begin van de economische crisis aankondigt valt de conjunctuur terug met 20 basispunten. Tijdens deze periode van conjunctuurdaling blijft het aantal werkzoekenden van minder dan 30 jaar evenwel constant dalen om te eindigen op haar laagste niveau in het 2de trimester van 2008 (- 24% ten opzichte van het 2de trimester van 2004).

Begin 2009 gaat het aantal werkzoekenden van - 30 jaar resoluut de hoogte in omwille van de crisis. Het is wachten tot het 2de trimester van 2010 alvorens de eerste daling op jaarbasis zich voordoet. Die daling doet geleidelijk de gevolgen van de crisis geleidelijk verdwijnen. In het 2de trimester van 2012 komen we weer op het laagste niveau van voor de crisis: - 25% in vergelijking met het 2de trimester 2004. Deze gunstige evolutie wordt echter mee beïnvloed door de verlenging van de inschakelingstijd sinds 1 januari 2012.

In de loop van het volgende semester van 2012 houdt de ongunstige economische situatie aan; de toename van het aantal werkzoekenden van jonger dan 30 jaar herneemt zich en bereikt de 84 punten op het einde van het jaar 2013 (hetzij een verhoging van 9 punten op jaarbasis ten opzichte van het 2de trimester van 2012).

4.3.1.2

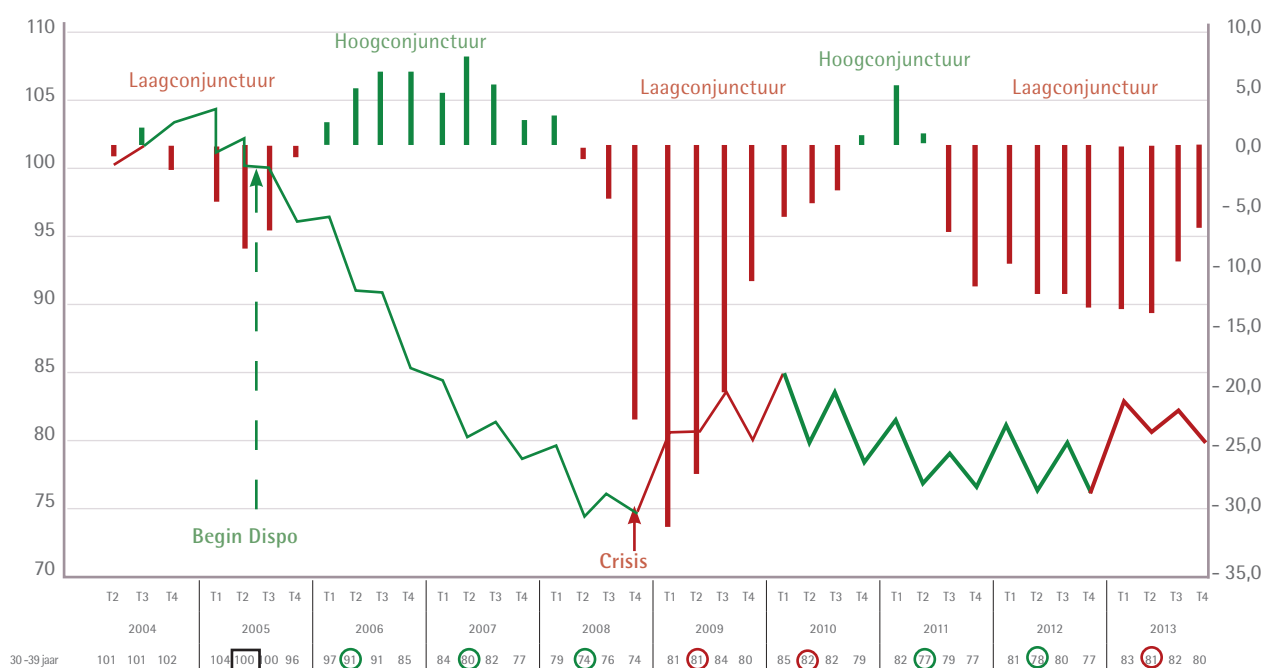
De 30- tot - 40-jarigen

De procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk trad in werking op 1 juli 2005 voor de werkzoekenden van 30 tot minder dan 40 jaar. De volgende grafiek illustreert eveneens de evolutie van het aantal werkzoekenden van 30 tot minder dan 40 jaar, waarbij het 2de trimester van 2005 als basis 100 wordt genomen.

Grafiek 4.3.II

(2de trimester 2005 = BASIS 100)

Evolutie van het aantal werkzoekenden van 30 tot - 40 jaar (linkerschaal) en van de brutoconjunctuurindex na seizoenscorrectie van de NBB (rechterschaal) - T2 2004 tot T4 2013

Tabel 4.3.IV

Evolutie in absolute cijfers

	T2 2005	Vershil	T4 2013
30-39 jaar	129 822	- 25 957	103 865

Hoewel het aantal werkzoekenden van - 30 jaar ondanks de verslechterde economische conjunctuur afneemt sinds het 3de trimester van 2004 geldt dit echter niet in dezelfde mate voor de werkzoekenden van 30- tot -40 jaar vermits hun aantal op jaarbasis slechts daalt vanaf het 2de trimester van 2005, net voor de invoering van de maatregelen voor de activering van het zoekgedrag naar werk voor deze leeftijdsklasse.

Deze inwerkingtreding loopt parallel met de opleving van de economische conjunctuur. De invloed op het aantal werkzoekenden in deze leeftijdscategorie blijkt meteen ook aanzienlijk te zijn: 9 procentpunt van het 2de trimester van 2005 tot het 2de trimester van 2006. Deze daling houdt aan ondanks de omslag van de conjunctuur tijdens het 3de trimester van 2006. Eind 2008 bedroeg de daling van het aantal werkzoekenden van 30 tot -40 jaar 26% ten opzichte van het beginniveau van het 2de trimester van 2005.

Sinds begin 2009 keert de tendens om ten gevolge van de economische crisis: het aantal werkzoekenden van 30 tot -40 jaar stijgt opnieuw aanzienlijk.

Eén jaar later zet de dalende trend weer aan met de conjuncturele heropleving en duurt voort tijdens heel het jaar 2011. In het 2de trimester van 2011 staat het aantal praktisch weer op het niveau van vóór de crisis (- 23 punten ten opzichte van het 2de trimester 2005).

Tenslotte heeft de omkering van de conjunctuur in de loop van het 2de semester van 2011 geen directe weerslag op de populatie werkzoekenden van 30 tot - 40 jaar waarvan het aantal tot het 4de trimester van 2012 stagneert en daarna licht verhoogt in de loop van het jaar 2013 (+ 3 basispunten in het 4de trimester van 2013 ten opzichte van het 2de trimester van 2011).

4.3.1.3

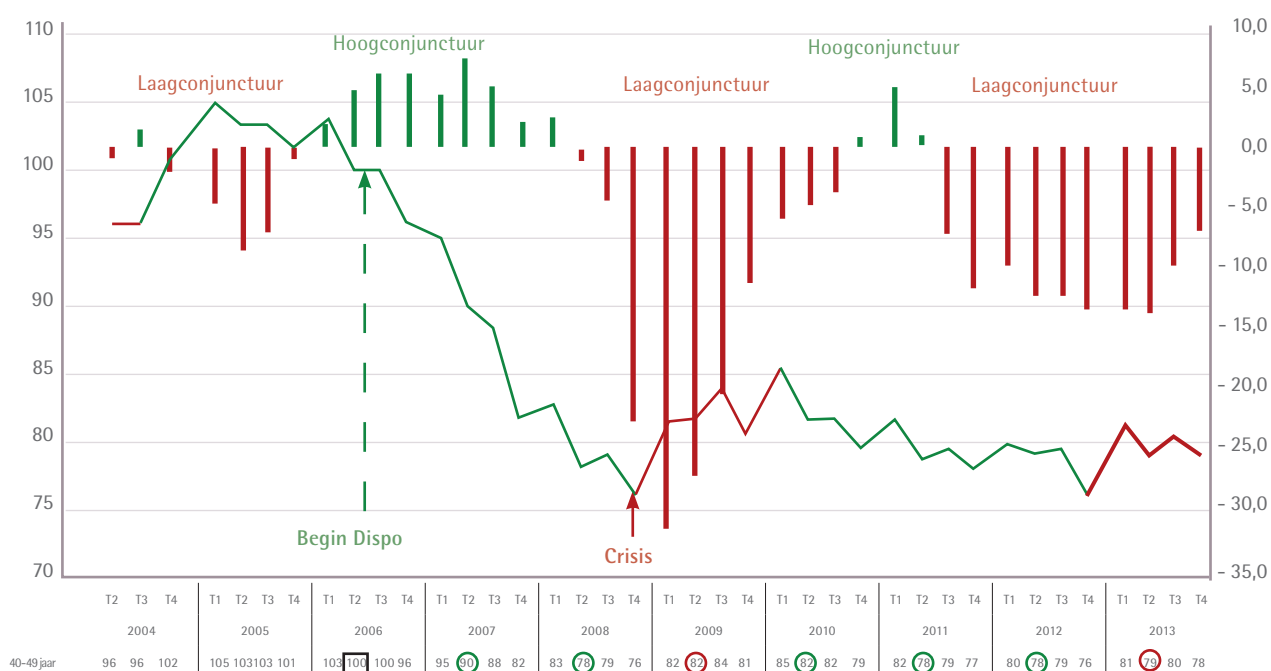
De 40- tot - 50-jarigen

De procedure tot activering van het zoekgedrag naar werk trad op 1 juli 2006 in werking voor de werkzoekenden van 40 tot -50 jaar. De volgende grafiek illustreert de evolutie van het aantal werkzoekenden van 40 tot -50 jaar, waarbij het 2de trimester van 2006 als basis 100 wordt genomen.

Grafiek 4.3.III

(2de trimester 2006 = BASIS 100)

Evolutie van het aantal werkzoekenden van 40 tot -50 jaar (linkerschaal) en van de brutoconjunctuurindex na seizoenscorrectie van de NBB (rechtterschaal)-T2 2004 tot T4 2013

Tabel 4.3.V
Evolutie in absolute cijfers

	T2 2005	Verschil		T4 2013
40-49 jaar	117 800	- 25 810	- 21,9%	91 990

Het aantal werkzoekenden van 40 tot -50 jaar vertoonde over de hele periode een stijgende trend die zich heeft voortgezet tot het 3de trimester van 2006 ofwel tot korte tijd na de invoering van de activeringsmaatregelen voor het zoekgedrag gericht op werklozen van deze leeftijdsklasse.

Vanaf het 4de trimester van 2006 stelt men een echte ommekeer van de tendens vast. Op twee en een half jaar (van het 2de trimester van 2006 tot het 4de trimester van 2008) is de vermindering met 24 procentpunten aanzienlijk. Deze daling is vergelijkbaar met de afname die vastgesteld werd eind 2008 bij de -30-jarigen (- 22 procentpunten) en bij de 30-tot -40-jarigen (- 26 procentpunten).

Deze dalende trend volgt de evolutie van de economische conjunctuur niet die sedert het 2de trimester van 2006 tot het 4de trimester van 2008 aanzienlijk verslechterde (de bruto-index na seizoenscorrectie van de NBB daalt van + 5,7 naar - 21,5).

Tot slot kunnen we ten gevolge van de crisis opnieuw een verhoging vaststellen van het aantal werkzoekenden van 40 tot -50 jaar, die aanhoudt tot begin 2010. Dan volgt er in 2011 en 2012 een verdere daling om terug te komen op het niveau van voor de crisis: 76 punten in het 4de trimester van 2012 tegen 76 punten in het 4de trimester van 2008. In 2013 kan men een lichte verhoging vaststellen (+ 2 basispunten tussen het 4de trimester 2012 en het 4de trimester 2013).

4.3.2

Evolutie van de vergoede langdurig werklozen (2 jaar en meer) volgens de doelgroep

Tabel 4.3.VI

	- 30 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar		Verschil	
	Situatie op het einde van de maand voorafgaand aan de procedure "activering van het zoekgedrag"			Situatie vóór de crisis = juni 2008	= "Situatie vóór crisis" min "situatie vóór aanvang procedure"	
	= juni 2004	= juni 2005	= juni 2006			
- 30 jaar	46 313			33 860	- 12 453	- 26,9%
30-39 jaar		70 317		45 413	- 24 904	- 35,4%
40-49 jaar			78 411	55 543	- 22 868	- 29,2%
Totaal	46 313	70 317	78 411	134 816	- 60 225	- 30,9%

De voorgaande tabel toont een beduidende vermindering van het aantal langdurig werkzoekende vergoede werklozen (- 30,9%) sedert de start van de Dispo-procedure, en dat tot het uitbreken van de economische crisis. Om identieke maanden te vergelijken hebben we gekozen voor de maand juni 2008 om de situatie van voor de crisis te karakteriseren.

Volgens leeftijdsklasse zijn het de langdurig werklozen van 30 tot 40 jaar die in aantal het sterkst zijn gedaald (- 35,4%), gevolgd door de 40- tot -50-jarigen (- 29,2%) en, tot slot, de jongeren van minder dan 30 jaar (- 26,9%).

Tabel 4.3.VII

	Situatie vóór de crisis = juni 2008	Huidige situatie = december 2013	Verschil = "Actuele situatie" min "situatie vóór de crisis"	
- 30 jaar	33 860	27 382	- 6 478	- 19,1%
30-39 jaar	45 413	39 915	- 5 498	- 12,1%
40-49 jaar	55 543	43 686	- 11 857	- 21,3%
50-54 jaar	46 007	31 416	- 14 591	- 21,2%
Totaal	180 823	142 399	- 38 424	- 21,2%

Het uitbreken van de economische crisis heeft niet geleid tot een stijging van de langdurige werkloosheid.

Sinds juni 2008 stellen we nog steeds een daling vast van - 19,1% bij de -30-jarigen, van - 12,1% bij de 30- tot -40-jarigen, van - 21,3% bij de 40- tot -50-jarigen en van - 31,7% bij de 50- tot -55-jarigen.

Tabel 4.3.VIII
UVW-WZ van minder dan 55 jaar -
werkloosheidsduur >= 2 jaar

< 50 jaar	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2000	53 081	90 401	310	24 957	168 440
2001	45 852	88 817	265	24 511	159 180
2002	44 678	90 738	295	25 607	161 024
2003	47 990	96 470	337	27 953	172 412
2004	53 928	102 598	415	30 856	187 382
2005	57 526	106 138	493	32 389	196 053
2006	50 122	99 143	517	31 925	181 190
2007	39 303	85 861	508	30 333	155 497
2008	30 615	72 929	472	28 195	131 738
2009	28 706	65 333	450	27 524	121 563
2010	30 128	61 830	473	28 353	120 312
2011	30 959	59 619	476	29 163	119 740
2012	28 974	56 516	459	28 968	114 459
2013	28 672	55 366	441	28 696	112 733
2005	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2013	49,8	52,2	89,5	88,6	57,5
2012	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2013	99,0	98,0	96,2	99,1	98,5

50-54 jaar	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2012	11 506	16 321	204	6 111	33 938
2013	10 658	15 174	204	5 986	31 819
2012	100	100	100	100	100
2013	92,6	93,0	100	98,0	93,8

Wanneer we de evolutie van de langdurige werkloosheid uittekenen sinds het jaar 2000, stellen we een stijging vast tot 2005, gevolgd door een aanzienlijke daling die aanhoudt tot in 2013. Deze daling bedraagt 42,5% tussen 2005 en 2013 (- 83 320 eenheden). Ze houdt nog aan tussen 2012 en 2013 (- 1,5%).

Verder kende de langdurige werkloosheid voor de 50- tot -55-jarigen een belangrijke terugval tussen 2012 en 2013: - 6,2% voor het land. Sinds 1 januari 2013 werd de procedure Dispo uitgebreid tot de instromende oudere werklozen van 50 tot -55 jaar; de verzending van de eerste verwittigingsbrieven is echter ten vroegste voorzien voor februari 2014. Het is dus nog te vroeg om hierover nu al conclusies te trekken aangaande een mogelijk effect.

Tabel 4.3.IX
UVW-WZ van minder dan 55 jaar -
werkloosheidsduur < 2 jaar

< 50 jaar	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2000	70 816	71 750	505	22 664	165 231
2001	71 657	73 939	487	23 575	169 171
2002	88 459	82 263	590	28 690	200 001
2003	100 507	88 658	704	31 220	220 385
2004	95 829	86 766	716	29 925	212 520
2005	88 454	83 838	781	28 822	201 114
2006	81 561	82 166	757	28 843	192 570
2007	71 203	81 186	707	28 337	180 726
2008	67 981	81 744	737	27 988	177 713
2009	88 519	91 600	877	31 299	211 417
2010	87 582	91 245	867	32 807	211 634
2011	77 379	86 499	808	31 273	195 151
2012	79 514	86 149	786	30 832	196 495
2013	88 653	90 707	869	31 055	210 415
2005	100	100	100	100	100
2013	100,2	108,2	111	107,7	104,6
2012	100	100	100	100	100
2013	111,5	105,3	111	100,7	107,1

50-54 jaar	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2012	9 147	6 266	94	2 004	17 418
2013	10 326	6 820	109	2 158	19 305
2012	100	100	100	100	100
2013	112,9	108,8	115	107,7	110,8

In tegenstelling tot de langdurige werkloosheid, volgt de werkloosheid van minder dan 2 jaar voor de -50-jarigen wel de economische conjunctuur: we zien een piek in 2003 (220 385 personen), gevolgd door een continue daling tot in 2008 (177 713 personen). Vervolgens gaat de werkloosheid van minder dan 2 jaar in 2009 ten gevolge van de economische crisis opnieuw de hoogte in, stabiliseert ze het jaar nadien en daalt ten slotte opnieuw in 2011 en 2012. In 2013 neemt de crisis weer toe wat zich vertaalt in een toename ook van de werkloosheid van minder dan 2 jaar voor de -50-jarigen (+ 7,1% ten opzichte van 2012). Deze stijging is nog belangrijker in de leeftijdsklasse van 50 tot -55 jaar: + 10,8%.

4.3.3

Evolutie van het aantal vergoede werklozen vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende

4.3.3.1

De vrijgestelden wegens het volgen van een beroepsopleiding of het hervatten van studies

Wat is de evolutie van het aantal vrijgestelde vergoede werklozen wegens het volgen van een beroepsopleiding, het hervatten van studies, het zich voorbereiden op een activiteit als zelfstandige enz. sinds het opstarten van de Dispo-procedure?

We stippen meteen aan dat deze vrijgestelde werklozen slechts een deel omvatten van het geheel aan opleidingsactiviteiten die door de gemeenschappen en de gewesten worden georganiseerd.

Tabel 4.3.X

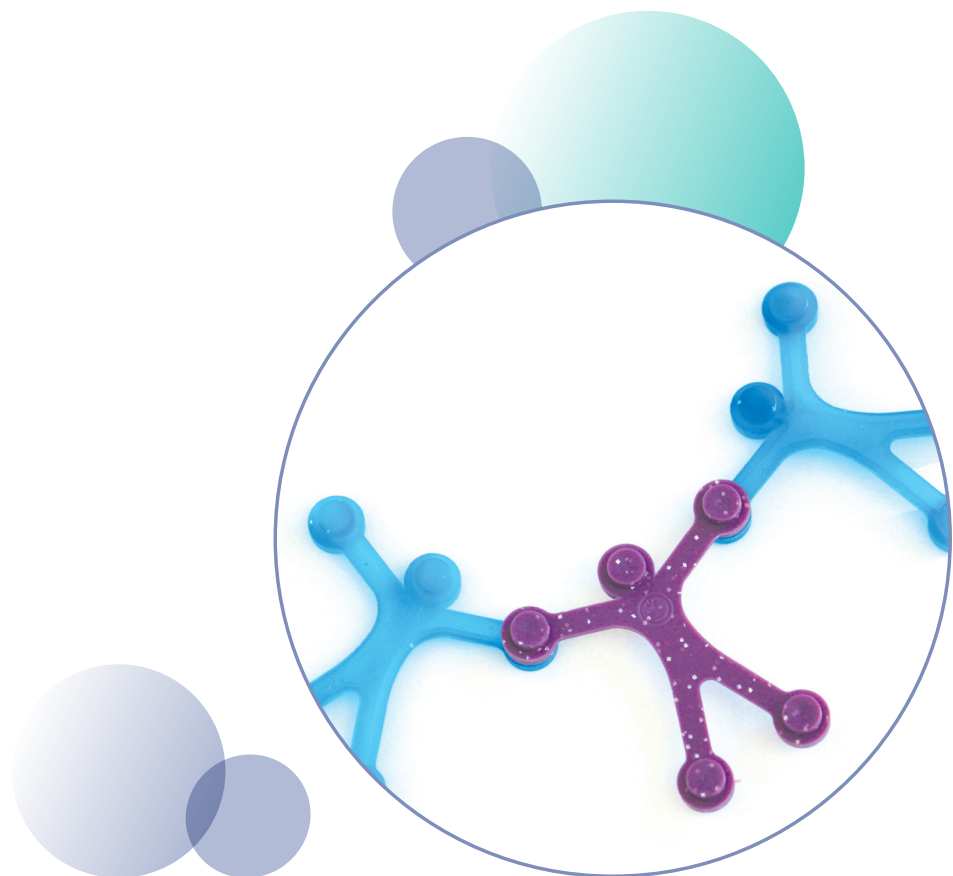
	- 30 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar			
	Situatie op het einde van het trimester voorafgaand aan de start van de procedure "activering van het zoekgedrag"			Huidige situatie	Verschil	
	= T2 2004	= T2 2005	= T2 2006	= T4 2013	= "Huidige situatie" min "situatie vóór aanvang procedure"	
- 30 jaar	17 211			22 665	+ 5 454	+ 31,7%
Vlaams Gewest	8 871			9 796	+ 925	+ 10,4%
Waals Gewest	7 249			11 190	+ 3 941	+ 54,4%
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>	115			215	+ 100	+ 87,0%
Brussels Hfdst. Gewest	1 091			1 680	+ 588	+ 53,9%
30-39 jaar		9 384		12 969	+ 3 585	+ 38,2%
Vlaams Gewest		4 769		5 572	+ 803	+ 16,8%
Waals Gewest		3 711		5 965	+ 2 254	+ 60,8%
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>		60		61	+ 1	+ 2,2%
Brussels Hfdst. Gewest		905		1 432	+ 527	+ 58,3%
40-49 jaar			5 200	8 400	+ 3 201	+ 61,6%
Vlaams Gewest			2 842	3 527	+ 685	+ 24,1%
Waals Gewest			1 965	3 930	+ 1 965	+ 100,0%
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>			5	57	+ 52	+ 1046,7%
Brussels Hfdst. Gewest			393	944	+ 551	+ 140,1%
Totaal				44 035	+ 12 239	+ 38,5%
Vlaams Gewest				18 895	+ 2 413	+ 14,6%
Waals Gewest				21 084	+ 8 160	+ 63,1%
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>				333	+ 154	+ 85,5%
Brussels Hfdst. Gewest				4 055	+ 1 666	+ 69,7%

Als we op het niveau van het land de evolutie bestuderen van het aantal vergoede werklozen met een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende om een voltijdse of een deeltijdse beroepsopleiding te volgen, om studies te hervatten of zich voor te bereiden op een activiteit als zelfstandige, stellen we een voortdurende stijging vast van het aantal gerechtigden en dat voor alle leeftijdsklassen.

Over de periode van het 2de trimester van 2006 tot het 4de trimester van 2013 zijn het de 40- tot -50-jarigen die de sterkste stijging laten noteren (+ 61,6%).

Voor de totalen per gewest stellen we vast dat het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de sterkste stijgingen laten optekenen: respectievelijk + 60% en + 66,2%. In het Vlaams Gewest verschilt de evolutie sterk naargelang de leeftijdsklasse.

In het 4de trimester van 2013 waren 44 035 personen vrijgesteld wegens het volgen van een beroepsopleiding of het hervatten van studies en opleidingen van minder dan 50 jaar. (Deze cijfers geven slechts een deel van de opleidingen weer, namelijk diegene waarvoor een vrijstelling werd toegekend).

4.3.3.2

Vrijgestelden om sociale en familiale redenen

Tabel 4.3.XI

	- 30 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar		Verschil	
	Situatie op het einde van het trimester voorafgaand aan de start van de procedure "activering van het zoekgedrag"			Huidige situatie	= "Huidige situatie" min "situatie vóór aanvang procedure"	
	= T2 2004	= T2 2005	= T2 2006	= T4 2013		
- 30 jaar	2 344			2 331	- 13	- 0,5%
Vlaams Gewest	1 863			1 064	- 799	- 42,9%
Waals Gewest	408			1 038	+ 630	+ 154,4%
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>	34			12	- 21	- 63,4%
Brussels Hfdst. Gewest	73			229	+ 156	+ 214,2%
30-39 jaar		2 664		3 540	+ 876	+ 32,9%
Vlaams Gewest		2 182		1 691	- 491	- 22,5%
Waals Gewest		399		1 341	+ 942	+ 236,1%
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>		55		26	- 29	- 53,0%
Brussels Hfdst. Gewest		83		508	+ 425	+ 512,0%
40-49 jaar			772	1 097	+ 325	+ 42,1%
Vlaams Gewest			704	571	- 133	- 18,8%
Waals Gewest			50	391	+ 341	+ 682,7%
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>			40	11	- 29	- 72,7%
Brussels Hfdst. Gewest			18	134	+ 116	+ 646,3%
Totaal				6 968	+ 1 188	+ 20,6%
Vlaams Gewest				3 326	- 1 423	- 30,0%
Waals Gewest				2 770	+ 1 913	+ 223,3%
<i>waarvan Duitst. Gem.</i>				49	- 80	- 61,9%
Brussels Hfdst. Gewest				872	+ 698	+ 401,0%

Sinds de invoering van de Dispo-maatregelen is het aantal vrijgestelden om sociale en familiale redenen van minder dan 50 jaar aanzienlijk gegroeid in het Waals Gewest (+ 223,3%) en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (+ 401%). In het Vlaams Gewest registreren we daarentegen een daling van 20,6%.

Deze stijgingen staan echter voor een inhaalbeweging van die beide gewesten t.o.v. het Vlaams Gewest. Het Vlaams Gewest totaliseert in het 4de trimester van 2013 nog steeds:

- bij de -30-jarigen: 45,6% van de vrijgestelden om sociale en familiale redenen tegenover 44,5% voor het Waals Gewest en 9,8% voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

- bij de 30- tot -40-jarigen: 47,8% van de vrijgestelden om sociale en familiale redenen tegenover 37,9% voor het Waals Gewest en 14,4% voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- bij de 40- tot -50-jarigen: 52,1% van de vrijgestelden om sociale en familiale redenen tegenover 35,7% voor het Waals Gewest en 12,2% voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In het 4de trimester van 2013 waren in totaal 6 968 personen van minder dan 50 jaar vrijgesteld voor dit motief, d.i. een daling ten opzichte van 395 eenheden (- 5,4%) ten opzichte van het 4de trimester 2012.

De volgende tabel beschrijft de evolutie per gewest van de –50-jarigen die vrijgesteld werden o.w.v. sociale en familiale redenen vanaf het jaar 2000. In 2000 kwam het Vlaams Gewest tot een totaal van 76,7% van het geheel van deze vrijstellingen; het relatieve aandeel zakte naar 48,2%.

Tabel 4.3.XII
Aantal vrijstellingen om sociale en familiale redenen minder dan 50 jaar (in %)

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2000	76,7%	20,7%	1,8%	2,6%	100%
2001	78,0%	19,1%	1,9%	2,9%	100%
2002	78,9%	18,2%	1,7%	2,8%	100%
2003	80,7%	16,6%	1,8%	2,8%	100%
2004	80,9%	16,4%	1,8%	2,8%	100%
2005	73,1%	22,7%	1,4%	4,2%	100%
2006	61,8%	31,9%	1,0%	6,3%	100%
2007	57,3%	34,9%	0,9%	7,8%	100%
2008	55,1%	36,6%	0,9%	8,3%	100%
2009	52,0%	38,7%	0,8%	9,3%	100%
2010	50,3%	39,8%	0,8%	9,9%	100%
2011	49,8%	40,1%	0,8%	10,2%	100%
2012	49,0%	39,7%	0,8%	11,3%	100%
2013	48,2%	39,6%	0,7%	12,2%	100%

Tabel 4.3.XIII
Aantal vrijstellingen om sociale en familiale redenen 50 jaar en meer (in absolute cijfers)

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gem.	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2000	12	1	0	0	14
2001	18	1	0	1	20
2002	21	2	1	0	23
2003	48	3	0	1	52
2004	73	2	0	2	76
2005	104	1	0	3	108
2006	152	1	0	2	155
2007	229	4	1	1	235
2008	328	8	1	5	340
2009	397	20	1	6	423
2010	415	30	1	7	452
2011	393	43	1	7	443
2012	361	55	1	12	428
2013	301	57	1	19	377

4.4

De gegevensuitwisseling in het kader van de controle op de beschikbaarheid van de werklozen en de beslissingen van de RVA

4.4.1

De telling van de gegevenstransmissies

Er is sedert 1 oktober 2004 een gegevensuitwisseling tussen de RVA en de gewestinstellingen operationeel volgens de modaliteiten voorzien in het samenwerkingsakkoord van 30 april 2004.

De RVA telt alle transmissies die worden uitgevoerd door de gewestinstellingen en selecteert de transmissies die informatie bevatten over een gebrek aan medewerking in het kader van de acties die werden voorgesteld door de gewestinstellingen. De selectie is gebaseerd op een volledige registratie van de gegevens die door de gewestinstellingen werden bezorgd langs elektronische weg of op papier. Andere informatie vervolledigt of verbetert de reeds bezorgde gegevens. Aangezien transmissies (een of meerdere elektronische transmissies evenals een of meerdere "papieren" transmissies) betrekking kunnen hebben op dezelfde feiten, worden dergelijke 'dubbels' verwijderd.

Om het aantal transfers en de opvolging door de RVA zo correct mogelijk te kunnen weergeven, wordt een geïnformatiseerde volledige registratie uitgewerkt van alle transfers met alle transmissies, en dat ongeacht de drager (elektronisch of op papier) of het bedoelde publiek (al dan niet vallend onder het toepassingsveld van de opvolgingsprocedure m.b.t. het zoekgedrag naar werk).

De gewestinstellingen hebben hun eigen benaderingswijze en hun eigen kenmerken bij het opzetten van begeleidingsacties, wat een invloed heeft op de aard van de transmissies (manier van meedelen van de werkaanbiedingen, aard en frequentie van de uitnodigingen ...).

Bij het interpreteren van de transmissiegegevens van de verschillende gewesten moet dan ook rekening worden gehouden met de hierboven vermelde omstandigheden en factoren.

In 2013 ontving de RVA 75 585 transmissies en werden er 94 515 behandeld. Bij deze behandelde transmissiedossiers gaat het zowel om een stock van dossiers van 2012 die nog behandeld moesten worden als om transmissies die in 2013 naar de RVA werden gestuurd. Na uitzuivering van de dubbels bij de behandelde transmissies, behield de RVA nog 91 157 te behandelen dossiers. In de volgende tabel worden die dossiers uitgesplitst volgens de gewestinstelling die ze heeft doorgestuurd en worden ook de transmissies vermeld die slaan op werkzoekenden van 50 jaar of ouder.

Tabel 4.4.1
Verdeling van de dossiers volgens de gewestinstelling

	VDAB	FOREM	Actiris	ADG	Onbekend	Totaal
Ontvangen transmissies in 2013 <i>waarvan 50+</i>	24 210 1 087	44 585 1 067	6 573 127	217 1	0 0	75 585 2 282
Behandelde transmissies in 2013 (inbegrepen stock 2012) <i>waarvan 50+</i>	28 394 1 365	58 585 1 383	7 301 125	242 8	- 6 0	94 515 2 881
Dossiers voor verdere behandeling in 2013 (na uitzuivering van de dubbels) <i>waarvan 50+</i>	28 098 1 355	55 587 1 332	7 248 125	231 7	- 6 0	91 157 2 819

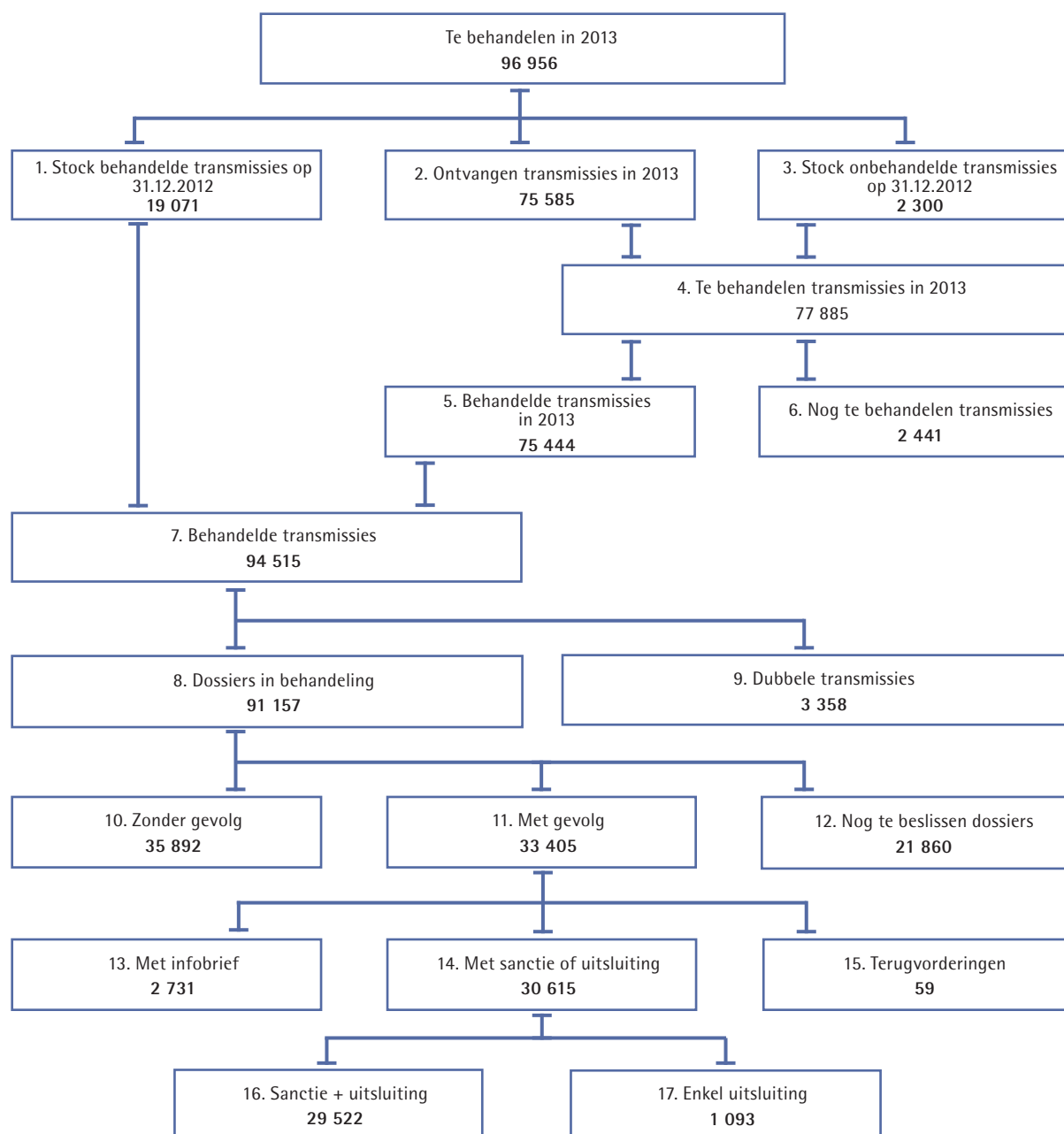
Er kunnen zich verschillen voordoen tussen de aantallen van bepaalde cellen in de tabel en die in het schema hierna, te wijten aan het feit dat een dossier aan een ander gewestelijk organisme kan worden overgemaakt in de loop van de behandeling.

4.4.2 De behandeling van de transmissiedossiers

In 2013 had de RVA in totaal 96 956 transmissiedossiers te behandelen. Het volgende schema geeft een overzicht van de herkomst van die dossiers en van het gevolg dat er aan gegeven werd.

Concreet gaat het om de stock van 19 071 behandelde dossiers (cel 1) en 2 300 onbehandelde dossiers (cel 3) ingediend voor 1 januari 2013, alsook om 75 585 dossiers (cel 2) die de RVA van de gewestinstellingen ontvangen heeft in de loop van 2013.

Grafiek 4.4.I
Behandeling van de transmissiedossiers

Van die 96 956 transmissiedossiers werden er 94 515 (cel 7) effectief onderzocht in 2013, terwijl er op 31 december 2013 nog 2 441 (cel 6) onderzocht moesten worden.

3 358 van de in 2013 effectief onderzochte transmissiedossiers (cel 9) werden gevoegd bij een ander dossier omdat het ging om dubbeldossiers over dezelfde feiten voor dezelfde werkzoekende.

Van de 91 157 dossiers voor verdere behandeling (cel 8) werd er voor 69 297 (cellen 10+11) reeds een beslissing genomen, terwijl er op 31 december 2013 nog 21 860 (cel 12) op een beslissing wachtten.

De 69 297 genomen beslissingen kunnen als volgt worden uitgesplitst:

- 35 892 dossiers (cel 10) werden zonder gevolg geklasseerd:
 - Het gaat vooral om dossiers van werkzoekenden waarvoor geen enkel dossier bestaat bij de RVA of die niet voldoen aan de voorwaarden om aanspraak te maken op uitkeringen op basis van studies of arbeid (10 873).
 - Verder gaat het om werkzoekenden die ondertussen werk hebben gevonden, arbeidsongeschikt zijn of niet vergoedbaar zijn omdat ze geschorst zijn of uitgesloten zijn van het recht op uitkeringen (9 227).
 - Blijven ook zonder gevolg: de transmissiedossiers van werklozen die niet verplicht als werkzoekende moeten zijn ingeschreven, bijvoorbeeld omdat ze vrijgesteld zijn om sociale en familiale redenen of omdat ze een opleiding volgen (1 186).
 - Tot slot is er ook een aantal werkzoekenden voor wie de oorspronkelijke reden om het dossier aan de RVA te bezorgen, nadien werd herroepen door de gewestinstelling, en dossiers die door de RVA als ongerechtvaardigd werden beschouwd of die om administratieve redenen later niet verder dienden behandeld te worden door de RVA (14 606).
- 30 615 werkzoekenden (cel 14) kregen een sanctie of een uitsluiting opgelegd.
- 2 731 schoolverlaters die in hun inschakelingstijd zaten en nog niet werden vergoed (cel 13) kregen een infobrief met een uiteenzetting over hun rechten en plichten voor het geval ze na hun inschakelingstijd aanspraak zouden maken op uitkeringen.
- 59 terugvorderingen werden gedaan.

De volgende tabel geeft voor elk van de gewestinstellingen en ook voor het land de verdeling van de transmissies weer en het gevolg dat er aan gegeven werd. De gegevens slaan zowel op de dossiers van werkzoekenden binnen als buiten de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk. Alle beslissingen, ook de gevallen waaraan geen gevolg werd gegeven, worden met vermelding van de reden door de RVA meegedeeld aan de gewestinstellingen.

Tabel 4.4.II
Behandeling van de transmissiedossiers

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2013	Ontvangen transmissies	Behandelde transmissies	Nog te behandelen transmissies	Dossiers voor verdere behandeling	Dubbele transmissies	Zonder gevolg	Met gevolg	Nog te beslissen dossiers	Met infobrief	Met sanctie en/of uitsluiting	% met gevolg (t.o.v. besliste dossiers)	% met sanctie en/of uitsluiting (t.o.v. besliste dossiers)
				(6+7+8)			(9+10)				7/(6+7)	10/(6+7)
VDAB	24 210	28 394	285	28 098	296	11 403	13 619	3 076	779	12 821	54,4%	51,2%
FOREM	44 585	58 585	1 824	55 587	2 998	20 943	15 698	18 946	1 432	14 262	42,8%	38,9%
Actiris	6 573	7 301	330	7 248	53	3 493	3 937	- 182	475	3 427	53,0%	46,1%
ADG	217	242	2	231	11	53	151	27	45	105	74,0%	51,5%
Totaal	75 585	94 515	2 441	91 157	3 358	35 892	33 405	21 860	2 731	30 615	48,2%	44,2%
VDAB	32,0%	30,0%	11,7%	30,8%	8,8%	31,8%	40,8%	14,1%	28,5%	41,9%		
FOREM	59,0%	62,0%	74,7%	61,0%	89,3%	58,4%	47,0%	86,7%	52,4%	46,6%		
Actiris	8,7%	7,7%	13,5%	8,0%	1,6%	9,7%	11,8%	- 0,8%	17,4%	11,2%		
ADG	0,3%	0,3%	0,1%	0,3%	0,3%	0,2%	0,5%	0,1%	1,7%	0,3%		
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%		
		100%		100%		100%		100%				
VDAB	99,0%	1,0%	99,0%	1,0%	40,6%	48,5%	10,9%	5,7%	94,3%			
FOREM	97,0%	3,0%	94,9%	5,1%	37,7%	28,2%	34,1%	9,1%	90,9%			
Actiris		95,7%	4,3%	99,3%	0,7%	48,2%	54,3%	- 2,5%	12,2%	87,8%		
ADG	99,2%	0,8%	95,5%	4,5%	22,9%	65,4%	11,7%	30,0%	70,0%			
Totaal	97,5%	2,5%	96,4%	3,6%	39,4%	36,6%	24,0%	8,2%	91,8%			

Er kunnen zich verschillen van een eenheid voordoen tussen de aantallen van bepaalde cellen in de tabel en die in het schema hiervoor, te wijten aan het feit dat een dossier aan een ander gewestelijk organisme kan worden overgemaakt in de loop van de behandeling.

In 2013 werd voor het land 48,2% (33 405) van de 69 297 dossiers waarvoor een beslissing werd genomen, met gevolg behandeld (kolom 7). 30 615 werkzoekenden werden gesanctioneerd (kolom 10) en 2 731 kregen een infobrief met hun rechten en plichten (kolom 9).

Voor 44,2% van de dossiers waarvoor reeds een beslissing werd genomen, werd een sanctie uitgesproken (kolom 12). Voor de dossiers die door de VDAB

werden doorgestuurd, bedraagt dat percentage 51,2% (12 281 gesanctioneerden op 25 022 dossiers met een beslissing). Voor de dossiers van de FOREM is dat 38,9% (14 262 gesanctioneerden op 36 641 dossiers met een beslissing). Voor de dossiers doorgestuurd door ACTIRIS is dat 46,1% (3 427 gesanctioneerden op 7 430 dossiers met een beslissing) en voor de dossiers afkomstig van het ADG is dat 51,5% (105 sancties op 204 dossiers met een beslissing).

De tabel geeft de verdeling van de transmissies weer volgens het feit of die slaan op werkzoekenden binnen of buiten de procedure tot activering van het zoekgedrag naar werk. Voor deze statistiek vangt de procedure aan op het ogenblik van het verzenden van de verwittigingsbrief.

Tabel 4.4.III
Transmissies naargelang ze betrekking hebben op WZ binnen of buiten de procedure tot activering van het zoekgedrag naar werk

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2013	Ontvangen transmissies	Behandelde transmissies	Nog te behandelen transmissies	Dossiers voor verdere behandeling	Dubbele transmissies	Zonder gevolg	Met gevolg	Nog te beslissen dossiers	Met infobrief	Met sanctie en/of uitsluiting
				(6+7+8)		(9+10)				
Aantal	75 585	94 515	2 441	91 157	3 358	35 892	33 405	21 860	2 731	30 615
%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
waarvan dossiers in het kader van de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk										
Aantal	42 182	54 370	1 338	52 099	2 271	17 845	17 636	16 618	1 420	16 190
%	55,8%	57,5%	54,8%	57,2%	67,6%	49,7%	52,8%	76,0%	52,0%	52,9%
waarvan dossiers buiten het kader van de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk										
Aantal	33 403	40 145	1 103	39 058	1 087	18 047	15 769	5 242	1 311	14 425
%	44,2%	42,5%	45,2%	42,9%	32,4%	50,3%	47,2%	24,0%	48,0%	47,1%

Uit tabel 4.4.III blijkt dat 55,8% van de in 2013 ontvangen transmissies betrekking heeft op dossiers van werkzoekenden binnen de procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk. De dossiers Dispo waarvoor een sanctie werd betekend, zijn ietwat oververtegenwoordigd (52,9%) ten opzichte van het totaal aantal dossiers binnen en buiten Dispo.

Tabel 4.4.IV deelt de dossiers waarvoor in 2013 een beslissing werd genomen in functie van de aard van de beslissing en volgens de gewestinstelling die het dossier naar de RVA heeft gestuurd. Bovendien wordt een onderscheid gemaakt al naargelang de gegevens die aan de RVA werden bezorgd, betrekking hebben op werkzoekenden binnen de procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk of buiten die procedure.

Tabel 4.4.IV
Aantal beslissingen volgens de gewestinstelling die
het dossier aan de RVA heeft overgemaakt

2013	Totaal		VDAB		FOREM		Actiris		ADG	
Totaal										
Besliste dossiers	69 297	100%	25 022	100%	36 641	100%	7 430	100%	204	100%
zonder gevolg	35 892	51,8%	11 403	45,6%	20 943	57,2%	3 493	47,0%	53	26,0%
sanctie	30 615	44,2%	12 821	51,2%	14 262	38,9%	3 427	46,1%	105	51,5%
infobrief	2 731	3,9%	779	3,1%	1 432	3,9%	475	6,4%	45	22,1%
terugvorderingen	59	0,1%	19	0,1%	4	0,0%	35	0,5%	1	0,5%
In het kader van de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk										
Besliste dossiers	35 481	100%	7 429	100%	24 020	100%	3 924	100%	108	100%
zonder gevolg	17 845	50,3%	3 227	43,4%	12 818	53,4%	1 774	45,2%	26	24,1%
sanctie	16 190	45,6%	4 087	55,0%	10 086	42,0%	1 958	49,9%	59	54,6%
infobrief	1 420	4,0%	109	1,5%	1 114	4,6%	174	4,4%	23	21,3%
terugvorderingen	26	0,1%	6	0,1%	2	0,0%	18	0,5%	0	0,0%
Buiten het kader van de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk										
Besliste dossiers	33 816	100%	17 593	100%	12 621	100%	3 506	100%	96	100%
zonder gevolg	18 047	53,4%	8 176	46,5%	8 125	64,4%	1 719	49,0%	27	28,1%
sanctie	14 425	42,7%	8 734	49,6%	4 176	33,1%	1 469	41,9%	46	47,9%
infobrief	1 311	3,9%	670	3,8%	318	2,5%	301	8,6%	22	22,9%
terugvorderingen	33	0,1%	13	0,1%	2	0,0%	17	0,5%	1	1,0%

Uit de gegevens blijkt dat 51,2% van de dossiers waarvoor een beslissing werd genomen (35 481 op 69 297 dossiers) slaat op werkzoekenden binnen de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk. In Vlaanderen stijgt dit aandeel naar 29,7% (7 429 op 25 022 dossiers), in Wallonië naar 65,6% (24 020 op 36 641 dossiers) en in Brussel bedraagt het 52,8% (3 924 op 7 430 dossiers).

Tabel 4.4.V geeft per gewest het aantal sancties of uitsluitingen weer volgens de reden waarom het dossier werd doorgestuurd.

Tabel 4.4.V
Sancties of uitsluitingen volgens de reden waarom het dossier werd overgemaakt

	Diagnose- gesprek	Traject- voorstel	Collectieve info- sessie	Op- leiding	Andere acties	Werk- aanbod	Uit- schrijving	Spontane acties + 1 ^e inschr.	Totaal	%
Vlaams Gewest										
Aantal	2	1 344	1	516	1	333	10 624	0	12 821	41,9%
%	0,0%	10,5%	0,0%	4,0%	0,0%	2,6%	82,9%	0,0%	100%	
Waals Gewest										
Aantal	4	28	0	182	10	7 428	6 715	0	14 367	46,9%
%	0,0%	0,2%	0,0%	1,3%	0,1%	51,7%	46,7%	0,0%	100%	
waarvan Duitst. Gem.										
Aantal	0	0	0	8	0	1	96	0	105	0,3%
%	0,0%	0,0%	0,0%	7,6%	0,0%	1,0%	91,4%	0,0%	100%	
Brussels H. Gewest										
Aantal	0	0	0	33	0	18	3 376	0	3 427	11,2%
%	0,0%	0,0%	0,0%	1,0%	0,0%	0,5%	98,5%	0,0%	100%	
Land										
Aantal	6	1 372	1	731	11	7 779	20 715	0	30 615	100%
%	0,0%	4,5%	0,0%	2,4%	0,0%	25,4%	67,7%	0,0%	100%	

Zoals eerder reeds werd aangegeven, hebben de gewestinstellingen hun eigen benaderingswijze voor hun contacten met de werkzoekenden. Het is belangrijk daarmee rekening te houden bij de interpretatie van de cijfergegevens.

5

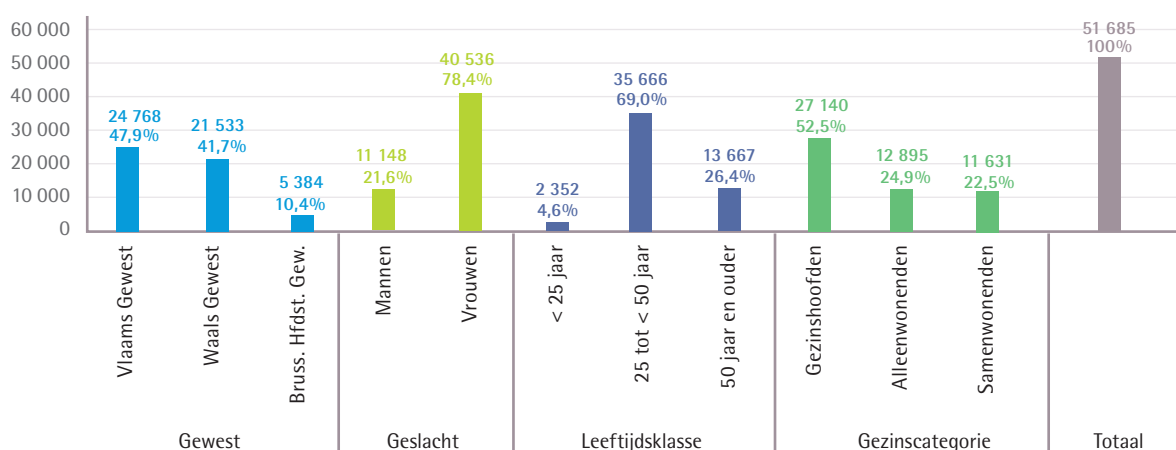
Federale tewerkstellings- en opleidingsmaatregelen

5.1

De deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een inkomensgarantie-uitkering (IGU)

Grafiek 5.1.1

Profiel van de deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een inkomensgarantie-uitkering

Tabel 5.1.1
 Evolutie 2012-2013 van de deeltijdse werknemers
 met behoud van rechten en een IGU

		2012	2013	Evol. 2012 - 2013	
Gewest	Vlaams Gewest	24 868	24 768	- 100	- 0,4%
	Waals Gewest	21 629	21 533	- 96	- 0,4%
	Brussels Hfdst. Gewest	5 219	5 384	+ 165	+ 3,2%
Geslacht	Mannen	10 928	11 148	+ 220	+ 2,0%
	Vrouwen	40 787	40 536	- 250	- 0,6%
Leeftijdsklasse	< 25 jaar	2 297	2 352	+ 56	+ 2,4%
	25 tot < 50 jaar	36 566	35 666	- 900	- 2,5%
	50 jaar en ouder	12 852	13 667	+ 814	+ 6,3%
Gezinscategorie	Gezinshoofden	28 068	27 140	- 928	- 3,3%
	Alleenwonenden	12 720	12 895	+ 175	+ 1,4%
	Samenwonenden	10 908	11 631	+ 723	+ 6,6%
Totaal		51 715	51 685	- 31	- 0,1%

In 2013 is het totale aantal deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een inkomensgarantie-uitkering quasi stabiel gebleven. In 2012 werden gemiddeld nog 51 715 eenheden per maand geteld tegenover 51 685 in 2013, hetzij een lichte daling met 0,1%. In absolute aantallen nemen voor die tewerkstellingsmaatregel, per profielkenmerk, de samenwonende evenals de oudere werknemers met meer dan 6% in aantal toe ten opzichte van 2012. Enige toename van belang valt ook te noteren voor werknemers uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, voor mannelijke werknemers en tewerkgestelde werknemers jonger dan 25 jaar.

De relatieve verdeling van de deeltijdse werknemers met een IGU volgens geslacht bleef ongeveer hetzelfde als in 2012, met wel een lichte daling van 0,6% voor de vrouwen (79% in 2012 en 78,4% in 2013) en een evenredige toename van het aandeel mannen (21% in 2012 en 21,6% in 2013).

Naar gewest bekeken is 47,9% van de deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een IGU terug te vinden in het Vlaams Gewest, 41,7% in het Waals Gewest en 10,4% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De cijfers voor Vlaanderen en Wallonië stemmen overeen met die van 2012, waar respectievelijk 48% en 42% werd genoteerd voor die gewesten. Verhoudingsgewijs stijgt het aandeel voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met 0,4%.

Ook steeg het aandeel samenwonenden van 21% in 2012 naar 22,5% in 2013.

Volgens leeftijd nam het aandeel van de jongste klasse licht toe met 0,1% en dat van de 50-plussers met 1,5% ten opzichte van 2012.

5.2

De vrijwillig deeltijdse werknemers met een IGU

Tabel 5.2.1

Vrijwillig deeltijdsen met een IGU	
Januari	-
Februari	-
Maart	-
April	-
Mei	-
Juni	-
Juli	7
Augustus	40
September	137
Oktober	192
November	344
December	244

Het betreft hier werknemers die niet beantwoorden aan de voorwaarden om met een voltijdse werknemer te worden gelijkgesteld en die ook niet aan de voorwaarden beantwoorden om te kunnen worden beschouwd als deeltijds werknemer met behoud van rechten. De vrijwillig deeltijdse werknemer kan in geval van volledige werkloosheid halve uitkeringen genieten voor de uren waarop hij gewoonlijk tewerkgesteld was. Indien die werknemers terug deeltijds aan het werk gaan, kunnen zij in voorkomend geval recht hebben op een inkomensgarantie-uitkering (KB van 07.06.2013, IW 01.07.2013; zie volume 1, deel 2.2.2.1.7). Gezien het voorlopig geringe aantal werknemers dat een beroep doet op die maatregel wordt hier slechts een kleine weergave opgenomen van de eerste aantallen uitkeringsgerechtigden in de tweede helft van 2013.

5.3 Activeringsmaatregelen volgens het stelsel

Tabel 5.3.I
Overzicht van de evolutie van de voornaamste
activeringsmaatregelen

	PWA	Door- stromings- programma	SINE	Plan Activa	PVP	Start	Activa voor personen met verminderde arbeids- geschiktheid	Win-win	< 27 jaar	Instap- stage	Totaal
2007	26 450	5 748	8 713	37 663	607	714	0	0	0	0	79 896
2012	16 230	4 846	10 953	27 397	522	349	227	29 195	0	0	89 719
2013	15 222	4 859	10 876	30 561	521	314	593	315	576	163	64 000
Evol. 2007 - 2013	- 42,5%	- 15,5%	+ 24,8%	- 18,9%	- 14,2%	- 56,1%	-	-	-	-	- 19,9%
Evol. 2012 - 2013	- 6,2%	+ 0,3%	- 0,7%	+ 11,5%	- 0,2%	- 10,0%	+ 161,3%	- 98,9%	-	-	- 28,7%
Procentuele verhouding stelsels in 2007	33,1%	7,2%	10,9%	47,1%	0,8%	0,9%	-	-	-	-	100%
Procentuele verhouding stelsels in 2012	18,1%	5,4%	12,2%	30,5%	0,6%	0,4%	0,3%	32,5%	-	-	100%
Procentuele verhouding stelsels in 2013	23,8%	7,6%	17,0%	47,8%	0,8%	0,5%	0,9%	0,5%	0,9%	0,3%	100%

Het gewone Activa-plan evenals de nieuwe maatregelen 'Activa voor personen met verminderde arbeidsgeschiktheid' lieten in gemiddeld aantal maandbetalingen een toename optekenen in 2013. De eerste betalingen voor het nieuwe Activa-plan met als doelgroep de laaggeschoolde -27-jarige jongeren (dat in werking trad op 1 juli 2013) liepen op van 199 in augustus tot 2 489 in december. Dat komt neer op gemiddeld 576 betalingen per maand (over 12 maanden gespreid). Het aantal betaalde uitkeringen in het kader van de recent opgerichte instapstages bedroeg gemiddeld 163 in 2013, ook weer over 12 maanden genomen. In absolute aantallen stegen die van 24 in april naar 235 in december 2013. Die stages richten zich tot laaggeschoolde jongeren die zich inschrijven als werkzoekende op het einde van hun studies en geven die jongeren de kans om een eerste arbeidsmarktervaring op te doen.

Omwille van de uitdoving van het win-winstelsel van werden in 2013 nog slechts gemiddeld 315 betalingen geregistreerd. Dat heeft onvermijdelijk een grote verschuiving van de onderlinge verhoudingen van de genoemde activeringsmaatregelen tot gevolg. Het gewone Activa-plan groepeerde in 2013 bijna de helft (47,8%) van het aantal personen dat door de genoemde maatregelen wordt geactiveerd. Samen met Activa-win-win maakten die twee maatregelen in 2012 alleen nog meer dan 60% uit van de activeringsvormen. Het gewicht van de overige maatregelen neemt door die verschuiving als gevolg van het wegvallen van win-win relatief gezien meer toe.

5.4 Dienstencheques

5.4.1

De ondernemingen actief in het stelsel van de dienstencheques

Waar het totale aantal actieve ondernemingen tussen 2011 en 2012 nog toenam met 1,7% stellen we voor 2013 ten opzichte van 2012 een daling vast met 6,4%. De impact van de recent verstrengde reglementering inzake erkenningsvoorwaarden evenals een verscherpte handhaving (zie hoofdstuk 7) was aanvankelijk alleen te merken in de vorm van een daling van het aantal aanvragen tot erkenning als dienstenchequeonderneming. Blijkbaar zet die impact zich nu ook door op het niveau van het aantal ondernemingen dat actief is op de arbeidsmarkt met dienstencheques en dat voor alle types van ondernemingen.

Maar de verdeling van de actieve ondernemingen volgens type vertoont wel opmerkelijke verschuivingen in de beschouwde periode van 2012 tot 2013. Het aantal natuurlijke personen is het sterkst ge-

daald (- 14,7%). Daarna volgt de vrij sterke afname van het aantal vzw's en gemeenten met respectievelijk 12,5% en 10,0%. De interimbedrijven, OCMW's en PWA's bleven quasi gelijk in aantal. Toch vermindert de omzet van de dienstencheques niet in dezelfde mate als de daling van het aantal actieve ondernemingen. Het pakket terugbetaalde dienstencheques nam globaal gezien toe met 6,1% maar varieerde per onderneming wel sterk volgens type. Zo realiseerden alleen de handelsvennootschappen een omzet van 56,0% van de dienstencheques, wat overeenkomt met een toename van 11,2% ten opzichte van 2012, terwijl hun aantal in absolute termen slonk met 4,0%. Dat kan wijzen op schaalvergroting en overnames. De invoegondernemingen vergrootten eveneens hun omzet aan dienstencheques met 7,3% hoewel hun aantal nochtans ook vrij sterk terugliep met 7,8%. De interimbedrijven, de OCMW's en de PWA's bleven, buiten een lichte stijging voor die laatsten met 1,7%, ook qua terugbetaalde cheques praktisch onveranderd. Bij de natuurlijke personen, de vzw's en de gemeenten volgde de omvang van de terugbetaalde cheques wel de dalende trend in aantal.

Tabel 5.4.1

Actieve ondernemingen en aantal terugbetaalde dienstencheques in 2012 en in 2013

Type onderneming	Actieve ondernemingen					Terugbetaalde dienstencheques				
	2012		2013		Evol. 2012 - 2013	2012		2013		Evol. 2012 - 2013
	Aantal	%	Aantal	%		Aantal	%	Aantal	%	
Handelsvennootschappen	1 330	48,3%	1 277	49,6%	- 4,0%	61 102 670	53,4%	67 970 574	56,0%	+ 11,2%
Interimbedrijven	25	0,9%	25	1,0%	+ 0,0%	13 174 080	11,5%	13 174 998	10,9%	+ 0,0%
Invoegondernemingen	103	3,7%	95	3,7%	- 7,8%	8 113 180	7,1%	8 708 901	7,2%	+ 7,3%
Vzw's	329	12,0%	288	11,2%	- 12,5%	14 345 832	12,5%	13 893 283	11,5%	- 3,2%
Gemeenten	10	0,4%	9	0,3%	- 10,0%	233 699	0,2%	224 244	0,2%	- 4,0%
OCMW's	239	8,7%	238	9,2%	- 0,4%	5 113 068	4,5%	5 104 953	4,2%	- 0,2%
PWA's	228	8,3%	227	8,8%	- 0,4%	8 375 243	7,3%	8 517 775	7,0%	+ 1,7%
Natuurlijke personen	489	17,8%	417	16,2%	- 14,7%	3 921 193	3,4%	3 708 443	3,1%	- 5,4%
Totaal	2 753	100%	2 576	100%	- 6,4%	114 378 965	100%	121 306 927*	100%	+ 6,1%

* Inclusief 3 756 terugbetaalde dienstencheques gepresteerd door een niet nader bepaalde onderneming

5.4.2

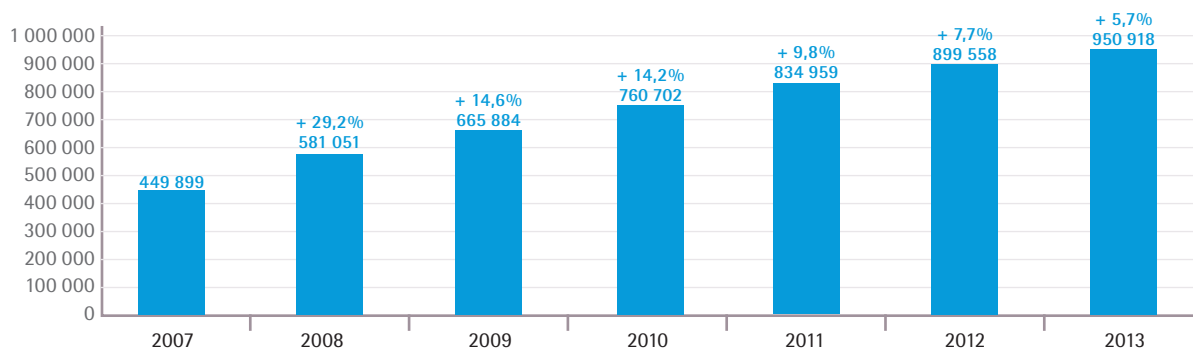
De gebruikers van de dienstencheques

5.4.2.1

Evolutie van het aantal actieve gebruikers sedert 2007

Grafiek 5.4.I

Evolutie 2007-2013 van het aantal actieve gebruikers

Het aantal dienstenchequegebruikers dat tijdens het jaar actief bleef, is nog verder aangegroeid van oorspronkelijk 449 899 in 2007 naar 950 918 eenheden in 2013. Dat aantal neemt ieder jaar nog steeds toe, zij het wel telkens in mindere mate (van + 14,6% op jaarbasis in 2009 naar + 9,8% in 2011 en verder afnemend naar + 5,7% in 2013).

5.4.2.2

Evolutie van het aantal actieve gebruikers per gewest

Tabel 5.4.II

Evolutie 2012-2013 van de actieve gebruikers per gewest

	2012		2013		Evol. 2012 - 2013	
Vlaams Gewest	544 239	60,5%	582 108	61,2%	+ 37 869	+ 7,0%
Waals Gewest	270 033	30,0%	278 445	29,3%	+ 8 412	+ 3,1%
Brussels Hfdst. Gewest	85 286	9,5%	90 365	9,5%	+ 5 079	+ 6,0%
Land	899 558	100%	950 918	100%	+ 51 360	+ 5,7%

In 2013 is de toename van gebruikers vooral gesitueerd in het Vlaams Gewest (+ 7,0%). Daarna volgen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (+ 6,0%) en het Waals Gewest (+ 3,1%). Het succes van het stelsel van de dienstencheques is van bij de aanvang nog steeds het grootst in Vlaanderen, terwijl de inhaalbeweging in de andere gewesten zich verder doorzet. In absolute cijfers bedraagt de toename van het aantal gebruikers + 37 869 in Vlaanderen, + 8 412 in Wallonië en + 5 079 in Brussel.

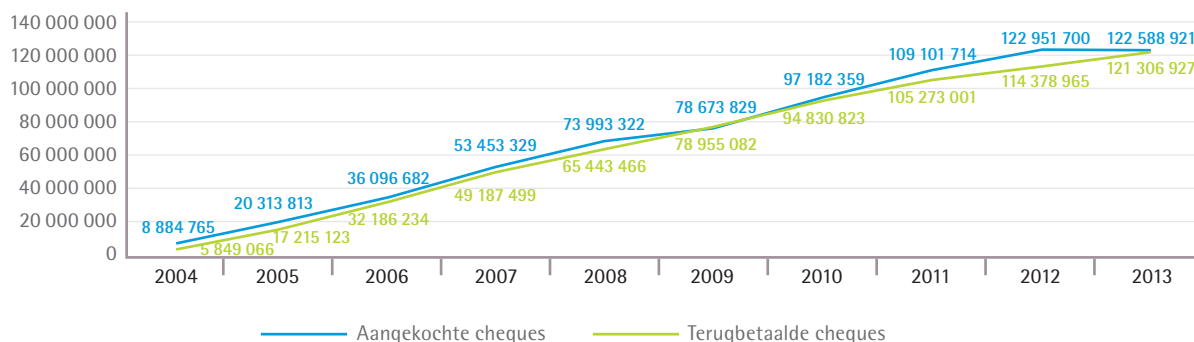
De relatieve aandelen per gewest vertonen een kleine verschuiving ten opzichte van 2012. Het aandeel van het Vlaams Gewest is in 2013 licht gestegen met 0,7 procentpunt van 60,5% naar 61,2%. Het aandeel van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest blijft onveranderd op 9,5% en het aandeel van het Waals Gewest slinkt in 2013 met 0,7 procentpunt naar 29,3%.

5.4.3

De dienstencheques aangekocht door de gebruikers en terugbetaald aan de erkende ondernemingen

Grafiek 5.4.II*

Evolutie 2004-2013 van het aantal aangekochte en het aantal terugbetaalde cheques

* Vanaf januari 2006 met inbegrip van de dienstencheques bezorgd aan de vrouwelijke zelfstandigen

Terwijl het aantal aangekochte dienstencheques op jaarbasis in 2012 nog toenam met 12,7% stabiliseerde het in 2013 (en gaat zelfs voor het eerst licht negatief - 0,3%). De massale aankoop van dienstencheques in december 2012 wegens de verhoging van de aankoopprijs van de cheques van 7,50 EUR naar 8,50 EUR in januari 2013 had een sterke daling tot gevolg in de daaropvolgende maanden januari, februari en in mindere mate ook nog in maart van 2013. De stagnatie van het aantal aangekochte cheques op jaarbasis loopt evenwel niet parallel met het aantal terugbetaalde cheques dat, zoals eerder al gezegd, ook in 2013 verder bleef stijgen met 6,1%. Men kan daarom verwachten dat de evolutie van de terugbetaalde cheques – zij het met enige vertraging – toch de evolutie van de aangekochte dienstencheques zal volgen, wat mogelijk een indicatie is voor een vertraging in de groei van het stelsel.

Bovendien lijkt de blijvende toename van het aantal gebruikers die een constant aantal cheques aankopen er tevens op te wijzen dat het pakket geconsumeerde dienstencheques per gebruiker afneemt.

Tabel 5.4.III
Vergelijking per maand van de aangekochte dienstencheques in de periode 2012-2013

	2012	2013	Evol. 2012 - 2013
Januari	9 959 841	6 466 381	- 35,1%
Februari	9 262 088	7 230 669	- 21,9%
Maart	10 058 888	8 855 977	- 12,0%
April	9 356 884	11 572 968	+ 23,7%
Mei	9 838 015	10 490 108	+ 6,6%
Juni	10 125 250	9 918 077	- 2,0%
Juli	8 544 068	9 320 739	+ 9,1%
Augustus	8 644 587	8 335 441	- 3,6%
September	9 704 170	10 676 420	+ 10,0%
Oktober	11 366 060	11 736 793	+ 3,3%
November	11 221 333	11 053 740	- 1,5%
December	14 870 516	16 931 608	+ 13,9%
Totaal	122 951 700	122 588 921	- 0,3%

Tegenover een aandeel van 9,5% van de gebruikers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest staat wel een aandeel aangekochte dienstencheques van 12,3%. Omgekeerd is het aandeel aangekochte dienstencheques in het Waals Gewest kleiner dan het aandeel gebruikers: 26,4% tegen 29,3%. Voor het Vlaams Gewest stemmen beide percentages met 61,2% perfect overeen. Omgerekend ziet men dat per gebruiker in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2013 gemiddeld 167 dienstencheques werden aangekocht (tegenover 173 in 2012), gemiddeld 129 cheques in het Vlaams Gewest (tegenover 138 in 2012) en gemiddeld 116 cheques in het Waals Gewest (tegenover 124 in 2012). Voor het hele land zakt het gemiddelde in 2013 naar 129 aangekochte dienstencheques per gebruiker waar dat nog 137 bedroeg in 2012.

Tabel 5.4.IV
Verdeling per gewest van het aantal in 2013 aangekochte dienstencheques

Aangekochte dienstencheques		
Vlaams Gewest	75 085 377	61,2%
Waals Gewest	32 412 523	26,4%
Brussels Hfdst. Gewest	15 091 021	12,3%
Land	122 588 921	100%

5.4.4 De dienstenchequewerknemers

De hieronder vermelde gegevens betreffende de dienstenchequewerknemers slaan op het jaar 2012 vermits zij een jaar later beschikbaar zijn dan de cijfers betreffende de ondernemingen en de gebruikers.

Tabel 5.4.V
Dienstenchequewerknemers en omkaderingspersoneel in 2012

Type onderneming	Werknemers geteld in de loop van het jaar		Omkaderingspersoneel	
	Aantal	%	Aantal	%
Handelsvennootschappen	78 147	51,7	2 018	43,7
Interimbedrijven	19 844	13,1	234	5,1
Invoegondernemingen	11 546	7,6	518	11,2
Vzw's	18 394	12,2	804	17,4
Gemeenten	315	0,2	12	0,3
OCMW's	6 683	4,4	408	8,8
PWA's	11 202	7,4	542	11,7
Natuurlijke personen	5 006	3,3	86	1,9
Totaal	151 137	100	4 622	100

In december 2012 waren er 117 007 werknemers tewerkgesteld in het stelsel van de dienstencheques tegenover 112 961 in 2011.

Het aantal verschillende werknemers dat in de loop van 2012 in dat stelsel werkte bedraagt echter 151 137. Daar moet nog het omkaderingspersoneel worden aan toegevoegd dat de administratieve taken en de begeleiding binnen de dienstencheque-ondernemingen verzorgt. Dat aantal komt voor 2012 op 4 622 werknemers, een daling in vergelijking met 2011 met 455 eenheden (- 8,9%).

Het aantal dienstenchequewerknemers nam in 2012 ten opzichte van 2011 toe met 1 310 eenheden ofwel + 0,9%. In 2011 groeide dit aantal nog met 9,4% (van 136 915 in 2010 naar 149 827) aan. Blijkbaar treedt er toch een zekere stagnatie op in de tot nu toe onafgebroken jaarlijkse toename van tewerkstelling van dienstenchequeswerknemers.

Tabel 5.4.VI
Verdeling van de dienstenchequewerknemers volgens het arbeidsstelsel in 2011-2012

	2011		2012	
	Aantal	%	Aantal	%
Voltdijs (38 uur)	17 614	11,8	15 190	10,1
Halftijds of meer (van 19 t.e.m. 37 uur)	95 807	63,9	97 910	64,8
Deeltijds (< 19 uur)	36 406	24,3	38 037	25,2
Totaal	149 827	100	151 137	100

In 2012 werkte 64,8% van de dienstenchequewerknemers minstens halftijds. 10,1% van de werknemers in het dienstenchequestelsel had een voltijdse tewerkstelling van 38 uur in 2012. Ten opzichte van 2011 kan ook een lichte verschuiving worden vastgesteld in de vorm van een daling van de voltijds en een proportionele toename van de deeltijds tewerkgestelden.

Tabel 5.4.VII
Evolutie 2005-2012 van het aantal en het aandeel dienstenchequewerknemers volgens het gewest

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2005**	27 643	8 894	1 668	38 205	2005**	72,4%	23,3%	4,4%	100%
2006**	41 872	14 884	5 003	61 759	2006**	67,8%	24,1%	8,1%	100%
2007	55 979	23 960	7 213	87 152	2007	64,2%	27,5%	8,3%	100%
2008	63 626	29 527	10 284	103 437	2008	61,5%	28,5%	9,9%	100%
2009	72 445	33 643	14 236	120 324	2009	60,2%	28,0%	11,8%	100%
2010	82 281	37 378	17 256	136 915	2010	60,1%	27,3%	12,6%	100%
2011	89 126	39 619	20 194	149 827*	2011	59,5%	26,4%	13,5%	100%
2012	89 788	39 388	21 079	151 137*	2012	59,4%	26,1%	13,9%	100%

* Inclusief 0,6% dienstenchequewerknemers in 2011 (n=888) en in 2012 (n=882) gedomicilieerd in het buitenland

** Uitsplitsing volgens de exploitatiezetel in 2005 en 2006 (vanaf 2007 volgens de woonplaats van de werknemer)

De tewerkstelling van werknemers in het stelsel van de dienstencheques lijkt in 2012 te stabiliseren. De lichte toename voor het Vlaams Gewest (+ 0,7%) volgt de evolutie van de landgegevens maar in het Waals Gewest daarentegen daalt het aantal dienstenchequewerknemers met 0,6%. Opvallend blijft de nog steeds aanhoudende stijging van de evolutie van de tewerkstelling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met 4,4%, wat evenwel toch een terugval betekent met 12,6 procentpunten ten opzichte van de evolutie tussen 2010 en 2011.

De verhoudingen van de tewerkgestelde werknemers per gewest bleven in 2012 ongeveer gelijk. Het aandeel van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest steeg nog licht ten opzichte van de beide andere gewesten terwijl dat van het Waals Gewest in dezelfde mate afnam. Voor het Vlaams Gewest trad geen verandering op.

Tabel 5.4.VIII
Vergelijking van het profiel van de dienstenche-
quewerknemers en de PWA-werknemers

2012	Dienstenchequewerknemers		PWA-werknemers	
Mannen	4 001	2,6%	5 645	34,8%
Vrouwen	147 136	97,4%	10 585	65,2%
Vlaams Gewest	89 788	59,4%	7 291	44,9%
Waals Gewest	39 388	26,1%	7 466	46,0%
Brussels Hfdst. Gewest	21 079	13,9%	1 473	9,1%
Gedomicilieerd in het buitenland	882	0,6%	/	/
Minder dan 25 jaar	12 325	8,2%	141	0,9%
Van 25 tot 34 jaar	39 804	26,3%	909	5,6%
Van 35 tot 49 jaar	67 505	44,7%	5 185	31,9%
Minstens 50 jaar	31 503	20,8%	9 995	61,6%
Max. lager secundair onderwijs	85 105	56,3%	5 596	34,5%
Hoger secundair onderwijs	59 948	39,7%	9 183	56,6%
Hoger onderwijs	6 084	4,0%	933	5,7%
Andere	/	/	518	3,2%
Totaal	151 137	100%	16 230	100%

Inzake persoonsgebonden en socio-economische kenmerken verschillen de werknemers in dienstenchequeverband opvallend sterk van de PWA-werknemers en dat blijft ook een constante doorheen de jaren.

Onder meer als gevolg van de andere aard van de toegelaten activiteiten in de beide stelsels zijn er zo goed als geen mannelijke werknemers terug te vinden die actief zijn met dienstencheques (slechts 2,6%), terwijl het aandeel mannen in het PWA-stelsel toch 34,8% uitmaakt. De activiteiten met dienstencheques houden in hoofdzaak huishoudelijke taken (schoonmaken en strijken) in die traditioneel eerder door vrouwen worden verricht. Bij de PWA's leidt een meer uitgebreid takenpakket ertoe dat buiten de (overigens sterk afgebouwde) hulp in het huishouden ook activiteiten zoals bijvoorbeeld tuinonderhoud en kleine herstellings- en onderhoudswerkzaamheden door vooral mannelijke werknemers worden verricht.

De gewestelijke verdeling van de PWA-werknemers ligt voor Vlaanderen en Wallonië gelijk op ongeveer 45-46%. Brussel telt 9% van die binnen het PWA tewerkgestelde personen. De verdeling van de dienstenchequewerknemers over de gewesten is minder uniform. Het merendeel (59,4%) is afkomstig uit Vlaanderen, met een veel kleiner aandeel van 26,1% in Wallonië en toch een aanzienlijk groter aandeel van

13,9% dan in de PWA-verdeling voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 0,6% van de dienstenchequewerknemers heeft zijn domicilie in het buitenland terwijl in het PWA-stelsel er uiteraard geen buitenlandse werknemers actief zijn vermits die als werkloze per definitie ook niet toelaatbaar zijn in dat stelsel.

Qua leeftijd stelt men vast dat de PWA-werknemers gemiddeld duidelijk ouder zijn. Dat leeftijdsverschil kent alleszins een reglementaire oorzaak. Vanaf 1 juli 2009 kunnen werklozen jonger dan 50 jaar geen activiteiten van huishulp met huishoudelijk karakter meer opnemen in het PWA-stelsel. Het dienstenchequesysteem biedt die werkzoekenden sindsdien het geschikte kader waar deze taken wel regulier kunnen worden uitgevoerd.

De verschillen inzake opleidingsniveau lopen per stelsel eveneens behoorlijk uiteen. Er tekent zich een even grote groep van werknemers in de beide stelsels af die in dienstenchequeverband echter een opleiding van maximaal lager niveau genoot, terwijl die groep in PWA-verband een opleiding van hoger secundair niveau genoot.

Het aandeel werknemers die hoger onderwijs volgden is met 5,7% wel iets groter binnen het PWA-stelsel dan het aandeel van werknemers met gelijkaardige opleidingskenmerken in het dienstenchequestelsel (4%).

5.4.5

Nettokostprijs van het dienstenchequestelsel

Vanaf 1 januari 2004 is de financiële tussenkomst volledig ten laste van de RVA (met inbegrip van de administratiekosten voor de uitgiftemaatschappij). Gezien het voortdurend succes en de groei van het stelsel van de dienstencheques aan de ene kant is de budgettaire impact van die tewerkstellingsmaatregel evenredig blijven toenemen, maar genereerde het stelsel anderzijds wel een aantal onmiskenbare terugverdieneffecten. Die terugverdieneffecten zijn op te splitsen als directe effecten in de vorm van een belangrijke supplementaire tewerkstelling van werknemers die binnen het systeem actief zijn en als indirecte effecten van 1ste en van 2de orde. Ter verduidelijking van die kostenanalyse verwijzen wij naar de onderstaande tabel die werd overgenomen uit de publicatie van het studie bureau IDEA CONSULT. In dat evaluatierapport voor 2012 worden de brutokosten voor het stelsel verminderd met de gegenereerde financiële terugverdieneffecten, teneinde de nettokostprijs van de dienstenchequeactiviteiten op jaarbasis te kunnen ramen.

Tabel 5.4.IX

Kostprijs en terugverdieneffecten van de dienstenchequeactiviteiten in 2012

Brutokostprijs	in EUR
Financiële tussenkomst van de RVA	1 594 920 462
Omkaderingskosten	14 951 598
Kostprijs van de fiscale aftrekbaarheid	248 991 539
Totaal brutokostprijs (1)	1 858 863 600
Directe terugverdieneffecten	
Vermindering in werkloosheidsuitkeringen	212 885 792
Meerontvangsten in sociale bijdragen	367 285 992
Meerinkomsten in de personenbelasting	166 639 779
Totaal directe terugverdieneffecten (2)	746 811 564
Geraamde nettokostprijs (3) = (1) - (2)	1 112 052 036
Indirecte terugverdieneffecten van 1 ^{ste} orde	
Meerontvangsten in de vennootschapsbelasting	16 399 113
Meerontvangsten door sociale bijdragen en personenbelasting van het omkaderingspersoneel	41 026 451
Vermindering van de werkloosheidsuitkeringen van het omkaderingspersoneel	8 480 618
Totaal indirecte terugverdieneffecten van 1ste orde	65 906 182
Nettokostprijs (1ste orde)	1 046 145 854

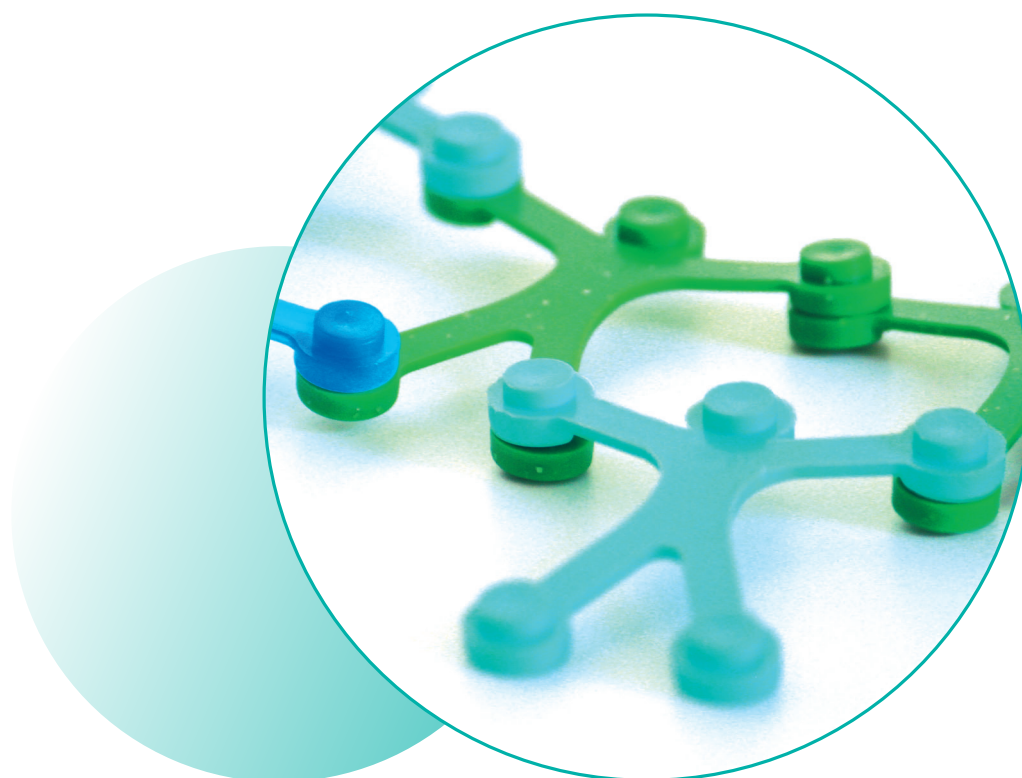
Bron: IDEA Consult

In 2012 kwam de totale brutokostprijs voor de dienstenchequeactiviteiten op 1 858 863 duizend EUR. Daarin zijn begrepen de financiële tussenkomst van de RVA (inclusief de moederschapshulp voor zelfstandige werknemers), de kosten voor de omkadering (door de uitgiftemaatschappij, de RVA en de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg) en de kosten voor de fiscale aftrek voor de gebruikers van de aankoopsom van de dienstencheques.

De aldus verkregen brutokost wordt vervolgens verminderd met de directe terugverdieneffecten ten belope van 746 811 duizend EUR en vervolgens met de indirecte terugverdieneffecten van 1ste orde die voor 2012 samen geraamd worden op 65 906 duizend EUR. Dat maakt dat de raming van de nettokostprijs van 1ste orde op 1 046 145 duizend EUR komt.

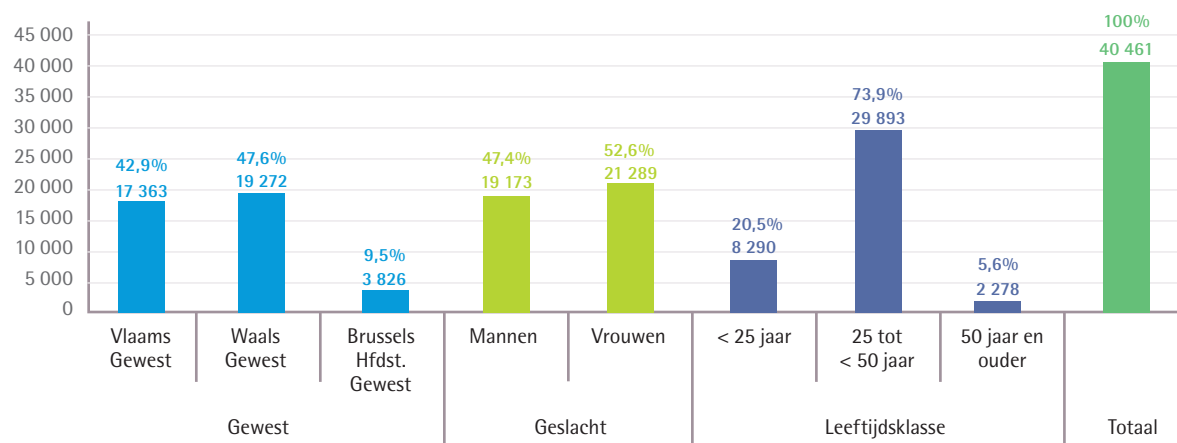
De directe terugverdieneffecten en de indirecte terugverdieneffecten van 1ste orde zorgen ervoor dat de kostprijs van het systeem met 40% wordt verminderd.

Daarnaast worden in de studie van IDEA CONSULT nog bijkomende besparingen en meerontvangsten in rekening genomen die een gunstig effect hebben op de werkelijke kostprijs van het stelsel. Die worden gedefinieerd als indirecte terugverdieneffecten van 2de orde waarvan de belangrijkste post wordt ingenomen door de meerontvangsten in de personenbelasting van de gebruikers. Vervolgens houden die terugverdieneffecten van 2de orde ook besparingen in die gerealiseerd worden door het feit dat een zeker aantal dienstenchequewerknemers en omkaderingspersoneel bij hun overstap naar een tewerkstelling in het dienstenchequestelsel in hun vorige job worden vervangen door werklozen, alsook geraamde meerontvangsten in de BTW. In totaal worden de indirecte terugverdieneffecten van 2de orde geschat in grootte tussen 410,4 miljoen EUR en 545,6 miljoen EUR.

5.5 Maatregelen inzake opleiding

Grafiek 5.5.I
Profiel van de uitkeringsgerechtigden in de maatregelen inzake opleiding

Tabel 5.5.I
Evolutie 2012-2013 van de uitkeringsgerechtigden in de maatregelen inzake opleiding

		2012	2013	Evol. 2012 - 2013	
Gewest	Vlaams Gewest	16 448	17 363	+ 915	+ 5,6%
	Waals Gewest	18 313	19 272	+ 959	+ 5,2%
	Brussels Hfdst. Gewest	3 489	3 826	+ 337	+ 9,7%
Geslacht	Mannen	17 758	19 173	+ 1 415	+ 8,0%
	Vrouwen	20 492	21 289	+ 797	+ 3,9%
Leeftijdsklasse	< 25 jaar	7 945	8 290	+ 345	+ 4,3%
	25 tot < 50 jaar	28 171	29 893	+ 1 722	+ 6,1%
	50 jaar en ouder	2 133	2 278	+ 145	+ 6,8%
Totaal		38 250	40 461	+ 2 212	+ 5,8%

De inschakeling van werklozen in opleidingsprogramma's in de loop van 2013 is met een stijging van 5,8% gevoelig toegenomen in vergelijking met het jaar daarvoor. De grootste toename doet zich in eerste instantie voor bij de groep van de mannen (+ 8%), in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (+ 9,7%) en bij de oudere werklozen van 50 jaar en ouder. De opleidingen werden in 2013 blijkbaar ook talrijker gevolgd door de groep van jongeren van minder dan 25 jaar en door de groep werklozen uit de middenleeftijdsklasse. Dat kan zeker duiden op het succes van die aangeboden kansen in een klimaat van teruggelopen conjunctuur, alsook op de stimulus die uitgaat van de procedure tot activering van het zoekgedrag.

In tabel 5.5.II analyseren we meer in detail de verdeling van het aantal betalingen en het aantal verschillende personen die deelnamen aan die opleidingen volgens onderscheiden type.

Tabel 5.5.II
Verdeling van de maatregelen inzake opleiding
volgens stelsel in 2013: aantal betalingen en
aantal verschillende personen

	Aantal betalingen (maandelijks gemiddelde)			
	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
Erkende collectieve beroepsopleiding	7 747	9 955	1 817	19 519
Erkende individuele beroepsopleiding in een onderneming	2 326	1 782	280	4 388
Erkende individuele beroepsopleiding in een onderwijsinstelling	2 743	211	22	2 976
Gemengde opleidingen en andere	186	944	20	1 150
Opleidingen en studies met volledig leerplan	823	851	243	1 917
Opleidingen en studies met volledig leerplan voor knelpuntberoepen	1 089	729	379	2 197
Middenstandsopleiding en activiteitencoöperaties	235	593	207	1 035
Studies aanvaard door de directeur	2 205	4 139	822	7 166
Andere	8	69	36	112
Totaal	17 363	19 272	3 826	40 461
% UVW-WZ	10,7	9,9	5,0	9,4

	Aantal verschillende personen			
	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
Erkende collectieve beroepsopleiding	20 036	32 268	5 492	57 796
Erkende individuele beroepsopleiding in een onderneming	7 513	6 017	851	14 381
Erkende individuele beroepsopleiding in een onderwijsinstelling	5 844	433	44	6 321
Gemengde opleidingen en andere	543	2 192	83	2 818
Opleidingen en studies met volledig leerplan	1 238	1 263	390	2 891
Opleidingen en studies met volledig leerplan voor knelpuntberoepen	1 899	1 486	674	4 059
Middenstandsopleiding en activiteitencoöperaties	482	1 114	377	1 973
Studies aanvaard door de directeur	3 954	8 265	2 090	14 309
Andere	21	287	135	443
Totaal	41 535	53 325	10 136	104 996

104 996 personen namen deel aan een of andere opleidingsmaatregel in de loop van 2013, waarvoor gemiddeld 40 461 betalingen per maand werden uitgevoerd. Dat aantal komt overeen met 9,4% van alle betalingen voor alle uitkeringsgerechtigde werklozen samen en komt neer op 5 maandelijkse betalingen per persoon in opleiding. Bijna de helft van het totale aantal betalingen voor opleidingen alleen al (48%) wordt uitgemaakt door de collectieve beroepsopleiding.

5.6

Diverse premies en uitkeringen

Tabel 5.6.I
Aantal betalingen (maandelijkse gemiddelden)
voor diverse premies en uitkeringen

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Uitkeringen	Opleidingsuitkering	-	-	-	-	986	2 607	2 581	2 114	2 333	2 484	2 316	2 458
	Stageuitkering	-	-	-	-	40	76	33	19	20	12	6	1
	Vestigingsuitkering	-	-	-	-	9	21	30	31	38	35	25	28
Premies en toeslagen	Werkhervattingstoeslag	24	339	722	1 212	2 241	4 605	7 192	9 029	13 060	17 396	20 116	19 382
	Kinderopvangtoeslag								409	1 341	1 236	1 229	942
	Overstappremie	-	-	-	-	-	-	-	-	5	9	6	5
	Ontslaguitkering + crisispremie	-	-	-	-	-	-	-	-	2 274	3 524	3 366	4 169

Met het oog op succesvolle (weder)tewerkstelling van werkzoekende werklozen heeft de federale overheid al meerdere jaren een aantal faciliterende maatregelen ter beschikking die uitgewerkt werden als een tegemoetkoming in de vorm van aanvullende uitkeringen, toeslagen en premies. Enkele worden hier kort behandeld in tabel 5.6.I met weergave van de evolutie van het aantal gebruikers van 2002 tot 2013. Die maatregelen worden ingedeeld in een groep 'uitkeringen' enerzijds en een groep 'premies en toeslagen' anderzijds. De uitkeringen, premies en toeslagen houden financiële tegemoetkomingen in die hetzij op geregelde basis (bijvoorbeeld maandelijks), hetzij punctueel worden toegekend (bijvoorbeeld bij de aanvang en/of op het einde van een activeringsperiode). Een aantal weinig gebruikte maatregelen, zoals de mobiliteitstoeslag, werden hier niet mee opgenomen omdat er voor die maatregelen uiteindelijk geen of slechts zeer weinig betalingen (meer) worden verricht.

Federale maatregelen voor verzoening met het privéleven

6.1 Algemene evolutie

De stelsels loopbaanonderbreking en tijdskrediet hebben als hoofddoel een betere combinatie van het privé- met het beroepsleven toe te laten. In 2002 werd het stelsel van loopbaanonderbreking voor werknemers en werkgevers uit de privésector omgezet naar een stelsel van tijdskrediet.

Van de drie specifieke verloven die gemeenschappelijk zijn voor de openbare en de privésector, ontstond het palliatief verlof in 1995, het ouderschapsverlof in 1997 en het verlof voor medische bijstand in 1998. De stelsels werden geleidelijk versoepeld. Het ouderschapsverlof werd in 2012 opgetrokken tot maximaal 4 maanden. Het Koninklijk Besluit betreffende de verlenging van de duur van het ouderschapsverlof van 3 naar 4 maanden werd voor de privésector en de lokale en provinciale besturen gepubliceerd op 1 juni 2012 en dat voor het onderwijs en de openbare sector op 1 augustus 2012.

Met ingang van 1 januari 2012 wijzigden diverse reglementeringen opnieuw drastisch. In de gewone loopbaanonderbreking van de openbare sector en het onderwijs wordt de maximale duur vanaf 1 januari 2012 beperkt tot 60 maanden (vroeger 72 maanden). Binnen het stelsel tijdskrediet wordt vanaf 1 januari 2012 wat de onderbrekingsuitkeringen betreft, voorzien in de volgende verloven:

- het recht op voltijds tijdskrediet, halftijdse of 1/5 loopbaanvermindering zonder motief van 12 maanden voltijds equivalent;
- een bijkomend recht op voltijds tijdskrediet, halftijdse of 1/5 loopbaanvermindering met motief van 36 of 48 maanden;
- het recht op 'landingsbanen' in de vorm van een halftijdse of 1/5 loopbaanvermindering tot aan de pensioenleeftijd voor werknemers vanaf 55 jaar met een beroepsloopbaan van 25 jaar als werknemer. Vanaf 1 september 2012 werd ook in de gewone loopbaanonderbreking van de openbare sector en het onderwijs de leeftijd in het eindloopbaanstelsel opgetrokken naar 55 jaar.

Sinds 1 november 2012 is voor de werknemers van de privésector en de statutaire en contractuele personeelsleden van de lokale en provinciale besturen alsook van de diensten die ervan afhangen, in het kader van het verlof voor medische bijstand een soort miniloopbaanonderbreking van toepassing voor de bijstand of verzorging van een gehospitaliseerd kind. Voor de andere openbare diensten is deze vorm van thematisch verlof sinds 1 augustus 2013 in voege.

Tabel 6.1.1
Evolutie van het aantal uitkeringstrekkers loopbaanonderbreking en tijdskrediet

	2007	2012	2013	Evol. 2007 - 2013		Evol. 2012 - 2013	
Gewone loopbaanonderbreking							
Volledig	8 447	5 998	5 177	- 3 270	- 38,7%	- 821	- 13,7%
Naar halftijds	36 838	33 932	31 962	- 4 876	- 13,2%	- 1 971	- 5,8%
Vermindering met 1/3	907	1 089	1 030	+ 124	+ 13,7%	- 58	- 5,4%
Vermindering met 1/4	2 347	2 461	2 271	- 76	- 3,2%	- 190	- 7,7%
Vermindering met 1/5	23 242	29 687	29 385	+ 6 143	+ 26,4%	- 302	- 1,0%
Totaal	71 781	73 167	69 826	- 1 956	- 2,7%	- 3 341	- 4,6%
Tijdskrediet							
Volledig	11 452	6 867	6 018	- 5 434	- 47,4%	- 849	- 12,4%
Naar halftijds	32 094	38 314	35 132	+ 3 038	+ 9,5%	- 3 182	- 8,3%
Vermindering met 1/5	68 122	91 210	91 577	+ 23 455	+ 34,4%	+ 367	+ 0,4%
Totaal	111 668	136 391	132 728	+ 21 060	+ 18,9%	- 3 664	- 2,7%
Specifieke vormen							
Ouderschapsverlof	34 111	50 766	53 235	+ 19 124	+ 56,1%	+ 2 469	+ 4,9%
Medische bijstand	5 554	11 443	13 470	+ 7 916	+ 142,5%	+ 2 027	+ 17,7%
Palliatief verlof	205	251	269	+ 65	+ 31,6%	+ 18	+ 7,2%
Totaal	39 870	62 459	66 974	+ 27 104	+ 68,0%	+ 4 515	+ 7,2%
Algemeen totaal	223 319	272 018	269 527	+ 46 207	+ 20,7%	- 2 490	- 0,9%

Globaal genomen is het maandgemiddelde van het aantal betalingen over de verschillende stelsels loopbaanonderbreking en tijdskrediet in 2013 met - 0,9% gedaald op jaarbasis. Het gaat om de eerste algemene daling voor die stelsels sinds jaren. De stelsels loopbaanonderbreking en tijdskrediet groeiden van 2007 tot en met 2012 met + 21,8%, al leek het aantal betalingen in 2012 eerder gestabiliseerd te zijn (slechts + 0,3% op jaarbasis). De huidige daling is zeker ten dele een gevolg van de vermindering van de maximumduur van de onderbrekingen, van het verstrengen van de toelatingsvoorwaarden op het vlak van vereist beroepsverleden en anciënniteit voor het eindloopbaanstelsel bij het tijdskrediet en vooral van het uitdoeven van de regeling van het tijdskrediet van vóór 2012.

In tegenstelling tot de gewone loopbaanonderbreking en het tijdskrediet, die op jaarbasis respectievelijk met - 4,6% en - 2,7% gedaald zijn, kennen de specifieke vormen een stijging met + 7,2%. Vooral de medische bijstand zet zijn groei van de voorbije jaren door: op jaarbasis noteren we een groei met + 17,7%, d.i. een groei met + 142,5% sinds 2007.

De dalingen bij de gewone loopbaanonderbreking en het tijdskrediet lijken slechts in mindere mate van toepassing op de vermindering van de prestaties met 1/5. Voor de gewone loopbaanonderbreking kent het aantal betalingen binnen dat stelsel slechts een daling met - 1,0% op jaarbasis en voor het tijdskrediet noteren we zelfs een lichte stijging met + 0,4%.

Tabel 6.1.II
Evolutie van de procentuele verdeling volgens
stelsel

	2007		2012		2013	
Gewone loopbaanonderbreking	71 781	32,1%	73 167	26,9%	69 826	25,9%
Tijds krediet	111 668	50,0%	136 391	50,1%	132 728	49,2%
Specifieke vormen	39 870	17,9%	62 459	23,0%	66 974	24,8%
Totaal	223 319	100%	272 018	100%	269 527	100%

In de periode 2012-2013 is de verhouding tussen de verschillende stelsels slechts in beperkte mate geëvolueerd. Het aandeel van de drie hoofdstelsels blijft behoorlijk constant met het tijds krediet op ongeveer de helft van de totale populatie. Toch weerspiegelt de evolutie van de relatieve verhoudingen van de stelsels logischerwijs de algemene evolutie van het aantal uitkeringstrekkers, m.n. door een lichte verschuiving van de stelsels van gewone loopbaanonderbreking en tijds krediet (elk een daling met ca. 1 procentpunt) naar de specifieke vormen (een stijging met ca. 2 procentpunt).

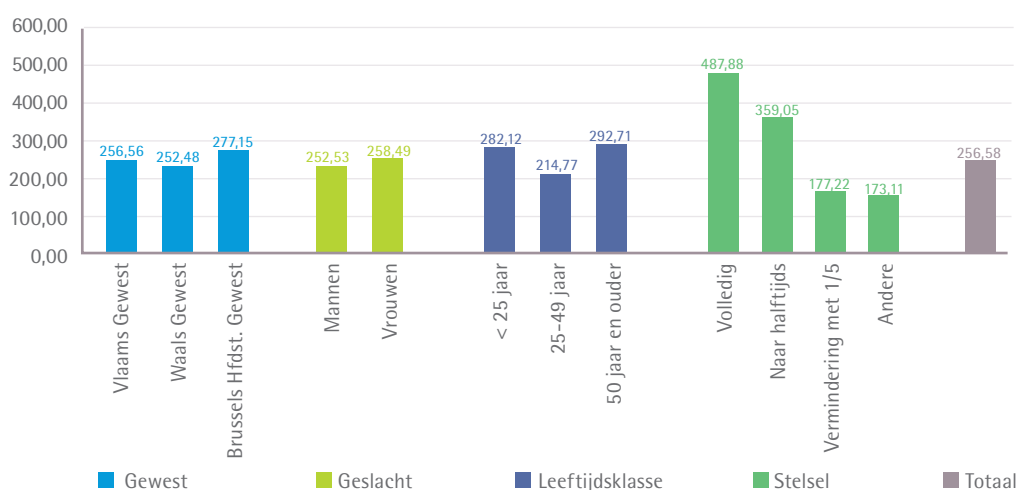
Tabel 6.1.III
Evolutie van het aantal uitkeringstrekkers
loopbaanonderbreking en tijdskrediet volgens een
aantal profielkenmerken

		2012	2013	Evol. 2012 - 2013	
Gewest	Vlaams Gewest	190 934	190 853	- 82	- 0,0%
	Waals Gewest	67 709	65 408	- 2 300	- 3,4%
	Brussels Hfdst. Gewest	13 374	13 266	- 108	- 0,8%
Geslacht	Mannen	87 877	86 342	- 1 535	- 1,7%
	Vrouwen	184 140	183 185	- 955	- 0,5%
Leeftijdsklasse	< 25 jaar	1 368	1 383	+ 15	+ 1,1%
	25-49 jaar	124 471	124 744	+ 273	+ 0,2%
	50 jaar en ouder	146 179	143 400	- 2 778	- 1,9%
Stelsel	Volledig	23 288	22 776	- 513	- 2,2%
	Naar halftijds	81 967	78 808	- 3 158	- 3,9%
	Vermindering met 1/5	163 213	164 641	+ 1 429	+ 0,9
	Andere	3 550	3 302	- 248	- 7,0%
Totaal		272 018	269 527	- 2 490	- 0,9%

De algemene daling van het aantal betalingen voor loopbaanonderbreking en tijdskrediet is volledig te situeren binnen de leeftijdsklasse van de 50-plussers (- 1,9% op jaarbasis t.o.v. respectievelijk + 1,1% en + 0,2% voor de leeftijdsklassen van onder de 25 jaar en van 25-49 jaar), wat zoals gezegd deels verband houdt met het verstrengen van de toelatingsvoor-

waarden op het vlak van vereist beroepsverleden en anciënniteit voor het eindloopbaanstelsel bij het tijdskrediet en met het uitdoven van de regeling van vóór 2012. Verder blijkt de daling zich vooral te situeren in het Waals Gewest (- 3,4% t.o.v. - 0,04% in het Vlaams en - 0,8% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

Grafiek 6.1.I
Gemiddelde maandelijkse uitkering (EUR) in 2013

De maandelijkse uitkering bedroeg in 2013 gemiddeld 256,58 EUR. Dat betekent een lichte stijging met + 0,7% t.o.v. 2012.

6.2 Gewone loopbaanonderbreking

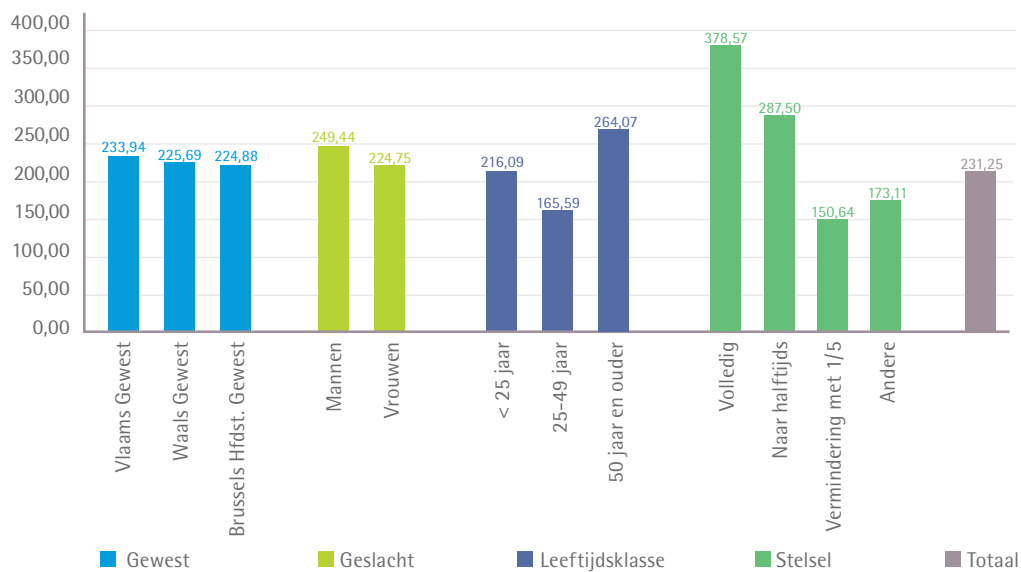
Tabel 6.2.I
Evolutie van het aantal uitkeringstrekkers
loopbaanonderbreking

		2012	2013	Evol. 2012 - 2013		Percentage per variabele in 2013
Gewest	Vlaams Gewest	48 796	47 308	- 1 488	- 3,0%	67,8%
	Waals Gewest	21 403	19 663	- 1 740	- 8,1%	28,2%
	Brussels Hfdst. Gewest	2 968	2 854	- 114	- 3,9%	4,1%
Geslacht	Mannen	19 175	18 364	- 811	- 4,2%	26,3%
	Vrouwen	53 992	51 461	- 2 531	- 4,7%	73,7%
Leeftijdsklasse	< 25 jaar	151	136	- 15	- 9,8%	0,2%
	25-49 jaar	25 433	23 207	- 2 226	- 8,8%	33,2%
	50 jaar en ouder	47 583	46 482	- 1 101	- 2,3%	66,6%
Stelsel	Volledig	5 998	5 177	- 821	- 13,7%	7,4%
	Naar halftijds	33 932	31 962	- 1 970	- 5,8%	45,8%
	Vermindering met 1/5	29 687	29 385	- 302	- 1,0%	42,1%
	Andere	3 550	3 302	- 248	- 7,0%	4,7%
Totaal		73 167	69 826	- 3 341	- 4,6%	100%

De gewone loopbaanonderbreking daalt op jaarbasis met gemiddeld - 3 341 maandbetalingen, d.i. - 4,6%. Geen enkele subgroep vormt een uitzondering op die algemene daling, al is ze relatief meer uitgesproken in het Waals Gewest (- 8,1%), in de leeftijdsklassen onder de 50 jaar (- 9,8% in de klasse van de -25-jarigen en - 8,8% in de klasse van 25-49 jaar) en in het stelsel van volledige onderbreking (- 13,7%).

Wat de onderlinge verhouding van de subgroepen betreft, bestaat een grote meerderheid van het aantal uitkeringstrekkers uit inwoners van het Vlaams Gewest (47 308 betalingen, d.i. 67,8%), uit vrouwen (51 461 betalingen, d.i. 73,7%) en uit 50-plussers (46 482 betalingen, d.i. 66,6%).

Grafiek 6.2.1
Gewone loopbaanonderbreking –
gemiddelde maandelijkse uitkering (EUR) in 2013

De gemiddelde uitkering voor gewone loopbaanonderbreking bedroeg in 2013 231,25 EUR. Doordat het aantal volledige onderbrekingen verhoudingsgewijs sneller daalt dan het aantal gedeeltelijke, is dat een afname met – 1,0% t.o.v. 2012.

6.3 Tijdskrediet

Sinds 1 januari 2002 is het stelsel loopbaanonderbreking in de privésector vervangen door het stelsel van het tijdskrediet. Vanaf 1 januari 2012 werden een aantal belangrijke reglementaire wijzigingen voor dat stelsel van kracht. Het tijdskrediet werd ingedeeld in een stelsel zonder motief, een stelsel met motief en de 'landingsbanen' of eindloopbaanstelsels, die een recht op een vermindering geven tot 1/2-tijds of met 1/5 tot aan de pensioenleeftijd.

Tabel 6.3.I
Evolutie van het aantal uitkeringstrekkers tijdskrediet

		2012	2013	Evol. 2012 - 2013		Percentage per variabele in 2013
Gewest	Vlaams Gewest	97 494	95 103	- 2 391	- 2,5%	71,7%
	Waals Gewest	32 099	31 051	- 1 048	- 3,3%	23,4%
	Brussels Hfdst. Gewest	6 799	6 574	- 224	- 3,3%	5,0%
Geslacht	Mannen	51 034	48 807	- 2 227	- 4,4%	36,8%
	Vrouwen	85 358	83 921	- 1 437	- 1,7%	63,2%
Leeftijdsklasse	< 25 jaar	190	191	+ 1	+ 0,6%	0,1%
	25-49 jaar	43 938	43 691	- 247	- 0,6%	32,9%
	50 jaar en ouder	92 263	88 845	- 3 418	- 3,7%	66,9%
Stelsel	Volledig	6 867	6 018	- 849	- 12,4%	4,5%
	Naar halftijds	38 314	35 132	- 3 182	- 8,3%	26,5%
	Vermindering met 1/5	91 210	91 577	+ 367	+ 0,4%	69,0%
Type/Motief	Regeling van vóór 2012	33 017	272	- 32 745	- 99,2%	0,2%
	Opvoeding van een kind jonger dan 8 jaar	7 595	15 874	+ 8 279	+ 109,0%	12,0%
	Verlenen van palliatieve zorgen	8	8	+ 0	+ 1,0%	0,0%
	Verlenen van bijstand of verzorgen zwaar ziek gezins- of familielid	539	1 004	+ 465	+ 86,2%	0,8%
	Verzorgen inwonend en thuis verzorgd gehandicapt kind	119	287	+ 168	+ 141,0%	0,2%
	Volgen van een erkende opleiding of onderwijs	467	761	+ 294	+ 62,9%	0,6%
	In afwachting van pensioen	17	0	- 16	- 99,0%	0,0%
	Zonder motief	9 715	33 386	+ 23 671	+ 243,6%	25,2%
	Eindloopbaan	84 914	81 135	- 3 778	- 4,4%	61,1%
	Totaal	136 391	132 728	- 3 664	- 2,7%	100%

Tabel 6.3.I toont duidelijk de invloed aan van het uitdoven van de regeling van vóór 2012 en van het verstrengen van de toelatingsvoorwaarden op het vlak van vereist beroepsverleden en anciënniteit voor het eindloopbaanstelsel bij het tijdskrediet. Voor de regeling van vóór 2012, die in 2012 nog 24,2%

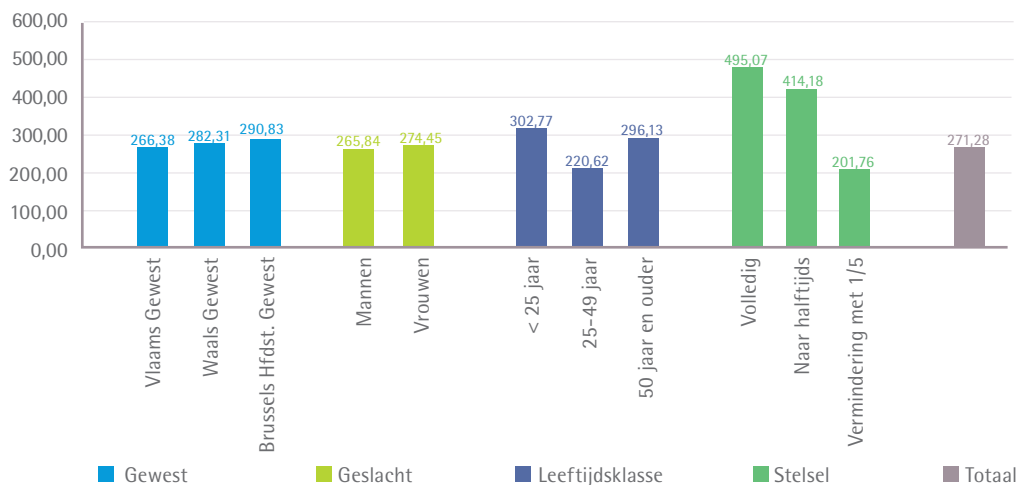
van het totale aantal uitkeringen voor tijdskrediet betrof, zijn in 2013 gemiddeld nog slechts 272 betaalingen uitgevoerd. Voor het eindloopbaanstelsel, verhoudingsgewijs het grootste stelsel, noteren we dan weer een minder spectaculaire, maar toch significante daling op jaarbasis met - 4,4% (d.i. - 3 778

eenheden). Die afnames worden deels gecompenseerd door een sterke toename met 23 671 eenheden in het stelsel zonder motief (+ 243,6%), alsook door een (meer bescheiden) toename met 8 279 eenheden in het stelsel voor de opvoeding van een kind jonger dan 8 jaar (+ 109,0%).

Aansluitend op de bovenstaande vaststellingen noteren we volgens leeftijdsklasse de voornaamste daling op jaarbasis bij de 50-plussers (- 3,7% t.o.v. - 0,6% bij de 25-49-jarigen en een lichte stijging met + 0,6% bij de -25-jarigen).

Verder betreft de daling vooral het aantal mannen (- 4,4%) en het aantal volledige onderbrekingen (- 12,4%). De vermindering met 1/5 blijft voor het tijdskrediet veruit de populairste vorm van onderbreking (91 577 betalingen, d.i. 69,0%) en stijgt zelfs nog licht op jaarbasis (+ 0,4%).

Grafiek 6.3.I
Tijdskrediet -
gemiddelde maandelijkse uitkering (EUR) in 2013

De gemiddelde maandelijkse uitkering voor tijdskrediet blijft in 2013 stabiel op 271,28 EUR (- 0,03% op jaarbasis).

6.4 Specifieke vormen (thematische verloven)

De drie vormen van thematisch verlof, ouderschapsverlof, medische bijstand en palliatief verlof, zijn zowel in de privé- als in de openbare sector van kracht.

Tabel 6.4.I
Specifieke vormen (thematische verloven)

		2012	2013	Evol. 2012 - 2013		Percentage per variabele in 2013
Gewest	Vlaams Gewest	44 645	48 441	+ 3 797	+ 8,5%	72,3%
	Waals Gewest	14 207	14 694	+ 487	+ 3,4%	21,9%
	Brussels Hfdst. Gewest	3 607	3 838	+ 231	+ 6,4%	5,7%
Geslacht	Mannen	17 669	19 171	+ 1 502	+ 8,5%	28,6%
	Vrouwen	44 791	47 803	+ 3 012	+ 6,7%	71,4%
Leeftijdsklasse	< 25 jaar	1 027	1 056	+ 29	+ 2,8%	1,6%
	25-49 jaar	55 100	57 846	+ 2 745	+ 5,0%	86,4%
	50 jaar en ouder	6 332	8 073	+ 1 741	+ 27,5%	12,1%
Stelsel	Volledig	10 423	11 581	+ 1 157	+ 11,1%	17,3%
	Naar halftijds	9 720	11 714	+ 1 994	+ 20,5%	17,5%
	Vermindering met 1/5	42 316	43 679	+ 1 363	+ 3,2%	65,2%
Motief	Ouderschapsverlof	50 766	53 235	+ 2 469	+ 4,9%	79,5%
	Medische bijstand	11 443	13 470	+ 2 027	+ 17,7%	20,1%
	Palliatief verlof	251	269	+ 18	+ 7,2%	0,4%
Totaal		62 459	66 974	+ 4 515	+ 7,2%	100%

Het aantal thematische verloven stijgt voor alle subgroepen. Voor het Vlaams Gewest, dat al het grootste aandeel van het aantal thematische verloven had, noteren we ook de grootste stijging: + 8,5% op jaarbasis, t.o.v. + 3,4% in het Waals en + 6,4% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

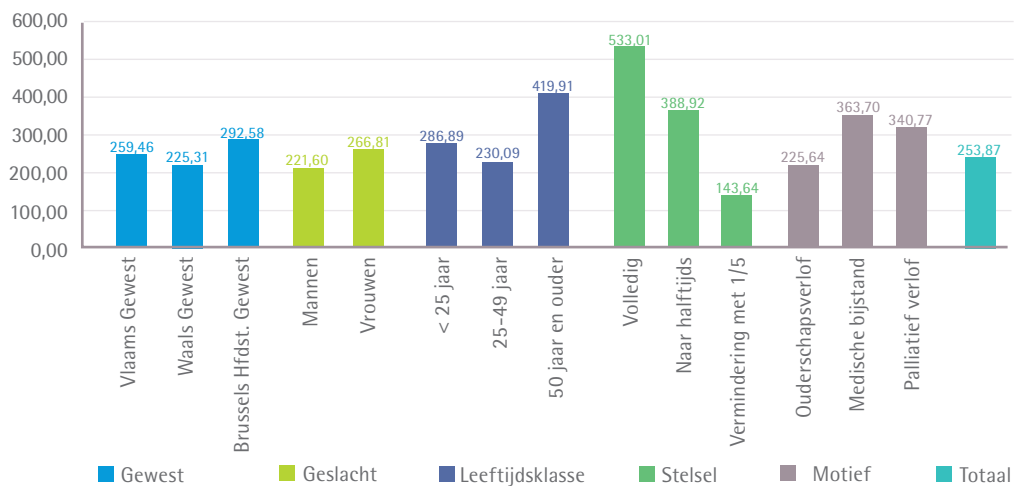
De onderbrekingen betreffen vooral vrouwen (71,4%), al is in relatieve termen het aantal mannen het sterkst gestegen t.o.v. 2012 (+ 8,5% tegenover + 6,7% bij de vrouwen).

Aangezien de overgrote meerderheid van de onderbrekingen ouderschapsverlof betreft (79,5%), is het niet verwonderlijk dat de leeftijdsklasse van de 25-49-jarigen 86,4% van het aantal uitkeringstrekkers vertegenwoordigt. Het aantal 50-plussers kent echter de grootste relatieve stijging op jaarbasis (+ 27,5% t.o.v. + 5,0% bij de 25-49- en + 2,8% bij de <25-jarigen).

De vermindering met 1/5 blijft het populairste stelsel (65,2%), maar kent wel de laagste relatieve stijging (+ 3,2% t.o.v. + 20,5% voor halftijdse en + 11,1% voor volledige onderbreking).

Volgens motief blijkt het verlof voor medische bijstand de grootste relatieve stijging op jaarbasis te laten noteren (+ 17,7% t.o.v. + 4,9% voor ouderschapsverlof en + 7,2% voor palliatief verlof).

Grafiek 6.4.I
Specifieke vormen (thematische verloven) –
gemiddelde maandelijkse uitkering (EUR) in 2013

Grafiek 6.4.I toont aan hoe de gemiddelde maandelijkse uitkering voor ouderschapsverlof (225,64 EUR) merkbaar lager ligt dan voor de twee andere stelsels: medische bijstand (363,70 EUR) en palliatief verlof (340,77 EUR). Bij het ouderschapsverlof gaat het in 71% van de gevallen om verminderingen met 1/5, terwijl 70% van het palliatief verlof een volledige onderbreking is.

Impact van de reglementaire wijzigingen sinds 2012

Sinds 2012 zijn heel wat reglementaire wijzigingen doorgevoerd, die een ingrijpende impact hebben op het aantal uitkeringsgerechtigden in de verschillende uitkeringsstelsels. In de voorgaande hoofdstukken werden deze reglementaire wijzigingen reeds kort aangehaald om bepaalde evoluties te verklaren. Dit hoofdstuk gaat dieper in op deze wijzigingen en toont hun impact meer in detail aan.

7.1 Stelsel van inschakelingsuitkeringen

Sinds 1 januari 2012 zijn de vroegere wachttuitkeringen en de wachttijd omgevormd tot respectievelijk "inschakelingsuitkeringen" en "beroepsinschakelingstijd".

De belangrijkste wijzigingen zijn de volgende:

- Vooraleer de inschakelingsuitkeringen te genieten, moeten de schoolverlaters, ongeacht hun leeftijd, een beroepsinschakelingstijd van 310 dagen doorlopen. Deze beroepsinschakelingstijd is ook van toepassing voor alle op 1 januari 2012 lopende wachttijden.
- De beroepsinschakelingstijd wordt niet meer verlengd of ingekort door studentenarbeid tijdens of na de studies.

- De inschakelingsuitkeringen worden toegekend voor een periode van maximum 36 maanden, die onder bepaalde voorwaarden verlengbaar is. De berekening van het krediet van 36 maanden begint vanaf 1 januari 2012. Dit betekent dat de beperking dus ten vroegste in januari 2015 gevolgen zal hebben. Jongeren met een inschakelingsuitkering die beschouwd worden als werkloze met gezinslast, als alleenwonende of als bevoorrechte samenwonende hebben evenwel in principe tenminste recht op inschakelingsuitkeringen tot hun 33ste verjaardag.

De verlenging van de inschakelingstijd heeft geleid tot een toename van het aantal jongeren in inschakelingstijd en een afname van het aantal instromers in het stelsel van inschakelingsuitkeringen.

Grafiek 7.1.I

Aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen, voor de eerste maal toegelaten tot het stelsel van de inschakelingsuitkeringen¹

¹ Voor de eerste maal toegelaten = eerste betaling sinds 1 januari 1998

Grafiek 7.1.I toont dat de instroom een cyclisch verloop kent, waarbij vóór de reglementeringswijziging twee pieken konden waargenomen worden, namelijk in de maanden juni en september. Vanaf 1 januari 2012 moeten ook - 26-jarigen een beroepsinschakelingstijd van 310 dagen doorlopen alvorens ze een uitkeringsaanvraag kunnen doen, waardoor slechts één (weliswaar hogere) piek overblijft, in september. Door het verlengen van de inschakelingstijd is de cyclus dus met 3 maanden opgeschoven.

Vanaf 1 januari 2012 (ingangsdatum van de verlenging van de inschakelingstijd) vergelijkt men dus best de instroom van september tot augustus met de instroom van juni tot mei vóór die datum. In de eerst meetbare periode na deze datum (september 2012 tot augustus 2013) zijn 32 047 personen voor de eerste maal toegelaten tot het stelsel van de inschakelingsuitkeringen. Vóór de reglementaire wijzigingen lag de instroom 13 tot 21% hoger.

Het aantal jongeren dat na een inschakelingstijd een inschakelingsuitkering geniet, is dus kleiner dan voorheen. Dat is een rechtstreeks gevolg van het verlengen van de inschakelingstijd, en heeft in veel mindere mate te maken met conjuncturele of demografische evoluties. Het aantal jongeren dat in de loop van de inschakelingstijd uitstroomt naar werk (of misschien opnieuw gaat studeren) is immers automatisch groter wanneer die inschakelingstijd 12 maanden bedraagt, dan wanneer deze slechts 9 maanden is. Bijgevolg wordt de groep die uiteindelijk na 12 maanden een inschakelingsuitkering geniet, kleiner.

Tabel 7.1.I
Aantal jongeren in inschakelingstijd
(maandgemiddelde)

	2007	39 100
	2008	36 924
	2009	40 766
	2010	41 644
	2011	39 217
	2012	45 430
	2013	46 791
Evolutie 2011 - 2013	abs. aant	+ 7 574
	%	+ 19,3 %
Evolutie 2012 - 2013	abs. aant	+ 1 361
	%	+ 3,0 %

Tabel 7.1.I toont aan dat het aantal jongeren dat zich in de inschakelingstijd bevindt, toegenomen is tussen 2012 en 2013 (+ 3,0%), wat een indicatie kan zijn van het feit dat de conjunctuur voorlopig nog onvoldoende is aangetrokken om de jongeren wat meer kansen te geven op de arbeidsmarkt. De (veel grotere) stijging die plaatsvond tussen 2011 en 2012 is eerder een gevolg van het verlengen van de inschakelingstijd. Vanaf 2012 komen in deze groep immers ook werkzoekende jongeren voor, die 10 tot 12 maanden voorheen begonnen zijn aan hun inschakelingstijd, terwijl die jongeren in toepassing van de voormalige regelgeving op dat moment al een uitkering konden aanvragen.

De lagere instroom in het stelsel van de inschakelingsuitkeringen als gevolg van het verlengen van de wachttijd vertaalt zich ook in een daling van het totale aantal UVW-WZ toegelaten op basis van studies (tabel 7.1.II). Logischerwijs doet de grootste daling zich voor in de jongste leeftijdscategorie, waar de nieuwe instroom uit de beroepsinschakelingstijd het grootst is (- 8,1% tussen 2011 en 2013).

Dat deze daling een gevolg is van de reglementaire wijzigingen wordt in de verf gezet door de evolutie van de UVW-WZ toegelaten op basis van arbeid. De leeftijdscategorie jonger dan 25 jaar is daar tijdens dezelfde periode immers sterk toegenomen in aantal (+ 3 257 of + 23,5%).

Tabel 7.1.II
Aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde
volledig werklozen volgens toelaatbaarheidsbasis
en leeftijd (fysieke eenheden - maandgemiddelde)

		Basis arbeid		Basis studies	
		< 25 jaar	25 jaar en ouder	< 25 jaar	25 jaar en ouder
	2011	13 856	302 305	44 738	60 925
	2012	14 782	301 554	40 754	60 160
	2013	17 113	315 063	41 127	59 181
Evolutie 2011 - 2013	abs. aant	+ 3 257	+ 12 759	- 3 611	- 1 744
	%	+ 23,5%	+ 4,2%	- 8,1%	- 2,9%
Evolutie 2012 - 2013	abs. aant	+ 2 331	+ 13 509	+ 373	- 979
	%	+ 15,8%	+ 4,5%	+ 0,9%	- 1,6%

7.2 Stelsel van werkloosheidsuitkeringen

Sinds 1 november 2012 zijn ook de regels m.b.t. het recht op uitkeringen in geval van volledige werkloosheid sterk gewijzigd. Deze wijzigingen doen zich voor op drie vlakken.

Ten eerste werden de toelaatbaarheidsvoorwaarden en de voorwaarden voor een terugkeer naar de eerste periode na een werkhervatting versoepeld. Om toegang te hebben tot werkloosheidsuitkeringen of om terug te kunnen keren naar de eerste vergoedingsperiode na werkhervatting, moet men een minimum aantal arbeidsdagen bewijzen binnen een bepaalde referteperiode. De referteperiodes werden verlengd, zonder dat het aantal te bewijzen arbeidsdagen verhoogt. Bovendien worden tewerkstellingsdagen in wedertewerkstellingsprogramma's (Gesco, SINE, doorstromingsprogramma's ...) voortaan steeds in aanmerking genomen, ongeacht de tewerkstellingsduur. Het is dus gemakkelijker geworden om aan de toelaatbaarheidsvoorwaarden te voldoen.

Een tweede ingreep was de verhoging van het bedrag van de uitkeringen in het begin van de werkloosheid. Tijdens een eerste fase van drie maanden krijgen alle volledig werklozen 65% van hun laatste bezoldiging, beperkt tot de hoogste loongrens. In de oude regeling was dit 60%.

De derde wijziging betrof de uitbreiding en verscherping van de degressiviteit van het uitkeringsbedrag in functie van de werkloosheidsduur en het beroepsverleden. Voor elk van de gezinscategorieën werd een degressieve fase ingevoerd in de tweede vergoedbaarheidsperiode. Bij de gezinshoofden en alleenwonenden is, zoals voorheen al voor de meeste samenwonenden het geval was, de totale duur van de tweede vergoedbaarheidsperiode voortaan afhankelijk van het aantal jaren beroepsverleden.

Na de tweede vergoedbaarheidsperiode volgt een derde periode, waarin men terugvalt op een forfaitaire werkloosheidsuitkering. Deze forfaitaire uitkering is nooit lager dan het minimumbedrag in de oude regeling. Het volgen van bepaalde studies of beroepsopleidingen kan in de tweede periode wel leiden tot een tijdelijke fixering of behoud van het uitkeringsbedrag. Een blijvende fixering geldt voor personen die minstens 33% blijvend arbeidsongeschikt zijn, die ten minste 20 tot 25 jaar beroepsverleden hebben

of die na aanvang van de nieuwe regeling de leeftijd van 55 jaar bereiken.

Voor de gezinshoofden en alleenwonenden die zich reeds bij aanvang van de nieuwe regeling in de tweede periode bevonden (= 1 jaar of langer werkloos), werden overgangsbepalingen voorzien. Zij werden op 1 november 2012 allen geacht 1 jaar werkloos te zijn, waardoor hun tweede periode inging op 1 november 2012. Bovendien wordt het volledige beroepsverleden in rekening gebracht voor de berekening van de duur van de tweede periode, ook het beroepsverleden dat als samenwonende eventueel reeds vóór 1 november 2012 zou in rekening gebracht zijn bij de toekenning van uitkeringen. Dit heeft als gevolg dat gezinshoofden en alleenwonenden ten vroegste vanaf 1 maart 2013 in het forfait konden terechtkomen. Voor zij die meer dan 1 jaar beroepsverleden hadden is dit nog later.

Het aantal keer dat het uitkeringsbedrag kan dalen in de loop van de werkloosheid is bijgevolg sterk toegenomen. In de oude regeling daalde het uitkeringsbedrag maximaal 2 keer bij gezinshoofden en alleenwonenden, en 3 keer bij samenwonenden. In de huidige regeling is dat 8 keer.

Tabel 7.2.I illustreert dat. Ze geeft de verdeling weer van de volledig werklozen met een werkloosheidsuitkering volgens de vergoedbaarheidsperiode waarin ze zich bevinden en het uitkeringspercentage waartegen ze vergoed worden in 2011 (oude reglementering) en 2013 (nieuwe reglementering).

Tabel 7.2.II geeft het theoretische maandbedrag van de uitkeringen weer (op basis van de gemiddelde daguitkering en 26 vergoede dagen).

Tabel 7.2.1
Verdeling van het aantal volledig werklozen met
een werkloosheidsuitkering volgens vergoedbaar-
heidsperiode

2011				
Periode	Duur	Uitkering	Fysieke eenheden (jaargemid.)	Fysieke eenheden (december)
Gezinshoofden				
1 ^{ste} periode	1-6 m.	60%, loongrens C	9 599	8 851
	7-12 m.	60%, loongrens B	9 025	8 273
2 ^{de} periode	13 m. en meer	60%, loongrens A, zonder AT	114 102	108 690
		60%, loongrens A, met AT	16 511	15 536
Havenarbeiders, zeevissers, ...	Alle	60%, loongrens C	6 416	6 837

Alleenwonenden				
1 ^{ste} periode	1-6 m.	60%, loongrens C	11 293	10 781
	7-12 m.	60%, loongrens B	10 937	9 726
2 ^{de} periode	13 m. en meer	55%, loongrens A, zonder AT	89 566	86 156
		55%, loongrens A, met AT	22 315	21 639

Samenwonenden				
1 ^{ste} periode	1-6 m.	60%, loongrens C	34 991	33 003
	7-12 m.	60%, loongrens B	27 013	23 541
2 ^{de} periode	vanaf 13 m. (3 m. + 3 m. per gewerkt jaar) ofwel (20 jaar BV of 33% verminderd geschikt)	40%, loongrens A, zonder AT	38 401	36 316
		40%, loongrens A, met AT	51 778	50 084
3 ^{de} periode	Onbepaalde duur (na 2 ^{de} periode)	Forfait, zonder AT	54 647	50 895
		Forfait, met AT	230	217

Totaal				
Alle periodes			496 823	470 545

2013				
Periode	Duur	Uitkering	Fysieke eenheden (jaargemid.)	Fysieke eenheden (december)
Gezinshoofden				
1 ^{ste} periode	1-3 m.	65%, loongrens C	5 910	5 567
	4-6 m.	60%, loongrens C	5 316	5 179
	7-12 m.	60%, loongrens B	9 740	9 534
2 ^{de} periode	Fase 1: vanaf 13 m. (2 m. + max 10 m.) of gefixeerd*	60%, loongrens A, zonder AT	75 069	52 477
		60%, loongrens A, met AT	12 822	12 128
	Fase 2: na fase 1 (4 trappen - max. 24 m.) of gefixeerd*	Degressief, loongrens A, zonder AT	3 166	19 557
		Degressief, loongrens A, met AT	0	0
3 ^{de} periode	Onbepaalde duur (na 2 ^{de} periode)	Forfait, zonder AT	13 396	28 786
		Forfait, met AT	1	1
Havenarbeiders, zeevissers, ...	Alle	60%, loongrens C	6 037	7 167
Minimumuitkering	Alle	Forfait, zonder AT	18 466	7 185
Alleenwonenden				
1 ^{ste} periode	1-3 m.	65%, loongrens C	7 285	6 704
	4-6 m.	60%, loongrens C	6 313	6 295
	7-12 m.	60%, loongrens B	12 067	11 643
2 ^{de} periode	Fase 1: vanaf 13 m. (2 m. + max 10 m.) of gefixeerd*	55%, loongrens A, zonder AT	70 849	51 354
		55%, loongrens A, met AT	19 224	18 579
	Fase 2: na fase 1 (4 trappen - max. 24 m.) of gefixeerd*	Degressief, loongrens A, zonder AT	2 183	13 687
		Degressief, loongrens A, met AT	0	0
3 ^{de} periode	Onbepaalde duur (na 2 ^{de} periode)	Forfait, zonder AT	9 905	20 603
		Forfait, met AT	0	1
Minimumuitkering	Alle	Forfait, zonder AT	7 857	4 104
Samenwonenden				
1 ^{ste} periode	1-3 m.	65%, loongrens C	25 210	22 956
	4-6 m.	65%, loongrens C	20 024	19 455
	7-12 m.	60%, loongrens B	32 762	31 179
2 ^{de} periode	Fase 1: vanaf 13 m. (2 m. max. 10 m.) of gefixeerd*	40%, loongrens A, zonder AT	34 067	33 348
		40%, loongrens A, met AT	41 335	39 395
	Fase 2: na fase 1 (4 trappen - max. 24 m.) of gefixeerd*	Degressief, loongrens A, zonder AT	7 921	7 476
		Degressief, loongrens A, met AT	2	1
3 ^{de} periode	Onbepaalde duur (na 2 ^{de} periode)	Forfait, zonder AT	54 877	56 274
		Forfait, met AT	151	143
Minimumuitkering	Alle	Forfait, zonder AT	2 531	2 197
Totaal				
Alle periodes			504 483	492 975

* fixering mogelijk wegens voldoende beroepsverleden, 33% blijvende arbeidsongeschiktheid, leeftijd van 55 jaar of bepaalde studies

Tabel 7.2.II
 Evolutie van het gemiddeld theoretisch maandbedrag
 van een werkloosheidsuitkering (in constante prijzen
 van 2011, op basis van 26 vergoede dagen per
 maand) volgens vergoedbaarheidsperiode

2011 (december)			
Periode	Duur	Uitkering	Theoretisch maandbedrag
Gezinshoofden			
1 ^{ste} periode	1-6 m.	60%, loongrens C	1 189,76
	7-12 m.	60%, loongrens B	1 163,72
2 ^{de} periode	13 m. en meer	60%, loongrens A, zonder AT	1 104,74
		60%, loongrens A, met AT	1 251,38
Havenarbeiders, zeevissers, ...	Alle	60%, loongrens C	1 393,60

Alleenwonenden			
1 ^{ste} periode	1-6 m.	60%, loongrens C	1 179,10
	7-12 m.	60%, loongrens B	1 141,22
2 ^{de} periode	13 m. en meer	55%, loongrens A, zonder AT	976,82
		55%, loongrens A, met AT	1 112,54

Samenwonenden			
1 ^{ste} periode	1-6 m.	60%, loongrens C	1 196,26
	7-12 m.	60%, loongrens B	1 150,90
2 ^{de} periode	vanaf 13 m. (3 m. + 3 m. per gewerkt jaar) ofwel (20 jaar BV of 33% verminderd geschikt)	40%, loongrens A, zonder AT	728,78
		40%, loongrens A, met AT	980,72
3 ^{de} periode	Onbepaalde duur (na 2 ^{de} periode)	Forfait, zonder AT	495,82
		Forfait, met AT	573,82

Totaal			
Alle periodes			912,54

2013 (december)				
Periode	Duur	Uitkering	Theoretisch maandbedrag (prijzen dec. 2011)	Evolutie 2011-2013
Gezinshoofden				
1 ^{ste} periode	1-3 m.	65%, loongrens C	1 283,20	+ 7,9%
	4-6 m.	60%, loongrens C	1 226,03	+ 3,0%
	7-12 m.	60%, loongrens B	1 182,06	+ 1,6%
2 ^{de} periode	Fase 1: vanaf 13 m. (2 m. + max 10 m.) of gefixeerd*	60%, loongrens A, zonder AT	1 127,31	+ 2,0%
	Fase 2: na fase 1 (4 trappen - max. 24 m.) of gefixeerd*	Degressief, loongrens A, zonder AT	1 129,84	+ 2,3%
3 ^{de} periode	Onbepaalde duur (na 2 ^{de} periode)	Forfait, zonder AT	1 088,27	- 1,5%
2 ^{de} periode	Fase 1: vanaf 13 m. (2 m. + max 10m.) of gefixeerd*	60%, loongrens A, met AT	1 269,58	+ 1,5%
	Fase 2: na fase 1 (4 trappen - max. 24 m.) of gefixeerd*	Degressief, loongrens A, met AT	/	/
3 ^{de} periode	Onbepaalde duur (na 2 ^{de} periode)	Forfait, met AT	/	/
Havenarbeiders, zeevissers, ...	Alle	60%, loongrens C	1 414,12	+ 1,5%
Minimumuitkering	Alle	Forfait, zonder AT	1 089,58	/
Alleenwonenden				
1 ^{ste} periode	1-3 m.	65%, loongrens C	1 281,91	+ 8,7%
	4-6 m.	60%, loongrens C	1 209,28	+ 2,6%
	7-12 m.	60%, loongrens B	1 154,82	+ 1,2%
2 ^{de} periode	Fase 1: vanaf 13 m. (2 m. + max 10m.) of gefixeerd*	55%, loongrens A, zonder AT	990,00	+ 1,3%
	Fase 2: na fase 1 (4 trappen - max. 24 m.) of gefixeerd*	Degressief, loongrens A, zonder AT	998,00	+ 2,2%
3 ^{de} periode	Onbepaalde duur (na 2 ^{de} periode)	Forfait, zonder AT	913,38	- 6,5%
2 ^{de} periode	Fase 1: vanaf 13 m. (2 m. + max 10m.) of gefixeerd*	55%, loongrens A, met AT	1 135,24	+ 2,0%
	Fase 2: na fase 1 (4 trappen - max. 24 m.) of gefixeerd*	Degressief, loongrens A, met AT	/	/
3 ^{de} periode	Onbepaalde duur (na 2 ^{de} periode)	Forfait, met AT	/	/
Minimumuitkering	Alle	Forfait, zonder AT	918,93	/
Samenwonenden				
1 ^{ste} periode	1-3 m.	65%, loongrens C	1 310,27	+ 9,5%
	4-6 m.	65%, loongrens C	1 227,83	+ 2,6%
	7-12 m.	60%, loongrens B	1 166,10	+ 1,3%
2 ^{de} periode	Fase 1: vanaf 13 m. (2 m. + max 10 m.) of gefixeerd*	40%, loongrens A, zonder AT	777,66	+ 6,7%
	Fase 2: na fase 1 (4 trappen - max. 24 m.) of gefixeerd*	Degressief, loongrens A, zonder AT	655,08	- 10,1%
	Fase 1: vanaf 13 m. (2 m. + max 10 m.) of gefixeerd*	40%, loongrens A, met AT	1 008,16	+ 2,8%
	Fase 2: na fase 1 (4 trappen - max. 24 m.) of gefixeerd*	Degressief, loongrens A, met AT	/	/
3 ^{de} periode	Onbepaalde duur (na 2 ^{de} periode)	Forfait, zonder AT	503,14	+ 1,5%
		Forfait, met AT	585,41	+ 2,0%
Minimumuitkering	Alle	Forfait, zonder AT	534,55	/
Totaal				
Alle periodes			922,67	+ 1,1%

* fixering mogelijk wegens voldoende beroepsverleden, 33% blijvende arbeidsongeschiktheid, leeftijd van 55 jaar of bepaalde studies

7.2.1

Verhoging in het begin van de werkloosheid

Tabel 7.2.I toont dat bij de gezinshoofden in december 2013 5 567 werklozen vergoed werden in de eerste fase van drie maanden, met een uitkeringspercentage van 65% van de laatste bezoldiging beperkt tot de hoogste loongrens. Bij de alleenwonenden zijn dat 6 704 werklozen en bij de samenwonenden 22 956.

Relatief bekeken betekent dit dat 27,5% van de gezinshoofden die in december 2013 in hun eerste jaar werkloosheid zaten, recht hebben op een hoger uitkeringspercentage dan in de oude regeling het geval zou zijn geweest. Bij de alleenwonenden is dat aandeel 27,2% en bij de samenwonenden 31,2%.

In december 2013 ligt het bedrag van de uitkering voor de gezinshoofden vergoed in de eerste fase van drie maanden gemiddeld 7,9% hoger dan het geval was voor de werklozen die in de eerste periode vergoed werden in december 2011. Bij de alleenwonenden bedraagt dat verschil 8,7% en bij de samenwonenden zelfs 9,5%. Naast het optrekken van het uitkeringspercentage tot 65% ligt ook de verhoging van de loongrens met 2% in april 2013 gedeeltelijk aan de basis van deze evolutie.

Tabel 7.2.III zet de cijfers nog eens op een rij.

Tabel 7.2.III
Verhoging van de uitkering tijdens de eerste drie maanden werkloosheid

	Duur = 1-3 maanden (dec 2013)	Totaal 1 ^{ste} periode (dec 2013)	Aandeel	Maandbedrag 1-3 maanden (dec 2013)	Maandbedrag 1-6 maanden (dec 2011)	Evolutie maandbedrag (dec 2011- dec 2013)
Gezinshoofden	5 567	20 280	27,5%	1 283,20 EUR	1 189,76 EUR	+ 7,9%
Alleenwonenden	6 704	24 642	27,2%	1 281,91 EUR	1 179,10 EUR	+ 8,7%
Samenwonenden	22 956	73 590	31,2%	1 310,27 EUR	1 196,26 EUR	+ 9,5%
Totaal	35 227	118 512	29,7%			

In totaal genoten in december 2013 dus 35 227 verschillende werklozen van werkloosheidsuitkeringen aan het percentage van 65%. Over het gehele jaar 2013 bekeken hebben 149 554 personen genoten van uitkeringen aan een percentage van 65% gedurende minstens 1 dag en maximaal 3 maanden.

7.2.2 Degressiviteit

7.2.2.1

Gezinshoofden en alleenwonenden

In de oude regeling werden gezinshoofden en alleenwonenden vanaf het tweede jaar werkloosheid vergoed tegen respectievelijk 60% en 55% van de laatste bezoldiging beperkt tot de laagste loongrens voor de resterende duur van de werkloosheid. In de nieuwe regeling wordt dit uitkeringspercentage, behoudens in geval van fixering, slechts gedurende een beperkte periode toegekend (minimaal 2 maanden en maximaal 12 maanden, afhankelijk van het beroepsverleden). Indien het beroepsverleden nog niet volledig uitgeput is, komt men daarna in de zogenaamde degressieve fase terecht, waarvan de duurtijd (maximaal 24 maanden²) opnieuw afhankelijk is van het resterende beroepsverleden. In deze fase daalt het uitkeringspercentage geleidelijk (maximaal 4 trappen). Wanneer het beroepsverleden volledig uitgeput is, wordt de uitkering voor de resterende duur van de werkloosheid beperkt tot het forfait.

Gemiddeld bekeken over het gehele jaar 2013 bevonden zich 3 166 gezinshoofden en 2 183 alleenwonenden in de degressieve fase en respectievelijk 13 396 en 9 905 in de derde forfaitaire periode. Door de overgangsmaatregelen konden gezinshoofden en alleenwonenden echter ten vroegste in maart 2013 in het forfait terechtkomen en pas vanaf november 2013 in de degressieve fase van de tweede vergoedingsperiode. Bovendien waren in de eerste helft van 2013 vrij veel gezinshoofden en alleenwonenden in de tweede vergoedbaarheidsperiode in afwachting van de berekening van hun beroepsverleden (en de retroactieve rechtzetting), waarbij ze voorlopig vergoed werden aan het forfait. Daardoor geven deze jaargemiddelden een vertekend beeld. De cijfers voor december 2013 geven een vollediger beeld.

In december 2013 was het aantal gezinshoofden in de degressieve fase reeds gestegen tot 19 557 personen. Bij de alleenwonenden was dit aantal gelijk aan 13 687. Bovendien zaten reeds 28 786 gezinshoofden en 20 603 alleenwonenden in de derde, forfaitaire periode.

In december 2013 werden bij de gezinshoofden dus 42,8% van de werklozen die langer dan 1 jaar werkloos zijn, vergoed aan een uitkeringspercentage dat lager lag dan theoretisch in de oude regeling het geval zou zijn geweest. Bij de alleenwonenden bedroeg dit percentage 32,9%.

Bij de gezinshoofden ligt het forfaitaire maandbedrag 1,5% lager dan de gemiddelde uitkering in de tweede periode in december 2011, bij de alleenwonenden 6,5%. Het gemiddelde maandbedrag in de degressieve fase is, ondanks het lagere uitkeringspercentage, in beide categorieën iets hoger dan de gemiddelde uitkering in de tweede periode in december 2011. Dat wijst op een hoger gemiddeld referenteloon als gevolg van het optrekken van de loongrens met 2% vanaf 1 april 2013. Verder kan ook het optrekken van de minima met 2% vanaf 1 september 2013 een positieve invloed gehad hebben op de gemiddelde uitkering. Ten slotte is het ook mogelijk dat de werklozen in de degressieve fase meer beroepsverleden en dus meer anciënniteit en een hoger salaris hebben dan het gemiddelde van de werklozen in de 2de periode.

² Behoudens fixering

Tabel 7.2.IV zet de cijfers op een rij.

Tabel 7.2.IV
Vermindering van de uitkering vanaf 13 maanden
werkloosheid bij gezinshoofden en alleenwonenden

	Degressieve fase + forfait (dec 2013)	Totaal 2 ^{de} + 3 ^{de} periode (dec 2013)	Aandeel	Maandbedrag degressieve fase (dec 2013)	Maandbedrag forfait (dec 2013)	Maandbedrag 2 ^{de} periode (dec 2011)	Degressieve fase: evolutie maandbedrag (dec 2011- dec 2012)	Forfait: evolutie maandbedrag (dec 2011- dec 2012)
Gezinshoofden	48 344	112 949	42,8%	1 129,84 EUR	1 088,27 EUR	1 104,74 EUR	+ 2,3%	- 1,5%
Alleenwonenden	34 291	104 224	32,9%	998,00 EUR	913,38 EUR	976,82 EUR	+ 2,2%	- 6,5%

7.2.2.2

Samenwonenden

Samenwonende werklozen konden in de oude regeling reeds terechtkomen in het forfait. In de nieuwe regeling kan dit echter sneller. In plaats van 3 maanden + 3 maanden per jaar beroepsverleden duurt de tweede periode nu 2 maanden + 2 maanden per jaar beroepsverleden, met een maximum van 36 maanden tweede vergoedingsperiode. Bovendien komt men na 12 maanden tweede vergoedingsperiode in een degressieve fase terecht. In deze degressieve fase daalt het uitkeringspercentage geleidelijk (maximaal 4 trappen), daar waar voorheen de uitkering gedurende de gehele tweede periode even hoog bleef (40% van de laatste bezoldiging beperkt tot de laagste loongrens).

In december 2013 bevonden zich 7 477 samenwonende werklozen in de degressieve fase, een aantal dat vergelijkbaar is met het gemiddelde voor het hele jaar. Dat komt overeen met iets minder dan 10% van alle samenwonende werklozen die zich in de tweede vergoedbaarheidsperiode bevinden. Het gemiddelde maandbedrag ligt in de degressieve fase ongeveer 10% lager dan de gemiddelde uitkering in de tweede periode in december 2011. Tabel 7.2.V geeft deze cijfers weer.

Tabel 7.2.V
Vermindering van de uitkering bij samenwonenden
na 13 maanden werkloosheid

	Degressieve fase (dec 2013)	Totaal 2 ^{de} periode (dec 2013)	Aandeel	Maandbedrag degressieve fase (dec 2013)	Maandbedrag 2 ^{de} periode (dec 2011)	Evolutie maandbedrag (dec 2011- dec2013)
Samenwonenden	7 477	80 220	9,3%	655,08 EUR	728,78 EUR	- 10,1%

56 417 samenwonenden werden in december 2013 vergoed tegen het forfait, tegenover 51 112 in december 2011 (+ 10,4%). De stijging is dus groter dan die voor de volledige populatie volledig werklozen (+ 4,8%). Het bedrag van de forfaitaire uitkeringen en minima werd op 1 september 2013 opgetrokken met 2%, wat de stijging van het maandbedrag tussen 2011 en 2013 verklaart. Tabel 7.2.VI geeft deze cijfers weer.

Tabel 7.2.VI

Evolutie van de forfaitaire uitkeringen bij samenwonenden (december 2011 – december 2013)

	Forfait (dec 2013)	Forfait (dec 2011)	Evolutie	Maand- bedrag forfait zonder AT (dec 2013)	Maand- bedrag forfait zonder AT (dec 2011)	Evolutie maand- bedrag (dec 2011- dec 2013)	Maand- bedrag forfait met AT (dec 2013)	Maand- bedrag forfait met AT (dec 2011)	Evolutie maand- bedrag (dec 2011- dec 2013)
Samen- wonenden	56 417	51 112	+ 10,4%	503,14 EUR	495,82 EUR	+ 1,5%	585,41 EUR	573,82 EUR	+ 2,0%

7.3

Stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag

Vanaf 1 januari 2012 is het brugpensioen omgezet in het "stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag", afgekort tot SWT. Het halftijds brugpensioen werd afgeschaft.

Om toe te kunnen treden tot het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag, moeten de werknemers naargelang het stelsel aan een aantal toegangsvoorwaarden voldoen (leeftijd en aantal jaren beroepsverleden). Voor de algemene stelsels (60 jaar, 58 jaar en 58 jaar + zwaar beroep) en de SWT-stelsels voor de ondernemingen in moeilijkheden of in herstructurering worden de toegangsvoorwaarden geleidelijk aan verhoogd. De specifieke regelingen wijzigen niet.

Voor CAO's die gesloten zijn na 31 december 2011 treden de wijzigingen meteen in werking. Voor de reeds bestaande CAO's is er een overgangperiode voorzien, waarin de leeftijds- en anciënniteitsvoorwaarden geleidelijk aan opgetrokken worden. Daar zullen de wijzigingen pas gevolgen hebben vanaf 1 januari 2015. De impact op het aantal werklozen met bedrijfstoeslag is in 2012 en 2013 dus louter toe te schrijven aan de nieuwe CAO's.

Tabel 7.3.I geeft het aantal intreders weer in het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag per jaar, van 2011 tot 2013. Alle stelsels samen is de instroom tussen 2011 en 2013 afgenomen met 3,3%.

Voor het algemeen stelsel voor de werknemers van 58 jaar of ouder met een loopbaan van 38 jaar (mannen) of 35 jaar (vrouwen), waarbij de loopbaanvoorwaarde voor de mannen opgetrokken werd tot 40 jaar, is verantwoordelijk voor deze daling. In dat stelsel daalde het aantal intreders van 5 305 personen in 2011 tot 4 862 personen in 2013 (- 8,4 %).

In de stelsels voor ondernemingen in moeilijkheden (zonder collectief ontslag) of in herstructurering (met collectief ontslag) heeft het optrekken van de leeftijdsvoorwaarde eveneens gezorgd voor een daling van het aantal instromers. In absolute termen is deze daling het grootst in het stelsel voor ondernemingen in herstructurering, waarbij de werkloze met bedrijfstoeslag ingeschreven is als werkzoekende (- 765 personen of - 62,1 %).

In het algemeen stelsel voor de werknemers van 60 jaar of ouder met een loopbaan van 35 jaar (mannen) of 28 jaar (vrouwen) is het aantal intreders er vooralsnog niet op achteruit gegaan, ondanks het optrekken van de loopbaanvoorwaarde tot 40 jaar voor mannen en tot 35 jaar voor vrouwen. Het aantal intreders is er zelfs gestegen, van 3 287 in 2011 tot 3 909 in 2013 (+ 18,9%).

Tabel 7.3.1

Aantal personen toegetreden tot het stelsel van
werkloosheid met bedrijfstoeslag volgens stelsel¹

Stelsel van SWT	Omschrijving	Nieuwe regeling 2012-2013	2011	2012	2013	Vershil 2012-2013 (in %)	Vershil 2011-2013 (in %)
60 jaar	Algemeen stelsel voor de werknemers met een loopbaan van 35 jaar (mannen) of 28 jaar (vrouwen)	Nieuwe CAO's: loopbaan 40 jaar (mannen) of 35 jaar (vrouwen)	3 287	3 424	3 909	+ 14,2%	+ 18,9%
58 jaar	Algemeen stelsel voor de werknemers met een loopbaan van 38 jaar (mannen) of 35 jaar (vrouwen)	Nieuwe CAO's: loopbaan 40 jaar (mannen) of 35 jaar (vrouwen)	5 305	4 779	4 862	+ 1,7%	- 8,4%
58 jaar	Voor de werknemers met een zwaar beroep (en een loopbaan van 35 jaar)	Nieuwe CAO's: leeftijd 60 jaar en loopbaan 40 jaar (mannen) of 35 jaar (vrouwen)	10	21	12	- 42,9%	+ 20,0%
58 jaar	Voor de werknemers met erkende medische problemen (en een loopbaan van 35 jaar)		/	17	39	- 5,1%	+ 117,6%
56 jaar	Voor de werknemers die nachtwerk doen of in de bouwsector werken (en een loopbaan hebben van 33 jaar)		/	1 057	1 331	- 26,1%	- 6,9%
57 jaar	Voor de werknemers met een loopbaan van 38 jaar		/	823	836	- 46,7%	- 45,8%
56 jaar	Voor de werknemers met een loopbaan van 40 jaar		/	1 209	1 667	+ 18,3%	+ 63,1%
Erkende onderneming met collectief ontslag	Werknemers met verplichting tot inschrijving als werkzoekende Werknemers die vrijgesteld zijn van verplichting tot inschrijving als werkzoekende	Begindatum erkenningsperiode na 31/12/2012: leeftijd 55 jaar (2013), behoudens uitzonderingen	1 232	474	467	- 1,5%	- 62,1%
			1 068	776	840	+ 8,2%	- 21,3%
Erkende onderneming zonder collectief ontslag	Werknemers met verplichting tot inschrijving als werkzoekende Werknemers die vrijgesteld zijn van verplichting tot inschrijving als werkzoekende	Begindatum erkenningsperiode na 31/11/2011: leeftijd 52 jaar (2012) of 52,5 jaar (2013)	111	108	32	- 70,4%	- 71,2%
			44	81	38	- 53,1%	- 13,6%
Oud KB	Werkzoekenden die nog onder de bepalingen van het KB van 1992 vallen		/	293	301	- 5,6%	- 3,1%
Totaal			14 358	13 837	13 883	+ 0,3%	- 3,3%

¹ Toegetreden = betaling in maand X en geen betaling in maand X-1 tot X-12

Wanneer men enkel een onderscheid maakt op het vlak van intredeleeftijd en beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt (tabel 7.3.II) stelt men vast dat de afname van het aantal intreders zich enkel voordoet in de leeftijdsklasse jonger dan 60 jaar.

Tabel 7.3.II
Aantal personen toegetreden tot het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage volgens leeftijd en beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt¹

Leeftijd	Niet-werkzoekend					Werkzoekend				
	2011	2012	2013	Vershil 2012- 2013	Vershil 2011- 2013	2011	2012	2013	Vershil 2012- 2013	Vershil 2011- 2013
50-54 jaar	267	146	97	- 33,6 %	- 63,7 %	759	230	178	- 22,6 %	- 76,5 %
55-59 jaar	9 152	9 344	9 025	- 3,4 %	- 1,4 %	574	344	308	- 10,5 %	- 46,3 %
60-64 jaar	3 709	3 771	4 268	+ 13,2 %	+ 15,1 %	10	8	13	+ 62,5 %	+ 30,0 %

¹ Toegetreden = betaling in maand X en geen betaling in maand X-1 tot X-12

De afname van de instroom en de verhoging van de uitstroom naar pensioen hebben tot gevolg dat het totale aantal werklozen met bedrijfstoelage voor het derde jaar op rij in dalende lijn gaat (tabel 7.3.III). Tussen 2011 en 2012 was er een afname van 3,5%, tussen 2012 en 2013 van 3,2%. Gemiddeld per maand telden we in 2013 111 347 werklozen met bedrijfstoelage, wat lager is dan het pre-crisisniveau van 2007 (113 618 fysieke eenheden).

Tabel 7.3.III
Stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage: evolutie 2007-2013 (fysieke eenheden - maandgemiddelde)

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
113 618	115 347	117 529	120 322	119 218	115 042	111 347
	+ 1,5%	+ 1,9%	+ 2,4%	- 0,9%	- 3,5%	- 3,2%

7.4 Stelsel van tijdelijke werkloosheid

7.4.1

Schorsing van de arbeidsovereenkomst voor bedienden

Sinds 1 januari 2012 werd de crisisschorsing voor bedienden, ingevoerd in 2009 als één van de tijdelijke anti-crisismaatregelen, omgezet in een nieuwe definitieve regeling, namelijk de schorsing van de arbeidsovereenkomst voor bedienden wegens werkgebrek. In vergelijking met de oude regeling zijn de voorwaarden om als onderneming in moeilijkheden beschouwd te worden minder streng geworden.

Om als onderneming in moeilijkheden beschouwd te worden dient de onderneming ofwel een daling te noteren van 10% van de omzet, de productie of de bestellingen, ofwel een graad van tijdelijke werkloosheid omwille van economische redenen van 10 % aan te tonen bij de arbeiders. In de oude regeling bedroegen beide percentages nog 20%.

De minder strenge voorwaarden hebben in 2013, ondanks een lichte verbetering van de conjunctuur, geleid tot een toename van het gemiddeld aantal betalingen per maand ten opzichte van 2012. Maandelijks werden 2 336 betalingen genoteerd voor bedienden bij wie de arbeidsovereenkomst geschorst was wegens werkgebrek, tegenover 1 515 in 2012 (+ 54,2%). Omdat de schorsing van de arbeidsovereenkomst gemiddeld minder lang duurde dan in 2012, is de relatieve toename van de uitgaven minder groot dan van het aantal betalingen (+ 33,0%). Zowel qua aantal betalingen als qua uitgaven blijft 2013 wel nog ver verwijderd van het niveau tijdens de crisisjaren 2009 en 2010.

Tabel 7.4.1

Evolutie van de crisisschorsing voor bedienden (tot en met 2011) en tijdelijke werkloosheid ingevolge werkgebrek voor bedienden (vanaf 2012)

	Betalingen	Gemiddelde daguitkering	Dagen per maand	Uitgaven
2009	4 828	59,22	5,5	9 390 905
2010	4 499	58,56	5,9	18 643 321
2011	1 413	60,44	5,5	5 630 878
2012	1 515	62,59	5,1	5 842 909
2013	2 336	63,65	4,4	7 771 507

7.4.2

Mededeling eerste dag tijdelijke werkloosheid

Sinds 1 oktober 2012 is de regeling voor de mededeling van de eerste effectieve dag tijdelijke werkloosheid uitgebreid. Naast de verplichte voorafgaandelijke kennisgeving van de invoering van het stelsel van tijdelijke werkloosheid (in principe 7 dagen vooraf), is de werkgever ook verplicht maandelijks per werknemer de eerste effectieve dag van tijdelijke werkloosheid aan de RVA mee te delen. Vóór 1 oktober 2012 gold deze verplichting enkel voor tijdelijke werkloosheid omwille van slecht weer (alle sectoren) en omwille van economische redenen (enkel bouwsector).

In de nieuwe regeling werd de verplichting ingeval van tijdelijke werkloosheid omwille van economische redenen uitgebreid naar alle sectoren. Daarnaast werd de verplichting ook ingevoerd voor twee andere types van tijdelijke werkloosheid, namelijk tijdelijke werkloosheid als gevolg van een technische stoornis en de schorsing van de arbeidsovereenkomst van bedienden wegens werkgebrek. Doel van de uitbreiding is het faciliteren van de controles en het ontmoedigen van fraude.

Als gevolg van de uitbreiding is het aantal mededelingen van de eerste effectieve dag tijdelijke werkloosheid sterk toegenomen. Op jaarbasis heeft de RVA in 2013 888 639 mededelingen ontvangen, ten opzichte van 443 618 in 2012, wat een verdubbeling betekent. De trimesters waarin de uitbreiding in 2012 nog niet van toepassing was noteerden een nog grotere stijging tussen 2012 en 2013: + 209,5% in T1, + 171,8% in T2 en + 233,3% in T3.

Tabel 7.4.II
Aantal mededelingen van de eerste effectieve
dag tijdelijke werkloosheid

	T1	T2	T3	T4	Jaar
2012	97 853	75 751	51 021	218 993	443 618
2013	888 639	302 846	205 858	170 071	209 864
Vershil in absolute aantallen	+ 204 993	+ 130 107	+ 119 050	- 9 129	+ 445 021
Vershil in %	+ 209,5%	+ 171,8%	+ 233,3%	- 4,2%	+ 100,3%

7.4.3 Verlaging van het uitkeringspercentage

Met ingang van 1 april 2013 bedraagt het uitkeringspercentage 70% van het begrensde brutoloon voor alle gezinscategorieën. Voorheen ontvingen alleenwonenden en gezinshoofden een uitkering aan 75%. Daarenboven werd de bedrijfsvoorheffing op tijdelijke werkloosheidsuitkeringen verhoogd van 20% tot 26,75% vanaf 1 januari 2013.

Tabel 7.4.III
Tijdelijke werkloosheidsuitkeringen: evolutie van de
dagbedragen

		Bruto dagbedrag			Netto dagbedrag		
		dec. 2012	dec. 2013	evolutie	dec. 2012	dec. 2013	evolutie
Gezinshoofden	min.	42,79	43,65	+ 2,0%	34,23	32,08	- 6,3%
	max.	69,76	66,41	- 4,8%	55,81	48,81	- 12,5%
Alleenwonenden	min.	35,94	36,66	+ 2,0%	28,75	26,95	- 6,3%
	max.	69,76	66,41	- 4,8%	55,81	48,81	- 12,5%
Samenwonenden	min.	26,94	27,49	+ 2,0%	21,55	20,21	- 6,2%
	max.	65,11	66,41	+ 2,0%	52,09	48,81	- 6,3%

7.5 Stelsel van vrijstellingen voor oudere werklozen

Een volledig werkloze die 50 jaar of ouder is, een beroepsverleden heeft van minstens 38 jaar en ten minste 312 uitkeringen als volledig werkloze heeft genoten tijdens de laatste twee jaar, kan vrijgesteld worden van de verplichting beschikbaar te zijn voor de arbeidsmarkt. Volledig werklozen van 58 jaar en ouder konden de vrijstelling krijgen zonder te moeten voldoen aan deze bijkomende voorwaarden.

Vanaf 1 januari 2013 is deze laatste leeftijdsvoorwaarde opgetrokken van 58 naar 60 jaar. Volledig werklozen die hun hoofdverblijfplaats hebben in een gemeente die deel uitmaakt van een door de gewestelijke instellingen omschreven gebied met een lage werkloosheidsgraad kunnen, indien de bevoegde gewestinstelling daartoe verzoekt, zelfs geen vrijstelling meer krijgen louter op basis van leeftijd. De RVA ontving nog geen dergelijk verzoek. Voor volledig werklozen met een beroepsverleden van 38 jaar en voldoende werkloosheidsdagen wijzigt de leeftijdsvoorwaarde niet.

Na een piek van het aantal intreders in het statuut van vrijgestelde oudere werkloze bij de 58- en 59-jarigen in het laatste trimester van 2012, een anticipatie op de nakende reglementaire wijziging, is het aantal intreders in die leeftijdsklasse in de loop van 2013 gedaald tot op een veel lager niveau dan voorheen. De instroom bij de 60-plussers daarentegen is op peil gebleven. Tabel 7.5.I illustreert dat.

Tabel 7.5.1
Intreders in het statuut van vrijgestelde oudere
werkloze volgens leeftijd¹

		58	59	60	61	62	63	64	65
2011	T1	2 376	306	189	113	69	50	30	1
	T2	2 290	315	189	109	66	57	27	4
	T3	2 290	323	185	94	86	57	37	2
	T4	2 316	350	183	109	58	60	38	1
2012	T1	2 350	480	241	169	82	62	48	3
	T2	2 373	498	230	145	81	54	47	2
	T3	2 443	476	269	120	89	70	35	2
	T4	4 145	1 509	414	184	109	84	53	1
2013	T1	1 017	461	324	156	128	84	53	1
	T2	59	40	318	153	102	57	47	1
	T3	47	33	345	146	80	73	45	1
	T4	43	32	350	140	87	68	43	2

¹ Intreders = betaling in maand X en geen betaling in maand X-1 tot X-12

Als gevolg van deze wijziging wordt de verschuiving van niet-werkzoekend naar werkzoekend bij de werkloze 50-plussers versterkt. Die verschuiving is reeds aan de gang sinds 2003 als gevolg van de opeenvolgende verhogingen van de leeftijd waarop oudere werklozen een vrijstelling kunnen aanvragen, zonder te moeten voldoen aan de bijkomende ancienniteitsvoorwaarden (56 jaar in 2002, 57 jaar in 2003 en 58 jaar in 2004). Daardoor is het aantal vrijgestelde oudere werklozen van 50 tot 59 jaar afgenomen van 122 193 in 2002 tot 17 560 in 2013. Tegelijkertijd is het aantal UVW-WZ in dezelfde leeftijdscategorie toegenomen van 24 697 in 2002 tot 103 247 in 2013. Wanneer men beide categorieën samen bekijkt, ziet men dat het aantal werkloze 50 tot 59-jarigen sinds 2005 gestaag is gedaald, tot 120 807 in 2013. Dat is het laagste niveau in 14 jaar.

Tenslotte dient opgemerkt dat daaruit volgt dat de globale toename van het aantal UVW-WZ sinds 2002 niet louter een gevolg is van conjuncturele evoluties. De evolutie van het totale aantal UVW-WZ wordt immers sterk beïnvloed door de hiervoor geschetste verschuiving.

Tabel 7.5.II
Aantal werkzoekende en niet-werkzoekende uitke-
ringsgerechtigde volledig werklozen van 50 jaar
en ouder (fysieke eenheden - maandgemiddelde)

	UVW-WZ			Vrijgestelde oudere werklozen 50-59 jaar											50-59 jaar (2)	Totaal 50-59 jaar (1) + (2)	Klasse- ment
	<50 jaar	50-59 jaar (1)	60 jaar en ouder	50 jaar	51 jaar	52 jaar	53 jaar	54 jaar	55 jaar	56 jaar	57 jaar	58 jaar	59 jaar				
2000	333 670	23 029	1 819	7 860	10 320	11 663	12 806	12 556	12 266	12 741	11 832	10 481	10 353	112 877	135 906	6	
2001	328 351	22 372	1 693	7 479	10 136	11 491	12 572	13 679	13 387	13 069	13 409	12 305	10 741	118 268	140 640	8	
2002	361 025	24 697	1 619	6 461	9 647	11 220	12 444	13 405	14 521	14 248	13 716	13 886	12 646	122 193	146 890	9	
2003	392 797	38 036	1 633	834	6 900	9 689	11 238	12 471	13 488	14 929	14 701	14 443	14 340	113 031	151 067	11	
2004	399 902	53 545	1 990	15	816	6 731	9 485	11 111	12 389	13 496	15 176	15 594	14 726	99 539	153 085	12	
2005	397 167	70 283	2 269	9	19	799	6 607	9 363	11 013	12 331	13 494	16 273	15 993	85 901	156 184	14	
2006	373 760	83 116	2 720	10	16	24	809	6 527	9 286	10 962	12 290	14 850	16 639	71 413	154 529	13	
2007	336 223	89 517	3 347	14	16	34	63	868	6 519	9 289	10 955	14 510	15 867	58 134	147 651	10	
2008	309 450	91 530	2 865	18	21	33	70	134	977	6 587	9 331	14 529	16 356	48 056	139 586	7	
2009	332 981	98 319	2 820	16	23	34	68	141	244	1 140	6 679	13 241	15 804	37 389	135 708	5	
2010	331 945	103 132	3 348	16	19	39	72	143	274	423	1 308	11 525	14 528	28 346	131 478	4	
2011	314 892	102 910	4 022	9	16	24	55	118	240	387	565	8 623	13 159	23 196	126 106	3	
2012	310 953	101 369	4 927	7	10	21	43	94	187	351	502	8 297	11 103	20 613	121 982	2	
2013	323 149	103 247	6 088	5	7	9	29	66	163	286	462	5 063	11 471	17 560	120 807	1	

7.6 Federale tewerkstellingsmaatregelen

7.6.1 Activaplan

Vanaf 1 september 2011 is de doelgroep van het Activaplan uitgebreid naar personen met een handicap. Om het recht te openen op een werkuitkering van 500 EUR gedurende 24 maanden (36 maanden vanaf 1 oktober 2012) moet men bij indiensttreding minstens 1 dag ingeschreven zijn als werkzoekende met een verminderde arbeidsgeschiktheid of moet men uitkeringsgerechtigd volledig werkloos zijn met een definitieve arbeidsongeschiktheid van minstens 33%. Personen jonger dan 45 jaar mogen bovendien niet meer onderworpen zijn aan de schoolplicht en niet ingeschreven zijn in het dagonderwijs.

Op 1 juli 2013 werd het Activaplan nogmaals uitgebreid. Vanaf die datum geldt een versterkte regeling voor laaggeschoolde jongeren. De regeling is van toepassing bij een nieuwe tewerkstelling van personen jonger dan 27 jaar (jonger dan 30 jaar vanaf 1 januari 2014), die minstens minstens 312 dagen (156 dagen vanaf 1 januari 2014) ingeschreven waren als niet-werkend werkzoekende in de laatste 18 maanden en die geen diploma/getuigschrift hoger secundair onderwijs bezitten. Om het recht te openen op een werkuitkering van 500 EUR gedurende 36 maanden dient de laaggeschoolde jongere bovendien uitkeringsgerechtigd volledig werkloos te zijn.

Tabel 7.6.1
Personen jonger dan 27 jaar met een werkuitkering
in het kader van het Activaplan, exclusief win-win
(fysieke eenheden)

	Activa normaal + Start + PVP < 27 jaar	Activa laaggeschoolden < 27 jaar	Activa verminderde arbeidsgeschiktheid < 27 jaar	Totaal Activa < 27 jaar (excl. win-win)
december 2012	7 566	0	137	7 703
december 2013	6 997	2 505	264	9 766
Evol. 2012-2013	- 569	+ 2 505	+ 127	+ 2 063

Tabel 7.6.I toont dat het totaal aantal personen jonger dan 27 jaar met een werkuitkering in het kader van Activa (win-win niet inbegrepen) gestegen is van 7 703 in december 2012 tot 9 766 in december 2013 (+ 2 063). De nieuwe versterkte regeling voor laaggeschoolde jongeren, die in december 2012 nog niet van kracht was, is in december 2013 goed voor 2 505 werkuitkeringen.

Tabel 7.6.II
Aantal contracten in het kader van Activa voor laaggeschoolden jonger dan 27 jaar

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2013	T3	428	892	91	1 411
	T4	562	1 200	229	1 991
Totaal		990	2 092	320	3 402

In totaal werden in 2013 3 402 contracten in het kader van de nieuwe versterkte Activa-regeling voor laaggeschoolde 27-minners afgesloten. Het aantal contracten was het grootst in het Waals Gewest (2 092 in 2013).

7.6.2 Instapstages

Een instapstage is een stage in een onderneming, bij een VZW of bij een overheidsdienst, waarbij midden- en laaggeschoolde jonge werkzoekenden de kans krijgen om kennis te maken met de arbeidsmarkt. Tijdens de stage hebben de werkzoekenden recht op een stage-uitkering ten laste van de RVA van 26,82 EUR per dag, bovenop een maandelijkse vergoeding van 200 EUR die door de werkgever betaald wordt. Deze nieuwe regeling, die als doel heeft het aantal instapstages aanzienlijk te verhogen, is vanaf 1 januari 2013 van kracht.

Samengevat ziet de nieuwe regeling er als volgt uit:

- De werkgever sluit een overeenkomst af met de stagiair en de bevoegde dienst voor beroepsopleiding (VDAB, FOREM, Bruxelles Formation of ADG).
- De instapstage kan ten vroegste aanvangen na de zesde maand van de beroepsinschakelingstijd die de jongere na zijn studies moet doorlopen alvorens recht te hebben op inschakelingsuitkeringen. De instapstage moet uiterlijk aanvangen op de laatste dag van deze beroepsinschakelingstijd.
- De jonge werkzoekende mag ten hoogste een diploma of getuigschrift van het hoger secundair onderwijs hebben.
- De instapstage is voltijds, eventuele opleiding inbegrepen. De duurtijd bedraagt minstens 3 maanden en maximaal 6 maanden.
- De werkgever is niet verplicht om de stagiair na afloop in dienst te nemen met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur.

Dat federale kader werd vervolledigd en aangewend door de gewesten in de loop van 2013. Over het hele jaar bekeken werden in 2013 708 contracten afgesloten in het kader van een instapstage.

Tabel 7.6.III
Aantal contracten in het kader van een instapstage

2013	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels stedelijk Gewest	Land
T1	30	0	0	30
T2	241	11	1	253
T3	173	57	9	239
T4	102	43	41	186
Totaal	546	111	51	708

7.6.3 Ontslagitkeringen

Vanaf 1 januari 2012 werd de crisispremie, een tijdelijke anti-crisismaatregel die van toepassing was in 2010 en 2011, omgezet in een nieuwe regeling van onbepaalde duur, met name de onslagitkering. De nieuwe regeling is van toepassing bij alle ontslagen, betekend vanaf 1 januari 2012. Aan het basisprincipe van de crisispremie werd niet geraakt: de onslagitkering blijft een eenmalige premie, betaald aan ontslagen arbeiders. De modaliteiten ondergingen echter wel enkele belangrijke wijzigingen.

- In tegenstelling tot de crisispremie, die in principe voor 1/3 gedragen werd door de werkgever, is de onslagitkering volledig ten laste van de RVA.
- Het bedrag werd aangepast. De crisispremie bedroeg steeds 1 666 EUR. Bij de onslagitkeringen is het bedrag afhankelijk van de anciënniteit indien de arbeidsovereenkomst van de ontslagen werknemer is aangevangen voor 1 januari 2012 (< 5 jaar: 1 250 EUR, 5 - < 10 jaar: 2 500 EUR, vanaf 10 jaar: 3 750 EUR). Bij arbeidsovereenkomsten vanaf 1 januari 2012 bedraagt de premie steeds 1 250 EUR.
- De toepassingsfeer werd uitgebreid. Ontslagitkeringen zijn in tegenstelling tot de crisispremies niet beperkt tot werkgevers die behoren tot de privé-sector.
- Daarnaast werden ook een aantal beperkingen ingevoerd. De werknemer moet ten minste 6 maanden anciënniteit hebben en mag datzelfde kalenderjaar nog geen onslagitkering ontvangen hebben naar aanleiding van een ontslag bij dezelfde werkgever. Bovendien mag het ontslag niet kaderen in een herstructurering waarbij de werknemer een inschakelingsvergoeding ontvangt die ten dele door de RVA ten laste wordt genomen (via terugbetaling aan de werkgever).

Eenzijds heeft de uitbreiding van de draagwijdte, samen met een toename van het aantal ontslagen werknemers, in 2013 gezorgd voor een hoger aantal betalingen in vergelijking met de oude regeling. Het aantal betalingen voor het deel van de crisispremie dat ten laste was van de RVA piekte in het 4de trimester van 2011 (11 068). In 2013 werd dit aantal gedurende het hele jaar overschreden, met maximaal 13 200 betalingen in het tweede trimester.

Anderzijds is het gemiddeld bedrag, dat uitgekeerd wordt in het kader van een ontslaguitkering, aanzienlijk hoger dan voorheen het geval was bij de crisispremies, doordat de ontslaguitkering, in tegenstelling tot de crisispremie, volledig ten laste is van de RVA.

Beide evoluties hebben vanzelfsprekend hun gevolgen voor de totale kostprijs voor de RVA. De totale kostprijs van de ontslaguitkeringen liep in 2013 op tot 79,03 miljoen EUR, wat een toename inhoudt van 66,4% ten opzichte van het totale bedrag dat in 2011 gespendeerd werd aan de crisispremies (47,51 miljoen EUR). De budgettaire impact van de ontslaguitkeringen is dus aanzienlijk groter dan die van de crisispremies. Tabel 7.6.IV illustreert dit.

Tabel 7.6.IV
Crisispremies versus ontslaguitkeringen

Crisispremie					Ontslaguitkering				
		Fysieke eenheden	Bedragen	Gemiddelde uitkering			Fysieke eenheden	Bedragen	Gemiddelde uitkering
2010	T1	628	683 124	1 088	2012	T1	2 233	3 398 943	1 522
	T2	8 380	9 381 913	1 120		T3	8 034	12 385 310	1 542
	T3	7 974	9 206 216	1 155		T3	8 034	12 385 310	1 542
	T4	10 308	11 713 546	1 136		T4	9 306	14 456 155	1 553
2011	T1	11 289	12 486 889	1 106	2013	T1	12 482	19 578 846	1 569
	T2	11 049	12 476 049	1 129		T2	13 200	21 030 492	1 593
	T3	8 885	9 927 172	1 117		T3	11 469	18 500 764	1 613
	T4	11 068	12 615 770	1 140		T4	12 293	19 923 530	1 621
2012	T1	8 768	9 720 528	1 109					
	T2	2 185	2 267 863	1 038					
	T3	794	747 732	942					
	T4	402	381 947	950					
2013	T1	274	259 193	946					
	T2	159	157 372	990					
	T3	84	86 952	1 035					
	T4	64	58 075	907					

Tabel 7.6.V
Crisispremies en ontslaguitkeringen

Ontslaguitkeringen*			
	Fysieke eenheden	Bedragen (in EUR)	Gemiddelde uitkering (in EUR)
2010	27 290	30 984 799	1 135
2011	42 291	47 505 880	1 123
2012	40 292	56 132 915	1 393
2013	50 025	79 595 225	1 591

* Crisispremies inbegrepen.

7.6.4 Werkhervattingstoelage

De uitkeringsgerechtigde werkloze die het werk hervat kan gedurende de tewerkstelling een werkhervattingstoelage ontvangen. Met ingang van 1 februari 2013 werd de daarvoor geldende leeftijdsvoorwaarde van 50 jaar verhoogd tot 55 jaar. Het aantal gerechtigden op een werkhervattingstoelage van 50 tot 54 jaar is daardoor in de loop van 2013 gedaald, tot gemiddeld 6 175 in T4 2013. In T4 2012 bedroeg dat aantal nog 9 391.

Tabel 7.6.VI
Gerechtigden op een werkhervattingstoelage voor
oudere werklozen volgens leeftijd (fysieke eenheden – maandgemiddelde per trimester)

		50 jaar	51 jaar	52 jaar	53 jaar	54 jaar	50-54 jaar	55-65 jaar
2011	T1	641	1 486	1 817	2 043	2 005	7 992	7 787
	T2	698	1 559	1 922	2 162	2 111	8 452	8 506
	T3	645	1 575	2 072	2 272	2 240	8 803	9 018
	T4	683	1 661	2 170	2 346	2 376	9 235	9 749
2012	T1	657	1 607	2 084	2 296	2 424	9 068	9 930
	T2	665	1 735	2 165	2 443	2 619	9 628	10 804
	T3	608	1 651	2 121	2 498	2 574	9 451	10 983
	T4	600	1 619	2 182	2 493	2 497	9 391	11 151
2013	T1	570	1 522	2 108	2 425	2 502	9 128	11 310
	T2	315	1 240	1 948	2 200	2 323	8 025	11 800
	T3	99	916	1 708	1 956	2 202	6 881	11 850
	T4	21	685	1 532	1 846	2 091	6 175	12 312
2011	T1	100	100	100	100	100	100	100
	T2	109	105	106	106	105	106	109
	T3	101	106	114	111	112	110	116
	T4	107	112	119	115	119	116	125
2012	T1	102	108	115	112	121	113	128
	T2	104	117	119	120	131	120	139
	T3	95	111	117	122	128	118	141
	T4	94	109	120	122	125	118	143
2013	T1	89	102	116	119	125	114	145
	T2	49	83	107	108	116	100	152
	T3	15	62	94	96	110	86	152
	T4	3	46	84	90	104	77	158

7.7

Stelsel van loopbaanonderbreking en tijdskrediet

Het stelsel van loopbaanonderbreking, van toepassing in de publieke sector, en tijdskrediet, in de privé-sector, onderging in 2012 en 2013 ingrijpende wijzigingen, waarbij vooral de duur van de onderbrekingen ingeperkt werd en de loopbaanvoorwaarden verstrengd werden. Dit subhoofdstuk geeft de belangrijkste wijzigingen weer en bespreekt de impact ervan op de instroom in de verschillende stelsels.

7.7.1

Publieke sector: loopbaanonderbreking

Vanaf 1 januari 2012 kunnen contractuele en statutaire personeelsleden in de openbare sector die hun loopbaan voltijds onderbreken, slechts gedurende 60 maanden aanspraak maken op een onderbrekingsuitkering. Ook het recht op onderbrekingsuitkeringen ingeval van deeltijdse loopbaanonderbreking werd beperkt tot 60 maanden vóór de leeftijd van 55 jaar (enkel voor statutaire personeelsleden van de federale overheid bestaat deze leeftijdsgrens niet). Voorheen gold voor beide stelsels een beperking tot 72 maanden. Na de leeftijd van 55 jaar (voorheen 50 jaar, zie 7.7.3) heeft men onder bepaalde voorwaarden nog recht op deeltijdse loopbaanonderbreking in het eindeloopbaanstelsel, met verhoogde onderbrekingsuitkeringen.

Als gevolg van de nieuwe regels is het aantal intreders in het stelsel van loopbaanonderbreking de afgelopen twee jaar fors gedaald. In 2011 waren er nog 19 220 intreders, in 2012 daalde dat aantal tot 17 115 en in 2013 zelfs tot 15 422 (- 19,8% ten opzichte van 2011). De daling deed zich voor in elk van de stelsels. Ze was het grootst bij de halftijdse onderbrekingen met verhoogde uitkeringen einde loopbaan (- 947 intreders of - 33,1%) en de onderbrekingen met 1/5, eveneens met verhoogde uitkeringen einde loopbaan (- 1 127 intreders of - 32,2%).

Tabel 7.7.1
Aantal intreders in het stelsel van
loopbaanonderbreking¹

Stelsel bij intrede	2011	2012	2013	Verskil 2011-2013		Verskil 2012-2013	
Volijds	2 936	2 367	2 289	- 647	- 22,0%	- 78	- 3,3%
Halftijds, geen verhoogde uitkeringen	5 448	4 851	4 730	- 718	- 13,2%	- 121	- 2,5%
Halftijds, verhoogde uitkeringen einde loopbaan	2 859	2 357	1 912	- 947	- 33,1%	- 445	- 18,9%
Vermindering met 1/3, geen verhoogde uitkering	107	92	102	- 5	- 4,7%	+ 10	+ 10,9%
Vermindering met 1/3, verhoogde uitkering einde loopbaan	85	62	25	- 60	- 70,6%	- 37	- 59,7%
Vermindering met 1/4, geen verhoogde uitkering	267	283	235	- 32	- 12,0%	- 48	- 17,0%
Vermindering met 1/4, verhoogde uitkering einde loopbaan	211	155	53	- 158	- 74,9%	- 102	- 65,8%
Vermindering met 1/5, geen verhoogde uitkering	3 809	3 859	3 705	- 104	- 2,7%	- 154	- 4,0%
Vermindering met 1/5, verhoogde uitkering einde loopbaan	3 498	3 089	2 371	- 1 127	- 32,2%	- 718	- 23,2%
Totaal	19 220	17 115	15 422	- 3 798	- 19,8%	- 1 693	- 9,9%

¹ Intreders = betaling in maand X en geen betaling in maand X-1 tot X-12

7.7.2 Privésector: tijdskrediet

Vanaf 1 januari 2012 wordt voor werknemers in de privé-sector een onderscheid gemaakt tussen gemotiveerd en niet-gemotiveerd tijdskrediet.

Werknemers met een loopbaanverleden van minstens 5 jaar als loontrekkende en minstens 2 jaar anciënniteit bij de huidige werkgever, hebben recht op 12 maanden niet-gemotiveerd tijdskrediet, of 24 maanden halftijdse vermindering, of 60 maanden vermindering met 1/5, of een combinatie van deze stelsels, tot een voltijds equivalent van 12 maanden volledige onderbreking. Voor werknemers die tijdskrediet opnemen onmiddellijk aansluitend op ouderschapsverlof geldt de anciënniteitsvoorwaarde niet.

Bovenop dat krediet hebben werknemers met minstens 2 jaar anciënniteit bij de huidige werkgever recht op een bijkomend krediet van maximum 36 of 48 maanden volledige onderbreking, halftijdse vermindering of 1/5 vermindering mét motief. Voor het krediet van 36 maanden komen volgende motieven in aanmerking: zorg voor het eigen kind tot 8 jaar, toediening palliatieve zorgen, verzorging of bijstand van een zwaar ziek gezins- of familielid, volgen van een opleiding. Het bijkomend krediet van 36 maanden kan verlengd worden tot 48 maanden voor de

bijstand van een zwaar ziek kind of de opvang van een gehandicapt kind tot 21 jaar.

Naast het gemotiveerd en het niet-gemotiveerd tijdskrediet blijft ook nog het eindloopbaanstelsel bestaan. Werknemers kunnen vanaf de leeftijd van 55 jaar (voorheen 50 jaar, zie 7.3.3) onder bepaalde voorwaarden hun loopbaan gedeeltelijk onderbreken, met recht op verhoogde onderbrekingsuitkeringen.

De striktere toetredingsvoorwaarden hebben geleid tot een aanzienlijke afname van de instroom in het stelsel van het tijdskrediet tussen 2011 en 2012, van 36 550 intreders naar 25 725 intreders. Tussen 2012 en 2013 was er opnieuw een lichte stijging, maar dat verhinderde niet dat de instroom in 2013 nog steeds 23,7% lager lag dan in 2011 (27 877 ten opzichte van 36 550). De lagere instroom deed zich voor in elk van de stelsels, behalve bij de verminderingen met 1/5 zonder verhoogde uitkeringen. Daar nam het aantal intreders tussen 2012 en 2013 toe met 2 278 (+ 19,2%), waardoor de instroom er opnieuw hoger kwam te liggen dan in 2011.

Tabel 7.7.II
Aantal intreders in het stelsel van tijdskrediet¹

Stelsel bij intrede	2011	2012	2013	Verskil 2011-2013		Verskil 2012-2013	
Voltijds	5 845	4 756	4 794	- 1 051	- 18,0%	+ 38	+ 0,8%
Halftijds, geen verhoogde uitkeringen einde loopbaan	4 146	2 893	2 788	- 1 358	- 32,8%	- 105	- 3,6%
Halftijds, verhoogde uitkeringen einde loopbaan	3 435	1 502	1 469	- 1 966	- 57,2%	- 33	- 2,2%
Vermindering 1/5, geen verhoogde uitkeringen einde loopbaan	13 833	11 874	14 152	+ 319	+ 2,3%	+ 2 278	+ 19,2%
Vermindering 1/5, verhoogde uitkeringen einde loopbaan	9 291	4 700	4 674	- 4 617	- 49,7%	- 26	- 0,6%
Totaal	36 550	25 725	27 877	-8 673	- 23,7%	+ 2 152	+ 8,4%

¹ Intreders = betaling in maand X en geen betaling in maand X-1 tot X-12

7.7.3 Zoom op het eindeloopbaanstelsel

Vanaf 1 januari 2012 werd de leeftijd waarop werknemers uit de privé-sector recht hebben op deeltijdse onderbrekingsuitkeringen tot de wettelijke pensioenleeftijd (1/2-tijds of met 1/5) in het kader van het tijdskrediet eindeloopbaanstelsel opgetrokken van 50 tot 55 jaar. Ook de loopbaan- en anciënniteitsvoorwaarden werden opgetrokken. Er zijn uitzonderingsmaatregelen voorzien voor werknemers die een zwaar beroep hebben uitgeoefend, dat voorkomt op de lijst van de knelpuntberoepen.

Personeelsleden van de openbare sector, met uitzondering van de statutaire personeelsleden van de federale overheid, hebben eveneens onder bepaalde voorwaarden recht op deeltijdse onderbrekingsuitkeringen tot de wettelijke pensioenleeftijd (1/2-tijds of met 1/5) in het kader van de loopbaanonderbreking in het eindeloopbaanstelsel. Ook in dat stelsel werd de leeftijdsvoorwaarde opgetrokken van 50 tot 55 jaar, uitgezonderd in bepaalde gevallen voor personeelsleden die een zwaar beroep hebben uitgeoefend, of een lange loopbaan achter de rug hebben. Deze wijziging is van toepassing voor onderbrekingsaanvragen vanaf 1 september 2012.

Voorgaande subhoofdstukken toonden reeds aan dat de intreders met een verhoogde onderbrekingsuitkering de sterkste daling kenden als gevolg van deze wijziging.

Tabel 7.7.III toont aan dat deze daling zich logischerwijs vooral voordoet in de leeftijdsklasse van 50 tot 54 jaar. In het stelsel van het tijdskrediet was de afname al duidelijk merkbaar in 2012 en ze zette zich nog door in 2013. Tussen 2011 en 2013 nam het aantal intreders er af van 6 949 tot 1 062 (- 84,7%). In het stelsel van de loopbaanonderbreking was de afname in dezelfde leeftijdsklasse het grootst in 2013. Tussen 2011 en 2013 daalde het aantal intreders er met 3 152 (- 72,9%).

Alle leeftijden samen nam de instroom in het eindeloopbaanstelsel tijdskrediet af met meer dan de helft tussen 2011 en 2013. In 2013 traden in totaal nog 6 143 werknemers toe tot dit stelsel. In het eindeloopbaanstelsel loopbaanonderbreking nam de totale instroom tussen 2011 en 2013 af met meer dan 1/3. Dat stelsel telde in 2013 nog 4 361 intreders.

Tabel 7.7.III
Aantal intreders in de eindeloopbaanstelsels loop-
baanonderbreking en tijdskrediet¹

Stelsel bij intrede	Leeftijd	2011	2012	2013	Verskil 2011-2013		Verskil 2012-2013	
Loopbaanon- derbreking	50 tot 54 jaar	4 325	3 434	1 173	-3 152	- 72,9%	- 2 261	- 65,8%
	55 jaar en ouder	2 328	2 229	3 188	+ 860	+ 36,9%	+ 959	+ 43,0%
	Totaal	6 653	5 663	4 361	-2 292	- 34,5%	- 1 302	- 23,0%
Tijdskrediet	50 tot 54 jaar	6 949	1 932	1 062	-5 887	- 84,7%	- 870	- 45,0%
	55 jaar en ouder	5 777	4 270	5 081	- 696	- 12,0%	+ 811	+ 19,0%
	Totaal	12 726	6 202	6 143	-6 583	- 51,7%	- 59	- 1,0%

¹ Intreders = betaling in maand X en geen betaling in maand X-1 tot X-12

7.7.4 Thematische verlopen

In de thematische verlopen waren de reglementaire wijzigingen minder ingrijpend. Bovendien ging het om een uitbreiding in plaats van een beperking. Sinds 2012 kunnen twee belangrijke wijzigingen aangehaald worden.

Een eerste betreft het optrekken van de duur van het ouderschapsverlof van 3 tot 4 maanden per kind. In de privé-sector trad de wijziging in werking vanaf 1 juni 2012, in de openbare sector vanaf 1 augustus 2012. Kinderen geboren of geadopteerd vanaf 8 maart 2012 geven recht op een onderbrekingsuitkering voor de vierde, bijkomende maand. Kinderen geboren of geadopteerd vóór die datum openen wel het recht op een vierde, bijkomende maand ouderschapsverlof, maar niet op een onderbrekingsuitkering voor die maand.

Een tweede wijziging heeft betrekking op het verlof voor medische bijstand. In dat stelsel werd een zogenaamde mini-onderbreking ingevoerd van een week (verlengbaar met een week) voor het bijstaan van een gehospitaliseerd minderjarig kind. De minimumduur in het gewone stelsel van verlof voor medische bijstand bedraagt een maand. In de privé-sector werd deze wijziging ingevoerd vanaf 1 november 2012, in de openbare sector vanaf 1 augustus 2013.

Alle vormen van thematisch verlopen laten een stijging noteren van het aantal intreders tussen 2011 en 2013. In het ouderschapsverlof was de stijging in relatieve termen het kleinst: + 3,6%. Het aantal intreders in het verlof voor medische bijstand nam in twee jaar tijd toe met bijna 1/3, van 10 097 in 2011 naar 13 355 in 2013. In het verlof voor palliatieve vormen bleef de toename van de instroom in dezelfde tijdspanne beperkt tot 188 personen (+ 12,7%), waardoor hij in 2013 uitkomt op 1 671 intreders.

Tabel 7.7.IV
Aantal intreders in de thematische verlopen¹

Stelsel bij intrede	2011	2012	2013	Verskil 2011-2013		Verskil 2012-2013	
Ouderschapsverlof	61 320	60 486	63 529	+ 2 209	+ 3,6%	+ 3 043	+ 5,0%
Verlof voor medische bijstand	10 097	10 685	13 355	+ 3 258	+ 32,3%	+ 2 670	+ 25,0%
Verlof voor palliatieve zorgen	1 483	1 556	1 671	+ 188	+ 12,7%	+ 115	+ 7,4%

¹ Intreders = betaling in maand X en geen betaling in maand X-1 tot X-12

7.8

Stelsel van dienstencheques

Ook in het stelsel van de dienstencheques werden een aantal reglementaire wijzigingen doorgevoerd in 2012 en 2013. Kort samengevat houden deze wijzigingen het volgende in:

- Ondernemingen met verschillende activiteiten moeten hun activiteiten met betrekking tot dienstencheques onderbrengen in een zogenaamde "sui generis afdeling". Deze "sui generis afdeling" moet vanaf 1 juli 2012 ook een afzonderlijke boekhouding voeren.
- Vanaf 1 juli 2012 dienen kandidaat-ondernemingen bij de erkenningsaanvraag een ondernemingsplan toe te voegen dat is goedgekeurd door een erkend boekhouder of erkend boekhouder-fiscalist of accountant.
- Vanaf 1 juli 2012 moet 60% van de nieuw aangeworven werknemers (per trimester en per exploitatiezetel) uitkeringsgerechtigde volledig werklozen of gerechtigden op een integratie-uitkering zijn.
- Vanaf 24 december 2012 moeten ondernemingen die een erkenning aanvragen een borgsom van 25 000 EUR storten, ten laatste op het moment waarop de erkenningsaanvraag ingediend wordt op het Secretariaat van de Adviescommissie.
- Vanaf 1 januari 2013 wordt 5 EUR ingehouden op het bedrag van de federale tegemoetkoming in de dienstencheques wanneer een onderneming niet

meer voldoet aan één of meerdere erkenningsvoorwaarden. In geval van een zware inbreuk kan het volledige bedrag, bestaande uit de federale tegemoetkoming en de tussenkomst van de gebruiker, ingehouden worden.

- Vanaf 1 januari 2013 is de aankoopprijs van een dienstencheque gestegen van 7,50 EUR naar 8,50 EUR.

De striktere voorwaarden voor ondernemingen hebben geleid tot een sterke daling van het aantal eerste aanvragen tot erkenning. Tijdens het vierde trimester van 2013 vroegen slechts 7 ondernemingen een erkenning aan, waar dit er in het laatste trimester van 2011 nog 128 waren. Over het gehele jaar bekeken bedroeg het aantal eerste aanvragen tot erkenning in 2013 slechts 96.

Grafiek 7.8.I
Aantal eerste aanvragen tot erkenning als
dienstenchequeonderneming

Het optrekken van de prijs van een dienstencheque heeft geleid tot een piek van het aantal aangekochte cheques in T4 2012, ter anticipatie van de prijsstijging vanaf 1 januari 2013. Deze piek werd logischerwijs gevolgd door een forse daling in T1 2013 (- 23,0% ten opzichte van T1 2012). Het tweede en het derde trimester van 2013 tonen aan dat het aantal aangekochte dienstencheques ondanks de prijsstijging op peil blijft en zelfs nog toeneemt (respectievelijk + 9,1% en + 5,4% ten opzichte van 2012), in tegenstelling tot wat de evolutie op jaarbasis in 2013 laat vermoeden (- 0,3% ten opzichte van 2012). In T4 2013 werd de piek van T4 2012 nog overtroffen (+ 6,0%), maar in dat trimester is ongetwijfeld opnieuw sprake van een anticipatief effect als gevolg van de nieuwe prijsstijging (naar 9,00 EUR) vanaf 1 januari 2014.

Tabel 7.8.I
Aantal aangekochte dienstencheques

	T1	T2	T3	T4	Jaar
2011	27 248 629	27 456 383	24 932 419	29 464 283	109 101 714
2012	29 280 817	29 320 149	26 892 825	37 457 909	122 951 700
2013	22 553 027	31 981 153	28 332 600	39 722 141	122 588 921
Vershil 2012-2013 in absolute aantallen	- 6 727 790	+ 2 661 004	+ 1 439 775	- 2 264 232	- 362 779
Vershil 2012-2013 in %	+ 23,0%	+ 9,1%	+ 5,4%	- 6,0%	- 0,3%

Tabel 7.8.II
Evolutie van de aankoop prijs van en de federale
tegemoetkoming voor dienstencheques

KB	MB	In voege	Gebruiker	Gewesten	Federaal	Totaal	Opmerking
12/12/2001	22/12/2001	12/12/2001	6,20 EUR	8,68 EUR	8,68 EUR	23,56 EUR	
09/01/2004	15/01/2004	01/01/2004	6,20 EUR		17,36 EUR	23,56 EUR	De federale tegemoetkoming bedraagt 17,36 EUR per aangekochte dienstencheque in 2003 ¹ (artikels 11 bis en 11 ter)
09/01/2004	15/01/2004	01/01/2004	6,20 EUR	/	13,27 EUR	19,47 EUR	Voor dienstencheques aangekocht vanaf 01/01/2004
14/07/2004	22/07/2004	20/07/2004	6,20 EUR	/	14,80 EUR	21,00 EUR	Voor dienstencheques aangekocht vanaf 20/07/2004
10/11/2004	19/11/2004	20/11/2004	6,70 EUR	/	14,30 EUR	21,00 EUR	Voor dienstencheques aangekocht vanaf 20/11/2004
16/01/2007	22/01/2007	01/01/2007	6,70 EUR	/	14,30 EUR	21,00 EUR	Per dienstencheque overgemaakt voor terugbetaling aan de uitgiftemaatschappij voor 23/01/2007
16/01/2007	22/01/2007	01/01/2007	6,70 EUR	/	13,30 EUR	20,00 EUR	Per dienstencheque overgemaakt voor terugbetaling aan de uitgiftemaatschappij vanaf 23/01/2007
28/04/2008	30/04/2008	01/05/2008	7 EUR	/	13,58 EUR	20,58 EUR	Vanaf 01/05/2008 voor iedere dienstencheque aangekocht vanaf 01/05/2008
28/04/2008	30/04/2008	01/05/2008	7 EUR		13,50 EUR	20,50 EUR	EUR Per dienstencheque aangekocht vanaf 01/05/2008
27/10/2008	31/10/2008	01/11/2008	7 EUR		13,50 EUR	20,50 EUR	Voor iedere bestelling van dienstencheques betaald door de gebruiker na 30/04/2008 en voor 01/11/2008 ³
27/10/2008	31/10/2008	01/11/2008	7 EUR	/	13,80 EUR	20,80 EUR	Per dienstencheque betaald vanaf 01/11/2008
11/12/2008	22/12/2008	01/01/2009	7,50 EUR	/	13,80 EUR	21,30 EUR	Voor iedere bestelling van dienstencheques betaald door de gebruiker vanaf 30/10/2008 en voor 01/01/2009 ³
11/12/2008	22/12/2008	01/01/2009	7,50 EUR	/	13,30 EUR	20,80 EUR	Per dienstencheque aangekocht vanaf 01/01/2009 ³
		01/09/2010 spilindex	7,50 EUR		13,60 EUR	21,10 EUR	Alle dienstencheques besteld door de gebruiker vanaf 01/09/2010 ^{3,4}
		01/05/2011 spilindex	7,50 EUR		13,91 EUR	21,41 EUR	Alle dienstencheques door de gebruiker besteld tussen 01/05/2011 en 31/01/2012 ^{3,4}
03/08/2012 20/12/2012	17/08/2012 31/12/2012	01/02/2012	7,50 EUR		14,22 EUR	21,72 EUR	Alle dienstencheques door de gebruiker besteld tussen 01/02/2012 en 30/11/2012
20/12/2012	31/12/2012	01/12/2012	7,50 EUR		14,54 EUR	22,04 EUR	Alle dienstencheques door de gebruiker besteld tussen 01/12/2012 en 31/12/2012
20/12/2012	31/12/2012	01/01/2013	8,50 EUR		13,54 EUR	22,04 EUR	De dienstencheques besteld door de gebruiker vanaf 01/01/2013: van de 1 ^{ste} tot de 400 ^{ste} per kalenderjaar De dienstencheques besteed per gezin vanaf 01/01/2013: van de 1 ^{ste} tot de 800 ^{ste} per kalenderjaar + de gebruikers die 2 000 dienstencheques per jaar kunnen bestellen
20/12/2012	31/12/2012	01/01/2013	9,50 EUR		12,54 EUR	22,04 EUR	De dienstencheques besteld door de gebruiker vanaf 01/01/2013: vanaf de 401 ^{ste} per kalenderjaar De dienstencheques besteed per gezin vanaf 01/01/2013: vanaf de 801 ^{ste} per kalenderjaar

17/08/2013	26/08/2013	01/01/2014	9 EUR	13,04 EUR	22,04 EUR	De dienstencheques besteld door de gebruiker vanaf 01/01/2014: van de 1 ^{ste} tot de 400 ^{ste} per kalenderjaar De dienstencheques besteed per gezin vanaf 01/01/2014: van de + de gebruikers die 2 000 dienstencheques per jaar kunnen bestellen
17/08/2013	26/08/2013	01/01/2014	10 EUR	12,04 EUR	22,04 EUR	De dienstencheques besteld door de gebruiker vanaf 01/01/2014: vanaf de 401 ^{ste} per kalenderjaar De dienstencheques besteed per gezin vanaf 01/01/2014: vanaf de 801 ^{ste} per kalenderjaar

¹ De geldigheid van een dienstencheque bedraagt 8 maanden, maar de dienstencheques aangekocht voor 01/11/2003 hebben een geldigheidsduur tot 30/06/2004.

² Het bedrag van de federale tegemoetkoming zal 13,58 EUR bedragen wanneer de spilindex van 106,22 overschreden wordt.

³ De betalingsdatum is de datum waarop de rekening van de uitgigtemaatschappij gecrediteerd wordt.

⁴ Vanaf 01/09/2009 is het bedrag van de federale tegemoetkoming gekoppeld aan de index, zonder tussenkomst van een KB. KB artikel 8.

7.9 Activering van het zoekgedrag

Voor de impact van de reglementaire wijzigingen met betrekking tot de procedure voor de activering van het zoekgedrag naar werk wordt verwezen naar hoofdstuk 4.

Historische evolutie

8.1 De UVW-WZ

Tabel 8.1.1
Werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ)

	Werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ)								Ratio (A) (beroepsbev.)
	Volgens leeftijd				Volgens duur en leeftijd		Totaal		
	< 25 j.	25 - 49 j.	50 +	50 + ¹	2 j. en langer		(A)	vrijgest 50 - 59 ¹ inbegrepen	
					< 50 j.	50 +			
2004	77 898	322 005	55 535	155 075	187 382	32 626	455 437	554 977	9,4%
2005	73 694	323 473	72 552	158 453	196 053	48 609	469 719	555 620	9,5%
2006	69 441	304 319	85 836	157 249	181 190	61 990	459 596	531 009	9,3%
2007	62 770	273 453	92 864	150 998	155 497	71 298	429 087	487 221	8,6%
2008	58 444	251 007	94 395	142 451	131 738	74 067	403 845	451 902	8,0%
2009	65 535	267 446	101 139	138 528	121 563	76 487	434 120	471 508	8,5%
2010	63 992	267 954	106 480	134 826	120 312	79 425	438 426	466 772	8,6%
2011	58 594	256 298	106 932	130 128	119 740	80 548	421 823	445 020	8,2%
2012	55 536	255 417	106 296	126 909	114 459	79 217	417 250	437 863	8,0%
2013	58 240	264 909	109 335	126 895	112 733	78 254	432 484	450 044	8,3%

¹ Bij constante reglementering, d.w.z. met inbegrip van de 50-59-jarigen die voordien werden vrijgesteld. Voordien verscheen de meerderheid van de werklozen van 50 tot en met 59 jaar niet in de statistieken van de werkzoekenden doordat ze konden worden vrijgesteld van de inschrijving als werkzoekende (IWZ). De leeftijd voor vrijstelling van IWZ werd tussen 2002 en 2012 geleidelijk verhoogd van 50 naar 58 jaar en werd begin 2013 nog opgetrokken naar 60 jaar.

Tabel 8.1.II
Werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werk-
lozen (UVW-WZ): klassering van de voorbije 10 jaar

Werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ)									
	Volgens leeftijd				Volgens duur en leeftijd		Totaal		Ratio (A) (beroeps- bev.)
	< 25 j.	25 - 49 j.	50 +	50 + ¹	2 j. en langer		(A)	vrijgest 50 - 59 ¹ inbegrepen	
					< 50 j.	50 +			
1	2012	2008	2004	2013	2013	2004	2008	2012	2008
2	2013	2012	2005	2012	2012	2005	2012	2011	2012
3	2008	2011	2006	2011	2011	2006	2011	2013	2011
4	2011	2013	2007	2010	2010	2007	2007	2008	2013
5	2007	2009	2008	2009	2009	2008	2013	2010	2009
6	2010	2010	2009	2008	2008	2009	2009	2009	2010
7	2009	2007	2012	2007	2007	2013	2010	2007	2007
8	2006	2006	2010	2004	2006	2012	2004	2006	2006
9	2005	2004	2011	2006	2004	2010	2006	2004	2004
10	2004	2005	2013	2005	2005	2011	2005	2005	2005

¹ Bij constante reglementering, d.w.z. met inbegrip van de 50-59-jarigen die voordien werden vrijgesteld. Voordien verscheen de meerderheid van de werklozen van 50 tot en met 59 jaar niet in de statistieken van de werkzoekenden doordat ze konden worden vrijgesteld van de inschrijving als werkzoekende (IWZ). De leeftijd voor vrijstelling van IWZ werd tussen 2002 en 2012 geleidelijk verhoogd van 50 naar 58 jaar en werd begin 2013 nog opgetrokken naar 60 jaar.

De tabel hierboven vermeldt de jaarlijkse werkloosheidscijfers van de voorbije 10 jaar.

Tabel 8.1.I geeft de absolute cijfers weer. Tabel 8.1.II klasseert de jaren volgens het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen in de betrokken categorie, te beginnen met het laagste aantal.

We kunnen vaststellen dat het jaar 2013 er over het algemeen wat op is achteruitgegaan t.o.v. het jaar 2012. Wat het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen jonger dan 25 jaar betreft, komt 2013 in de rangschikking net onder 2012, maar voor 2012 wordt het resultaat echter beïnvloed door de verlenging van de inschakelingstijd met 3 maanden.

Voor de leeftijdsklasse van de 25-49-jarigen komt het jaar 2013 op de 4de plaats te staan, onder de jaren 2008, 2012 en 2011. Bij de 50-plussers komt het jaar 2013 zelfs op de laatste plaats terecht, al moet dat resultaat sterk genuanceerd worden. Als de reglementaire wijzigingen worden geneutraliseerd, waarmee de leeftijd van vrijstelling van IWZ geleidelijk werd verhoogd tot 60 jaar, verschijnt 2013 bovenaan het klassement.

Ook wat de langdurige werkloosheid (2 jaar en langer) bij de UVW-WZ onder de 50 jaar betreft, blijkt 2013 een goed jaar te zijn geweest. We noteren het laagste aantal sinds 10 jaar (112 733 betalingen). Bij de langdurige werkloosheid boven de 50 jaar neemt 2013 daarentegen slechts de 7de plaats in. Dat aantal blijkt echter gedaald t.o.v. de drie vorige jaren.

Als we de ratio berekenen tussen het aantal UVW-WZ en de beroepsbevolking, verschijnt 2013 ook weer op de 4de plaats na de jaren 2008, 2012 en 2011.

8.2

De vrijgestelde oudere werklozen en de werklozen met bedrijfstoeslag*

Tabel 8.2.1

Vrijgestelde oudere werklozen en werklozen met bedrijfstoeslag

	Vrijgest. oudere werklozen	Werklozen met bedrijfstoeslag				Totaal (B)
		50 - 54 j.	55 - 59 j.	60+ ¹	Totaal	
2004	136 907	7 240	42 769	59 861	109 870	246 776
2005	125 683	6 104	43 343	59 571	109 018	234 701
2006	116 169	4 778	42 477	63 814	111 069	227 238
2007	107 939	3 577	40 384	69 657	113 618	221 557
2008	100 844	3 024	39 062	73 261	115 347	216 191
2009	94 801	2 708	37 489	77 331	117 529	212 329
2010	89 193	2 388	36 714	81 220	120 322	209 515
2011	83 077	1 977	35 043	82 199	119 218	202 295
2012	77 064	1 252	32 350	81 441	115 042	192 106
2013	70 837	735	29 842	80 770	111 347	182 184

¹ De pensioenleeftijd voor vrouwen werd tussen 1997 en 2009 geleidelijk verhoogd van 60 naar 65 jaar, wat grotendeels de verhoging verklaart: in 2013 zaten 22 945 vrouwelijke werklozen met bedrijfstoeslag in die leeftijdscategorie (+ 26 009 vrijgestelde oudere vrouwelijke werklozen, dat zijn 48 954 uitkeringstrekkers die eveneens de totalen beïnvloeden).

Tabel 8.2.II
Vrijgestelde oudere werklozen en werklozen met
bedrijfstoeslag: klassering van de voorbije 10 jaar

	Vrijgest. oudere werklozen	Werklozen met bedrijfstoeslag				Totaal (B)
		50 - 54 j.	55 - 59 j.	60+ ¹	Totaal	
1	2013	2013	2013	2005	2005	2013
2	2012	2012	2012	2004	2004	2012
3	2011	2011	2011	2006	2006	2011
4	2010	2010	2010	2007	2013	2010
5	2009	2009	2009	2008	2007	2009
6	2008	2008	2008	2009	2012	2008
7	2007	2007	2007	2013	2008	2007
8	2006	2006	2006	2010	2009	2006
9	2005	2005	2004	2012	2011	2005
10	2004	2004	2005	2011	2010	2004

¹ De pensioenleeftijd voor vrouwen werd tussen 1997 en 2009 geleidelijk verhoogd van 60 naar 65 jaar, wat grotendeels de verhoging verklaart: in 2013 zaten 22 945 vrouwelijke werklozen met bedrijfstoeslag in die leeftijdscategorie (+ 26 009 vrijgestelde oudere vrouwelijke werklozen, dat zijn 48 954 uitkeringstrekkers die eveneens de totalen beïnvloeden).

Als we de evolutie van de vrijgestelde oudere werklozen vergelijken met die van de werklozen met bedrijfstoeslag in de laatste 10 jaar, stellen we vast dat het jaar 2013 de eerste plaats inneemt met de laagste cijfers voor de vrijgestelde oudere werklozen en voor de totaliteit van de 2 groepen.

Bij de werklozen met bedrijfstoeslag tot 60 jaar blijkt 2013 even goed te scoren, maar bij de werklozen met bedrijfstoeslag van 60 jaar of meer neemt 2013 slechts de 7de plaats in (met 80 770 betalingen). De sterke stijging in die subgroep (+ 20 909 be-

talingen op 10 jaar tijd) is echter bijna volledig te verklaren door het feit dat de pensioengerechtigde leeftijd van de vrouwen tussen 1997 en 2009 werd opgetrokken. Ook binnen die subgroep noteren we voor 2013 echter een betere positie dan voor de voorbije 3 jaar.

Die evolutie werd ook beïnvloed door de sterke stijging van de beroepsbevolking in de leeftijdscategorie van 50 tot 65 jaar (+ 49,8% tussen T3 2004 en T3 2013).

* Exclusief de halftijds bruggepensioneerden (zeer beperkt aantalstelsel afgeschaft sinds 1 januari 2012).

8.3

De uitkeringsgerechtigde volledig werklozen en de werklozen met bedrijfstoeslag

Tabel 8.3.I

Uitkeringsgerechtigde volledig werklozen en werklozen met bedrijfstoeslag

		Algemeen totaal (A + B)		Ratio (bev. op arbeidsleeftijd)
1	2012	609 356	2012	8,4%
2	2013	614 668	2013	8,5%
3	2008	620 036	2011	8,6%
4	2011	624 119	2008	8,8%
5	2009	646 449	2010	9,0%
6	2010	647 940	2009	9,1%
7	2007	650 643	2007	9,3%
8	2006	686 834	2006	9,9%
9	2004	702 214	2005	10,2%
10	2005	704 420	2004	10,3%

Het jaar 2013 staat bijna bovenaan wanneer men de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (werkzoekende en niet-werkzoekende ouderen) en de werklozen met bedrijfstoeslag optelt. Enkel het jaar 2012 bleek beter. De ratio van die hele groep ten opzichte van de bevolking op arbeidsleeftijd (8,5%) loopt nagenoeg gelijk met die van 2012, de laagste van de voorbije 10 jaar (8,4%).

8.4

De tijdelijk werklozen

Tabel 8.4.I

Tijdelijk werklozen

		Tijdelijk werklozen		
		Fysieke eenheden	Budgettaire eenheden	
1	2007	119 949	2007	29 963
2	2006	121 514	2008	32 381
3	2004	123 701	2006	32 394
4	2005	131 215	2004	34 158
5	2008	134 736	2005	34 365
6	2011	140 847	2011	35 895
7	2012	161 340	2012	40 962
8	2013	168 723	2013	42 913
9	2010	173 286	2010	49 507
10	2009	210 864	2009	60 566

De evolutie van de tijdelijke werkloosheid in de laatste 10 jaar sluit nauw aan bij de evolutie van de economische conjunctuur in het land. Zo situeert 2009 zich in volle recessie en de tijdelijke werkloosheid piekt er: 60 566 werknemers in voltijds equivalenten worden tijdelijk werkloos gesteld. In 2013 ging de tijdelijke werkloosheid weer stijgen door de achteruitgang van de conjunctuur.

8.5

De niet-uitkeringsgerechtigde en niet-werkende werkzoekenden

Voor de volledigheid moet ook worden vermeld dat een bepaald aantal niet-werkende werkzoekenden niet wordt vergoed door de werkloosheidsverzekering. De cijfers uit de bovenstaande tabel werden verzameld bij de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling en werden samengebracht door de RVA.

Het gaat om jongeren die hun studies afmaken en een inschakelingstijd doorlopen alsook om niet-werkende werkzoekenden die verplicht of vrijwillig zijn ingeschreven. Onder de verplicht ingeschreven bevinden zich gesanctioneerde werklozen, de werkzoekenden ten laste van de OCMW's of diegenen die erkend zijn als gehandicapten door de FOD Sociale Zekerheid. Bij de vrijwillig ingeschreven niet-vergoede werkzoekenden vinden we ook veel niet-werkende werkzoekenden terug met een vreemde nationaliteit die zich inschrijven om toegang te hebben tot de Belgische arbeidsmarkt maar (nog) geen recht hebben op werkloosheidsuitkeringen.

Tabel 8.5.I
Niet-uitkeringsgerechtigde en niet-werkende
werkzoekenden

Niet-werkende niet-vergoede werkzoekenden					Ratio (A) (beroepsbev.)
	Jongeren in beroeps- inschakelingstijd	Andere WZ ver- plicht ingeschreven	WZ vrijwillig ingeschreven	Totaal	
2004	52 022	28 412	46 575	127 009	2,6%
2005	51 527	29 697	48 968	130 192	2,6%
2006	43 584	31 458	40 895	115 937	2,3%
2007	39 100	30 942	34 965	105 007	2,1%
2008	36 924	31 988	35 672	104 584	2,1%
2009	40 766	31 582	42 528	114 875	2,3%
2010	41 644	34 830	47 652	124 126	2,4%
2011	39 217	36 792	49 374	125 383	2,4%
2012	45 430	37 538	52 976	135 944	2,6%
2013	46 791	38 810	57 360	142 961	2,7%

Tabel 8.5.II
Niet-werkende niet-vergoede werkzoekenden:
klassering van de voorbije 10 jaar

Niet-werkende niet-vergoede werkzoekenden					Ratio (A) (beroepsbev.)
	Jongeren in beroeps- inschakelingstijd	Andere WZ ver- plicht ingeschreven	WZ vrijwillig ingeschreven	Totaal	
1	2008	2004	2007	2008	2008
2	2007	2005	2008	2007	2007
3	2011	2007	2006	2009	2009
4	2009	2006	2009	2006	2006
5	2010	2009	2004	2010	2010
6	2006	2008	2010	2011	2011
7	2012	2010	2005	2004	2012
8	2013	2011	2011	2005	2004
9	2005	2012	2012	2012	2005
10	2004	2013	2013	2013	2013

Voor 2013 noteren we voor de niet-vergoede werkloze werkzoekenden een slechtere score dan in 2012. Het aantal jongeren in beroepsinschakelingstijd stijgt nog op jaarbasis, zij het minder dan in 2012 (+ 3,0% tegenover + 15,8% in 2012 – een stijgingspercentage sterk beïnvloed door de verlenging van de inschakelingstijd). Ook de verplicht en vooral de vrijwillig ingeschreven werkzoekenden blijven in aantal toenemen met respectievelijk + 3,4% en + 8,4% op jaarbasis.

9

Internationale vergelijking

9.1 Werkloosheid

9.1.1 Geharmoniseerde werkloosheidsgraad

Tabel 9.1.1
Geharmoniseerde werkloosheidsgraad (in %) -
Jaarcijfers

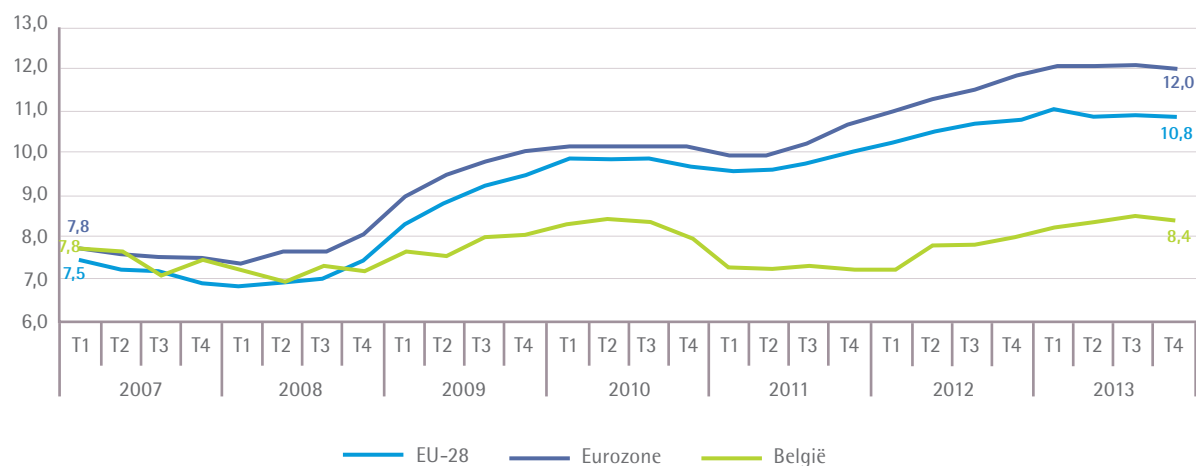
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Vershil 2007 - 2013
EU-28	7,2	7,1	9,0	9,7	9,7	10,5	10,9	+ 3,7 procentpunt
Eurozone	7,6	7,6	9,6	10,1	10,1	11,4	12,1	+ 4,5 procentpunt
België	7,5	7,0	7,9	8,3	7,2	7,6	8,4	+ 0,9 procentpunt

Bron: Eurostat - Enquête naar de Arbeidskrachten (une_rt_a)

De toestand van de werkloosheid in België heeft tijdens de crisis niet de trend gevolgd van het Europese gemiddelde (Europese Unie van de 28 of eurozone): de toestand bij ons is niet in dezelfde mate verslechterd en de opleving was sterker. In 2011 lag de werkloosheidsgraad in België zelfs lager dan in 2007 (- 0,3 procentpunt).

In 2012 en 2013 ging de werkloosheid ook in België weer de hoogte in. De Belgische werkloosheid blijft echter stabiel dan de Europese: tegenover 2007 respectievelijk + 0,9 procentpunt in 2013 ten opzichte van + 3,7 procentpunt in de Europese Unie van de 28 en + 4,5 procentpunt in de eurozone.

Grafiek 9.1.1
Geharmoniseerde werkloosheidsgraad (in %) –
Trimestriële cijfers

Bron: Eurostat – Enquête naar de Arbeidskrachten (une_rt_q)

Grafiek 9.1.1 illustreert duidelijk het stabielere karakter van de werkloosheidsgraad in België in vergelijking met Europa. Tijdens de economische crisis van 2009 en in 2010 is de Belgische werkloosheidsgraad minder sterk gestegen dan het Europese gemiddelde. Nadien herstelde hij zich tijdens de economische opleving sneller dan het gemiddelde van Europa (- 1,2 procentpunt tegen -0,2 tussen het tweede trimester van 2010 en het eerste van 2011). Vanaf de conjuncturele ommekeer in de tweede helft van 2011 zijn de gemiddelde werkloosheidsgraden van de Europese Unie van de 28 en van de eurozone opnieuw gaan stijgen, terwijl de Belgische werkloosheidsgraad t.e.m. T1 2012 vrij stabiel bleef om daarna ook te stijgen. Voor T4 2013 noteren we voor de Belgische werkloosheidsgraad dan ook een verschil van 2,4 procentpunt met die van de Europese Unie van de 28 en van 3,6 procentpunt met die van de eurozone.

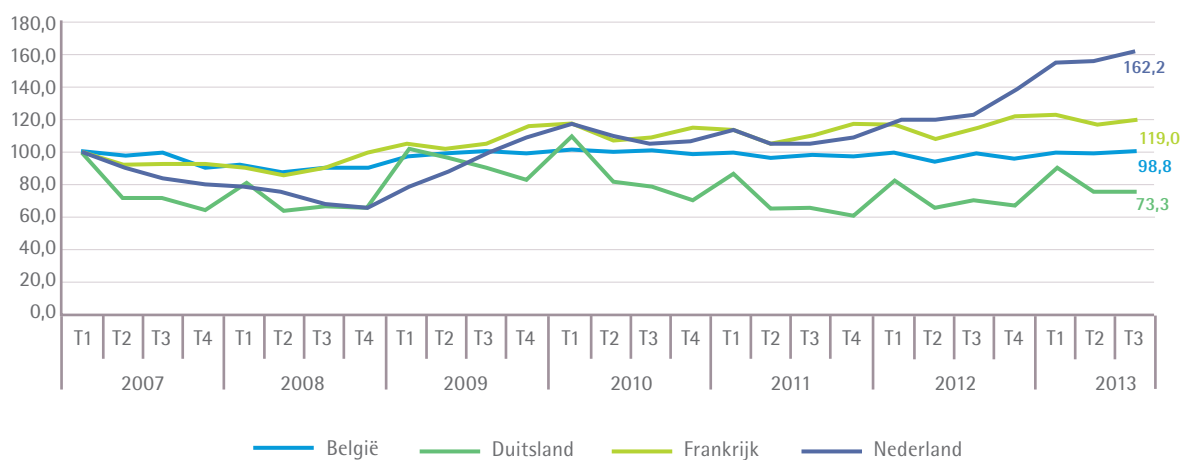
9.1.2

Administratieve vergoede werkloosheid in België en zijn buurlanden

Grafiek 9.1.II toont de evolutie van de administratieve werkloosheid in België en zijn buurlanden Duitsland, Frankrijk en Nederland, waarbij het eerste trimester van 2007 geldt als basis 100. De cijfers zijn beschikbaar t.e.m. T3 2013. Meer informatie over de gebruikte methodologie is te vinden in hoofdstuk 12.2.

Grafiek 9.1.II

Evolutie van de administratieve vergoede werkloosheid in België, Duitsland, Frankrijk en Nederland¹ – periode 2007 – T3 2013

¹ Het gaat om de werkloosheid die vergoed wordt a.d.h.v. een stelsel van werkloosheidsverzekering: voor België UVW-WZ in ruime zin (incl. niet-vrijgestelde werklozen met bedrijfstoelag of op vrijwillig deeltijdse basis); voor Duitsland Arbeitslosengeld SGB III – arbeitslos, voor Frankrijk RAC sans AFR; en voor Nederland de WW-uitkering. Bronnen: RVA: Directie Statistiek, Monatsberichte BFA (DE), Pôle emploi: Séries Statistiques en Centraal Bureau voor de Statistiek (NL).

Ook hier blijkt de Belgische werkloosheid in vergelijking met andere Europese landen een relatief stabiel karakter te vertonen. De administratieve werkloosheid in België reageert minder fel op de crisis in 2009 en 2010 dan in Duitsland, Frankrijk en Nederland het geval is. In feite blijft ze gedurende de hele periode op ongeveer hetzelfde peil als in T1 2007, zodat ze in T3 2013 hier maar 1,2% van afwijkt. Frankrijk en Nederland lijden daarentegen sterker onder de Europese conjunctuur en laten stijgingen noteren met respectievelijk 19,0 en 62,2 basispunten. Duitsland daarentegen, dat ongeveer de beste tewerkstellingscijfers van Europa kan voorleggen, eindigt op een daling met 26,7 basispunten.

9.1.3

Ratio van de administratieve vergoede werkloosheid in ruime zin tegenover de bevolking op arbeidsleeftijd in België en zijn buurlanden

Gezien de reglementaire verschillen tussen de vergeleken landen (zo is België bijvoorbeeld het enige land waarin de werkloosheidsuitkering onbeperkt is in de tijd), lijkt het nuttig om ook een vergelijking te maken a.d.h.v. een ruimere definitie van de administratieve werkloosheid. Tabel 9.1.II geeft voor de periode T1 2007-T3 2013 de ratio's weer van de administratieve werkloosheid in ruime zin ten opzichte van de bevolking op arbeidsleeftijd (15 tot 65 jaar). De ruimere definitie van administratieve werkloosheid houdt in dat ook de werklozen die worden vergoed via sociale bijstand in beschouwing worden genomen.

Tabel 9.1.II
Ratio van de administratieve vergoede werkloosheid in ruime zin in België, Duitsland, Frankrijk en Nederland¹ - periode 2007 - T3 2013

		België	Duitsland	Frankrijk	Nederland
2007	T1	7,5	6,6	8,5	4,9
	T2	7,1	5,9	8,0	4,6
	T3	7,3	5,6	8,0	4,4
	T4	6,9	5,3	8,0	4,3
	Jaar	7,2	5,8	8,1	4,6
2008	T1	7,0	5,7	7,9	4,2
	T2	6,7	5,2	7,6	4,0
	T3	6,8	5,1	7,7	3,9
	T4	6,7	4,9	8,1	3,9
	Jaar	6,8	5,2	7,8	4,0
2009	T1	7,2	5,8	8,5	4,1
	T2	7,2	5,7	8,4	4,4
	T3	7,5	5,6	8,7	4,7
	T4	7,3	5,3	9,1	4,9
	Jaar	7,3	5,6	8,7	4,5
2010	T1	7,6	6,0	9,1	5,2
	T2	7,3	5,4	8,7	5,1
	T3	7,4	5,2	8,9	5,1
	T4	7,1	4,9	9,1	5,1
	Jaar	7,3	5,3	9,0	5,1
2011	T1	7,3	5,5	9,2	5,3
	T2	6,9	4,9	8,8	5,2
	T3	7,1	4,8	9,0	5,2
	T4	6,9	4,6	9,3	5,3
	Jaar	7,1	4,9	9,1	5,2

Vervolg van tabel 9.1.II

2012	T1	7,2	5,1	9,4	5,6
	T2	6,9	4,8	9,1	5,6
	T3	7,0	4,7	9,4	5,7
	T4	6,9	4,6	9,9	5,9
	Jaar	7,0	4,8	9,5	5,7
2013	T1	7,3	5,2	10,2	6,5
	T2	7,1	4,8	9,8	6,6
	T3	7,3	4,8	10,0	6,8

¹ Voor België UVW-WZ in ruime zin (incl. niet-vrijgestelde werklozen met bedrijfstoelag of op vrijwillig deeltijdse basis) en gerechtigden op leefloon of financiële hulp; voor Duitsland Arbeitslosengeld SGB III en Arbeitslosengeld II SGB II – arbeitslos; voor Frankrijk RAC sans AFR, Solidarité en RSA sociale; en voor Nederland de WW, WWB en WIJ-uitkering. Bronnen: RVA: Directie Statistiek, POD Maatschappelijke Integratie, Monatsberichte BFA (DE), Pôle emploi: Séries Statistiques, CAF: L'e-ssentiel + RSA Conjoncture en Centraal Bureau voor de Statistiek (NL). Bron bevolkingsgegevens: Eurostat – Enquête naar de Arbeidskrachten (lfsq_pganws).

In de vier landen zijn de werkloosheidsratio's op jaarbasis gestegen. Die stijging varieert in T3 2013 van + 0,1 procentpunt (Duitsland) tot + 1,1 procentpunt (Nederland). Ten opzichte van 2007 blijkt de evolutie in de verschillende landen echter anders te verlopen.

Duitsland is het enige land dat in de eerste drie trimesters van 2013 een daling laat noteren t.o.v. de overeenkomstige trimesters van 2007 (gemiddeld – 1,1 procentpunt). Ook voor België noteren we een daling van – 0,2 procentpunt voor T1 2013 t.o.v. T1 2007, maar T2 en T3 vertonen hetzelfde peil als de overeenkomstige trimesters van 2007. Frankrijk en Nederland laten ten opzichte van 2007 echter stijgingen noteren van gemiddeld respectievelijk + 1,8 en + 2,0 procentpunt.

Uiteraard moet bij het interpreteren van die ratio's rekening gehouden worden met de ruimere context van de arbeidsmarkt en de sociale zekerheid in elk land, m.n. de bestaande verschillen in erkenning van arbeidsongeschiktheid en vooral in de onderlinge verhoudingen tussen deeltijds werk, voltijds werk en werkloosheid.

9.2 Werkgelegenheid*

9.2.1

Vergelijking tussen België en de EU-28

Tabel 9.2.1

Evolutie van de werkgelegenheid in België,
de EU-28 en de eurozone

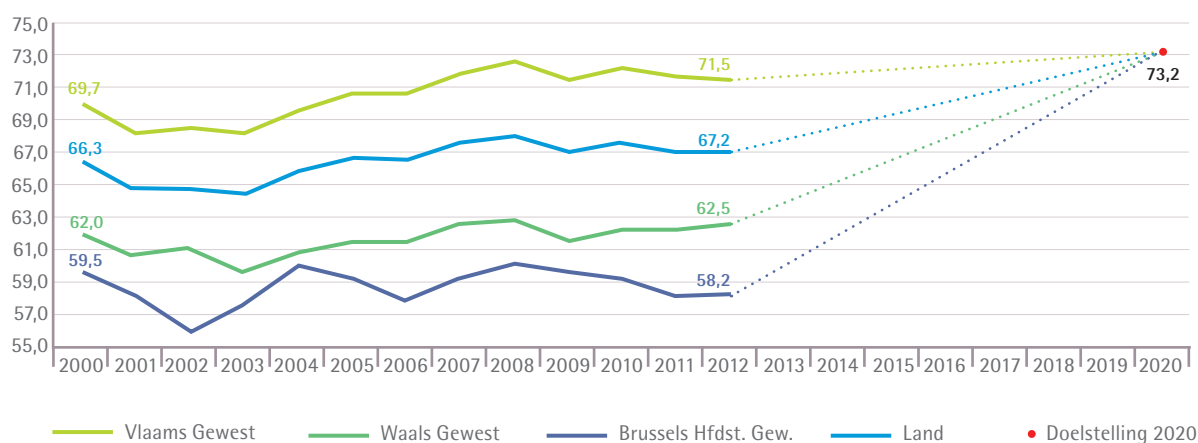
		EU-28	Eurozone	België			EU-28	Eurozone	België
2007	T1	216 894	141 873	4 348	2007	T1	100	100	100
	T2	220 209	144 014	4 345		T2	100	100	100
	T3	222 678	145 438	4 385		T3	100	100	100
	T4	221 960	145 194	4 443		T4	100	100	100
	Jaar	220 435	144 130	4 380		Jaar	100	100	100
2008	T1	220 944	144 458	4 450	2008	T1	101,9	101,8	102,3
	T2	223 072	145 621	4 414		T2	101,3	101,1	101,6
	T3	224 802	146 651	4 465		T3	101,0	100,8	101,8
	T4	222 941	145 521	4 455		T4	100,4	100,2	100,3
	Jaar	222 940	145 563	4 446		Jaar	101,1	101,0	101,5
2009	T1	218 767	142 698	4 418	2009	T1	100,9	100,6	101,6
	T2	219 470	143 069	4 396		T2	99,7	99,3	101,2
	T3	219 613	142 776	4 415		T3	98,6	98,2	100,7
	T4	218 474	142 601	4 454		T4	98,4	98,2	100,2
	Jaar	219 081	142 786	4 421		Jaar	99,4	99,1	100,9
2010	T1	215 228	141 012	4 470	2010	T1	99,2	99,4	102,8
	T2	217 629	142 086	4 443		T2	98,8	98,7	102,3
	T3	218 852	142 541	4 488		T3	98,3	98,0	102,3
	T4	217 811	142 313	4 554		T4	98,1	98,0	102,5
	Jaar	217 380	141 988	4 489		Jaar	98,6	98,5	102,5
2011	T1	216 159	141 282	4 454	2011	T1	99,7	99,6	102,4
	T2	218 469	142 885	4 544		T2	99,2	99,2	104,6
	T3	219 009	142 986	4 489		T3	98,4	98,3	102,4
	T4	217 864	142 339	4 551		T4	98,2	98,0	102,4
	Jaar	217 875	142 373	4 509		Jaar	98,8	98,8	102,9
2012	T1	215 509	140 644	4 502	2012	T1	99,4	99,1	103,5
	T2	217 889	141 801	4 525		T2	98,9	98,5	104,1
	T3	219 142	142 251	4 536		T3	98,4	97,8	103,4
	T4	217 503	141 143	4 533		T4	98,0	97,2	102,0
	Jaar	217 511	141 460	4 524		Jaar	98,7	98,1	103,3

Bron: Eurostat - Enquête naar de Arbeidskrachten (Ifsq_egan).

* De werkgelegenheidscijfers van Eurostat voor 2013 zijn nog niet gekend.

België doet het op het vlak van werkgelegenheid beter dan het gemiddelde van de Europese landen: gedurende de crisis van 2009 is de werkgelegenheid nooit onder het niveau van 2007 gezakt. Omgekeerd hebben de Europese landen (EU-28) en de eurozone tijdens de crisis gemiddeld een lichte daling van het werkgelegenheidsvolume laten noteren. In 2010 herstelt de werkgelegenheid in België zich met + 1,6 basispunten ten opzichte van 2009, waar ze in de EU-28 en in de eurozone nog verder daalt (respectievelijk met – 0,8 en – 0,6 basispunten in vergelijking met 2009). In 2011 kent de Europese werkgelegenheid een lichte opleving, om meteen weer te dalen in 2012, terwijl de Belgische werkgelegenheid gedurende die periode is blijven toenemen. In 2012 noteren we ten opzichte van 2007 voor België dan ook een toename met + 3,3% van de werkgelegenheid, maar voor de EU-28 en de eurozone dalingen met respectievelijk – 1,3% en – 1,9%.

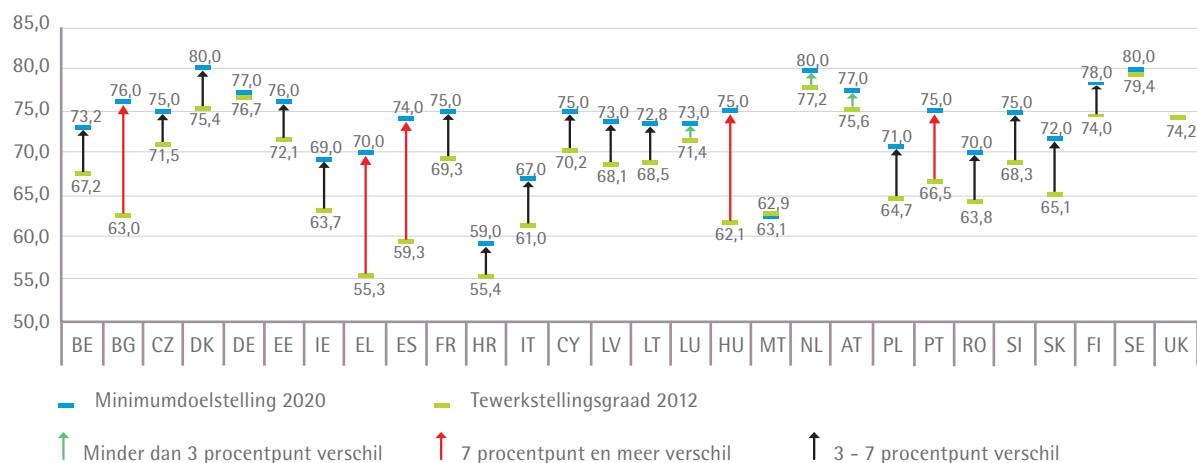
Grafiek 9.2.1
Evolutie van de werkgelegenheid volgens gewest

Bron: Eurostat - Enquête naar de Arbeidskrachten (lfst_r_lfe2emppt)

In het kader van de Europese strategie 2020 ter bevordering van de groei en de werkgelegenheid heeft België zich tot doel gesteld om in 2020 een werkgelegenheidsgraad van 73,2% te halen bij de 20- tot 65-jarigen. Met een werkgelegenheidsgraad van 67,2% in 2012 is er dus nog een verschil van 6 procentpunten. Er zijn echter grote verschillen tussen de gewesten onderling.

Grafiek 9.2.II
Afstand tot de doelstelling 2020 in de landen van de EU-28

Bron: Eurostat - Enquête naar de Arbeidskrachten (Ifsa_organ)

Wanneer we de Belgische afstand tot de doelstelling 2020 vergelijken met die in de andere Europese landen, blijkt België tot de middenmoot van landen met 3 tot 7 procentpunten verschil tot de doelstelling te behoren. Slechts zes van de 27 landen* bevinden zich op minder dan 3 procentpunt van de vooropgestelde doelstelling. Daarbij dient uiteraard in beschouwing te worden genomen dat het gaat om een ambitieuze doelstelling, die werd opgesteld nog voor de financiële en economische crisis aanving.

* Het Verenigd Koninkrijk geldt in de EU-28 als uitzondering, als enige land zonder doelstelling 2020.

9.2.2

Vergelijking tussen België en de EU 15

Tabel 9.2.II

Evolutie van de werkgelegenheidsgraad in België en de EU-15

15-64 jaar	2000		2007		2012		Evol. 2000 - 2007		Evol. 2007 - 2012	
	België	EU-15	België	EU-15	België	EU-15	België	EU-15	België	EU-15
Werkgelegenheid	4 093	156 933	4 348	172 220	4 479	169 402	+ 255	+ 15 286	+ 131	- 2 818
2000 = 100	100	100	106,2	109,7	109,4	107,9	+ 6,2	+ 9,7	+ 3,2	- 1,8
Bevolking	6 719	248 383	7 008	257 676	7 242	259 823	+ 289	+ 9 292	+ 234	+ 2 148
Werkgelegenheidsgraad	60,9%	63,2%	62,0%	66,8%	61,8%	65,2%	+ 1,1%-punt	+ 3,7%-punt	- 0,2%-punt	- 1,6%-punt

Bron: Eurostat - Enquête naar de Arbeidskrachten (Ifsa_egan + Ifsa_pganws)

Als we kijken naar de evolutie van de werkgelegenheid tussen 2000 en 2007, zien we in België een minder sterke groei in vergelijking met de Europese Unie (EU-15): respectievelijk + 6,2% en + 9,7%. Nadien is de toestand omgeslagen. In 2012 bedroeg de werkgelegenheidsgroei in België over de hele periode + 3,2% tegen gemiddeld - 1,8% in het Europa van de 15.

De werkgelegenheidsgraad van de 15-plussers volgt een gelijkaardige evolutie: tussen 2000 en 2007 stijgt hij sterker in de EU van de 15 (+ 3,7 procentpunten tegen + 1,1 procentpunt in België). Tijdens de crisis blijft de Belgische werkgelegenheidsgraad vrij stabiel (slechts -0,2 procentpunt), terwijl hij gemiddeld daalt in de Europese Unie van de 15: - 1,6 procentpunt.

10

Vooruitzichten 2014

In 2013 is de groei van de wereldeconomie bescheiden gebleven (+ 3%).

Sinds het tweede kwartaal van 2013 kent de eurozone weer een lichtjes positieve economische groei. Op jaarbasis is het bbp van de eurozone niettemin nog met ongeveer 0,4% gedaald. Gelet op de grotere groei op wereldvlak en de stijging van het vertrouwen van de verbruikers en producenten, voorziet het Federaal Planbureau een groei met 1% in de eurozone in 2014.

Net als de eurozone en dankzij onder andere een hogere export heeft België een herstelbeweging ingezet (0,2% groei) in de loop van het tweede kwartaal van 2013. In de loop van het tweede semester van 2013 bereikte de groei van het bbp gemiddeld 0,3% per kwartaal. De Belgische economie heeft relatief goed standgehouden tijdens de crisis. België is immers een van de weinige lidstaten van de eurozone waar de activiteit zich opnieuw op hetzelfde niveau bevindt als dat van voor de crisis.

Het Federaal Planbureau en de Nationale Bank voorspellen een lichte opleving van de Belgische economie in 2014. Ze zou nog beperkt blijven door een gematigd groeiende externe vraag en, op intern vlak, door de stijgende werkloosheid en de budgettaire consolidatie. Niettemin voorziet het Federaal Planbureau, gestimuleerd door een stijging van de export en de binnenlandse vraag, een stijging van het bbp die 1,4% zou kunnen bedragen in 2014.

10

Tabel 10.1.1

	2011	2012	2013	2014	Evol. 2012 - 2013	Evol. 2013 - 2014
Geharmoniseerde werkloosheidsgraad (in %)	7,2	7,6	8,4	8,4	+ 0,8 punt	+ 0,0 punt
UVW-WZ	421 823	417 250	432 484	442 184	+ 3,7%	+ 2,2 %
Tijdelijke werkloosheid (in budget. eenheden)	35 895	40 962	42 913	37 200	+ 4,8%	- 13,3 %

Bron: RVA (2012-2013), FPB – Economische begroting (2014)

In 2013 hebben we in België een geharmoniseerde werkloosheidsgraad geregistreerd van 8,4% tegenover 7,6% in 2012. Die evolutie is onder andere het gevolg van talrijke en grote herstructureringen van ondernemingen.

Op jaarbasis is de tewerkstelling in 2013 met ongeveer 11 000 eenheden gedaald. Volgens het Federaal Planbureau zou ze echter moeten stijgen in 2014: + 13 000 eenheden. Die jobcreaties zullen echter niet voldoende zijn om de totale stijging van de beroepsbevolking op te vangen.

Volgens het geharmoniseerde concept van Eurostat zou de werkloosheidsgraad in 2014 stabiel blijven op 8,4%.

De tijdelijke werkloosheid zou in 2014 moeten dalen met ongeveer 13,3% in budgettaire eenheden. Ondanks een lichte stijging (+ 4,8%) in budgettaire eenheden van de 'totale' tijdelijke werkloosheid (d.w.z. alle motieven samen), is het aantal vergoede dagen in tijdelijke werkloosheid omwille van economische redenen in 2013 met 4,2% gedaald ten opzichte van 2012. Volgens de Nationale Bank van België vervulden de mechanismen van 'labour hoarding' hun bufferrol immers niet meer in dezelfde mate als in 2008 en 2009. Daarvoor kunnen ten minste twee redenen worden aangevoerd: enerzijds tastten de lange duur van de crisis en het aarzelende herstel daarna de weerbaarheid van de ondernemingen aan, waardoor een aanpassing van het personeelsbestand onvermijdelijk werd, en anderzijds werden de voorwaarden voor het beroep op tijdelijke werkloosheid om economische redenen aangescherpt, met de invoering van een responsabiliseringsbijdrage. Wat de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen betreft, laten de gevolgen van de conjunctuur zich over het algemeen later gevoelen. Na een stijging met 3,7% in 2012 en 2013, wordt een stijging met 9 700 fysieke eenheden (+ 2,2%) verwacht in 2014.

Ten slotte zou de Belgische inflatie, die wordt gemeten op basis van het gewone indexcijfer van de consumptieprijzen, en die al gedaald was van 2,8% in 2012 tot 1,1% in 2013, nog verder dalen tot 0,8% in 2014. Dat vooruitzicht voor 2014 werd verkregen mede door de daling van het btw-percentages op elektriciteit van 21% tot 6%, die van toepassing is vanaf april 2014. Bovendien is de gezondheidsindex gedaald van 2,6% in 2012 tot 1,2% in 2013 en zou die index nog kunnen dalen tot 0,9% in 2014.

Algemeen overzicht

11.1 Evolutie van de uitkerings- groepen

Tabel 11.1.1
Evolutie van het aantal betalingen volgens groep

	2000	2007	2012	2013	Evol. 2000 - 2013	Evol. 2007 - 2013	Evol. 2012 - 2013
Vergoede werklozen (inclusief werklozen met bedrijfstoelag)	649 846	690 662	645 790	651 059	+ 1 213	- 5,7%	+ 0,8%
Werkzoekenden	385 222	448 982	441 406	457 785	+ 72 563	+ 2,0%	+ 3,7%
Niet-werkzoekenden	264 624	241 680	204 384	193 275	- 71 350	- 20,0%	- 5,4%
Werknemers ondersteund door de RVA	200 702	276 295	359 161	343 334	+ 142 631	+ 24,3%	- 4,4%
Tijdelijke werkloosheid (TW)	109 742	119 949	161 340	168 723	+ 58 981	+ 40,7%	+ 4,6%
Aan TW verwante uitkeringen	3 276	10 620	9 707	9 919	+ 6 642	- 6,6%	+ 2,2%
Deeltijdse werknemers met inkomensgarantie-uitkering (IGU)	36 103	47 516	51 715	51 765	+ 15 662	+ 8,9%	+ 0,1%
Activeringsmaatregelen	51 581	98 210	136 398	112 927	+ 61 345	+ 15,0%	- 17,2%
Werknemers die hun arbeidstijd aanpassen	98 386	224 021	272 704	270 031	+ 171 645	+ 20,5%	- 1,0%
Tijdskrediet	0	111 668	136 391	132 728	+ 132 728	+ 18,9%	- 2,7%
Gewone loopbaanonderbreking	87 754	71 781	73 167	69 826	- 17 928	- 2,7%	- 4,6%
Thematische verloven	9 540	39 870	62 459	66 974	+ 57 434	+ 68,0%	+ 7,2%
Halftijds bruggpensioen	1 092	702	686	504	- 588	- 28,2%	- 26,6%
Totaal van de 3 groepen	948 935	1 190 978	1 277 655	1 264 424	+ 315 490	+ 6,2%	- 1,0%
Andere (grensarbeiders, ontslaguitkering, ...)	14 824	14 382	22 162	23 918	+ 9 093	+ 66,3%	+ 7,9%
Algemeen totaal	963 759	1 205 360	1 299 817	1 288 342	+ 324 583	+ 6,9%	- 0,9%

In vergelijking met het precrisisjaar 2007 ligt het maandgemiddelde van het aantal betalingen in 2013 nog 6,9% hoger. Sinds 2009 gaat het totale aantal betalingen echter opnieuw in dalende lijn. Die tendens zet zich ook in 2013 verder. Ten opzichte van 2012 daalde het totale aantal betalingen met - 0,9%, tot minder dan 1,3 miljoen.

Ten opzichte van 2012 kenden enkel de hoofdgroep van de vergoede werklozen (inclusief de werklozen met bedrijfstoelage) een lichte stijging (+ 0,8%). De subgroep van de niet-werkzoekenden, die al een aantal jaren in aantal afneemt, kent echter een daling met - 5,4%. In 2013 noteren we voor die subgroep dan ook 11 109 betalingen minder dan in 2012. Het aantal betalingen voor de werkzoekende werklozen (inclusief de werklozen met bedrijfstoelage) stijgt echter tot 457 785 (+ 16 379 of + 3,7 % op jaarbasis). Voor de werkzoekenden en de niet-werkzoekenden samen waren er in 2013 echter nog steeds 5,7% minder vergoede werklozen (inclusief werklozen met bedrijfstoelage) dan in het precrisisjaar 2007. Het jaar 2013 is wat de gehele groep vergoede werklozen betreft dan ook vergelijkbaar met het jaar 2000 (slechts 1 213 betalingen meer, d.i. + 0,2%), wat op het vlak van werkloosheid nochtans een van de beste jaren was van de afgelopen 20 jaar.

De andere hoofdgroepen lieten op jaarbasis daarentegen een daling noteren. Die is zowel in absolute als in relatieve termen het grootst bij de werknemers ondersteund door de RVA (- 15 827 eenheden of - 4,4%). Die daling is echter volledig toe te schrijven aan de activeringsmaatregelen. Hun aantal daalt met 23 471 eenheden, d.i. - 17,2%. Dat is vooral een gevolg van de beëindiging van het tijdelijke winplan sinds 1 januari 2012.

Bij de groep werknemers die hun arbeidstijd aanpassen is een eind gekomen aan de jarenlange stijging. Enkel het aantal thematische verloven is in 2013 gestegen op jaarbasis (+ 7,2%). Tijdskrediet en gewone loopbaanonderbreking zijn daarentegen gedaald met respectievelijk - 2,7% en - 4,6%.

11.2 Evolutie van het aantal klanten

De volgende tabel geeft het aantal klanten weer dat rechtstreeks of onrechtstreeks een uitkering heeft ontvangen van de RVA. De personen worden enkel geteld in het stelsel waarin ze laatst werden vergoed. De dienstenchequegebruikers en de door het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen (FSO) vergoede werknemers worden in de tabel opgenomen als andere maatregelen. Die personen kunnen daarnaast ook geteld zijn in de uitkeringsstelsels van de andere groepen.

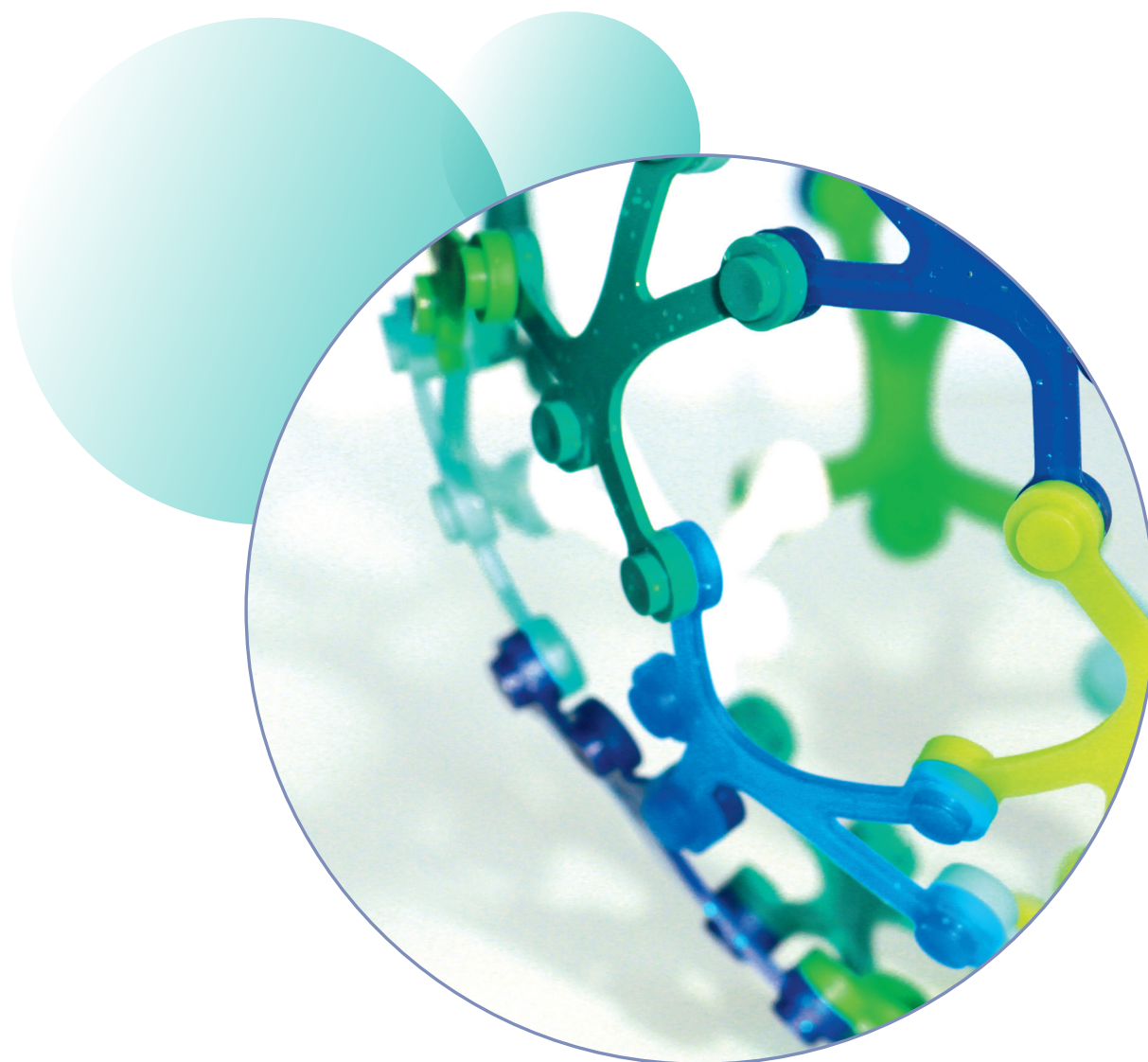
In de rest van dit deel van het jaarverslag wordt het aantal uitkeringstrekkers geteld op basis van het aantal **betalingen**, weergegeven als maandgemiddelde (fysieke eenheden), of als daggemiddelde voor het stelsel van de tijdelijke werkloosheid (budgettaire eenheden). Het aantal **personen** dat gedurende het kalenderjaar minstens één RVA-uitkering ontving verschilt echter sterk van deze cijfers.

Tabel 11.2.1
Evolutie van het aantal klanten¹

	2012	2013	Evol. 2012 - 2013
Groep 1: Vergoede werklozen (inclusief werklozen met bedrijfstoelag)			
Na een voltijdse betrekking	420 899	452 949	+ 7,6%
Rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen	140 543	141 088	+ 0,4%
Na een vrijwillig deeltijdse betrekking	39 720	40 888	+ 2,9%
Voltijdse werklozen met bedrijfstoelag zonder vrijstelling van IWZ	4 276	4 657	+ 8,9%
Vrijstelling omwille van sociale en familiale moeilijkheden	8 909	8 422	- 5,5%
Oudere werklozen	95 158	80 333	- 15,6%
Voltijdse werklozen met bedrijfstoelag met vrijstelling van IWZ	124 162	120 093	- 3,3%
Groep 2: Werknemers ondersteund door de RVA			
Tijdelijk werklozen	362 986	369 096	+ 1,7%
Onthaalouders	6 222	6 102	- 1,9%
Jeugdvakantie	16 525	16 335	- 1,1%
Seniorvakantie	277	427	+ 54,2%
Niet-bezoldigde periode in het onderwijs	13 449	14 092	+ 4,8%
Pleegzorg	387	450	+ 16,3%
Deeltijdse werknemers met een IGU	61 203	63 325	+ 3,5%
Werklozen met een PWA-vrijstelling	1 442	1 530	+ 6,1%
Act. maatr. gericht op werklozen die zich inzetten in het buitenland	15	14	- 6,7%
Act. maatr. gericht op jongere werklozen	827	644	- 22,1%
Act. maatr. gericht op oudere werklozen	21 491	19 679	- 8,4%
Act. maatr. gericht op opleiding van werklozen: studies	31 168	33 182	+ 6,5%
Act. maatr. gericht op opleiding van werklozen: beroepsopleiding	24 955	25 385	+ 1,7%
Act. maatr. gericht op langdurig werklozen, excl. doorstromingsprogramma	77 610	51 523	- 33,6%
Act. maatr. gericht op langdurig werklozen: doorstromingsprogramma	5 471	5 357	- 2,1%
Kinderopvangtoelag	1 199	976	- 18,6%
Act. maatr. gericht op aanmoedigen van werkl. om zich te vestigen als zelfstand.	30	28	- 6,7%
Groep 3: Werknemers die hun arbeidstijd aanpassen			
Halftijds brugpensioenen	688	511	- 25,7%
Loopbaanonderbreking, volledige onderbreking	8 676	7 701	- 11,2%
Loopbaanonderbreking, vermindering van prestaties	79 874	76 806	- 3,8%
Thematische verloven	119 138	127 187	+ 6,8%
Tijdskrediet, volledige onderbreking	11 186	9 958	- 11,0%
Tijdskrediet, vermindering van prestaties	140 862	138 698	- 1,5%
Andere uitkeringen en toeslagen			
Ontslaguitkering	6 558	8 702	+ 32,7%
Grensarbeiders	497	439	- 11,7%
Toelag beroepsopleiding (art. 131)	60	43	- 28,3%
Mobiliteitstoelag (art. 131 septies)	1	1	+ 0,0%
PWA-opleidingstoelag (art. 131 octies)	1	2	+ 100,0%
Stagebonus	7 114	7 293	+ 2,5%
Subtotaal	1 833 579	1 833 916	+ 0,0%
Andere maatregelen			
Gebruikers dienstencheques	899 558	950 918	+ 5,7%
Werknemers vergoed door het FSO	22 267	24 456	+ 9,8%
Totaal	2 755 404	2 809 290	+ 2,0%

¹ Aantal verschillende personen betaald in de loop van het jaar, toegevoegd aan het uitkeringsstelsel van de laatst betaalde referentemaand.

Het aantal klanten van de RVA is ten opzichte van 2012 gestegen met + 2,0%, tot 2 809 290 personen. Die toename is toe te schrijven aan het succes van de dienstencheques. Het aantal gebruikers steeg met 51 360 personen (+ 5,7%). Het subtotaal van de vergoede werklozen, de werknemers ondersteund door de RVA, de werknemers die hun arbeidstijd aanpassen en de andere uitkeringen en toeslagen blijft echter gelijk (+ 337 personen).

11.3 Evolutie van de uitgaven

Tabel 11.3.1
Evolutie van de uitgaven in de drie groepen en in
het stelsel van de dienstencheques (in miljoen EUR)

	2000	2007	2012	2013	Evol. 2000 - 2013	Evol. 2007 - 2013	Evol. 2012 - 2013
Vergoede werklozen (inclusief werklozen met bedrijfstoelag)	4 925,33	6 215,98	6 916,98	7 121,64	+ 2 196,30	+ 14,6%	+ 3,0%
Werkzoekenden	2 468,60	3 657,52	4 338,48	4 624,72	+ 2 156,12	+ 26,4%	+ 6,6%
Niet-werkzoekenden	2 456,74	2 558,46	2 578,50	2 496,92	+ 40,18	- 2,4%	- 3,2%
Werknemers ondersteund door de RVA	751,75	1 190,24	1 980,76	1 836,13	+ 1 084,38	+ 54,3%	- 7,3%
Tijdelijke werkloosheid	281,62	381,41	766,77	824,35	+ 542,73	+ 116,1%	+ 7,5%
Aan tijdelijke werkloosheid verwante uitkeringen	15,60	33,37	41,35	45,18	+ 29,59	+ 35,4%	+ 9,3%
Deeltijdse werknemers	145,90	191,64	241,52	249,06	+ 103,17	+ 30,0%	+ 3,1%
Activeringsmaatregelen	308,63	583,81	931,12	717,53	+ 408,90	+ 22,9%	- 22,9%
Werknemers die hun arbeidstijd aanpassen	242,07	649,45	835,00	832,29	+ 590,22	+ 28,2%	- 0,3%
Tijdskrediet	0,00	337,35	444,14	432,08	+ 432,08	+ 28,1%	- 2,7%
Gewone loopbaanonderbreking	201,14	200,30	205,05	193,76	- 7,37	- 3,3%	- 5,5%
Thematische verloven	36,98	108,89	182,59	204,03	+ 167,05	+ 87,4%	+ 11,7%
Halftijds brugpensioen	3,95	2,91	3,21	2,41	- 1,54	- 17,2%	- 24,8%
Totaal van de 3 groepen	5 919,15	8 055,66	9 732,74	9 790,05	+ 3 870,91	+ 21,5%	+ 0,6%
Dienstencheques	0,00	652,87	1 607,24	1 649,07	+ 1 649,07	+ 152,6%	+ 2,6%
Algemeen totaal	5 919,15	8 708,53	11 339,99	11 439,12	+ 5 519,98	+ 31,4%	+ 0,9%

In 2013 zijn de uitgaven in de drie groepen licht gestegen ten opzichte van 2012 (+ 57,31 miljoen EUR of + 0,6%). Door de toename van het aantal dienstenchequegebruikers (+ 2,6%) is de stijging van de uitgaven nog groter wanneer we ook die uitgaven in overweging nemen (+ 0,9%). In vergelijking met het precisisjaar 2007 liggen de uitgaven voor de drie groepen van uitkeringsgerechtigden in 2013 iets meer dan een vijfde hoger.

Binnen de groepen doen de grootste variaties zich voor bij de werknemers ondersteund door de RVA. De uitgaven voor die groep bedroegen 1,84 miljard EUR in 2013, een daling met - 7,3% ten opzichte van 2012. Die daling is toe te schrijven aan de sterke daling van de uitgaven voor de grootste subgroep in 2012, m.n. de activeringsmaatregelen, als gevolg van het beëindigen van het win-winplan (213,59 miljoen EUR, d.i. - 22,9%). De andere subgroepen nemen echter toe. De stijging in de uitgaven voor tijdelijke werkloosheid (+ 57,58 miljoen EUR, d.i. + 7,5%) als gevolg van de verslechterde economische conjunctuur zorgt ervoor dat dit in 2013 de grootste subgroep van de werknemers ondersteund door de RVA wordt.

Tabel 11.3.II
Evolutie van de uitgaven volgens gewest
(in miljoen EUR)

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
Werkzoekende vergoede werklozen (inclusief werklozen met bedrijfstoelag)	1 718,66 37,2%	2 039,52 44,1%	866,53 18,7%	4 624,72 100%
Niet-werkzoekende werklozen (inclusief werklozen met bedrijfstoelag)	1 599,21 64,0%	743,82 29,8%	153,88 6,2%	2 496,92 100%
Tijdelijk werklozen en aanverwante uitkeringen	486,22 55,9%	342,77 39,4%	40,54 4,7%	869,54 100%
Deeltijdse werknemers met een IGU	120,63 48,4%	99,30 39,9%	29,13 11,7%	249,06 100%
Activeringsmaatregelen	327,05 45,6%	320,27 44,6%	70,20 9,8%	717,53 100%
Loopbaanonderbreking en tijdskrediet ¹	589,55 70,8%	198,56 23,9%	44,18 5,3%	832,29 100%
Dienstencheques	1 006,22 61,0%	440,12 26,7%	202,73 12,3%	1 649,07 100%
Totaal 2013	5 847,55 51,1%	4 184,38 36,6%	1 407,20 12,3%	11 439,12 100%
Bevolking op arbeidsleeftijd 2013 ²	4 150 918 57,2%	2 331 921 32,1%	774 038 10,7%	7 256 877 100%
Totaal 2012	5 711,33 50,4%	4 226,31 37,3%	1 402,35 12,4%	11 339,99 100%
Totaal 2007	4 295,30 49,3%	3 407,60 39,1%	1 005,60 11,5%	8 708,50 100%
Totaal 2000	3 031,90 51,2%	2 255,30 38,1%	632,20 10,7%	5 919,40 100%
Vershil 2000 - 2007 (2000=100)	141,7	151,1	159,1	147,1
Vershil 2007 - 2013 (2007=100)	136,1	122,8	139,9	131,4
Vershil 2000 - 2013 (2000=100)	192,9	185,5	222,6	193,2
Vershil 2012 - 2013 (2012=100)	102,4	99,0	100,3	100,9

¹ Halftijds bruggpensioen inbegrepen.

² Bevolking 15-64 jaar op basis van de raming van het Federaal Planbureau en van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie.

De totale uitgaven voor de drie groepen van uitkeringsgerechtigden en het stelsel van dienstencheques zijn in relatieve termen gestegen op jaarbasis in het Vlaams Gewest (+ 2,4%). In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bleven ze echter gelijk (+ 0,3%) en in het Waals Gewest zijn ze licht gedaald (- 1,0%).

Het aandeel van ieder gewest in de uitgaven verschilt aanzienlijk per subgroep. Het gewicht van het Vlaams Gewest is het grootst bij de werknemers die hun arbeidstijd aanpassen door middel van loopbaanonderbreking of tijdskrediet (70,8%). Het Waals Gewest van zijn kant is in vergelijking met de bevolking op arbeidsleeftijd oververtegenwoordigd wat de uitgaven voor activeringsmaatregelen betreft (44,6%), terwijl het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat is voor de uitgaven voor werkzoekende vergoede werklozen (18,7%).

11.4

Evolutie over 10 jaar van de uitgaven voor de belangrijkste sociale prestaties

De volgende tabel geeft een samenvattend overzicht van de uitgaven voor de belangrijkste sociale prestaties in de voorbije jaren. Die uitgaven zijn uitgedrukt in lopende prijzen, in constante prijzen en als procentuele evolutie sinds 2003. De uitgaven in lopende prijzen worden ook via een ratio vergeleken met het bbp in lopende prijzen. Verder worden ter referentie het overeenkomstige aantal uitkerings-trekkers, de bevolking op arbeidsleeftijd en de be-roepsbevolking toegevoegd.

Tabel 11.4.1
Uitgaven per belangrijkste sociale prestatie
(in duizend EUR)

	2003 reëel	2004 reëel	2005 reëel	2006 reëel	2007 reëel	2008 reëel	2009 reëel	2010 reëel	2011 reëel	2012 reëel	2013 reëel	2014 budget
In lopende prijzen												
Volledige werkloosheid ¹	4 857 578	5 082 499	5 196 533	5 124 195	4 863 204	4 839 551	5 287 134	5 323 976	5 222 602	5 296 414	5 519 757	5 591 318
Activering ²	644 400	698 401	707 207	750 579	790 741	843 392	866 247	1 044 988	1 334 761	1 192 771	991 072	1 048 469
Tijdelijke werkloosheid	427 564	404 947	417 038	401 762	381 410	430 637	1 052 999	872 802	647 474	766 774	824 352	731 260
Werkloosheid met bedrijfstoelag (VT + HT)	1 188 969	1 233 364	1 256 603	1 300 688	1 359 213	1 442 688	1 501 887	1 591 516	1 637 267	1 626 410	1 606 728	1 545 039
LO + Tijdskrediet	437 108	491 809	556 410	589 547	646 531	699 914	749 452	782 731	814 336	831 787	829 876	833 530
Totale uitgaven (in duizenden EUR)	7 555 619	7 911 020	8 133 791	8 166 771	8 041 099	8 256 182	9 457 719	9 616 013	9 656 440	9 714 156	9 771 785	9 749 617
Werkloosheid + SWT	1,088	1,113	1,132	1,149	1,195	1,219	1,227	1,260	1,260	1,294	1,320	1,320
LO + TK	1,086	1,112	1,130	1,149	1,189	1,219	1,225	1,258	1,258	1,289	1,320	1,320
In prijzen van 2003												
Volledige werkloosheid ¹	4 857 578	4 966 085	4 994 512	4 852 528	4 425 829	4 318 674	4 686 940	4 596 731	4 509 204	4 453 803	4 550 506	4 609 501
Activering ²	644 400	682 404	679 714	710 786	719 625	752 618	767 911	902 245	1 152 435	1 003 012	817 043	864 361
Tijdelijke werkloosheid	427 564	395 672	400 825	380 462	347 108	384 288	933 463	753 579	559 030	644 787	679 598	602 853
Werkloosheid met bedrijfstoelag (VT + HT)	1 188 969	1 205 114	1 207 751	1 231 730	1 236 971	1 287 413	1 331 393	1 374 118	1 413 620	1 367 663	1 324 592	1 273 735
LO + Tijdskrediet	437 108	480 526	534 744	557 367	590 325	623 549	664 358	675 766	703 052	700 574	683 020	686 028
Totale uitgaven (in duizend EUR)	7 555 619	7 729 801	7 817 546	7 732 874	7 319 858	7 366 542	8 384 065	8 302 438	8 337 341	8 169 839	8 054 759	8 036 478

Vervolg van tabel 11.4.1

	2003 reël	2004 reël	2005 reël	2006 reël	2007 reël	2008 reël	2009 reël	2010 reël	2011 reël	2012 reël	2013 reël	2014 budget
In prijzen van 2003 (in %)												
Volledige werkloosheid ¹	100%	102,23%	102,82%	99,90%	91,11%	88,91%	96,49%	94,63%	92,83%	91,69%	93,68%	94,89%
Activering ²	100%	105,90%	105,48%	110,30%	111,67%	116,79%	119,17%	140,01%	178,84%	155,65%	126,79%	134,13%
Tijdelijke werkloosheid	100%	92,54%	93,75%	88,98%	81,18%	89,88%	218,32%	176,25%	130,75%	150,80%	158,95%	141,00%
Werkloosheid met bedrijfstoeslag (VT + HT)	100%	101,36%	101,58%	103,60%	104,04%	108,28%	111,98%	115,57%	118,89%	115,03%	111,41%	107,13%
LO + Tijdskrediet	100%	109,93%	122,34%	127,51%	135,05%	142,65%	151,99%	154,60%	160,84%	160,27%	156,26%	156,95%
Totale uitgaven	100%	102,31%	103,47%	102,35%	96,88%	97,50%	110,96%	109,88%	110,35%	108,13%	106,61%	106,36%
Bbp (in miljard EUR) ³	276,16	291,29	303,44	318,83	335,81	346,37	340,67	355,74	369,26	375,88	381,72	392,23
In lopende prijzen												
Volledige werkloosheid ¹	1,76	1,74	1,71	1,61	1,45	1,40	1,55	1,50	1,41	1,41	1,45	1,43
Activering ²	0,23	0,24	0,23	0,24	0,24	0,24	0,25	0,29	0,36	0,32	0,26	0,27
Tijdelijke werkloosheid	0,15	0,14	0,14	0,13	0,11	0,12	0,31	0,25	0,18	0,20	0,22	0,19
Werkloosheid met bedrijfstoeslag (VT + HT)	0,43	0,42	0,41	0,41	0,40	0,42	0,44	0,45	0,44	0,43	0,42	0,39
LO + Tijdskrediet	0,16	0,17	0,18	0,18	0,19	0,20	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,21
Totale uitgaven (in % van het bbp)	2,74	2,72	2,68	2,56	2,39	2,38	2,78	2,70	2,62	2,58	2,56	2,49
In fysieke eenheden												
Volledige werkloosheid ¹	616 392	629 858	633 995	616 130	577 534	543 713	568 074	566 290	542 381	531 097	540 037	541 477
Activering ²	115 815	126 481	130 474	139 907	148 253	152 931	153 203	172 836	204 264	189 289	166 403	175 900
Tijdelijke werkloosheid	142 810	123 701	131 215	121 514	119 949	134 736	210 864	173 286	140 847	161 340	168 723	146 261
Werkloosheid met bedrijfstoeslag (VT + HT)	108 988	110 796	109 891	111 851	114 320	115 964	118 111	120 946	119 881	115 728	111 851	107 500
LO + Tijdskrediet	156 583	176 411	194 848	210 962	223 319	235 679	252 429	265 575	271 290	272 018	269 527	270 400
Totaal	1 140 588	1 167 247	1 200 423	1 200 364	1 183 375	1 183 023	1 302 681	1 298 933	1 278 663	1 269 472	1 256 541	1 241 538
Uitgaven dienstencheques (in lopende prijzen)	5 041	90 927	239 142	445 519	652 875	883 127	1 051 041	1 231 375	1 431 907	1 607 258	1 659 369	1 680 845
Uitgaven dienstencheques (in prijzen 2003)	5 041	88 844	229 845	421 899	594 158	788 077	931 727	1 063 171	1 236 311	1 351 558	1 367 989	1 385 694
Bevolking op arbeidsleeftijd ⁴	6 805 000	6 835 000	6 879 000	6 942 000	7 012 000	7 074 000	7 124 000	7 180 000	7 225 000	7 247 000	7 269 000	
Actieve bevolking ⁴	4 769 000	4 849 000	4 922 000	4 966 000	4 986 000	5 039 000	5 082 000	5 127 000	5 170 000	5 195 000	5 209 000	

¹ UVW + vrijwillig deeltijdsen + vrijgestelde ouderen + vrijgestelden om sociale en familiale redenen + tewerkgestelden in een beschutte werkplaats.

² Vrijgestelden PWA + doorstroomprogramma's + opleidingsmaatregelen + startbanen + sine + activa + werkervattings-toeslag + werklozen in beroepsopleiding + werklozen die studies volgen + deeltijds werkenden met een IGU.

³ Bron: Federaal Planbureau - Economische Begroting 2014; Statistische bijlage: bbp en belangrijkste bestedingscategorieën tegen lopende prijzen (tabel B.1).

⁴ Bron: Nationale Bank van België.

12

Studies

In de loop van 2013 heeft de RVA vijf studies gepubliceerd. Die zijn consulteerbaar via de website www.rva.be.

12.1 Activering en opleiding van werklozen

12.1.1 Doelstelling en methodologie

De analyse bestudeert de personen die in de loop van het 2de semester van 2010 een periode beëindigd hebben van activering of opleiding (of meer bepaald de vrijgestelden omwille van het volgen van een opleiding). Belanden die personen opnieuw in de werkloosheid of stromen ze uit? Voor iedere maatregel werd een vergelijkingsgroep samengesteld bestaande uit een steekproef van niet-geactiveerde werklozen met eenzelfde profiel (gewest, geslacht, werkloosheidsduur ...) als dat van de doelgroep. Om de effectiviteit van de maatregel te beoordelen werden de aandelen van de werklozen en de uitstromers in de doelgroep na een jaar vergeleken met die van de vergelijkingsgroep. Dat leverde enkele interessante vaststellingen op.

12

12.1.2 Resultaten

12.1.2.1

Positieve impact van elke maatregel op de uitstroom uit de werkloosheid

Voor elk van de maatregelen is het aandeel werklozen na een jaar kleiner in de doelgroep dan in de vergelijkingsgroep. Met andere woorden: door de invloed van activering of opleiding nam de uitstroom toe. Globaal gezien dus heeft elke geobserveerde maatregel een positief effect op de uitstroomkansen van de doelgroepen.

Ook op subgroepniveau bleek het effect van de maatregelen op de uitstroom over het algemeen positief. Bij de 50-plussers en in mindere mate ook bij de langdurig werklozen lag het effect boven het groepsgemiddelde, hoewel die in een aantal doelgroepen ondervertegenwoordigd waren in vergelijking met de totale populatie van de werklozen. Die vaststelling wijst erop dat de subgroepen die het meeste baat hebben bij activering of opleiding niet noodzakelijk degenen zijn die door de maatregelen zelf worden gevisieerd.

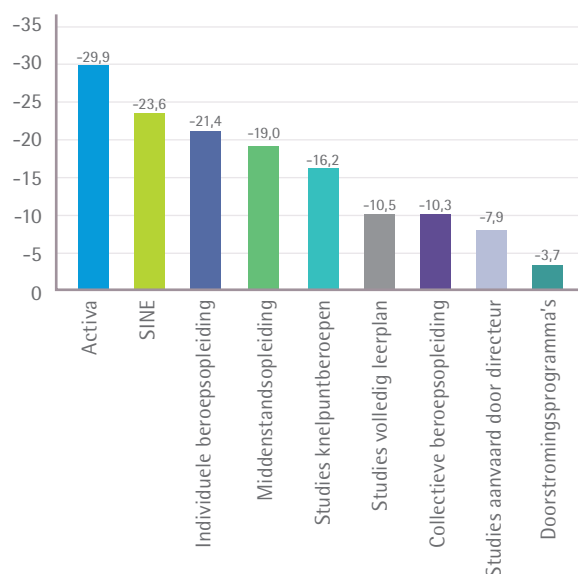
12.1.2.2

Activa kent het belangrijkste netto-effect

Het netto-effect of de mate waarin het aandeel van de werklozen in de doelgroep na een jaar afwijkt van die van de controlegroep (in procentpunten) is niet altijd gelijk. Het is het meest uitgesproken voor Activa dat, na een jaar, een percentage werklozen telt dat 29,9 procentpunten lager ligt in de doelgroep dan in de controlegroep. Na Activa laat SINE het grootste verschil optekenen (23,6 procentpunten). De individuele beroepsopleidingen, de 'middenstandsopleidingen' en de studies die voorbereiden op een knelpuntberoep zijn de 3 types van opleiding die het grootste netto-effect vertonen. Van alle geanalyseerde maatregelen is het netto-effect het laagst bij de doorstromingsprogramma's.

Grafiek 12.1.1

Verskil in procentpunten tussen de kans om opnieuw werkloos te worden (doelgroep) of werkloos te blijven (controlegroep), één jaar na de basisobservatie (in procentpunten)

12.1.2.3

De efficiëntie van een maatregel hangt ook af van de aard van de uitstroom

De studie bekijkt de werkloosheid na 1 jaar om het netto-effect van elke maatregel te bepalen. Dat is een gerechtvaardigde keuze aangezien de activerings- en opleidingsmaatregelen middelen zijn om de uitstroom uit de werkloosheid te bevorderen. Die berekeningsmethode houdt echter geen rekening met de aard van de uitstroom (gewone of gesubsidieerde tewerkstelling, inactiviteit ...). Nochtans hangt de efficiëntie van de maatregel wel degelijk ook daar van af. Zo kan men de uitstroom naar gesubsidieerde tewerkstelling eerder beschouwen als een stap in het activeringsproces aangezien die niet op gelijke hoogte kan worden gesteld met de uitstroom naar gewone tewerkstelling, hetgeen wel de uiteindelijke doelstelling is.

De aard van de uitstroom varieert sterk van maatregel tot maatregel. In dat opzicht situeren de grootste verschillen tussen de doelgroep en de controlegroep zich op het niveau van de 'gewone' tewerkstelling en de gesubsidieerde tewerkstelling. De studie toont immers aan dat een aantal maatregelen eerder leiden tot een 'gewone' tewerkstelling, terwijl voor andere maatregelen het effect zich vooral vertaalt in de stijging van de kans op uitstroom naar een gesubsidieerde tewerkstelling.

De onderstaande tabel toont, voor elke maatregel afzonderlijk, in welke mate het effect resulteert in de uitstroom naar 'gewone' tewerkstelling of naar gesubsidieerde tewerkstelling.

Tabel 12.1.1
Effect van elke maatregel op de uitstroom naar gewone of gesubsidieerde tewerkstelling

Maatregelen	Effect op de uitstroom naar gewone tewerkstelling	Effect op de uitstroom naar gesubsidieerde tewerkstelling
Activa	++	--
SINE	++	-
Studies "knelpuntberoepen"	++	-
Middenstandsopleiding	++	++
Studies met volledig leerplan	++	+
Individuele beroepsopleiding	+	++
Collectieve beroepsopleiding	+	+
Studies aanvaard door de directeur	+	+
Doorstromingsprogramma's	-	+

12.2 Vergelijking van de evolutie van de vergoede werkzoekende volledig werklozen in België, Duitsland, Frankrijk en Nederland

12.2.1 Doelstelling

Om de werkloosheid in de verschillende landen te vergelijken, publiceert Eurostat een driemaandelijkse statistiek van de geharmoniseerde werkloosheid op basis van de Enquête naar de Arbeidskrachten. In die statistiek vinden we echter geen reeksen over de vergoede werkloosheid.

Om informatie over dat onderwerp te vinden, is het beter om zich te richten tot de verschillende administraties die belast zijn met de werkloosheidsuitkeringen. De administratieve statistieken zijn immers gebaseerd op de betalingen en worden ook beïnvloed door de reglementering. Wanneer men dan de vergoede werkloosheid in verschillende landen vergelijkt, wordt men ook geconfronteerd met reglementeringen of zelfs met stelsels die soms zeer uiteenlopend zijn.

12.2.2 Methodologie

Om de werkloosheid in België, in Frankrijk, in Duitsland en in Nederland te vergelijken, werden de verschillende stelsels bestudeerd om ze te kunnen vergelijken aan de hand van verwante statistische gegevens.

Daarom hebben we beslist om in deze studie de uitkeringsgerechtigde volledig werkzoekenden in ruime zin op te nemen. Zo kunnen de internationale verschillen in een enkele definitie worden geïntegreerd.

Volgens die definitie worden de werklozen meegeteld die:

- op basis van hun werkloosheid volgens de geldende reglementering in hun land recht hebben op een uitkering, ongeacht het uitkeringsstelsel;
- worden beschouwd als volledig werklozen (geen enkele vorm van werk gedurende hun werkloosheidsperiode) volgens de modaliteiten van het uitkeringsstelsel in kwestie;
- werkzoekend zijn volgens de modaliteiten van het uitkeringsstelsel in kwestie;
- beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt volgens de modaliteiten van het uitkeringsstelsel in kwestie.

De sociale bijstand wordt ook meegerekend. Aan de hand van de gebruikte definitie werden de instellingen die verantwoordelijk zijn voor de uitkeringsstelsels van de vier landen en/of voor de publicatie van de statistieken, gezocht. Zo werd voor elk van die landen de meest systematische statistiek in elk van die landen geselecteerd. Ten slotte werd, om de interpretatie ervan te vergemakkelijken, een onderscheid gemaakt tussen de statuten die voornamelijk gebaseerd zijn op het verzekeringsprincipe en aldus opgenomen onder de noemer 'werkloosheidsverzekering', en diegene waarvoor het eerder gaat om solidariteit, opgenomen onder de noemer 'sociale bijstand'.

Tabel 12.2.I

Geselecteerde statistieken

	Reeks van gegevens	Categorie	Bron
België	UVW-WZ in ruime zin (met inbegrip van de niet-vrijgestelde werklozen met bedrijfstoelag of op basis van vrijwillige deeltijdse arbeid)	Werkloosheidsverzekering	RVA: Directie Statistieken
	Volledig leefloon voor een persoon op arbeidsleeftijd	Sociale bijstand	POD Maatschappelijke integratie
	Volledige financiële hulp (equivalent van het leefloon) aan een persoon op arbeidsleeftijd	Sociale bijstand	POD Maatschappelijke integratie
Duitsland	Arbeitslosengeld SGB III - arbeitslos	Werkloosheidsverzekering	Monatsberichte BFA (DEU.)
	Arbeitslosengeld II SGB II - arbeitslos	Sociale bijstand	Monatsberichte BFA (DEU.)
	- Aufstocker - arbeitslos ¹	Sociale bijstand	Monatsberichte BFA (DEU.)
Frankrijk	RAC (allocations d'assurance chômage) sans AFR (allocations de formation reclassement)	Werkloosheidsverzekering	Pôle emploi: Séries statistiques
	Solidarité: allocation de solidarité spécifique (ASS) + allocation temporaire d'attente (ATA) + allocation équivalent retraite (AER) + allocation transitoire de solidarité (ATS) - remplacement	Sociale bijstand	Pôle emploi: Séries statistiques
	Revenu de solidarité active (socle seul)	Sociale bijstand	CAF: L'e-ssentiel + RSA conjoncture
Nederland	Werkloosheidwet-uitkering	Werkloosheidsverzekering	Centraal Bureau voor de Statistiek
	WWB-uitkeringen (Wet Werk en Bijstand) + WIJ-uitkeringen (Wet Investeren in Jongeren) - samengevloerd	Sociale bijstand	Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ N.B: De zogenaamde 'Aufstocker' zijn uitkeringstrekkers die tegelijkertijd Arbeitslosengeld en Arbeitslosengeld II genieten. Om dubbeltellingen van die groep te vermijden, wordt het aantal werkloze Aufstocker afgetrokken van het aantal Arbeitslosen dat via dat systeem een uitkering krijgt.

Dankzij de bovenstaande gegevens is het mogelijk de vergoede volledige werkloosheid van de werkzoekenden in die vier landen te vergelijken.

Tabel 12.2.II

Vergoede volledige werkloosheid: werkloosheidsverzekering, sociale bijstand in absolute cijfers

	Werkloosheidsverzekering				Sociale bijstand				Totaal van de vergoede volledige werkloosheid			
	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland
2007	444 348	797 002	1 728 396	214 883	54 815	2 368 122	1 484 172	316 772	499 163	3 165 124	3 212 568	531 654
2008	419 205	726 514	1 688 715	173 745	56 794	2 097 167	1 422 342	298 789	475 999	2 823 681	3 111 057	472 534
2009	451 096	967 302	1 991 928	224 553	62 957	2 031 083	1 472 326	305 027	514 054	2 998 385	3 464 254	529 580
2010	457 053	880 021	2 042 901	266 778	65 977	1 982 917	1 545 523	335 406	523 029	2 862 938	3 588 423	602 183
2011	442 080	727 690	2 043 878	259 837	65 068	1 923 833	1 581 374	354 686	507 148	2 651 523	3 625 252	614 523
2012	437 210	747 555	2 142 325	303 187	65 163	1 836 333	1 639 335	359 740	502 373	2 583 888	3 781 660	662 927

Door ons te baseren op die gegevens in absolute cijfers, was het mogelijk om voor elk van de landen ook de werkloosheidsratio's te berekenen ten opzichte van de beroepsbevolking of van de totale bevolking.

Tabel 12.2.III

Werkloosheidsgraad op basis van de vergoede volledige werkloosheid

	Ten opzichte van de beroepsbevolking				Ten opzichte van de bevolking op beroepsactieve leeftijd (15-64 jaar)			
	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland
2007	10,6	7,7	11,6	6,2	7,1	5,8	8,1	4,8
2008	10,0	6,9	11,2	5,4	6,7	5,2	7,8	4,3
2009	10,8	7,3	12,3	6,1	7,2	5,6	8,7	4,8
2010	10,8	7,0	12,7	7,0	7,3	5,3	9,0	5,5
2011	10,5	6,4	12,9	7,1	7,0	4,9	9,1	5,6
2012	10,4	6,2	13,3	7,6	7,0	4,8	9,5	6,0
2012 - 2007	- 0,2	- 1,5	+ 1,7	+ 1,5	- 0,2	- 1,0	+ 1,3	+ 1,2

Bron: Eurostat - EAK (Ifsq_pganws)

12.2.3 Kritiek

Ook al maken de statistieken het mogelijk om tot eenzelfde definitie te komen, toch is het niet gemakkelijk om die cijfergegevens te interpreteren. De vergoede werkloosheid wordt immers ook beïnvloed door bijvoorbeeld de voorwaarden om te worden toegelaten tot de stelsels van invaliditeit.

Bovendien bestaan er eveneens internationale verschillen inzake de terminologie betreffende verminderde activiteit. In Duitsland kan men bijvoorbeeld een uitkering krijgen vanaf 15 werkuren per week of minder. Zo werken veel mensen slechts enkele uren per week (onder andere in de mini-jobs of in de eurojobs).

Die nieuwe vergelijkende statistiek telt echter alleen de volledig werklozen, wat voor Duitsland slechts de helft van het totale aantal uitkeringstrekkers vertegenwoordigt. Ter vergelijking kan bijvoorbeeld een werkloze die in België een bepaald aantal dagen (of uren) per maand werkt als interimwerknemer of als seizoenarbeider, die dagen vermelden op zijn controlekaart en nog steeds worden beschouwd als volledig werkloze.

Internationale vergelijkingen dienen dus steeds in een bredere context te worden bekeken.

12.3 De geharmoniseerde werkloosheid in ruime zin

12.3.1 Doelstelling

De Internationale Arbeidsorganisatie (ILO - International Labour Organisation) gebruikt een nogal beperkende definitie van de term 'werkzoekende volledig werkloze'. Wanneer men uitgaat van die definitie, stelt men grote verschillen vast tussen de cijfers van de werkloosheid in België en die van de buurlanden. In deze analyse hebben we die definitie uitgebreid om de vergelijking te kunnen verfijnen. De resultaten waren dus duidelijk verschillend.

12.3.2 De werkzoekende volledig werkloze in strikte zin

De Internationale Arbeidsorganisatie definieert de werkloze als iemand die geen job heeft, die actief naar werk zoekt en die snel beschikbaar is. Die definitie bevat 3 verschillende aspecten:

- het feit geen werk te hebben, d.w.z. minder dan een uur arbeid in loondienst of andere arbeid presteren tijdens de referentieweek;
- het feit beschikbaar te zijn, d.w.z. bereid zijn om te werken in de twee weken die volgen op de referentieweek;
- het feit werk te zoeken, d.w.z. werk hebben gezocht tijdens de voorbije 4 weken, met inbegrip van de referentieweek, of werk hebben gevonden en tewerkgesteld worden binnen een periode van 3 maanden.

Voor de IAO is de werkloze dus een werkzoekende volledig werkloze in strikte zin.

De driemaandelijke enquête naar de arbeidskrachten maakt gebruik van die definitie van werkloosheid om de werklozenpopulatie af te bakenen.

Tabel 12.3.1

2012	Werkloosheid in strikte zin		
	Aantal	% (beroepsbev.)	
België	369 000	7,5%	142
Frankrijk	2 824 300	9,9%	187
Duitsland	2 316 100	5,5%	104
Nederland	468 500	5,3%	100

Tabel 12.3.1 beschrijft in detail de werklozenpopulatie en de werkloosheidsgraad in België en in de volgende 3 buurlanden: Frankrijk, Duitsland en Nederland. De werkloosheidsgraden variëren van 5,3% in Nederland tot bijna het dubbele in Frankrijk (9,9%). Getuigt dat aanzienlijke verschil echt van een even groot verschil inzake de arbeidsgeschikte werkloze bevolking in de beide landen?

De strikte definitie van de IAO lijkt te neigen naar een onderschatting van de werklozenpopulatie die zou kunnen werken en van de werkende populatie die meer uren zou kunnen werken. Die benadering zorgt voor een transfer naar de inactiviteit van heel wat mensen die wel gelieerd zijn aan de arbeidsmarkt maar die niet voldoen aan de criteria van de definitie van de IAO.

12.3.3 Ruimere definitie van de werkloosheid

Sedert november 2011 heeft Eurostat 3 aanvullende indicatoren gepubliceerd die gericht zijn op de populaties die zich aan de rand van de werklozenpopulatie bevinden en zoals gedefinieerd door de IAO op strikte wijze. Het gaat om:

- de deeltijdse werknemers die 'ondertewerkgesteld' zijn (d.w.z. werknemers die deeltijds werken maar meer zouden willen werken);
- de personen die actief naar werk zoeken maar niet meteen beschikbaar zijn omdat ze hun studies nog moeten afmaken, omdat ze voorlopig ziek zijn of in de onmogelijkheid zijn om te werken omwille van familiale of persoonlijke redenen;
- de personen die onmiddellijk beschikbaar zijn voor een job maar niet actief op zoek zijn naar werk omdat ze 'ontmoedigd' zijn, studies of een opleiding volgen of om andere familiale of persoonlijke redenen.

Tabel 12.3.II

Indicatoren van de werkloosheid in ruime zin

Werkloosheid in ruime zin		
Ondertewerkstelling = Werkzoekende deeltijdse werknemers	Werkloosheid in strikte zin = Werkzoekenden EAK	Potentiële arbeidskrachten = Werkzoekenden die niet direct werk zoeken + Werkzoekenden die momenteel niet beschikbaar zijn

12.3.4

De cijfers van de werkloosheid in ruime zin

Tabel 12.3.III

Vergelijking van de werkloosheid in strikte en in ruime zin t.o.v. de actieve bevolking

2012	Werkloosheid in strikte zin			Werkloosheid in ruime zin		
	Aantal	% (act. bevolk.)		Aantal	% (act. bevolk.)	
België	369 000	7,5 %	142	686 500	14,0%	125
Frankrijk	2 824 300	9,9 %	187	4 697 300	16,4%	146
Duitsland	2 316 100	5,5 %	104	5 195 300	12,3%	110
Nederland	468 500	5,3 %	100	999 000	11,2%	100

De belangrijke verschillen die bij de analyse van de werkloosheid in strikte zin tussen de 4 landen werden vastgesteld, worden kleiner als ook de 3 subpopulaties worden opgenomen die door de aanvullende Eurostat-indicatoren worden bedoeld.

In de onderstaande tabel hebben we de werkloosheidsgraad berekend op basis van de bevolking op beroepsactieve leeftijd (van 15 tot 74 jaar), wat een meer verantwoorde variabele is dan de beroepsbevolking. Die laatste varieert immers te veel van het ene land tot het andere gezien de verschillende opdeling van de arbeidsmarkt (bijvoorbeeld het zeer hoge aantal deeltijdse werknemers in Nederland), te verschillende populaties in invaliditeit of arbeidsongeschiktheid ...

Tabel 12.3.IV

Vergelijking van de werkloosheid in strikte en in ruime zin t.o.v. de beroepsbevolking

2012	Werkloosheid in strikte zin			Werkloosheid in ruime zin		
	Aantal	% (beroepsbev. 15-74 jaar)		Aantal	% (beroepsbev. 15-74 jaar)	
België	369 000	4,5%	122	686 500	8,3%	105
Frankrijk	2 824 300	6,0%	162	4 697 300	9,9%	125
Duitsland	2 316 100	3,7%	100	5 195 300	8,2%	104
Nederland	468 500	3,7%	100	999 000	7,9%	100

De verschillen tussen de landen worden nog kleiner: België, Duitsland en Nederland vertonen daarbij tamelijk gelijklopende werkloosheidsratio's in ruime zin.

12.4

Impact van het dienstenchequesysteem op de uitstroom uit de werkloosheid

12.4.1

Doelstelling

Deze studie handelt over de uitstroom van werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen naar een reguliere tewerkstelling in een dienstenchequeonderneming. Die uitstroom wordt berekend door als basispopulatie het geheel van de UVW-WZ te nemen die minstens één uitkering hebben ontvangen in de loop van de periode vanaf het 3de kwartaal 2011 tot het 2de kwartaal van 2012 (zijnde 681 808 personen). 14 450 van die personen (ofwel 2,1%) hebben werk gevonden in een dienstenchequeonderneming. Dat stemt overeen met 4,7% van het totale aantal uitstromers in die periode (zijnde 306 384 personen).

12.4.2

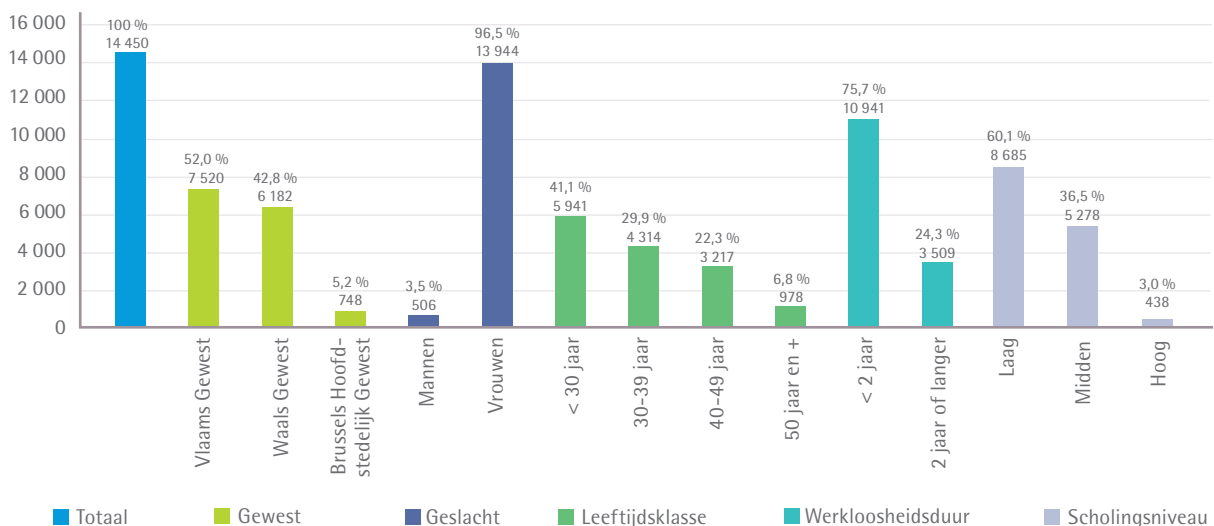
Resultaten

12.4.2.1

Profiel van de UVW-WZ die opnieuw werk vonden in een dienstenchequeonderneming

Grafiek 12.4.1

Profiel van de UVW-WZ die opnieuw werk vonden in een dienstenchequeonderneming

Dit profiel bevat zowel de kenmerken van de basispopulatie (bijvoorbeeld meer jongeren en werklozen van korte duur) evenals de 'determinanten' voor de uitstroom (bv. een zwakkere uitstroom in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en bij de 50-jarigen en ouder).

12.4.2.2 Volgens geslacht

Hoewel de totale uitstroom vergelijkbaar is bij de mannen en bij de vrouwen, blijkt het percentage uitstromers naar een tewerkstelling in een dienstenchequeonderneming aanzienlijk lager bij de mannen dan bij de vrouwen.

De vrouwelijke UVW-WZ vertonen een uitstroompercentage van 4,3% naar een tewerkstelling in een dienstenchequeonderneming (13 944 eenheden), wat overeenkomt met 9,3% van de totale uitstroom voor de vrouwelijke UVW-WZ. Bij de mannelijke UVW-WZ bedraagt het uitstroompercentage slechts 0,1% (506 eenheden) ofwel 0,3% van het totale aantal uitstromers.

12.4.2.3 Volgens leeftijd en werkloosheidsduur

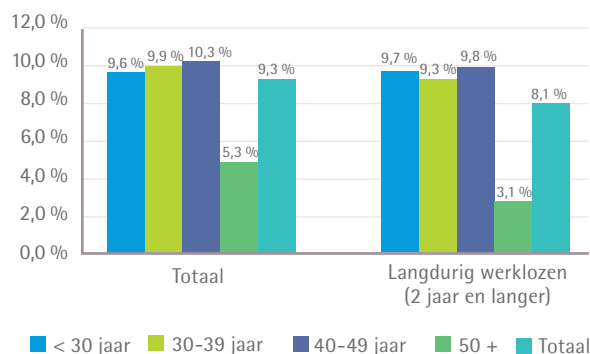
De uitstroom naar de dienstenchequeondernemingen vermindert in functie van de toename van de leeftijd. De vergoede volledig werklozen van 50 jaar en ouder die over het algemeen al de laagste uitstroompercentages vertonen, laten nog lagere percentages optekenen wanneer het gaat om de uitstroom naar een dienstenchequeonderneming.

De langdurig werklozen (2 jaar en langer) stromen niet meer uit naar een dienstenchequetewerkstelling dan de werklozen van korte duur: 4,3% van de totale uitstroom voor de langdurig werklozen tegenover 4,9% voor de werklozen die nog niet zo lang werkloos zijn. Het verschil tussen de twee groepen is vooral te merken bij de 50-jarigen en ouder.

Bij de vrouwen is de situatie de volgende: waar bij de werklozen van minder dan 50 jaar 10% van de totale uitstroom gaat naar een tewerkstelling in dienstenchequeverband, valt dit percentage terug naar 5,3% voor de UVW-WZ van 50 jaar en ouder. Dat is ongetwijfeld te verklaren door de aard van de activiteit, welke een goede fysieke conditie vereist.

Grafiek 12.4.II

Uitstroom van vrouwelijke UVW-WZ naar een tewerkstelling in dienstenchequeverband

12.4.2.4 Volgens gewest

Tot slot kunnen we volgens het gewest vaststellen dat het uitstroompercentage naar werk in een dienstenchequeonderneming minder hoog is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (1,4% bij de vrouwen, ofwel slechts 4,2% van de totale uitstroom binnen die subgroep) dan in het Waals Gewest (4,2% bij de vrouwen, ofwel 9,6% van de totale uitstroom binnen die subgroep) en het Vlaams Gewest (5,6% van de vrouwen, ofwel 10,3% van de totale uitstroom binnen die subgroep).

12.5 Evolutie van het bbp en de werkloosheid met elkaar gekruist

12.5.1 Doelstelling

Deze korte studie analyseert het verband tussen de evolutie van de (volledige en de tijdelijke) werkloosheid enerzijds en de evolutie van het bruto binnenlands product (bbp) van de laatste 28 jaar anderzijds.

Het bbp is de geëigende indicator voor de economische groei van een land.

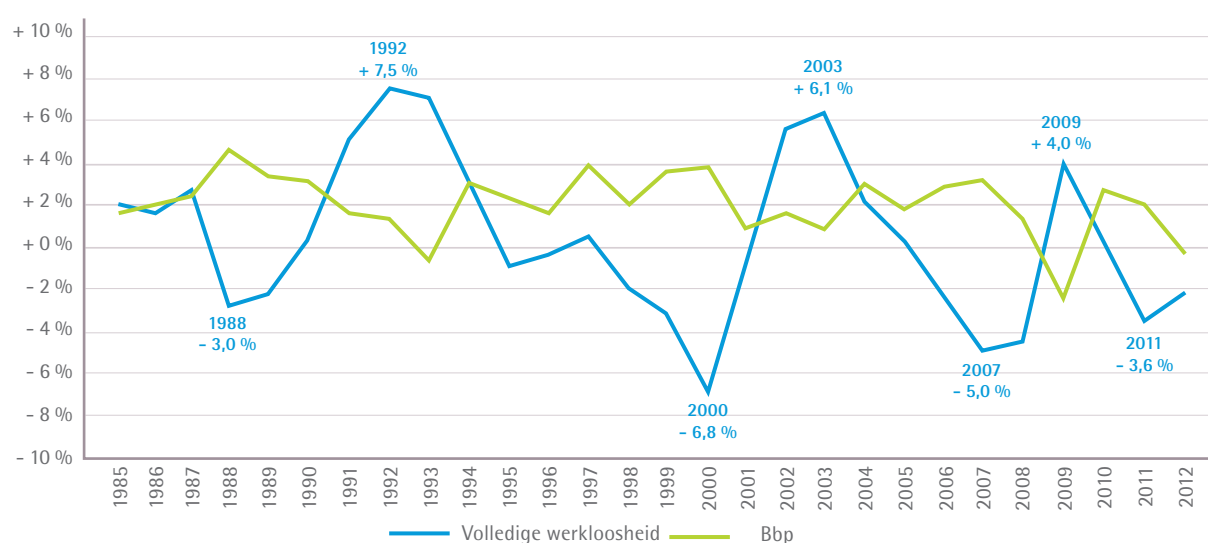
12.5.2 Resultaten

12.5.2.1

Gekruiste evolutie van het bbp en van de volledige werkloosheid

Grafiek 12.5.1

Gekruiste evolutie van het bbp en van de volledige werkloosheid

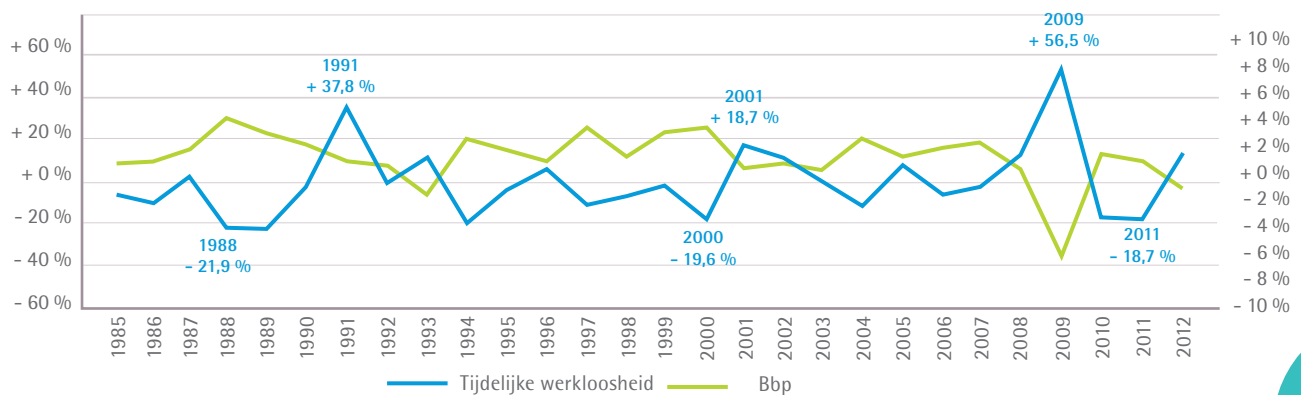
Tussen 1985 en 2012 vertoont de evolutie van de vergoede volledige werkloosheid dezelfde schommelingen als het bbp, maar dan in tegengestelde richting: als de groei toeneemt, daalt de werkloosheid en omgekeerd. Op het einde van de onderzochte periode lijkt de evolutie van het bbp echter in een mindere mate dan bij de aanvang haar weerslag te hebben op de werkloosheid: de afstand tussen de 2 curves wordt mettertijd kleiner.

12.5.2.2

Gekruiste evolutie van het bbp en van de tijdelijke werkloosheid

Grafiek 12.5.II

Gekruiste evolutie van het bbp en van de tijdelijke werkloosheid

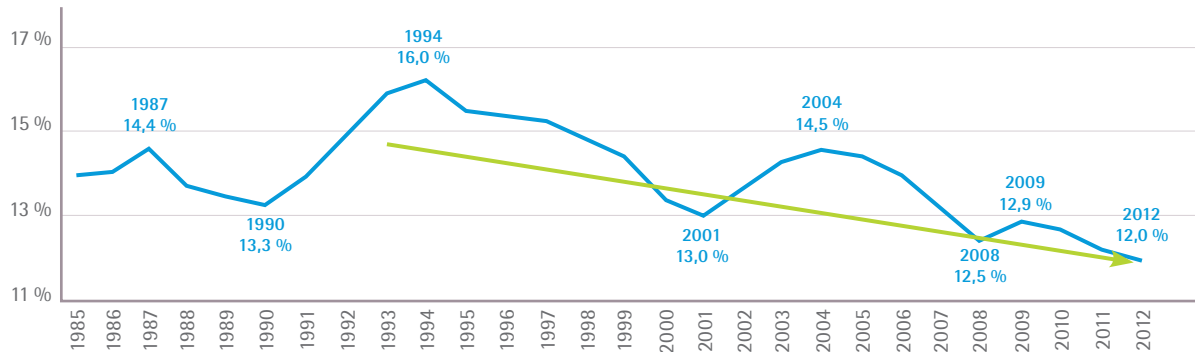
De evolutie van de tijdelijke werkloosheid varieert, zowel naar boven als naar beneden, veel sterker dan de evolutie van de volledige werkloosheid. Ook hebben we, om die evolutie te vergelijken met die van het bbp, verschillende graduaties gebruikt (-60/+60 voor de tijdelijke werkloosheid en -10/+10 voor het bbp). Over de volledige periode zijn de 2 evoluties vergelijkbaar maar in tegengestelde zin: als de groei toeneemt, krimpt de tijdelijke werkloosheid en omgekeerd. Anders dan bij de volledige werkloosheid neemt de grootte van de variaties van de tijdelijke werkloosheid niet af op het einde van de bestudeerde periode; tijdens de recentste crisis, die ook de zwaarste was, kende de tijdelijke werkloosheid zo een piek van +56,5% op jaarbasis, welke de hoogste piek was sinds 1985.

12.5.2.3

Evolutie van de ratio tussen de volledige werkloosheid en de beroepsbevolking

Grafiek 12.5.III

Evolutie van de ratio tussen de volledige werkloosheid en de beroepsbevolking

De beroepsbevolking groepeert tegelijkertijd de werkende bevolking en de volledig werkloze bevolking.

De ratio volledige werkloosheid/beroepsbevolking schommelt eveneens over de volledige periode en volgt dezelfde variaties als die van het bbp. Tijdens de recentste crisis blijft de impact van de daling van het bbp (-2,8% in 2009) op de stijging van de ratio toch beperkt. De ratio stijgt slechts van 12,5% naar 12,9%. Sinds 1994 ten slotte volgt die ratio een duidelijk dalende trend. Hij valt naar zijn laagste niveau in 2012 (12%).

Lijst van afkortingen

ABVV	Algemeen Belgisch Vakverbond
ACLVB	Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België
ACOD	Algemene Centrale der Openbare Diensten
ACV	Algemeen Christelijk Vakverbond
ADG	Arbeitsamt der Deutschsprachigen Gemeinschaft
ADMB	Algemeen Dienstbetoon voor Middenstandsopleidingen
AD SEI	Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie
APE	(Aides à la promotion de l'emploi = bevordering van de tewerkstelling in Wallonië)
ARAB	Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming
Art.	Artikel
ARZA	Algemeen Repertorium van de Zelfstandige Arbeiders
ASR	Aangifte sociaal risico
Bbp	Bruto binnenlands product
BBZ	Bureau Belgische Zaken
BCP	Business Continuity Plan
BO	Beroepsopleiding
BOC	Basisoverlegcomité
BPR	Business Process Reengineering
BS	Belgisch Staatsblad
CAF	Common Assessment Framework
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
Cass.	Cassatie
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CCD	Centrale controledienst
CCOD	Christelijke Centrale der Openbare Diensten
CFIV	Cel voor Financiële Informatieverwerking
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding
DmfA	Multifunctionele aangifte
DBR	Deeltijds werknemer met behoud van rechten
DSP	Doorstromingsprogramma
EAK	Enquête naar de arbeidskrachten
EFQM	European Foundation for Quality Management

EGKS	Europese Gemeenschap voor Kolen- en Staalnijverheid
E-gov	E-government
EIPA	European Institute for Public Administration
EIS	Executive Information System
EMAS	Eco-Management and Audit Scheme
EMU	Europese Monetaire Unie
EPM	Expenditure Performance Management
EU	Europese Unie
EWE	Eerste werkervaringscontracten
FPB	Federaal Planbureau
FOD	Federale Overheidsdienst
FOREM	Office communautaire et régional de la Formation professionnelle et de l'Emploi
FSO	Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers
GAK	Gemeenschappelijk Administratiekantoor
GDZ	Geïnformatiseerde directiezaal
Gesco	Gesubsidieerde contractueel
GGMMI	Gewaarborgd gemiddeld minimummaandinkomen
HACCP	Hazard Analysis and Critical Control Points
HB	Hoofdbestuur
HIP	Herinschakelingsprogramma (Dienstenbanen)
HIVA	Hoger Instituut voor de Arbeid
HO	Hoger onderwijs
HRM	Human Resources Management
HSO	Hoger secundair onderwijs
HT	Halftijds
HVW	Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen
IBFFP	Institut Bruxellois Francophone pour la Formation Professionnelle
IGSS	Institut grand-ducal de la Sécurité Sociale
IGU	Inkomensgarantie-uitkering
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen
ISSA	International Security Association
IVSZ	Internationale Vereniging van Sociale Zekerheid
IW	In werking
IWZ	Inschrijving als werkzoekende
JAP	Jaaractieplan
KB	Koninklijk Besluit
KSZ	Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid
LATG	Loon en Arbeidstijdgegevensbank van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
LO	Loopbaanonderbreking

LO/TK	Loopbaanonderbreking/Tijdskrediet
MB	Ministerieel Besluit
MBS	Milieubeheersysteem
MFP	Multifunctionele punten
MISUS	Management Information System for Unemployment Services
NAC	Nationale Administratieve Commissie
NAR	Nationale Arbeidsraad
NBB	Nationale Bank van België
NIC	Nationaal Intermutualistisch College
NIS	Nationaal Instituut voor de Statistiek
MBS	Milieubeheersysteem
METS	Methodology Team Support
MFP	Multifunctionele printer
NOC	Nationaal Opleidingscentrum
NV	Naamloze vennootschap
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OFO	Opleidingsinstituut van de Federale Overheid
OISZ	Openbare Instelling van Sociale Zekerheid
PLOT	Plaatselijke Loketten voor Tewerkstelling
POD	Programmatorische overheidsdienst
ProMES	Productivity Measurement and Enhancement System
PWA	Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap
RB	Regeringsbesluit
RIO	RVA Intranet ONEM
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RJV	Rijksdienst voor jaarlijkse vakantie
RKW	Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers
RMT	Regie voor Maritiem Transport
RSVZ	Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RSZPPO	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
RVP	Rijksdienst voor Pensioenen
SELOR	Selectiebureau van de Federale Overheid
SEPP	Service Externe de Prévention et Protection
SES	Service d'Etudes et de la Statistique de la Région wallonne
SI	Sociale Inspectie
SINE	Programma's in de sociale inschakelingseconomie

SIOD	Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst
SIPP	Service Interne de Prévention et Protection
SPC	Statistical Process Control
STC	Subregionaal Tewerkstellingscomité
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
SWT	Stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag
SWT	Stelsel van werloosheid met bedrijfstoeslag
TK	Tijdskrediet
TOC	Tussenoverlegcomité
TSW	Toezicht Sociale Wetten
TW	Tijdelijk werkloze/tijdelijke werkloosheid
UI	Uitbetalingsinstelling
UVW-WZ	Werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werkloze
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VOIP	Voice Over Internet Protocol
VRT	Vlaamse Radio en Televisie
VSOA	Vrij Syndicaat van het Openbaar Ambt
VT	Voltijds
VVSG	Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten
VW	Volledig werkloze/volledige werkloosheid
WAO	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
W	Wet
WB	Werkloosheidsbureau